ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
& ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ Α.Ε. & ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Ε. Ευαγγελάτου
Τηλέφωνο : 2103893377
TELEFAX : 2103838981

Αθήνα, 05 - 07 - 2019

Αριθμ. Πρωτ. : 1585114

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) και δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. στοιχείων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία **«ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»**.

Την 05 - 07 - 2019 καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»** και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. **1037501000** (πρώην αρ. Μ.Α.Ε. 347/06/Β/86/10):

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1785464 οι εγκεκριμένες με την από 12/06/2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών για τη χρήση **01/01/2018 έως 31/12/2018**.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1785465 η από 12/06/2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων σύμφωνα με την οποία εκλέχτηκε για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2019 έως 31/12/2019, η ελεγκτική εταιρεία «ΠΡΑΪΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και ειδικότερα ορίσθηκαν ως τακτικός ελεγκτής ο κ. Σμυρνής Φώτιος του Γρηγορίου, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 52861 και ως αναπληρωματικός ελεγκτής η κα Μαρίνου Δέσποινα του Πέτρου, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 17681, σύμφωνα με την από 26-06-2019 επιστολή της ως άνω ελεγκτικής εταιρείας.

Οι οικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες), η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης

Ιωάννης Αρεταίος

ΚΟΙΝ: Ο.Τ.Ε. Α.Ε.
Κηφισίας 99
151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την περίοδο από
1 Ιανουαρίου 2018 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2018

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Νόμου 3556/2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

II. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

III. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

IV. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

V. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

I. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Νόμου 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.:

1. Μιχαήλ Τσαμάζ, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος
2. Χαράλαμπος Μαζαράκης, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
3. Παναγιώτης Ταμπούρλος, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Δηλώνουμε ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

α) οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2018 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, εκλαμβανομένων ως σύνολο, και

β) η συνημμένη Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μαρούσι, 20 Φεβρουαρίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος	Το Μέλος Δ.Σ.	Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.
Μιχαήλ Τσαμάζ	Χαράλαμπος Μαζαράκης	Παναγιώτης Ταμπούρλος

Τα δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που υπογράφουν τις ανωτέρω δηλώσεις, ορίστηκαν προς τούτο, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας της 20 Φεβρουαρίου 2019.

II. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018

Β. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Γ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

Δ. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ

Ε. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΣΤ. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ζ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Θ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙΣΕΣ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 παρ. 9 ΤΟΥ Κ.Ν. 2190/1920 ΚΑΙ ΑΠΟ 1-1-2019 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 50 παρ. 2 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 4548/2018.

Ι. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 παρ.7 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007

Κ. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ («ΕΔΜΑ»)

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ο «ΟΤΕ» ή η «Εταιρεία») έχει συνταχθεί με βάση τις διατάξεις του ΚΝ. 2190/1920 όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1-1-2019, από τα άρθρα 150-154 του Νόμου 4548/2018, του άρθρου 4 του Νόμου 3556/2007 και του άρθρου 2 της απόφασης 8/754/14.04.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και αναφέρεται στις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Ενοποιημένες και Εταιρικές) της 31 Δεκεμβρίου 2018, και της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή. Ο Όμιλος ΟΤΕ (ο «Όμιλος»), πέραν της Εταιρείας, περιλαμβάνει τις θυγατρικές εταιρείες, στις οποίες ο ΟΤΕ άμεσα ή έμμεσα ασκεί έλεγχο. Οι Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.).

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει την πραγματική απεικόνιση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και της χρηματοοικονομικής θέσης της, κατά την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2018 έως 31 Δεκεμβρίου 2018, τους στόχους και τη στρατηγική της, την αναφορά των σημαντικών γεγονότων πού έλαβαν χώρα κατά το 2018, καθώς και τα σημαντικότερα γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης. Η έκθεση επίσης περιέχει την περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων για την επόμενη χρήση, μη χρηματοοικονομικά στοιχεία - έκθεση βιώσιμης ανάπτυξης, τη δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, την παράθεση των σημαντικών συναλλαγών της Εταιρείας και του Ομίλου με τα συνδεμένα τους μέρη, καθώς και επιπρόσθετη πληροφόρηση όπως ζητείται από τη σχετική νομοθεσία.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ενοποιημένες και εταιρικές), η έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή και η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΤΕ Α.Ε. αναρτώνται στην διεύθυνση: https://www.cosmote.gr/cs/otegroup/gr/oikonomikes_katastaseis_omilou_ote_kai_ae.html.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι εκθέσεις ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών λογιστών, των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ που ενοποιούνται και δεν είναι εισηγμένες (σύμφωνα με την Απόφαση 8/754/14.04.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς), αναρτώνται στην παρακάτω διεύθυνση:
https://www.cosmote.gr/cs/otegroup/gr/oikonomikes_katastaseis_etairiwn_omilou.html.

Α. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018

Βασικά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία:

Έσοδα Ομίλου (Ευρώ εκατ.)	2018	2017	Μεταβολή
Ελλάδα	2.887,6	2.845,9	+1,5%
Ρουμανία	933,2	972,0	-4,0%
Ενδοομιλικές απαλοιφές	(22,1)	(21,0)	+5,2%
Όμιλος ΟΤΕ	**3.798,7**	**3.796,9**	**+0,0%**

Προσαρμοσμένο EBITDA (Ευρώ εκατ.)*	2018	2017	Μεταβολή
Ελλάδα	1.180,5	1.135,0	+4,0%
Περιθώριο EBITDA %	*40,9%*	*39,9%*	*+1,0μον*
Ρουμανία	136,3	160,1	-14,9%
Περιθώριο EBITDA %	*14,6%*	*16,5%*	*-1,9μον*
Όμιλος ΟΤΕ	**1.316,8**	**1.295,1**	**+1,7%**
Περιθώριο EBITDA %	**34,7%**	**34,1%**	**+0,6μον**

**Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης: Για επεξηγήσεις και υπολογισμό των δεικτών βλ. Ενότητα Κ, «Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης»*

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου ΟΤΕ διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 3.798,7 εκατ. το 2018, παραμένοντας σχεδόν αμετάβλητα σε σχέση με το 2017. Σε επίπεδο χώρας, τα έσοδα της Ελλάδας αυξήθηκαν κατά 1,5% σε Ευρώ 2.887,6 εκατ. ως αποτέλεσμα της ισχυρής απόδοσης στις ευρυζωνικές υπηρεσίες σταθερής οι οποίες επωφελήθηκαν από την σημαντική αποδοχή υπηρεσιών οπτικής ίνας, καθώς και υπηρεσιών κινητής. Τα έσοδα από υπηρεσίες κινητής στην Ελλάδα μειώθηκαν κατά 1,6% το 2018, ως αποτέλεσμα της εφορμογής του Δ.Π.Χ.Α 15. Εξαιρουμένης της επίδρασης αυτού του προτύπου, τα έσοδα από υπηρεσίες κινητής σημείωσαν αύξηση 1,3%. Η αύξηση των εσόδων από υπηρεσίες κινητής για δεύτερο συνεχόμενο έτος οφείλεται στην αύξηση των δεδομένων καθώς και των εσόδων περιαγωγής. Τα έσοδα από υπηρεσίες χονδρικής επίσης αυξήθηκαν στην Ελλάδα κυρίως λόγω της υψηλότερης διεθνούς κίνησης.

Στη Ρουμανία, τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε Ευρώ 933,2 εκατ. το 2018, μειωμένα κατά 4,0% σε σύγκριση με το 2017, αντανακλώντας τη συνεχιζόμενη πίεση από τις υπηρεσίες λιανικής στη σταθερή τηλεφωνία. Τα έσοδα της κινητής τηλεφωνίας στη Ρουμανία παρέμειναν σχετικά σταθερά σε σύγκριση με πέρυσι.

Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα του Ομίλου, πριν από αποσβέσεις, απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 2.564,9 εκατ. το 2018, σημειώνοντας μικρή αύξηση 0,5% σε σύγκριση με το 2017. Η αυστηρή διαχείριση κόστους στον Όμιλο και η επωφελούμενη επίδραση του πρόσφατου προγράμματος εθελούσιας αποχώρησης, αντισταθμίστηκαν από την αύξηση στις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων, προερχόμενη κυρίως από τις δραστηριότητες στη Ρουμανία.

Το 2018, το προσαρμοσμένο EBITDA Ομίλου αυξήθηκε κατά 1,7% και ανήλθε σε Ευρώ 1.316,8 εκατ.. Στην Ελλάδα το προσαρμοσμένο EBITDA αυξήθηκε κατά 4,0% αγγίζοντας τα Ευρώ 1.180,5 εκατ.. Το περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA ανήλθε σε 40,9% αυξημένο κατά 100 μονάδες βάσης σε σχέση με το 2017. Στη Ρουμανία το προσαρμοσμένο EBITDA ανήλθε σε Ευρώ 136,3 εκατ. μειωμένο κατά 14,9%.

Τα ενοποιημένα έξοδα για αποσβέσεις και απομειώσεις ανήλθαν σε Ευρώ 755,7 εκατ. μειωμένα κατά 10,0% ή κατά Ευρώ 84,2 εκατ., αντανακλώντας σημαντικές απομειώσεις το 2017 στις διεθνείς δραστηριότητες του Ομίλου.

Τα λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 495,2 εκατ. σε σύγκριση με Ευρώ 396,7 εκατ. το 2017. Η αύξηση αντανακλά κυρίως την βελτιωμένη απόδοση στο προσαρμοσμένο EBITDA καθώς και την απότομη μείωση των αποσβέσεων.

Οι χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα ανήλθαν σε Ευρώ 86,1 εκατ. μειωμένα κατά 38,1%, κυρίως λόγω της μείωσης του δανεισμού και των καλύτερων επιτοκίων.

Ο φόρος εισοδήματος του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 165,8 εκατ. το 2018, αυξημένος κατά 12,3% σε σύγκριση με το 2017, αντανακλώντας κυρίως την επίδραση από τον μειωμένο συντελεστή φορολογίας στην Ελλάδα στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου.

Τα κέρδη χρήσης του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (κατανεμόμενα στους μετόχους της Εταιρείας) ανήλθαν σε Ευρώ 256,5 εκατ. το 2018, σε σχέση με Ευρώ 169,3 εκατ. το 2017.

Το 2018, οι προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές, ανήλθαν σε Ευρώ 344,7 εκατ. αυξημένες κατά 273,9% σε σύγκριση με το 2017, αντικατοπτρίζοντας κυρίως την αυξημένη κερδοφορία, τους χαμηλότερους τόκους και φόρους που καταβλήθηκαν καθώς επίσης και τις χαμηλότερες επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Ο προσαρμοσμένος καθαρός δανεισμός του Ομίλου (συμπεριλαμβανομένων και των λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) διαμορφώθηκε σε Ευρώ 738,8 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2018, σχεδόν αμετάβλητος σε σχέση με τις 31 Δεκεμβρίου του 2017, και αντιστοιχεί σε 0,6 φορές το ετήσιο προσαρμοσμένο EBITDA του Ομίλου.

Στις 18 Ιανουαρίου 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε νέα Πολιτική Αμοιβών προς τους Μετόχους. Η Πολιτική ορίζει ότι: Με την προϋπόθεση ότι το εξωτερικό και το μακροοικονομικό περιβάλλον θα παραμείνουν σταθερά, η Εταιρεία προτίθεται μεσοπρόθεσμα να καταβάλει στους μετόχους της, μέσω ενός συνδυασμού καταβολής μερισμάτων και Προγραμμάτων Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών με σκοπό την ακύρωσή τους, τις ελεύθερες ταμειακές ροές που παράγονται κάθε χρόνο, έχοντας ενσωματώσει τις εξαγορές φάσματος, και τις μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Για το 2018, αλλά και μεσοπρόθεσμα, ο στόχος για τον επιμερισμό μεταξύ μερισμάτων και επαναγοράς ιδίων μετοχών βρίσκεται περίπου στο 65% και 35% αντίστοιχα.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 15ης Φεβρουαρίου 2018, ενέκρινε την επαναγορά ιδίων μετοχών μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, για χρονικό διάστημα 24 μηνών από τη 15η Φεβρουαρίου 2018, ημερομηνία λήψης της απόφασης από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Το 2018, 8.890.960 ίδιες μετοχές αποκτήθηκαν με σκοπό την ακύρωση τους στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων (συνεδρίαση της 15-02-2018) Προγράμματος Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών. Επιπροσθέτως, 1.320.110 ίδιες μετοχές είχαν ήδη αποκτηθεί πριν την έναρξη του προαναφερόμενου Προγράμματος Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων που έγινε στις 19 Δεκεμβρίου 2018 ενέκρινε την ακύρωση των συνολικά 10.211.070 ιδίων μετοχών (ποσοστό 2,083% του μετοχικού κεφαλαίου), με αντίστοιχη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά Ευρώ 28.897.328,10 και συνακόλουθη τροποποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού της περί μετοχικού κεφαλαίου προκειμένου να αποτυπωθεί η ως άνω μείωση. Η ακύρωση προτάθηκε να γίνει σε υλοποίηση μέρους της εγκεκριμένης από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας (συνεδρίαση της 18-01-2018) Πολιτικής Αμοιβών των Μετόχων.

Μετά την ολοκλήρωση των νομίμων διατυπώσεων δημοσιότητας στις 5 Φεβρουαρίου 2019 και κατόπιν ενημέρωσης της Επιτροπής Εταιρικών Πράξεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι μετοχές ακυρώθηκαν και διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών στις 19 Φεβρουαρίου 2019, ημερομηνία από την οποία έπαψε η διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών των ως άνω 10.211.070 μετοχών.

Η εφαρμογή της πολιτικής ξεκίνησε το 2018 και έλαβε υπόψη τις προβλέψεις των ελεύθερων ταμειακών ροών για το σχετικό έτος, δηλαδή το 2018, ως βάση υπολογισμού των μεγεθών που θα αποτελούν την συνολική αμοιβή των μετόχων. Με τον ίδιο τρόπο θα εφαρμόζεται η πολιτική και για τα επόμενα χρόνια, δηλαδή η βάση υπολογισμού για την συνολική αμοιβή των μετόχων το 2019 θα λαμβάνει υπόψη τις προβλέψεις των ελεύθερων ταμειακών ροών για το 2019, κ.ο.κ..

Με βάση την τρέχουσα πρόβλεψη ελεύθερων ταμειακών ροών για το 2019, το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για την εφαρμογή της Πολιτικής Αμοιβών των Μετόχων θα ανέλθει περίπου στο ποσό των Ευρώ 350,0 εκατ. έχοντας ενσωματώσει τις πληρωμές για εξαγορά φάσματος και για μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Σε αυτό το πλαίσιο, για το μέρος της αμοιβής των Μετόχων που αντιστοιχεί στο μέρισμα, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας τη διανομή μερίσματος ποσού Ευρώ 0,46 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή (για αριθμό μετοχών σε κυκλοφορία 479.939.319, όπως ο εν λόγω αριθμός μετοχών διαμορφώθηκε σε συνέχεια της απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 19 Δεκεμβρίου 2018 για ακύρωση του συνόλου των ιδίων μετοχών που κατείχε τότε η Εταιρεία και για συνακόλουθη μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου) ή συνολικού ποσού Ευρώ 220,8 εκατ.. Σημειώνεται ότι η διαδικασία ακύρωσης των ως άνω ιδίων μετοχών ενώπιον των αρμοδίων Αρχών, σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, δεν είχε ολοκληρωθεί την 31 Δεκεμβρίου 2018. Τέλος, σημειώνεται ότι, εφόσον η Εταιρεία αποκτήσει νέες ίδιες μετοχές μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του τρέχοντος έτους που θα εγκρίνει τη διανομή μερίσματος, τα μερίσματα που θα αντιστοιχούν στις εν λόγω ίδιες μετοχές θα προσαυξήσουν το μέρισμα των λοιπών μετόχων σύμφωνα με το νόμο.

Η προτεινόμενη διάθεση κερδών υπόκειται στις σχετικές διατάξεις του νόμου 4548/2018, και στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία.

Λειτουργικά Στοιχεία

ΕΛΛΑΔΑ

Το 2018, η ελληνική αγορά τηλεπικοινωνιών κατέγραψε θετικό ρυθμό ανάπτυξης εσόδων της τάξης του +1% σε ετήσια βάση. Παρά το δύσκολο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, ο Όμιλος ΟΤΕ για ακόμη μια χρονιά διατήρησε την ηγετική του θέση στην εγχώρια αγορά, ενώ ενίσχυσε την προσαρμοσμένη λειτουργική του κερδοφορία κατά 4% σε σχέση με το 2017.

Τα επιτεύγματα του Ομίλου ΟΤΕ το 2018:

- Τα έσοδα στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 1,5%. Οι θετικές επιδόσεις των εσόδων τροφοδοτήθηκαν από τη συνεχιζόμενη ενίσχυση των υπηρεσιών data κινητής, των ευρυζωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών ICT, αντισταθμίζοντας τις απώλειες των εσόδων από υπηρεσίες φωνής και μηνυμάτων.
- Χάρη στο εκτενές επενδυτικό πλάνο που υλοποιεί ο Όμιλος ΟΤΕ, ύψους Ευρώ 2 δισ. έως το 2022 αναπτύσσουμε υπερσύγχρονα δίκτυα για να καλύψουμε τις ανάγκες της νέας ψηφιακής εποχής. Με την τεχνολογία φτιάχνουμε ένα κόσμο, καλύτερο για όλους και δημιουργούμε τις βάσεις για ισχυρές εμπορικές και οικονομικές επιδόσεις.
- Επενδύοντας στην συνεχή βελτίωση της εμπειρίας του πελάτη, αναπτύξαμε σημαντικές νέες λειτουργικότητες του mobile app της εταιρείας προσφέροντας στους πελάτες μας «ένα» ψηφιακό σημείο επαφής για να μπορούν εύκολα και απλά να χειρίζονται τις συνδέσεις τους. Ο αριθμός των ενεργών χρηστών του mobile app ξεπέρασε τα 2,3 εκατ., ένα σημαντικό επίτευγμα τόσο για την αναβάθμιση της εμπειρίας των πελατών μας, όσο και για την εξοικονόμηση κόστους.
- Ενίσχυση της ηγετικής θέσης στο B2B σημειώνοντας αύξηση εσόδων κατά 13% στον κλάδο του ICT και αναδεικνυόμενος σαν ο No.1 πάροχος ολοκληρωμένων λύσεων (Systems Integrator) στην Ελληνική αγορά (σύμφωνα με δεδομένα της IDC).

Ελλάδα:	**2018**	**2017**	**+/- %**
Σταθερή τηλεφωνία:			
Συνδέσεις λιανικής	2.650.995	2.639.132	+0,4%
Ενεργές Ευρυζωνικές Συνδέσεις λιανικής	1.896.336	1.759.752	+7,8%
...εκ των οποίων συνδέσεις οπτικών ινών	531.334	354.257	+50,0%
Συνδρομητές τηλεόρασης	541.907	524.770	+3,3%
Κινητή τηλεφωνία:			
Συνδρομητές κινητής	7.905.021	7.981.236	-1,0%

Στη σταθερή ο Όμιλος ΟΤΕ κατέγραψε θετικό ρυθμό ανάπτυξης σε συνολικά έσοδα +1,4% διατηρώντας το υψηλό του μερίδιο στην εγχώρια αγορά:

- Θωρακίζοντας τη βάση του που ανέρχεται σε 2,65 εκατ. πελάτες, επενδύοντας σταθερά στην αναβάθμιση της εμπειρίας του πελάτη και προσφέροντας αξία στις συνολικές ανάγκες των νοικοκυριών & επιχειρήσεων.
- Προωθώντας και επιταχύνοντας την ανάπτυξη των ευρυζωνικών υπηρεσιών υψηλών ταχυτήτων σε τεχνολογίες νέας γενιάς NGA, η Εταιρεία κατάφερε να προσελκύσει περίπου 177 χιλιάδες νέους πελάτες. Στο τέλος του 2018 οι πελάτες ευρυζωνικών υπηρεσιών υψηλής ταχύτητας ανήλθαν σε 531 χιλιάδες.
- Περαιτέρω διευρύνοντας την πελατειακή βάση της συνδρομητικής τηλεόρασης φτάνοντας τους 542 χιλιάδες προωθώντας νέα στοχευμένα εμπορικά πακέτα εδραιώνοντας παράλληλα την πρώτη θέση σε μερίδια πελατών.
- Κερδίζοντας και ολοκληρώνοντας σημαντικότατα έργα στον κλάδο του ICT, που συνδυάζουν την σύγκλιση τηλεπικοινωνιών και συστημάτων.

Στην κινητή τηλεφωνία ο Όμιλος διατήρησε την ηγετική του θέση στο μερίδιο εσόδων από υπηρεσίες με πάνω από 51% κατορθώνοντας να:

- Επιτύχει θετικό ρυθμό ανάπτυξης σε έσοδα από υπηρεσίες (εξαιρουμένης της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α 15) για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά με οδηγό τις υπηρεσίες δεδομένων, τα έσοδα περιαγωγής καθώς και στοχευμένες προτάσεις ανάπτυξης του μέσου εσόδου ανά πελάτη (ARPU), για τους πελάτες συμβολαίου και καρτοκινητής.
- Αυξήσει σημαντικά τα έσοδα από δεδομένα κατά 18%, αντανακλώντας την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των επενδύσεών μας στο 4G και 4G+ και προωθώντας δυναμικά τη διείσδυση των smartphones στην συνδρομητική του βάση. Παράλληλα η διείσδυση των ενεργών data χρηστών αυξήθηκε κατά 9 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με την περασμένη χρονιά φτάνοντας το 60% της ενεργής συνδρομητικής βάσης.
- Επιπλέον, εστιάζοντας σε νέες πηγές εσόδων, συνέχιζε να εμπλουτίζει τις υπηρεσίες Internet of Things, λάνσαρε την πρωτοποριακή σειρά προγραμμάτων Cosmote IOT Data Sharing και έλαβε μέρος σε πολύ μεγάλο ποσοστό των διαγωνισμών Smart Cities που προκηρύχθηκαν.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ρουμανία:	2018	2017	+/- %
Σταθερή τηλεφωνία:			
Γραμμές Σταθερής Τηλεφωνίας*	2.141.526	2.098.052	+2,1%
Συνδρομητές ευρυζωνικών υπηρεσιών*	1.143.303	1.180.192	-3,1%
Συνδρομητές Τηλεόρασης	1.443.032	1.470.341	-1,9%
Πελάτες FMC	*726.232*	*504.046*	*+44,1%*
Κινητή τηλεφωνία:			
Συνδρομητές κινητής	4.630.606	4.748.905	-2,5%

Συμπεριλαμβανομένων των πελατών FMC

Το 2018, τα έσοδα στη Ρουμανία ανήλθαν σε Ευρώ 933,2 εκατ. μειωμένα κατά 4,0%, αντικατοπτρίζοντας κυρίως πτώση στις υπηρεσίες σταθερής λιανικής Το 2018, τα έσοδα από υπηρεσίες σταθερής λιανικής μειώθηκαν κατά 14,3% ή κατά 12,4% εξαιρουμένης της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α 15, αντανακλώντας την πίεση στα έσοδα από ευρυζωνικές υπηρεσίες σταθερής και τηλεόρασης.

Τα έσοδα από υπηρεσίες κινητής μειώθηκαν κατά 3,9% σε σχέση με το 2017, ή κατά 1,5% εξαιρουμένης της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α 15.
Τα έσοδα από τη διάθεση συνδυαστικών πακέτων σταθερής και κινητής (FMC) αυξήθηκαν κατά 28,8%, καθώς ο αριθμός των συνδρομητών αυξήθηκε κατά 44% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε σε 726 χιλιάδες στο τέλος του 2018. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η πελατειακή βάση της Telekom Romania Mobile ανήλθε σε 4,6 εκατ. συνδρομητές, μειωμένη κατά 2,5% σε σχέση με την περσινή χρονιά.

Τα έσοδα από υπηρεσίες χονδρικής στη Ρουμανία μειώθηκαν το 2018 κυρίως λόγω των χαμηλότερων εσόδων από τη διεθνή κίνηση, ενώ τα λοιπά λειτουργικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 67,5% αντανακλώντας κυρίως την πώληση των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων.

Β. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Διαρκής στόχος της Διοίκησης αποτελεί ο Όμιλος ΟΤΕ να είναι ο ηγέτης και πρωτοπόρος της αγοράς, μία σύγχρονη και δυναμική εταιρεία υψηλής απόδοσης, η οποία βασιζόμενη στην τεχνολογική της υπεροχή παρέχει σταθερά άριστη εμπειρία στους πελάτες της.

Ειδικότερα ο Όμιλος ΟΤΕ επιδιώκει:

- Να παραμείνει ο αδιαμφισβήτητος ηγέτης στην παροχή υπηρεσιών Σταθερής και Κινητής Τηλεφωνίας και των Συνδυαστικών Προϊόντων αυτών.
- Να διασφαλίσει ηγετική θέση στις αναπτυσσόμενες αγορές Ευρυζωνικότητας (Σταθερής και Κινητής), ICT και συνδρομητικής τηλεόρασης στην Ελλάδα.
- Να δημιουργήσει νέες πηγές εσόδων με τη δραστηριοποίηση του σε αναδυόμενες ψηφιακές αγορές (COSMOTE Insurance, COSMOTE Payments).
- Να διαθέτει στους πελάτες άριστες υπηρεσίες, χάρη στην τεχνολογική υπεροχή του Ομίλου στα δίκτυα νέας γενιάς (Vectoring/ FTTH, 4G/4G+).
- Να προσφέρει κορυφαία εμπειρία εξυπηρέτησης πελάτη, μέσω σύγχρονων ψηφιακών καναλιών.
- Να προωθήσει τον «ψηφιακό μετασχηματισμό» του μοντέλου λειτουργίας του, εκμεταλλευόμενος τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών.
- Να καταστεί ο καλύτερος εργοδότης στην Ελλάδα, να αναπτύξει το προσωπικό του και να προσελκύει ταλαντούχους εργαζόμενους.
- Να ενισχύσει την αξία που δημιουργείται για τους μετόχους.
- Να μεγιστοποιήσει τις ωφέλειες από τη συμμετοχή του στον Όμιλο της Deutsche Telekom.

Τα κύρια επιτεύγματα του 2018 ήταν:

1. Ενίσχυση της ηγετικής θέσης στην αγορά

- Αύξηση εσόδων Ομίλου ΟΤΕ στην Ελλάδα κατά +1,5% σε σχέση με πέρυσι - διατήρηση ηγετικής θέσης στο μερίδιο συνολικών εσόδων, περισσότερο του >60%
- Ενίσχυση κερδοφορίας προσαρμοσμένου EBITDA στην Ελλάδα κατά 4%
- Διατήρηση ηγετικής θέσης σε Σταθερή και Κινητή τηλεφωνία στην Ελλάδα: Αύξηση εσόδων λιανικής Σταθερής +1.8% (εξαιρουμένης της επίδρασης από το Δ.Π.Χ.Α 15) και αύξηση εσόδων υπηρεσιών Κινητής +1.3% (εξαιρουμένης της επίδρασης από το Δ.Π.Χ.Α 15)
- Προσέλκυση ηγετικού μεριδίου επί των καθαρών νέων fiber ευρυζωνικών συνδέσεων (68% στον ΟΤΕ)
- Διατήρηση της 1ης θέσης στην συνδρομητική τηλεόραση, ενισχύοντας περαιτέρω το μερίδιο αγοράς

2. Σημαντική αύξηση της συνδρομητικής βάσης FMC COSMOTE One & COSMOTE Business One

- Περισσότερα από 500.000 νοικοκυριά και 40.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν επιλέξει τις συνδυαστικές προτάσεις COSMOTE One και COSMOTE Business One

3. Μετασχηματισμός του μείγματος εσόδων

- 72% (1,9 εκατομμύρια) επί του συνόλου των γραμμών σταθερής με ευρυζωνική υπηρεσία, + 5 % κατά τη διάρκεια του έτους
- Δυναμική διείσδυση της ευρυζωνικότητας υψηλών ταχυτήτων fiber (+177 χιλιάδες συνδρομητές, 28% της βάσης ευρυζωνικών υπηρεσιών)
- Ενίσχυση εσόδων από ευρυζωνικές υπηρεσίες (ADSL/fiber) περίπου 10% σε ετήσια βάση
- Αύξηση κατά 18% των εσόδων από υπηρεσίες mobile Internet, κεφαλαιοποιώντας το εκτεταμένο 4G/4G+ δίκτυο
- Ο μεγαλύτερος πάροχος ολοκληρωμένων λύσεων Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής στην Ελλάδα, με σημαντική αύξηση εσόδων (+13% vs 2017)
- COSMOTE TV: Ανανέωση δικαιωμάτων Champions League και Europa League για άλλα 3 χρόνια, με αποκλειστικότητα για όλα τα παιχνίδια

4. Εξαιρετική Εμπειρία Πελάτη, με οδηγό τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό

- 360° ενοποιημένη οπτική των υπηρεσιών Σταθερής – Κινητής που διαθέτουν οι πελάτες μας
- Περισσότερο από 2,3 εκατομμύρια χρήστες των COSMOTE App / What's Up App (64% της συνδρομητικής βάσης με smartphones)
- Περαιτέρω διείσδυση ψηφιακών μέσων (e-bill, e-top up, e-payments). 45% των οικιακών συνδρομητών μας λαμβάνουν e-bills
- Περαιτέρω ψηφιοποίηση διαδικασιών και ανάπτυξη e-Care υπηρεσιών (e-Υπογραφή, "@Your Service", "U-fix-it", κλπ)
- Σημαντικές διακρίσεις και βραβεύσεις για την Εξυπηρέτηση Πελατών

5. Ανάπτυξη δικτύων και υπηρεσιών

- Υλοποιούμε το μεγαλύτερο δίκτυο Οπτικών Ινών στην Ελλάδα, επενδύοντας Ευρώ 2 δις. στο διάστημα 2018 -2022. Στόχος μας από το 2022, 1 εκατομμύριο νοικοκυριά να έχουν FTTH πρόσβαση στο Internet με gigabit ταχύτητες
- Περισσότερα από 3 εκατομμύρια νοικοκυριά και επιχειρήσεις ήδη με πρόσβαση σε πολύ υψηλές ταχύτητες έως 200Mbps
- Ανάδειξη σε Καλύτερο Δίκτυο Κινητής και το 2018 (P3 Test «Best in Class»), για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά
- Επίτευξη 99% κάλυψης 4G και 95% κάλυψης 4G+ (πληθυσμιακή, εξωτερικού χώρου)
- Πρώτοι στην Ελλάδα με δοκιμαστικό δίκτυο 5G, επιτυγχάνοντας ταχύτητες έως 12,7 Gbps
- Συνεχιζόμενος μετασχηματισμός του δικτύου σε IP
- Καθιέρωση του ΟΤΕ ως σημαντικού Shared Service Centre, αναλαμβάνοντας πλήθος δράσεων για όλες τις εταιρείες του Ομίλου Deutsche Telekom
- Επίτευξη θετικού EBITDA για το έργο των «Αγροτικών Δικτύων» μέσα σε ένα χρόνο πλήρους λειτουργίας

6. Λειτουργική βελτιστοποίηση - Βελτιστοποίηση κόστους

- Επιτυχής ολοκλήρωση της πώλησης της Telekom Albania, στο πλαίσιο επαναπροσδιορισμού προτεραιοτήτων και των αναπτυξιακών πλάνων του Ομίλου
- Συνέχιση του προγράμματος ψηφιακού μετασχηματισμού σε πλήθος εταιρικών διαδικασιών, ενισχύοντας την αποδοτικότητα και εξοικονομώντας επιπλέον λειτουργικό κόστος
- Βελτιστοποίηση κατανάλωσης ενέργειας των υποδομών των Δικτύων μας
- Μετασχηματισμός αρχιτεκτονικής IT συστημάτων, με στόχο τη συντόμευση του χρόνου υλοποίησης νέων υπηρεσιών
- Εκτέλεση επιπλέον προγραμμάτων εξοικονόμησης λειτουργικού κόστους, αξιοποιώντας και την εμπειρία του Ομίλου Deutsche Telekom
- Βελτιώσεις σε θέματα φυσικής ασφάλειας και ασφάλειας πληροφοριών

7. Ανθρώπινο δυναμικό – Η Ανάπτυξη των ανθρώπων μας στο κέντρο των ενεργειών μας

- Ψηφιοποίηση και απλοποίηση διαδικασιών Ανθρώπινου Δυναμικού, μέσω νέων digital συστημάτων (smartHR, HRDigiflow, Digifile)
- Υιοθέτηση κουλτούρας ανάπτυξης και ενίσχυσης της εταιρικής καινοτομίας μέσω διαφόρων δράσεων: Hackathon, #Let's Grow MOOCs, κλπ
- Digital learning πλατφόρμα για απόκτηση νέων digital δεξιοτήτων

Βασικοί στόχοι του 2019

Για το 2019, ο Όμιλος στοχεύει στην επίτευξη των ετήσιων επιχειρηματικών στόχων του, δημιουργώντας παράλληλα τις υποδομές για τη μακροχρόνια εξέλιξή του.

Ειδική έμφαση θα δοθεί στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό του Ομίλου (αναφορικά με τις διαδικασίες Εξυπηρέτησης Πελατών και τις εσωτερικές εταιρικές διαδικασίες), όπως επίσης και στην περαιτέρω εκμετάλλευση των συνεργειών με τον Όμιλο Deutsche Telekom.

Κύριες κατευθύνσεις Στρατηγικού Προγράμματος για το 2019

Τεχνολογική Υπεροχή

- Δίκτυα Οπτικών Ινών: Ταχεία ανάπτυξη υποδομών Vectoring/Super Vectoring/ FTTH
- Πλήρης κάλυψη δικτύων 4G/4G+
- Μετασχηματισμός δικτύου σε IP
- Βελτιώσεις IT συστημάτων (OSS)

Άριστη εμπειρία Πελάτη

- Digital Transformation @Customer:
  - Omni-channel
  - Νέες λειτουργίες στα Apps
  - Παραγγελειοληψία - διαχείριση παραπόνων
- Προώθηση online πωλήσεων
- Ψηφιακή παρακολούθηση λειτουργίας δικτύων

Καινοτομία και νέες πηγές εσόδων

- Αύξηση εσόδων από υπηρεσίες δεδομένων
- Διάθεση καινοτόμων υπηρεσιών (One Connectivity, κλπ)
- Λύσεις IoT - Cloud
- Κάθετες αγορές (Ναυτιλία, Τουρισμός, κλπ)
- Έξυπνες Πόλεις
- Επέκταση σε νέες αγορές

Ηγετική Θέση στην Αγορά

- Υπεροχή brand COSMOTE
- Νέες συνδυαστικές υπηρεσίες FMC και FMCC
- Ανάπτυξη COSMOTE TV
- Διασφάλιση εσόδων Χονδρικής

Ψηφιακοποίηση, Απλοποίηση και Βελτιστοποίηση Κόστους

- Digital Transformation @Company και @Network
- Δράσεις απλοποίησης μοντέλου λειτουργίας
- Προγράμματα εξοικονόμησης κόστους - Συνέργειες στις Προμήθειες με τον Όμιλο Deutsche Telekom

Κουλτούρα Ανάπτυξης

- Ψηφιακά εργαλεία θα υποστηρίζουν τα συστήματα και τις διαδικασίες Ανθρώπινου Δυναμικού
- Σχεδιασμός προγραμμάτων ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων
- Υιοθέτηση κουλτούρας Ανάπτυξης & Αλλαγής

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2019

Στην Ελλάδα, όπου η σταδιακή ανάκαμψη της οικονομίας αναμένεται να συνεχιστεί, ο ΟΤΕ προσβλέπει ότι θα ευνοηθεί περαιτέρω από τις επενδύσεις του σε προηγμένα δίκτυα σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και από την πελατοκεντρική στρατηγική στην οποία οφείλεται η αύξηση των εσόδων του τα προηγούμενα έτη. Τα έσοδα στη Ρουμανία αναμένονται να σταθεροποιηθούν μετά από τις έκτακτες προβλέψεις και τα μέτρα αναδιοργάνωσης που ελήφθησαν το 2018. Ο Όμιλος συστηματικά αναζητεί τρόπους μείωσης κόστους ώστε να στηρίξει την κερδοφορία του σε όλες τις δραστηριότητές του.

Οι προσαρμοσμένες επενδύσεις του ΟΤΕ, οι οποίες μειώθηκαν κατά 10% το 2018, αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω τη φετινή χρονιά καθώς σταδιακά επιστρέφουν σε κανονικά επίπεδα. Το 2019, η διοίκηση αναμένει προσαρμοσμένες επενδύσεις περίπου Ευρώ 650 εκατ. Αντανακλώντας κυρίως χαμηλότερες επενδύσεις και περαιτέρω βελτιώσεις κερδοφορίας, ο ΟΤΕ αναμένει το 2019 τις προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές να ανέλθουν σε Ευρώ 450 εκατομμύρια περίπου ενώ τις ελεύθερες ταμειακές ροές να αγγίζουν περίπου τα Ευρώ 350 εκατομμύρια, που θα αντικατοπτριστεί στις αμοιβές των μετόχων του ΟΤΕ σύμφωνα με την καθορισμένη του πολιτική.

Γ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΕΛΟΥΣΙΑΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ

Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης ΟΤΕ

Το 2018 ο ΟΤΕ προχώρησε στην υλοποίηση προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης, το σχετικό κόστος των οποίων ανήλθε σε ποσό Ευρώ 37,2 εκατ. (2017: Ευρώ 24,2 εκατ.).
Επιπλέον, το κόστος του ΟΤΕ που αφορούσε σε προηγούμενα προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης εργαζομένων ανήλθε σε Ευρώ 1,9 εκατ. (2017: Ευρώ 3,5 εκατ.).

Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης Ομίλου

Ο Όμιλος εφάρμοσε προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού, το συνολικό κόστος των οποίων αναλύεται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	2018	2017
ΟΤΕ (όπως περιγράφεται ανωτέρω)	39,1	27,7
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	4,8	5,5
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	1,0	1,7
TELEKOM ROMANIA	5,8	15,3
ΛΟΙΠΑ	0,3	1,5
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	**51,0**	**51,7**

Τα ποσά που πληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του 2018, σε σχέση με τα προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης ήταν Ευρώ 60,9 εκατ. για τον Όμιλο και Ευρώ 50,5 εκατ. για την Εταιρεία (2017: Ευρώ 65,2 εκατ. και Ευρώ 38,6 εκατ. αντίστοιχα).

ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Τη 12 Ιουνίου 2018, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων του ΟΤΕ ενέκρινε τη διανομή μερίσματος συνολικού ύψους Ευρώ 171,5 εκατ. ή Ευρώ 0,352880 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή. Το υπόλοιπο των μερισμάτων πληρωτέων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε Ευρώ 0,9 εκατ. και Ευρώ 0,8 εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 0,4 και Ευρώ 0,4).

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΤΗΣ TELEKOM ALBANIA

Τη 16 Ιανουαρίου 2019, ο Όμιλος ανακοίνωσε την σύναψη συμφωνίας πώλησης του συνόλου της συμμετοχής του στην TELEKOM ALBANIA, στη βουλγάρικη εταιρεία Albania Telecom Invest AD έναντι συνολικού ποσού Ευρώ 50,0 εκατ..

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 5, αυτή η ομάδα στοιχείων πληρεί τα κριτήρια προκειμένου να ταξινομηθεί σαν κατεχόμενη προς πώληση και συνεπώς στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης την 31 Δεκεμβρίου 2018 τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της παρουσιάζονται ξεχωριστά από τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του Ομίλου στις γραμμές «Περιουσιακά στοιχεία ομάδας στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση» και «Υποχρεώσεις ομάδας στοιχείων κατεχόμενες προς πώληση», αντίστοιχα. Επιπλέον οι δραστηριότητες αυτής της ομάδας στοιχείων αποτελούν για τον Όμιλο ξεχωριστό γεωγραφικό τομέα δραστηριοτήτων (υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας στην Αλβανία) και ξεχωριστή μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών. Ως αποτέλεσμα, οι δραστηριότητες της για το έτος 2018 έχουν αντιμετωπισθεί ως διακοπείσες δραστηριότητες. Οι καταστάσεις αποτελεσμάτων, οι καταστάσεις ταμειακών ροών και οι σχετικές σημειώσεις των προηγούμενων περιόδων έχουν αναπροσαρμοσθεί προκειμένου να συνάδουν με αυτή την παρουσίαση.

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, οι ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ομάδας στοιχείων που κατέχονται προς πώληση έχουν διαχωριστεί από τις υπόλοιπες ταμειακές ροές του Ομίλου και παρουσιάζονται ως ξεχωριστές γραμμές σε κάθε κατηγορία.

Δ.ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ

Ο Όμιλος ΟΤΕ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει το Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, το οποίο υποστηρίζει τη Διοίκηση στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων, με κύριο στόχο τη διαφύλαξη της ομαλής επιχειρησιακής λειτουργίας και της μελλοντικής επιχειρηματικής επιτυχίας του Ομίλου. Αυτό επιτυγχάνεται με τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την επικοινωνία και την αντιμετώπιση των εταιρικών κινδύνων (περιλαμβάνονται οι κίνδυνοι βιώσιμης ανάπτυξης), αξιοποιώντας όλα τα στρατηγικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα ελέγχου και παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται στη διαχείριση κινδύνων.

Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα, πραγματοποιείται Ανάλυση Ουσιαστικότητας (Materiality Assessment) με στόχο τον προσδιορισμό των σημαντικότερων θεμάτων για τη βιώσιμη ανάπτυξη του Ομίλου. Η ανάλυση αυτή βασίζεται στην ενιαία μεθοδολογία Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, και εξετάζει σημαντικές στρατηγικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές πτυχές που μπορεί να επηρεάζουν ή/και να επηρεάζονται από τις αποφάσεις του Ομίλου, συνεκτιμώντας τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών του Ομίλου.

Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα - Έλεγχοι κεφαλαίων

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει συνεχή σημάδια σταθεροποίησης, όπως καταδεικνύεται και από την επίσημη έξοδο από το διεθνές πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής την 20 Αυγούστου 2018. Ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα, καθώς η χώρα βρίσκεται σε καθεστώς «μετά-μνημονιακής» εποπτείας, κατά το οποίο οφείλει να επιδεικνύει πρόοδο στην επίτευξη στόχων ως προς τον προϋπολογισμό και τις μεταρρυθμίσεις, ενώ η οικονομία παραμένει πολύ ευάλωτη στις διακυμάνσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28 Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν χαλαρώσει. Η πιο πρόσφατη σχετική τροποποίηση τέθηκε σε ισχύ την 1 Οκτωβρίου 2018. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι στόχοι ως προς το πρωτογενές πλεόνασμα θα επιτευχθούν στο μέλλον και οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαλειφθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Ο Όμιλος αξιολογεί πιθανές επιπτώσεις από την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit) και λαμβάνει μέτρα για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων. Με βάση την ανάλυση μέχρι στιγμής, το Brexit δεν αναμένεται να έχει αρνητική επίδραση στις λειτουργίες του Ομίλου.

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Οι παρακάτω κίνδυνοι επηρεάζονται σημαντικά από το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα, όπως αναλύθηκαν παραπάνω.

α) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο και στην Εταιρεία οικονομική ζημιά εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο είναι εκτεθειμένοι ο Όμιλος και η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, είναι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών τους στοιχείων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αφορούν τοποθετήσεις σε αμοιβαία κεφάλαια και άλλα χρεόγραφα. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτιμάται ότι δεν εκθέτουν τον Όμιλο και την Εταιρεία σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο.

Οι αθετημένες πληρωμές από πελάτες είναι μέγεθος το οποίο μπορεί ενδεχόμενα να επηρεάσει αρνητικά την ομαλή ρευστότητα του Ομίλου και της Εταιρείας. Λόγω όμως του μεγάλου αριθμού πελατών και της διασποράς της πελατειακής βάσης του Ομίλου, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές. Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου ωστόσο εντοπίζεται στις απαιτήσεις από άλλους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, λόγω του περιορισμένου αριθμού τους και του μεγάλου ύψους των συναλλαγών που έχουν με τον Όμιλο και την Εταιρεία. Για αυτήν την κατηγορία ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν τον πιστωτικό κίνδυνο σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και αναγνωρίζεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν εκπρόθεσμες ή επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους πελάτες καθώς και το οικονομικό περιβάλλον.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου είναι κυρίως επενδυμένα σε αντισυμβαλλόμενους με υψηλή πιστοληπτική αξιολόγηση και για μικρό χρονικό διάστημα.

Τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια χορηγηθέντα προς το προσωπικό, τα οποία είτε αποπληρώνονται μέσω παρακράτησης δόσεων από τη μισθοδοσία, είτε συμψηφίζονται με την αποζημίωση λόγω συνταξιοδότησης καθώς και δάνεια προς το ταμείο επικουρικής ασφάλισης σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού προηγούμενων ετών. Τα τελευταία δάνεια είναι εκτεθειμένα στον πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με την ικανότητα του ασφαλιστικού ταμείου για την εξυπηρέτηση του χρέους τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν τις ακόλουθες κατηγορίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο νέο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών:

- Απαιτήσεις από πελάτες
- Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία
- Δάνεια σε εταιρείες του Ομίλου αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος
- Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία
- Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό
- Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9, η αναγνωρισθείσα ζημιά απομείωσης ήταν επουσιώδης.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου και την Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο των απαιτήσεων από πελάτες και των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων σε λογιστική αξία προ απομείωσης:

ΟΜΙΛΟΣ (απλοποιημένη προσέγγιση)				
31 Δεκεμβρίου 2018 (Ευρώ εκατ.)	Εξυπηρετούμενα	Μερικώς Εξυπηρετούμενα	Μη εξυπηρετούμενα	Σύνολο
Πελάτες	611,8	113,9	772,8	**1.498,5**
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	36,5	-	5,8	**42,3**
ΣΥΝΟΛΟ	**648,3**	**113,9**	**778,6**	**1.540,8**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ (απλοποιημένη προσέγγιση)				
31 Δεκεμβρίου 2018 (Ευρώ εκατ.)	Εξυπηρετούμενα	Μερικώς Εξυπηρετούμενα	Μη εξυπηρετούμενα	Σύνολο
Πελάτες	312,5	37,6	440,0	**790,1**
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	1,9	-	0,1	**2,0**
ΣΥΝΟΛΟ	**314,4**	**37,6**	**440,1**	**792,1**

Τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία Ομίλου θεωρούνται ότι έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο ως εκ τούτου ο 'Ομιλος εφαρμόζει τη γενική προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 και η πρόβλεψη ζημιάς περιορίσθηκε στις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών. Το εναπομείναν υπόλοιπο αυτών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων θεωρείται εξυπηρετούμενο.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο αθέτησης και ισχυρή ικανότητα εκπλήρωσης των συμβατικών ταμειακών ροών θεωρούνται ως εξυπηρετούμενα, ενώ τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση αλλά δεν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ύπαρξης πιστωτικών ζημιών αντιμετωπίζονται ως μερικώς εξυπηρετούμενα. Μη εξυπηρετούμενα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται εκείνα για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ύπαρξης πιστωτικών ζημιών κατά την ημερομηνία αναφοράς και υπάρχουν περιορισμένες προσδοκίες ανάκτησης των συμβατικών ταμειακών ροών.

Ο διαχωρισμός των πελατών και των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων εντός των παραπάνω κατηγοριών και ο προσδιορισμός του κατά πόσο έχει προκύψει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου αξιολογείται με βάση τις βέλτιστες εκτιμήσεις κάθε εταιρείας του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένα γεγονότα και περιστάσεις που ισχύουν για αυτές.

β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος ή η Εταιρεία να μην μπορέσουν να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν απαιτείται. Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθεσίμων ή / και πιστωτικών ορίων, που διασφαλίζουν την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με λήξη στους επόμενους 12 μήνες. Τα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχονταν σε Ευρώ 1.089,8 εκατ. και Ευρώ 295,2 εκατ. αντίστοιχα και το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων τους ανέρχονταν σε Ευρώ 548,0 εκατ. και Ευρώ 278,6 εκατ. αντίστοιχα.

Για την παρακολούθηση και αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας, οι εταιρείες του Ομίλου ετοιμάζουν προβλέψεις ταμειακών ροών σε τακτική βάση.

γ) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια και τιμές μετοχών, να επηρεάσουν τη διακύμανση της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν ο Όμιλος και η Εταιρεία. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να διαχειρίζονται και να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια.

Οι επιμέρους κίνδυνοι που συνθέτουν τον κίνδυνο αγοράς και οι πολιτικές διαχείρισής τους από τον Όμιλο και την Εταιρεία περιγράφονται παρακάτω:

α. Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων σχετίζεται πρωταρχικά με το μακροπρόθεσμο δανεισμό του Ομίλου.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίων μέσω ενός συνδυασμού δανείων σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου δανεισμού.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, η σχέση δανεισμού με σταθερό επιτόκιο προς δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο στον Όμιλο ανερχόταν σε 87,1%/12,9% (2017: 80,0%/20,0%).

β. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ως εκ τούτου εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται από τις μεταβολές των λειτουργικών νομισμάτων των χωρών αυτών έναντι άλλων νομισμάτων. Τα κυριότερα νομίσματα με τα οποία γίνονται συναλλαγές στον Όμιλο είναι το Ευρώ και το Ρουμανικό Ρον.

Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαθέτει επαρκή συναλλαγματικά αποθέματα για να ελαχιστοποιείται η έκθεση, μέσω των ταμειακών ροών. Οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι που δεν επηρεάζουν τις ταμειακές ροές του Ομίλου (π.χ. κίνδυνοι που προκύπτουν από τη μετατροπή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των αλλοδαπών δραστηριοτήτων στο νόμισμα παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου) γενικά δεν αντισταθμίζονται.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία σε μία εύλογα πιθανή μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία, με τις άλλες μεταβλητές να παραμένουν σταθερές, στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου (εξαιτίας των μεταβολών στην εύλογη αξία των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων):

	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	
Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία έναντι Ευρώ εκατ.	2018	2017
-10%	(20,2)	(16,7)
+10%	20,2	16,7

Η επίπτωση στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου για τη χρήση 2017 έχει επαναπροσδιοριστεί προκειμένου να εξαιρεθεί η επίδραση της ομάδας στοιχείων που έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση.

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση της διατήρησης ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγειών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη της επιχειρησιακής λειτουργίας τους και τη μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος των μετόχων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται την κεφαλαιακή διάρθρωση και πραγματοποιούν προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζονται με τις αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον. Για τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία ενδέχεται να προσαρμόσουν την πληρωμή μερίσματος στους μετόχους, να επιστρέψουν κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσουν νέες μετοχές.

Ένα σημαντικό μέσο για τη διαχείριση κεφαλαίου είναι η χρήση του δείκτη μόχλευσης (ο δείκτης του καθαρού δανεισμού προς τα ίδια κεφάλαια), ο οποίος παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου. Στον υπολογισμό του καθαρού δανεισμού περιλαμβάνονται τα τοκοφόρα δάνεια και ομόλογα, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

ΟΜΙΛΟΣ (Ευρώ εκατ.)	31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.280,6	1.276,2
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	548,0	764,5
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(1.084,7)	(1.297,7)
Καθαρός δανεισμός	**743,9**	**743,0**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.574,7	2.589,4
Δείκτης μόχλευσης	**0,29x**	**0,29x**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ευρώ εκατ.)	31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.270,4	1.004,4
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	-	163,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	278,6	378,4
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(292,9)	(185,6)
Καθαρός δανεισμός	**1.256,1**	**1.360,2**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.888,9	2.958,2
Δείκτης μόχλευσης	**0,43x**	**0,46x**

δ) Λοιποί κίνδυνοι

Η Αξιολόγηση Κινδύνων (Risk Assessment) στον Όμιλο ΟΤΕ είναι μια δομημένη διεργασία όσον αφορά την αναγνώριση, ανάλυση, αποτίμηση και την αντιμετώπιση των επιχειρηματικών κινδύνων, με στόχο τη λήψη βέλτιστων αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας για τη διαχείριση και αντιμετώπισή τους και την παρακολούθηση υλοποίησης των σχετικών μέτρων.

Πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις

Τα προηγούμενα έτη το Ελληνικό Δημόσιο υιοθέτησε δημοσιονομικά μέτρα με στόχο την αύξηση των φορολογικών εσόδων του Δημοσίου που επηρέασαν σημαντικά τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Τον Δεκέμβριο του 2018, ανακοινώθηκε η σταδιακή μείωση του εταιρικού συντελεστή φορολογίας εισοδήματος από το 29% κατά 1 ποσοστιαία μονάδα κατ΄ έτος αρχής γενομένης από το 2019 όπου ο συντελεστής θα είναι 28%, μέχρι το έτος 2022 και επόμενα οπότε και ο συντελεστής θα διαμορφωθεί στο 25%. Δεδομένης της δημοσιονομικής θέσης του Ελληνικού Δημοσίου, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να επιβληθούν πρόσθετα φορολογικά μέτρα, τα οποία θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Πιθανές ζημίες απομείωσης

Σε συνδυασμό με τις συνθήκες σε πολλές αγορές στις οποίες ο Όμιλος έχει επενδύσει, ο Όμιλος αντιμετωπίζει προκλήσεις σχετικά με τη χρηματοοικονομική κατάσταση κάποιων θυγατρικών του. Συνεπώς, ζημίες απομείωσης μπορεί να πραγματοποιηθούν αναφορικά με τα αναγνωρισμένα ποσά υπεραξίας που έχουν κατανεμηθεί σε αυτές τις θυγατρικές, ή ακόμη περισσότερο στα περιουσιακά στοιχεία των θυγατρικών αυτών.

Πρόσθετες εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία

Σύμφωνα με αναλογιστικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν κατά το παρελθόν αλλά και με βάση πρόσφατες εκτιμήσεις, τα ασφαλιστικά ταμεία εμφανίζουν (ή θα εμφανίσουν στο μέλλον) αυξανόμενα ελλείμματα. Ο ΟΤΕ δεν έχει νομική υποχρέωση κάλυψης μελλοντικών ελλειμμάτων των ταμείων αυτών ούτε, σύμφωνα με τη διοίκηση, προτίθεται να καλύψει τέτοια πιθανά ελλείμματα. Εντούτοις, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να απαιτηθεί από τον ΟΤΕ στο μέλλον (μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων) η καταβολή αυξημένων εισφορών προς κάλυψη λειτουργικών ελλειμμάτων των ταμείων αυτών.

Ρυθμιστικό πλαίσιο

Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις και ανταγωνιστικές πιέσεις επηρεάζουν την ικανότητα του ΟΤΕ να εφαρμόσει ανταγωνιστικές τιμές λιανικής και χονδρικής οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητά του να ανταγωνίζεται αποτελεσματικά. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων («ΕΕΤΤ») έχει ορίσει τον ΟΤΕ ως εταιρεία με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ) στις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως αυτές ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ελέγχει την τιμολογιακή πολιτική του. Οι ρυθμιστικοί περιορισμοί που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ ως προς τον καθορισμό των τιμών του, τον αναγκάζουν συχνά να χρεώνει τιμές που είναι υψηλότερες από τις τιμές των ανταγωνιστών του για τις ίδιες υπηρεσίες.

Αδυναμία λειτουργίας κρίσιμων υποδομών

Η υποδομή των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT) θεωρείται βασικός άξονας λειτουργίας όλων των τηλεπικοινωνιακών εταιρειών. Η ποικιλομορφία των σύγχρονων υπηρεσιών που παρέχονται από τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών, έχει αυξήσει σε μεγάλο βαθμό τόσο την πολυπλοκότητα των υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών όσο και

την αλληλεξάρτηση μεταξύ των δικτύων και των πλατφορμών υπηρεσιών. Από την άλλη, μια διακοπή λειτουργίας της τεχνολογικής υποδομής, είτε αυτή οφείλεται σε εξωτερικούς παράγοντες (π.χ. σεισμοί, πλημμύρες, κ.ά.) ή σε εσωτερικούς (π.χ. έλλειψη ηλεκτρικής ισχύος, διακοπή κλιματισμού, ανθρώπινο λάθος, κ.ά.) αποτελεί γεγονός το οποίο δεν μπορεί να αποκλειστεί. Κατά συνέπεια, η διακοπή λειτουργίας μιας υπηρεσίας μπορεί να οδηγήσει σε πιθανή απώλεια εσόδων για την επιχείρηση, αύξηση του κόστους αποκατάστασης των ζημιών ή / και σε πιθανές αξιώσεις αποζημίωσης εκ μέρους των πελατών της, με επακόλουθες επιπτώσεις στην πελατειακή βάση και τη φήμη της Εταιρείας.

Ο Όμιλος ΟΤΕ, για να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη συνέχιση της επιχειρησιακής του λειτουργίας, έχει θέσει σε εφαρμογή ένα ισχυρό σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας, το οποίο είναι πιστοποιημένο κατά ISO 22301:2012. Σε αυτό το πλαίσιο, έχουν ήδη εκπονηθεί από την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας σε συνεργασία με την Υποδιεύθυνση DevOps Process Support Δικτύου Σταθερής & Κινητής και την Υποδιεύθυνση IT Service Continuity & Risks Σταθερής & Κινητής, ολοκληρωμένα σχέδια για την επανάκτηση τόσο του τηλεπικοινωνιακού δικτύου όσο και των υποδομών πληροφορικής. Η ανθεκτικότητα του τηλεπικοινωνιακού δικτύου έχει ενισχυθεί περαιτέρω μέσω της σταδιακής εισαγωγής νέων τεχνολογιών.

Επιπλέον, η διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ισχύος σε όλα τα κρίσιμα κτίρια παρακολουθείται συνεχώς και ενισχύεται. Δύο από τα κύρια κέντρα της Εταιρείας έχουν ήδη πιστοποιηθεί με το “Tier III-category certification” από το Uptime Institute. Κατά τη διάρκεια του 2018, εργασίες αναβάθμισης των Ηλεκτρομηχανολογικών Υποδομών έλαβαν χώρα, σύμφωνα με το πρόγραμμα επενδύσεων «Διπλών Παροχικών Δρόμων» και συνεχίζονται και το 2019.

Η παροχή, προς τον Όμιλο Deutsche Telekom, υπηρεσιών Προστιθέμενης Αξίας και το αδιάλειπτο αυτών, διασφαλίζεται τόσο σε επίπεδο λειτουργίας των κρίσιμων υποδομών όσο και από την προδιαγεγραμμένη χρήση εναλλακτικής εγκατάστασης.

Κίνδυνος για την ασφάλεια των πληροφοριών και των προσωπικών δεδομένων

Οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών αντιμετωπίζουν κινδύνους αναφορικά με την ασφάλεια των συστημάτων και υποδομών τους, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ακεραιότητα και την ασφάλεια οποιασδήποτε μορφής πληροφοριών που διαχειρίζονται, όπως προσωπικά δεδομένα πελατών, συνεργατών ή υπαλλήλων και εμπιστευτικές εταιρικές πληροφορίες. Μεταξύ των πιθανών σεναρίων κινδύνων είναι η κλοπή και χειραγώγηση προσωπικών δεδομένων, οι επιθέσεις άρνησης παροχής υπηρεσιών (DOS) και άλλες προηγμένες μορφές απειλών.
Λόγω του όγκου των προσωπικών δεδομένων πελατών που η Εταιρεία διαχειρίζεται, αλλά και το γεγονός ότι ο ΟΤΕ έχει αρχίσει να παρέχει πιο συστηματικά ολοκληρωμένες λύσεις ICT, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών για μεγάλους πελάτες και δημόσιους οργανισμούς, έχει αυξηθεί ο κίνδυνος και ως εκ τούτου οι πιθανές συνέπειες μιας κυβερνοεπίθεσης.

Η διασφάλιση των δεδομένων και όλων των ευαίσθητων πληροφοριών είναι πάντα μία από τις κύριες προτεραιότητες του Ομίλου ΟΤΕ. Δεν είναι απλά μια υποχρέωση να ανταποκριθεί στις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις, αλλά είναι επίσης μέρος της κουλτούρας της Εταιρείας, δεδομένου ότι οποιαδήποτε παραβίαση της ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη φήμη της Εταιρείας.

Η Εταιρεία συλλέγει, αποθηκεύει και χρησιμοποιεί δεδομένα κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της και τα προστατεύει με βάση τη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων. Παρόλο που λαμβάνονται προφυλάξεις για την προστασία των δεδομένων των συνδρομητών σύμφωνα με τις απαιτήσεις ιδιωτικότητας που προβλέπονται από τους ισχύοντες νόμους, τα μέτρα ενδέχεται να αποτύχουν και ορισμένα δεδομένα συνδρομητών ενδέχεται να χαθούν ως αποτέλεσμα ανθρώπινου σφάλματος ή τεχνολογικής αποτυχίας ή να χρησιμοποιηθούν κακόβουλα. Η παραβίαση των νόμων ή κανονισμών περί προστασίας δεδομένων από την Εταιρεία ή από έναν από τους συνεργάτες ή προμηθευτές της μπορεί να οδηγήσει σε πρόστιμα, ζημιές στη φήμη και σε συνδρομητές και θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην επιχείρηση, την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές.

Στις 27 Απριλίου 2016, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκριναν τον κανονισμό για την προστασία των δεδομένων (ΕΕ) (2016/679) ("κανονισμός για την προστασία δεδομένων"). Ο Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων περιλαμβάνει εκτεταμένες υποχρεώσεις για τις εταιρείες σε σχέση με διαδικασίες και μηχανισμούς επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και σε περιπτώσεις παραβίασης επιτρέπει στις εποπτικές Αρχές να επιβάλλουν πρόστιμα μέχρι 4% του ετήσιου παγκόσμιου κύκλου εργασιών του Ομίλου (ή Ευρώ 20 εκατ. όποιο είναι μεγαλύτερο). Ο Κανονισμός για την προστασία των δεδομένων τέθηκε σε ισχύ στις 25 Μαΐου 2018 μετά από μια μεταβατική περίοδο δύο ετών.

Προκειμένου να περιορίσει τους σχετικούς κινδύνους, ο Όμιλος ΟΤΕ έχει συστήσει τη Διεύθυνση Ασφάλειας Πληροφοριών και Αποτροπής Τηλεπικοινωνιακής Απάτης, η οποία, αξιολογώντας τους κινδύνους για την ασφάλεια πληροφοριών, αναπτύσσει όλες τις αναγκαίες πολιτικές και διαδικασίες, επιβλέπει την εφαρμογή τους, σχεδιάζει νέα συστήματα και υποδομές ασφάλειας και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά τους (π.χ. μέσω περιοδικών ελέγχων ασφάλειας σε διάφορα συστήματα). Επίσης, λειτουργεί το Security Operations Center της εταιρείας, όπου συλλέγονται και αναλύονται στοιχεία από διάφορα συστήματα ασφάλειας προκειμένου να εντοπίζονται εγκαίρως περιστατικά ασφάλειας (π.χ. κυβερνοεπιθέσεις) και να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά. Τέλος, εντός του 2018 συστάθηκε η Υποδιεύθυνση Προστασίας Δεδομένων, η οποία επιβλέπει τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Προστασία κλίματος

Η κλιματική αλλαγή ενέχει κινδύνους για τους οργανισμούς, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους επενδυτές τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG) κατά 20% το 2020 και κατά περισσότερο από 40% έως το 2030, συγκριτικά με τα επίπεδα του 1990.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος ΟΤΕ εφαρμόζει συγκεκριμένη περιβαλλοντική στρατηγική σε τρεις (3) άξονες:

- Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του,
- Ανάπτυξη και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που επιτρέπουν την αύξηση της παραγωγικότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος σε άλλους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, και
- Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των ενδιαφερομένων μερών του.

Ειδικότερα, για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, ο Όμιλος ΟΤΕ απογράφει ετησίως τις άμεσες και έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (scope #1,#2 και #3) που προέρχονται από τη λειτουργία του και καταβάλλει προσπάθειες για τη συνεχή μείωσή τους.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η κατανάλωση ενέργειας αποτελεί σημαντική πηγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου συμβάλλοντας στην κλιματική αλλαγή (και στην ατμοσφαιρική ρύπανση), ενώ παράλληλα συμβάλλει στο λειτουργικό κόστος του Ομίλου ΟΤΕ, το οποίο επηρεάζεται άμεσα από τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις του εθνικού συστήματος ηλεκτρισμού και από:

- Αύξηση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας λόγω των τελών/εισφορών/επιβαρύνσεων που επιβάλλονται στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας εκπομπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (έμμεσος ρυθμιστικός κίνδυνος)
- Αυστηρότερους περιβαλλοντικούς κανονισμούς με υποχρεωτικές διατάξεις (π.χ. ενεργειακοί έλεγχοι δραστηριοτήτων, των συστημάτων θέρμανσης / ψύξης, κ.λπ.).

Χαμηλές περιβαλλοντικές επιδόσεις θα μπορούσαν πιθανώς να επηρεάσουν τη φήμη του Ομίλου και το μερίδιο αγοράς, καθώς έρευνες δείχνουν ότι οι καταναλωτές και οι επενδυτές προτιμούν να συνεργάζονται με εταιρείες που εφαρμόζουν αποτελεσματική πολιτική για την προστασία του Περιβάλλοντος.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, ο Όμιλος ΟΤΕ έχει υιοθετήσει μία σειρά δράσεων μείωσης κατανάλωσης ενέργειας (και αντίστοιχων εκπομπών) και, κατ' επέκταση, περιορισμού των κινδύνων, αλλά και προσαρμογής, μακροπρόθεσμα, στην κλιματική αλλαγή. Στις δράσεις αυτές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού σταθερής τηλεφωνίας (All-IP migration)
- συστήματα "free cooling" και συστήματα ψύξης αποκλειστικά για τους συσσωρευτές
- εκσυγχρονισμός των ανορθωτών & UPS
- ενοποίηση χώρων τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού
- μέτρα εξοικονόμησης καυσίμων με υβριδικές λύσεις σε εγκαταστάσεις εκτός ηλεκτρικού δικτύου
- εκσυγχρονισμός κλιματιστικών
- αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας
- ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων
- συγχώνευση γραφειακών χώρων
- ανανέωση στόλου οχημάτων με νέα οχήματα υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης

Εφοδιαστική αλυσίδα

Ο Όμιλος ΟΤΕ θεωρεί τη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας του, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία του, την οικονομική ανάπτυξη, τη διατήρηση και βελτίωση της καλής φήμης του. Η διαχείριση αυτή λαμβάνει υπόψιν τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος επιδιώκει να συνεργάζεται με προμηθευτές που είναι περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνοι.

Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν κίνδυνοι, οι οποίοι μπορούν δυνητικά να προκαλέσουν επιχειρησιακές αποτυχίες, απώλειες εσόδων και ζημιές στη φήμη, ως αποτέλεσμα ενεργειών τρίτων/προμηθευτών (περιβαλλοντικές επιπτώσεις/πρόστιμα, ανεπαρκείς συνθήκες εργασίας, παιδική εργασία, απάτες, κ.λπ.).

Προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν από την εφοδιαστική αλυσίδα, ο Όμιλος ΟΤΕ έχει υιοθετήσει τις παρακάτω Πολιτικές και Διαδικασίες:

- Τον Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών Ομίλου ΟΤΕ, ο οποίος έχει αναρτηθεί στην εταιρική ιστοσελίδα και είναι προσβάσιμος στους προμηθευτές. Η αποδοχή του Κώδικα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εγγραφή υποψήφιου προμηθευτή στο Μητρώο Προμηθευτών, καθώς και κατά την υπογραφή μίας σύμβασης ή άλλης συμφωνίας με προμηθευτή (η τήρησή του συνιστά συμβατική υποχρέωση). Επιπρόσθετα, ο προμηθευτής πρέπει να δεσμεύει τους εργολάβους (και/ή

υπεργολάβους) του να τηρούν τις αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών στον βαθμό που συμμετέχουν στην παροχή παραδοτέων δυνάμει της σύμβασης.

- Τον Κώδικα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων & Κοινωνικών Αρχών Ομίλου ΟΤΕ, ο οποίος έχει αναρτηθεί στην εταιρική ιστοσελίδα και είναι προσβάσιμος στους προμηθευτές, τους πελάτες και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη του Ομίλου. Ο Όμιλος ΟΤΕ δίνει την οδηγία στους προμηθευτές του να σέβονται και να εφαρμόζουν τις αρχές του Κώδικα στο σύνολο των δραστηριοτήτων και των επιχειρηματικών τους σχέσεων.
- Ειδικό όρο περί καταπολέμησης της διαφθοράς, ο οποίος είναι υποχρεωτικό να περιλαμβάνεται τόσο στους Γενικούς Όρους Παραγγελιών όσο και ως όρος στις συμβάσεις με τους προμηθευτές.
- Διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης προμηθευτών (προ-συμβατικός έλεγχος ακεραιότητας και αξιολόγηση των υποψήφιων προμηθευτών) σύμφωνα με τα κριτήρια της Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Τα κριτήρια αυτά περιλαμβάνουν τη διερεύνηση παραβιάσεων της νομοθεσίας περί δωροδοκίας ή περί νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αρνητική δημοσιευμένη πληροφόρηση σχετικά με τον προμηθευτή, καθώς και αναφορά του προμηθευτή σε δημοσιευμένους καταλόγους κυρώσεων.
- Ετήσια αξιολόγηση προμηθευτών.

Κίνδυνοι για την υγεία που σχετίζονται με την Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία

Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην υγεία από ανθρωπογενείς πηγές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας (Η/Μ), έχουν προσελκύσει ιδιαίτερη προσοχή, τα τελευταία τριάντα (30) έτη. Για το λόγο αυτό, διεθνείς επιστημονικοί οργανισμοί έχουν διαμορφώσει όρια ασφαλούς έκθεσης σε μη ιονίζουσες (Η/Μ) ακτινοβολίες και έχει αναπτυχθεί ένα σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Οι σχετικές έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί και αξιολογηθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας δεν δείχνουν κάποια συσχέτιση επιπτώσεων από Η/Μ εκπομπές σταθμών τηλεπικοινωνιών σε επίπεδα κατώτερα των θεσπισμένων ορίων ασφαλούς έκθεσης και, σύμφωνα με ανεξάρτητες μετρήσεις, οι τιμές του Η/Μ πεδίου που οφείλεται στους Σταθμούς Βάσης, συνεισφέρουν κατά λιγότερο από το 30% του συνολικού ηλεκτρομαγνητικού υποβάθρου στις κατοικημένες περιοχές. Τα επίπεδα ηλεκτρομαγνητικού πεδίου σε όλους τους Σταθμούς Βάσης, συμμορφώνονται με τα όρια που συστήνει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και η Διεθνής Επιτροπή για την Προστασία από τις μη Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (ICNIRP), καθώς και με τα όρια που θέτει ο νόμος 4070/2012, και τα οποία είναι στο 60-70% των ορίων της ICNIRP [κατά τη θέσπιση των ορίων αυτών, η επιστημονική κοινότητα έχει θέσει συντελεστή ασφαλείας πενήντα (50), λαμβάνοντας υπόψη ότι ενδεχομένως κάποιες ομάδες πληθυσμού να είναι πιο ευπαθείς], στα σημεία ελεύθερης πρόσβασης του κοινού. Γενικότερα, η πολιτική του Ομίλου ΟΤΕ βασίζεται στην εφαρμογή εξ' ορισμού, της Αρχής της Πρόληψης, η οποία βασίζεται στις αρχές της Διαφάνειας, Πληροφόρησης, Συμμετοχής και Προώθησης της Επιστήμης, για το σύνολο των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Επομένως, υπάρχει ο κίνδυνος των ρυθμιστικών παρεμβάσεων, όπως η μείωση στα κατώτατα όρια ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας από τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία από τις Μη Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (ICNIRP) ή η εισαγωγή πρόσθετων μέτρων για την αναδιάρθρωση του δικτύου κινητής τηλεφωνίας (π.χ. συνεγκατάσταση, η αποκλειστική χρήση των μικροκεραίων, αδειοδότηση, κ.λπ.).

Στο συνέδριο BIOEM 2018, η ICNIRP παρουσίασε το σχέδιο κειμένου για δημόσια διαβούλευση των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών έκθεσης ραδιοσυχνοτήτων (RF) (100 kHz έως 300 GHz). Η διαδικασία διαβούλευσης ολοκληρώθηκε την 9η Οκτωβρίου 2018 με στόχο τη δημοσίευση τελικών κατευθυντήριων γραμμών. Η διαδικασία αναθεώρησης ή μη των ορίων της ICNIRP βρίσκεται σε εξέλιξη. Το τελικό κείμενο του νέου νόμου αναμένεται να κατατεθεί και να ψηφιστεί στη Βουλή εντός του α' τετραμήνου του 2019.

Η ICNIRP επανεξέτασε την επιστημονική βιβλιογραφία για να προσδιορίσει το όριο των επιπτώσεων στην υγεία που συνδέεται με τα αποτελέσματα των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων. Συμπέραναν ότι δεν υπάρχουν «αποδείξεις ότι τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία στις παραπάνω συχνότητες προκαλούν νεοπλασματικές ασθένειες», και «δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι υπονομεύουν την υγεία πέραν των επιπτώσεων που οφείλονται σε καθιερωμένους μηχανισμούς αλληλεπίδρασης».

Κίνδυνοι κανονιστικής συμμόρφωσης, διαφθοράς, δωροδοκίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η Κανονιστική Συμμόρφωση αντιπροσωπεύει μία δέσμευση στις αρχές της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της δικαιοσύνης, του επαγγελματισμού, του ομαδικού πνεύματος και του σεβασμού στους κανόνες, αρχές οι οποίες διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας.

Περιστατικά παραβατικής συμπεριφοράς (π.χ. απάτη, διαφθορά, δωροδοκία, υπεξαίρεση, κλοπή, ξέπλυμα χρήματος, παραποίηση των οικονομικών αναφορών, αθέμιτος ανταγωνισμός, διακρίσεις στο χώρο εργασίας, καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και οτιδήποτε θα μπορούσε να βλάψει τη φήμη της Εταιρείας ή οποιαδήποτε προσπάθεια συγκάλυψης των ανωτέρω) που διαπράττονται είτε εντός της Εταιρείας είτε εκτός της Εταιρείας, με τη συμμετοχή συνεργατών (π.χ. πελατών, προμηθευτών ή διανομέων) που εμπλέκονται στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας, θα μπορούσαν να έχουν δυσμενή επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση και τη φήμη της Εταιρείας και να οδηγήσουν σε πρόστιμα, κυρώσεις και περιορισμό της επιχειρηματικής λειτουργίας.

Με σκοπό την αποφυγή κινδύνων μη συμμόρφωσης με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο καθώς και άλλων νομικών συνεπειών για την Εταιρεία και τους Εργαζόμενους, η Διοίκηση έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Management System - CMS), στο πλαίσιο του οποίου υιοθέτησε την διαδικασία Διαχείρισης Καταγγελιών («Tell me») και τα σχετικά κανάλια επικοινωνίας (tellmecompliance@ote.gr ή whistleblowing@ote.gr). Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος, έχουν υιοθετηθεί Κώδικες και Πολιτικές Κανονιστικής Συμμόρφωσης που καλύπτουν σημαντικές λειτουργίες και διαδικασίες της Εταιρείας, όπως, μεταξύ άλλων, ο Κώδικας Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ, ο Κώδικας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Κοινωνικών Αρχών Ομίλου ΟΤΕ, ο Κώδικας Δεοντολογίας Προμηθευτών Ομίλου ΟΤΕ, η Πολιτική περί Αποφυγής της Διαφθοράς και άλλων Συγκρούσεων Συμφερόντων, η Πολιτική Εξακρίβωσης Οικονομικής Απάτης, η Πολιτική περί Αποδοχής και Προσφοράς Ωφελημάτων, η Πολιτική περί Δωρεών, η Πολιτική περί Χορηγιών, η Πολιτική για τη Συμμόρφωση στο Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού καθώς, επίσης, και η Πολιτική περί Μη Κατάχρησης Προνομιακών Πληροφοριών.

Κρίσιμες Εταιρικές Συμβάσεις και Επιχειρηματική Ανθεκτικότητα

Οι εξελίξεις και οι συνεχόμενες τεχνολογικές αλλαγές έχουν προσδώσει έναν ακόμη πιο κρίσιμο ρόλο στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες για τις μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις (π.χ. υπηρεσίες cloud, κινητές και σταθερές τεχνολογίες και λύσεις). Η συγκεκριμένη αγορά απαιτεί από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους υψηλότερο επίπεδο εξυπηρέτησης πελατών, προκειμένου να υποστηρίξουν αυτές τις προηγμένες και εξατομικευμένες λύσεις. Ο ανταγωνισμός επικεντρώνεται, κυρίως, σε καινοτόμες υπηρεσίες, ενώ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα να προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες έγκαιρα και με αξιόπιστο τρόπο.

Ο Όμιλος ΟΤΕ έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη διατήρηση και βελτίωση των υφιστάμενων δικτύων και εγκαταστάσεων, την αναβάθμιση παλαιών συστημάτων και την προσαρμογή σε νέες τεχνολογίες, με τρόπο που να ελαχιστοποιεί τη διακοπή εργασιών και να συμβάλλει στην επιχειρηματική ανθεκτικότητα, ώστε να παρέχει στους πελάτες καινοτόμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες. Επιπλέον, ο Όμιλος ΟΤΕ έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει προληπτικά μέτρα και μέτρα διορθωτικού χαρακτήρα για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό των σχετικών κινδύνων, προκειμένου να διασφαλισθεί η αδιάλειπτη παροχή εργασιών. Οποιαδήποτε αποτυχία στη συνεχή και αδιάλειπτη παροχή αυτών των σύνθετων υπηρεσιών υψηλής αξίας μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των εσόδων και αύξηση του κόστους αποκατάστασης (π.χ. αποτυχίες στην παροχή υπηρεσιών ICT, διακοπές στο δίκτυο, αποτυχίες στις υποδομές και στα συστήματα πληροφορικής, κ.λπ.). Κάθε ένα από τα ανωτέρω θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην εμπειρία και στην ικανοποίηση των πελατών, όσο και στη φήμη και την εικόνα της Εταιρείας.

Ε. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο Όμιλος ΟΤΕ αξιοποιεί την τεχνολογία και τις δυνατότητες που παρέχει με στόχο τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου για όλους. Ταυτόχρονα, με τον τρόπο που λειτουργεί, ενισχύει την βιώσιμη επιχειρηματικότητά του, συμβάλλοντας στην οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον.
Η Βιώσιμη Ανάπτυξη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου ΟΤΕ και οι αρχές της είναι ενσωματωμένες στη λειτουργία του.

Υπεύθυνη Επιχειρηματικότητα

Ο Όμιλος λειτουργεί υπεύθυνα σε όλη την αλυσίδα αξίας, επιδιώκοντας να δίνει το παράδειγμα. Προς αυτήν την κατεύθυνση, εφαρμόζει και αναπτύσσει διαδικασίες, πολιτικές, εργαλεία και μηχανισμούς για τη διαχείριση θεμάτων εταιρικών κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επιχειρησιακής συνέχειας, ασφάλειας και απορρήτου των δεδομένων και υπεύθυνων προμηθειών και εφοδιαστικής αλυσίδας.

Εργαζόμενοι

Ο Όμιλος παρέχει ένα βιώσιμο, αποδοτικό και τεχνολογικά εξελιγμένο περιβάλλον εργασίας, καλλιεργεί κουλτούρα ανάπτυξης για τους ανθρώπους του, αναγνωρίζει την υψηλή απόδοση και τους δίνει ίσες ευκαιρίες να αναδειχθούν. Την ίδια στιγμή, επενδύει στην εφαρμογή της ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση και στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, υποστηρίζει την δια-τμηματική συνεργασία των ομάδων και ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία. Στόχος του Ομίλου ΟΤΕ είναι να διακρίνεται ως ο εργοδότης επιλογής στη νέα ψηφιακή εποχή, τόσο για τους υφιστάμενους εργαζόμενους όσο και για τα νέα ταλέντα.

Πελάτες

Ο Όμιλος συνδέει τους ανθρώπους σε έναν κόσμο απεριόριστων ψηφιακών δυνατοτήτων, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων. Είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στις τηλεπικοινωνίες στην Ελλάδα και ένας από τους πιο ισχυρούς παρόχους τηλεπικοινωνιών στην Ν.Α. Ευρώπη. Ταυτόχρονα, αναπτύσσει καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, δημιουργώντας περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη για όλους.

Κοινωνία

Ο Όμιλος ΟΤΕ συμβάλλει στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων ανθρώπων όλων των ηλικιών, παρέχοντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στις νέες τεχνολογίες για όλους. Υλοποιεί πλήθος δράσεων κοινωνικής συνεισφοράς και εταιρικού εθελοντισμού, με

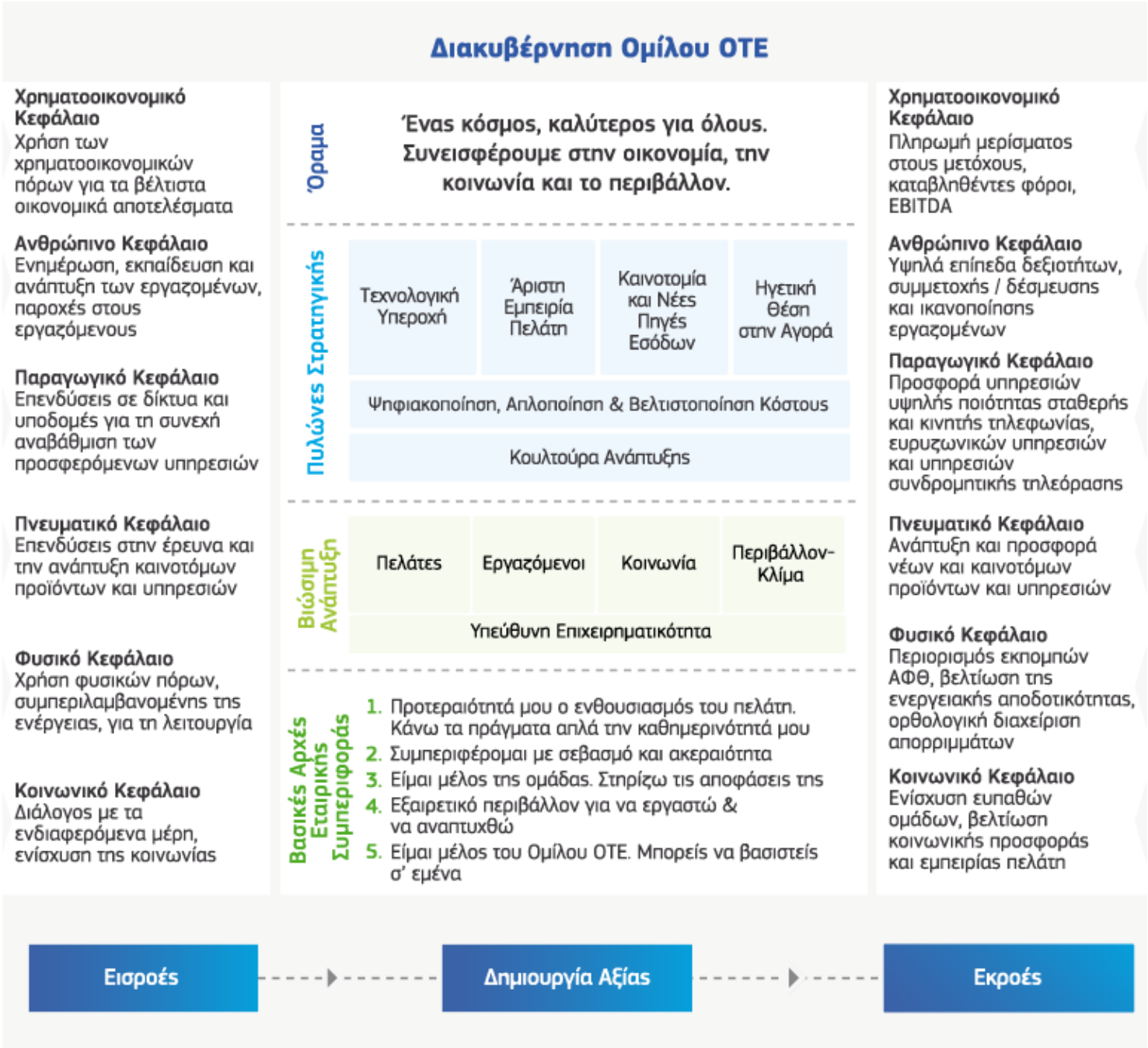
στόχο τη στήριξη ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, των παιδιών, της εκπαίδευσης, των τοπικών κοινωνιών, της επιχειρηματικότητας, του πολιτισμού και του αθλητισμού.

Περιβάλλον

Ο Όμιλος επιδιώκει την οικονομική του ανάπτυξη σε συνδυασμό με την περιβαλλοντική υπευθυνότητα σε όλες τις πτυχές των δραστηριοτήτων του. Βασικοί άξονες της περιβαλλοντικής στρατηγικής του είναι η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και η συνεχής ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του. Οι στόχοι που τίθενται αφορούν στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του, στην ανάπτυξη και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που ενισχύουν την αύξηση της παραγωγικότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος σε άλλους τομείς οικονομικής δραστηριότητας καθώς και στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων μερών.

Επιχειρηματικό μοντέλο

Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου ΟΤΕ έχει στόχο τη δημιουργία αξίας για τους μετόχους του, τους πελάτες, την κοινωνία, τους εργαζόμενους και το περιβάλλον. Η αποτελεσματική λειτουργία και η υψηλή ανταγωνιστικότητα του Ομίλου επιφέρουν θετικά οικονομικά αποτελέσματα, τα οποία του επιτρέπουν να επενδύσει εκ νέου στην επιχείρηση για τη δημιουργία περισσότερης αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Διακυβέρνηση Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η δομή διακυβέρνησης, μέσω της οποίας εντάσσονται τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης στις βασικές επιχειρηματικές διαδικασίες, αποτυπώνεται στην Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου ΟΤΕ.
Το ΔΣ του ΟΤΕ είναι αρμόδιο για την επίδοση της εταιρικής υπευθυνότητας του Ομίλου και εκπροσωπεί τα συμφέροντά του σε θέματα εταιρικής υπευθυνότητας και βιώσιμης ανάπτυξης που τον αφορούν στο σύνολό του. Η επίβλεψη έχει ανατεθεί στον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου ΟΤΕ.
Οι θυγατρικές εταιρείες οφείλουν να ακολουθούν τα πρότυπα, τις απαιτήσεις και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του Ομίλου, αλλά και να υλοποιούν προγράμματα βάσει αναγκών της κοινωνίας που δραστηριοποιούνται.

Διοικητικό Συμβούλιο ΟΤΕ

Διοικητικό Συμβούλιο
Εγκρίνει τις πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης που ισχύουν για όλο τον Όμιλο, κείμενα θέσεων και σημαντικές δράσεις στρατηγικής σημασίας, όπου αυτό χρειάζεται

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Επιβλέπει τη στρατηγική και τη λειτουργία βιώσιμης ανάπτυξης του Ομίλου ΟΤΕ

Διοικητικά Συμβούλια Θυγατρικών ΟΤΕ

- Μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΤΕ, εγκρίνουν την υιοθέτηση πολιτικών, θέσεων και στρατηγικών δράσεων που ισχύουν για όλο τον Όμιλο
- Είναι υπεύθυνα για μέτρα με στόχο την εφαρμογή πολιτικών / στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης

Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ

Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ

- Εισηγείται πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης που ισχύουν για όλο τον Όμιλο, αναθέτει εργασίες, δράσεις στρατηγικής σημασίας κ.λπ.
- Συνεργάζεται με τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, ζητώντας την καθοδήγηση και έγκριση του όπου χρειάζεται
- Διαμορφώνει τη στρατηγική, τις πολιτικές και τις δράσεις βιώριμης ανάπτυξης
- Λειτουργεί ως κεντρικό σημείο επικοινωνίας μεταξύ των φορέων βιώσιμης ανάπτυξης και ως επίσημη εκπρόσωπος του Ομίλου σε οποιοδήποτε θέμα αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη

Υποδιεύθυνση Εταιρικής Υπευθυνότητας Σταθερής & Κινητής

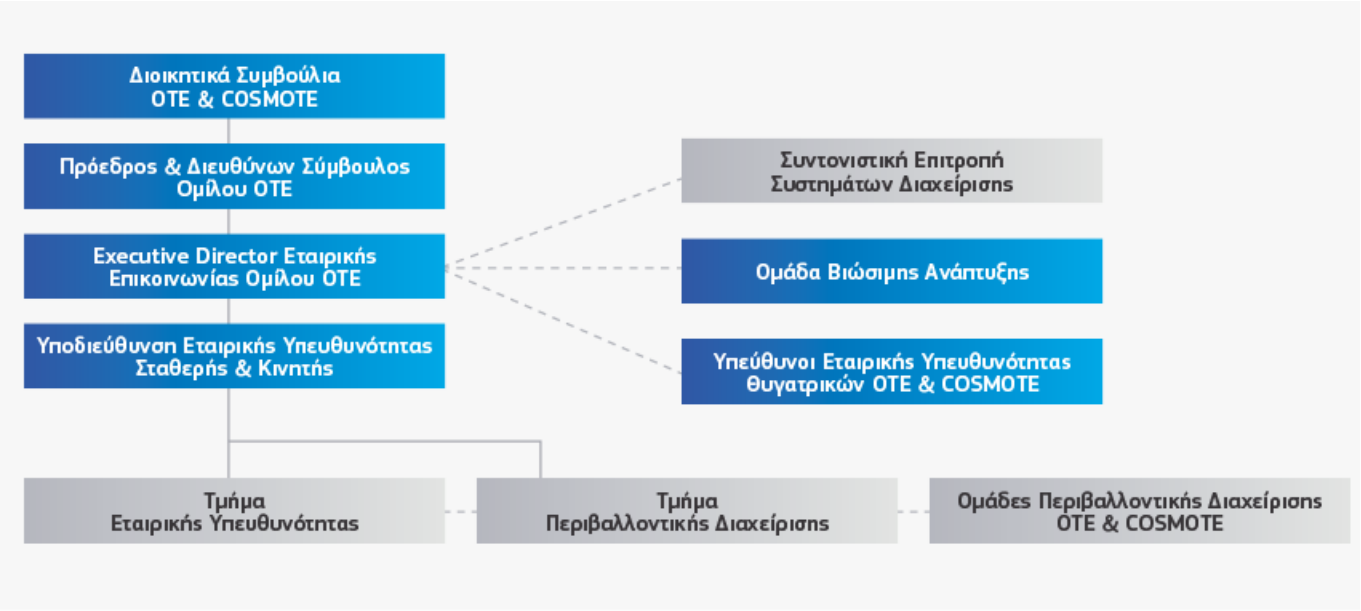
- Εφαρμόζει τη στρατηγική, την πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης και υλοποιεί τα πρόγραμματα δράσεων βιώσιμης ανάπτυξης
- Προετοιμάζει τις αποφάσεις που πρόκειται να ληφθούν από τον Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ ή τα Διοικητικά Συμβούλια
- Διαμορφώνει δείκτες και παρακολουθεί την πρόοδο επίτευξης των στόχων
- Συντονίζει τη λειτουργεία του Δικτύου Εκπροσώπων Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΟΤΕ και υποστηρίζει το Δίκτυο Εκπροσώπων Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου DT

Δίκτυο Εκπροσώπων Εταιρικής Υπευθυνότητας Ομίλου ΟΤΕ*

- Διαχέει τη γνώση για θέματα βιώσιμης ανάπτυξης στο εσωτερικό του Ομίλου
- Διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των θυγατρικών

** Το Δίκτυο Εκπροσώπων Εταιρικής Υπευθυνότητας Ομίλου ΟΤΕ συμμετέχει στο Δίκτυο Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου DT*

Οργανωτική Δομή

Πολιτικές και Συστήματα

Ο Όμιλος διαθέτει Κώδικες, Πολιτικές, Συστήματα και διαδικασίες που προσδιορίζουν την προσέγγισή του σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης, διαχείρισης εταιρικών κινδύνων και βιώσιμης ανάπτυξης, τον τρόπο παρακολούθησης, καθώς και αξιολόγησης της επίδοσής του.

Το 2018, ο Όμιλος:

α) Υιοθέτησε την **Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ** (OTE Group Risk Appetite Statement) που ορίζει το επίπεδο κινδύνου, το οποίο ο Όμιλος θεωρεί ότι μπορεί να αναλάβει, χωρίς να διακυβεύεται η επίτευξη των στρατηγικών στόχων του. Η Δήλωση λαμβάνει υπόψη τα διαφορετικά επίπεδα κινδύνου των δραστηριοτήτων του Ομίλου και στοχεύει στην βέλτιστη ισορροπία κινδύνου – απόδοσης.

β) Τροποποίησε την Κοινωνική Χάρτα Ομίλου ΟΤΕ, η οποία μετονομάστηκε σε **Κώδικα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων & Κοινωνικών Αρχών Ομίλου ΟΤΕ**. Ο Κώδικας εκφράζει τη δέσμευση του Ομίλου για τον σεβασμό και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κοινωνικών αρχών. Ο Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ ορίζεται υπεύθυνος Officer για τη διαχείριση των θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τυχόν ερωτήματα, παράπονα ή καταγγελίες υποβάλλονται στα υφιστάμενα κανάλια Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Το κανάλι επικοινωνίας humanrights@ote.gr είναι διαθέσιμο για οποιαδήποτε άλλα ζητήματα σχετικά με τον Κώδικα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Κοινωνικών Αρχών Ομίλου ΟΤΕ.

γ) Τροποποίησε την Πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας Ομίλου ΟΤΕ, η οποία μετονομάστηκε σε **Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης Ομίλου ΟΤΕ**. Η Πολιτική καθορίζει τη στρατηγική και το γενικό πλάνο δράσης του ΟΤΕ και των συνδεδεμένων εταιρειών, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις υφιστάμενες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, όσο και τις πολιτισμικές προτεραιότητες και προκλήσεις.

δ) Επικαιροποίησε τις παρακάτω Πολιτικές Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου ΟΤΕ:

- Πολιτική περί Μη Κατάχρησης Προνομιακών Πληροφοριών Ομίλου ΟΤΕ (ως απόρροια της επικαιροποίησης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της ΟΤΕ Α.Ε.)
- Πολιτική περί Αποδοχής & Προσφοράς Ωφελημάτων Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Δωρεών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Χορηγιών Ομίλου ΟΤΕ

Πληροφορίες αναφορικά με το Σύστημα και τις Πολιτικές Κανονιστικής Συμμόρφωσης, καθώς και το Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων περιλαμβάνονται στο Κεφ. ΣΤ. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (*«Γ. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του Νόμου»* και *«Ζ. Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων»*, αντιστοίχως).

Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης

Το Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης (Integrated Management System) που εφαρμόζεται στον Όμιλο ΟΤΕ, που είναι πιστοποιημένο κατά PAS99, έχει σαν βάση το Εταιρικό Μοντέλο Διαδικασιών και τη συστηματική αξιολόγηση, καταγραφή και βελτιστοποίησή του.

Το Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης απαρτίζεται από τις ακόλουθες πιστοποιήσεις στις μεγαλύτερες εταιρείες του Ομίλου και πιο συγκεκριμένα στον ΟΤΕ, στην COSMOTE, στην Telekom Romania Communications και στην Telekom Romania Mobile Communications, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Εταιρεία/ Πρότυπο	OTE	COSMOTE	Telekom Romania Communications	Telekom Romania Mobile Communications
Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης, κατά PAS99	√	√	-	-
Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, κατά ISO 9001	√	√	√	√
Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, κατά ISO 14001	√	√	√	√
Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, κατά OHSAS 18001	√	√	√	√
Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών, κατά ISO 27001	√	√	√	√
Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας, κατά ISO 22301	√	√	√	√
Διαχείριση Υπηρεσιών Πληροφορικής, κατά ISO 20000-1	-	√	√	√
Σύστημα Διαχείρισης της Ενέργειας, κατά ISO 50001	√	√	-	-
Σύστημα Διαχείρισης της Διακινδύνευσης, κατά ISO 31000	√	√	√	√
Σύστημα Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας, κατά ISO 37001	√	√	√	√
Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης, κατά ISO 19600	√	√	√	√
Γενικές Απαιτήσεις για την ικανότητα των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων, κατά ISO 17025	-	√	-	-
Αρχές και Κατευθυντήριες Γραμμές Ορθής Πρακτικής Διανομής Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων | Υπουργική Απόφαση 1348/04	√	√	-	-
Εθνικός Κανονισμός Βιομηχανικής Ασφάλειας (ΕΚΒΑ) | ΦΕΚ Β 336 – 16.03.2005	-	√	-	-

Στο Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης των ΟΤΕ και COSMOTE συμπεριλαμβάνονται και πιστοποιήσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα ISAE 3402 (SOC 1) TYPE II και ISAE 3000 (SOC 2) TYPE II "Assurance Reports on Controls at a Service Organisation", του "International Auditing and Assurance Standards Board", από Διεθνή Ελεγκτική Εταιρεία. Οι πιστοποιήσεις αφορούν στον κατάλληλο σχεδιασμό, στην αποτελεσματική λειτουργία των διαδικασιών και του περιβάλλοντος ελέγχου των υπηρεσιών που παρέχονται σε ICT πελάτες, στο πλαίσιο των Data Hosting Services και των IT Service Desk Services.

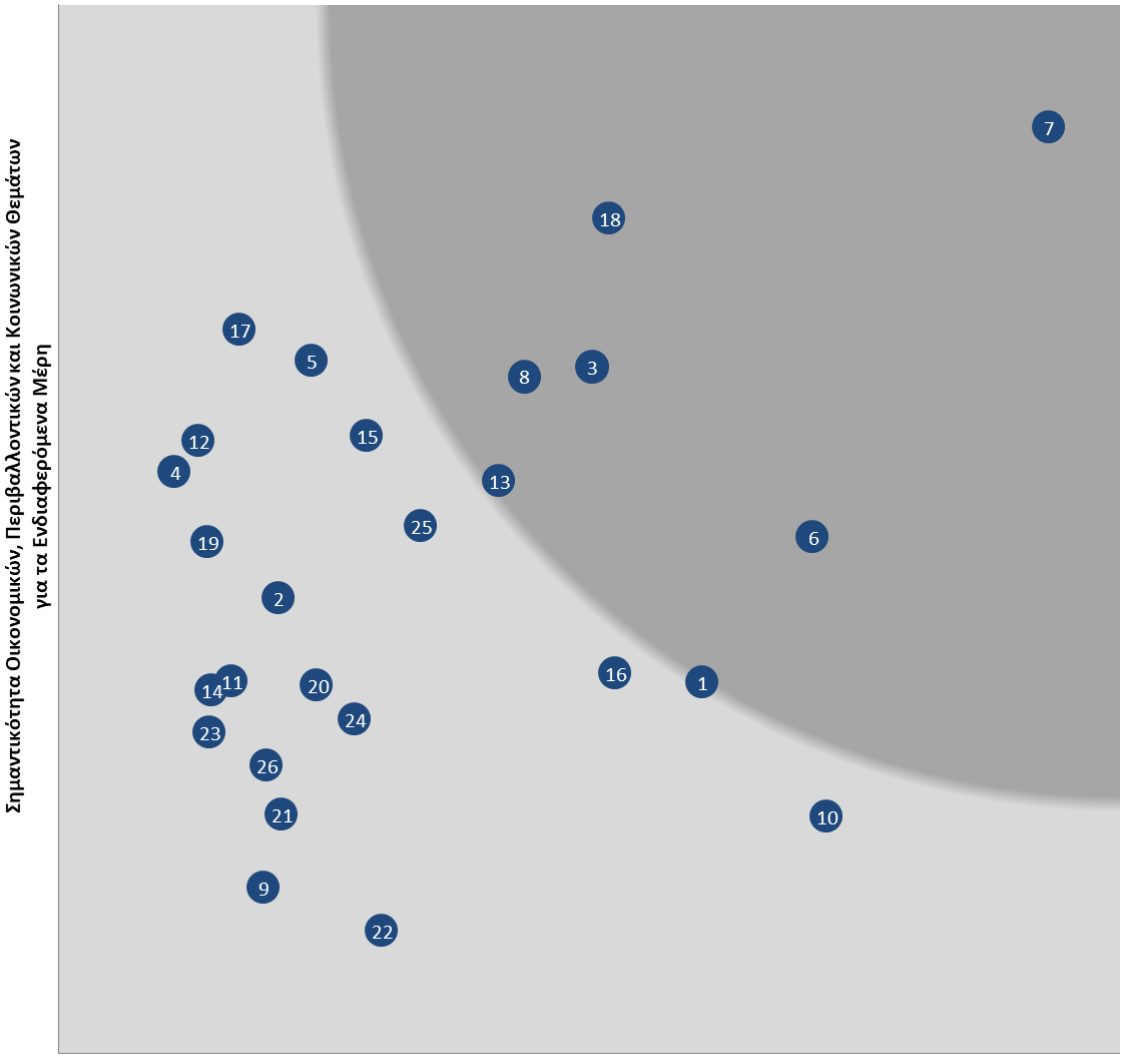
Επίσης, να σημειωθεί ότι η COSMOTE e-Value διαθέτει τόσο πιστοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001, όσο και Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Δεδομένων κατά ISO 27001. Τέλος, η OTEAcademy διαθέτει πιστοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001.

Ανάλυση Ουσιαστικών Θεμάτων

Οι εταιρείες του Ομίλου προσδιορίζουν τα σημαντικότερα θέματα για τη βιώσιμη ανάπτυξή τους μέσω της **«Ανάλυσης ουσιαστικών θεμάτων»,** η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με την προσέγγιση Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων του Ομίλου.

Το 2017, με τη συμμετοχή της Διοίκησης του Ομίλου ΟΤΕ και των ενδιαφερομένων μερών του αναλύθηκε η σημαντικότητα των ουσιαστικών θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης. Για πρώτη φορά, η ανάλυση αυτή πραγματοποιήθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να προκύψουν τα θέματα σε επίπεδο Ομίλου, αντί σε επίπεδο εταιρειών.

Στόχος είναι τα αποτελέσματα να χρησιμοποιούνται στο σχεδιασμό των κοινωνικών και περιβαλλοντικών δράσεων, αλλά και της στρατηγικής του Ομίλου. Τα σημαντικότερα θέματα εντάχθηκαν στον χάρτη κινδύνων του Ομίλου (βλ. ενότητα "Κίνδυνοι και αβεβαιότητες για την επόμενη χρήση").

Σημαντικότητα Οικονομικών, Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Θεμάτων για τον Όμιλο ΟΤΕ

1 Οικονομική επίδοση
2 Διακυβέρνηση και διοίκηση
3 Εταιρικές πολιτικές συμμόρφωσης
4 Συμμόρφωση εργαζομένων και μηχανισμοί διαχείρισης παραπόνων
5 Ανθρώπινα δικαιώματα
6 Επιχειρηματική ανθεκτικότητα
7 Ασφάλεια και απόρρητο δεδομένων
8 Ασφαλής και υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας
9 Υπεύθυνες προμήθειες και διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας
10 Απασχόληση
11 Συνθήκες δίκαιης εργασίας και ίσων ευκαιριών
12 Υγεία, ασφάλεια και ευεξία εργαζομένων
13 Εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων εργαζομένων
14 Προϊόντα και υπηρεσίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη
15 Έρευνα και καινοτομία
16 Υπεύθυνος ανταγωνισμός
17 Υπεύθυνη επικοινωνία με τους πελάτες
18 Εξυπηρέτηση και ικανοποίηση πελατών
19 Ψηφιακή ένταξη
20 Υποστήριξη εκπαίδευσης για ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων
21 Διαχείριση επιπτώσεων στην κοινωνία και τις τοπικές κοινωνίες
22 Διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη
23 Ενέργεια και κλιματική αλλαγή
24 Κυκλική οικονομία
25 Ηλεκτρομαγνητικά πεδία (Η/Μ)
26 Άλλες περιβαλλοντικές πτυχές

Ενδεικτικοί Δείκτες για το 2018

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται ενδεικτικοί δείκτες επίδοσης για το 2018. Οι δείκτες έχουν επιλεχθεί λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες οδηγίες για την Έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας (Sustainability Reporting Guidelines) της πρωτοβουλίας Global Reporting Initiative.

Δείκτες:	**ΟΤΕ**	**Όμιλος ΟΤΕ[1]**
Εργαζόμενοι που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις (%)[2]	100%	88%
Γυναίκες εργαζόμενες (%)	29%	40%
Θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα (αριθμός εργαζομένων) [3]	0	0
Μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα (αριθμός εργαζομένων) [3]	69	103
Καταδικαστικές αποφάσεις δικαστηρίων σε βάρος της εταιρείας ή των εργαζομένων της για θέματα διαφθοράς στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους (αριθμός αποφάσεων)	0	0
Κοινωνική συνεισφορά (Ευρώ)[4]	1.792.120	3.973.274
Κατανάλωση ηλεκτρισμού (GWh) [5]	276	692,9
Άμεσες και έμμεσες εκπομπές CO_2 από την ενέργεια (t)	153.920	350.607
Ανακύκλωση τηλεφωνικών συσκευών και εξαρτημάτων (t)	7,4	17,1
Μετρήσεις Η/Μ ακτινοβολίας (αριθμός)	6	65
Προμηθευτές που αξιολογήθηκαν (% του ετήσιου όγκου προμηθειών) [6]	89%	87%[7]

[1] Τα στοιχεία αφορούν τις εταιρείες ΟΤΕ, COSMOTE, ΓΕΡΜΑΝΟΣ, OTE Globe, OTEAcademy, COSMOTE e-Value, Telekom Romania Communications και Telekom Romania Mobile Communications οι οποίες συνεισφέρουν περίπου στο 99% των ενοποιημένων εσόδων του Ομίλου ΟΤΕ, όπως παρουσιάζονται στην ενότητα Α. Απολογισμός 2018

[2] Αφορά σε εργαζόμενους που καλύπτονται από Επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας

[3] Στα «Θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα» και στα «Μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα» δεν περιλαμβάνονται συμβάντα από παθολογικά αίτια και συμβάντα από τα οποία δεν προέκυψαν ημέρες απουσίας από την εργασία

[4] Περιλαμβάνει οικονομική συνεισφορά και συνεισφορά σε είδος.

[5] Η κατανάλωση ενέργειας υπολογίζεται βάσει στοιχείων ενεργειακής κατανάλωσης ανά εγκατάσταση για ΟΤΕ, COSMOTE, ΓΕΡΜΑΝΟΣ, OTE Globe, OTEAcademy, COSMOTE e-Value και Telekom Romania Communications, και βάσει του κόστους της ενεργειακής κατανάλωσης ανά εγκατάσταση για την Telekom Romania Mobile Communications

[6] Οι προμηθευτές επιλέγονται με βάση τις παραγγελίες (εντολές αγορών POs), που εκδίδονται μέσα σε διάστημα 12 μηνών. Αξιολογούνται όλοι οι προμηθευτές: (α) με παραγγελίες αξίας άνω των Ευρώ 2 εκατ. (β) που παρείχαν σημαντικά είδη προμήθειας (δηλ. προϊόντα και υπηρεσίες που έχουν σημαντική επίδραση στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχονται στους πελάτες), αξίας πάνω από Ευρώ 500.000. (γ) προϊόντων / υπηρεσιών που σχετίζονται με το Ενοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης του Ομίλου.
Επιπλέον, αξιολογούνται και ορισμένοι προμηθευτές, οι οποίοι δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια, αλλά προτείνονται προς αξιολόγηση από Διευθυντές του Ομίλου ΟΤΕ.
Περιλαμβάνονται προμήθειες υψηλής αξίας, προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών που επηρεάζουν τα τελικά προϊόντα / υπηρεσίες που παρέχονται στους πελάτες, όπως επίσης και προμήθειες προϊόντων υψηλού κινδύνου, όπως αυτά ορίζονται εσωτερικά. Εξαιρούνται προμήθειες από θυγατρικές εταιρείες, προμήθειες εμπορικών αντιπροσώπων, διασύνδεσης, περιαγωγής καθώς και χορηγίες - δωρεές).

[7] Το στοιχείο αφορά στις εταιρείες: ΟΤΕ, COSMOTE, ΓΕΡΜΑΝΟΣ, COSMOTE e-Value, Telekom Romania Communications και Telekom Romania Mobile Communications

Αναλυτικά στοιχεία για την προσέγγιση του Ομίλου και τις επιδόσεις των Εταιρειών, θα παρουσιαστούν στον Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξη Εταιρειών Ομίλου ΟΤΕ 2018 (Ιούνιος 2019).

ΣΤ. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Δήλωση αυτή αφορά στο σύνολο των αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίσει την απόδοσή της, τα συμφέροντα των μετόχων της και τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Η δομή της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης επικεντρώνεται στα παρακάτω θέματα:

Α. Δήλωση Συμμόρφωσης με Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
Β. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις
Γ. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του Νόμου
Δ. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου – Αποζημιώσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου / Έκθεση Αμοιβών εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου – Άλλα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές
Ε. Γενική Συνέλευση και Δικαιώματα των Μετόχων
ΣΤ. Πολιτική πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Ζ. Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ενισχύοντας τις διαδικασίες και τις δομές της, η Εταιρεία εξασφαλίζει όχι μόνο τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και την ανάπτυξη εταιρικής κουλτούρας που θεμελιώνεται στις αξίες της επιχειρηματικής ηθικής και της προάσπισης των συμφερόντων των μετόχων καθώς και όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Ως ανώνυμη εταιρεία με αξίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με την κείμενη νομοθεσία και ως προς τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης ακολουθεί τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ) για τις εισηγμένες εταιρείες, όπως αυτός ισχύει μετά από την αναθεώρησή του από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) το έτος 2013.

Οι εφαρμοζόμενες από την Εταιρεία αρχές και πρακτικές αποτυπώνονται στο Καταστατικό[1], στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, στον Κώδικα Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ[2], και σε άλλους κανονισμούς ή / και πολιτικές της Εταιρείας που ρυθμίζουν επιμέρους λειτουργίες της και αναφέρονται στη συνέχεια.

Α. Δήλωση Συμμόρφωσης με Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΚΕΔ), ο οποίος είναι αναρτημένος στον ιστότοπο http://www.ecgi.org/codes/documents/hellenic_cg_code_oct2013_gr.pdf

Β. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις

Πιο συγκεκριμένα, την 20 Φεβρουαρίου 2019, απόκλιση σε σχέση με τον ΕΚΕΔ αποτελούν τα εξής:
(1) Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχουν δύο (2) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του νόμου 3016/2002, τα οποία πληρούν τα κριτήρια ανεξαρτησίας του άρθρου 4 παρ. 1 του νόμου 3016/2002, ενώ δεν αποτελούν τουλάχιστον το 1/3 του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ωστόσο, το Δ.Σ. αποτελείται από μόνο δυο (2) εκτελεστικά μέλη. Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο δεν καθορίζει εάν ένας υποψήφιος προς εκλογή πληροί τις εν λόγω προϋποθέσεις ανεξαρτησίας πριν προταθεί η εκλογή του στη Γενική Συνέλευση. Ωστόσο, κάθε υποψήφιο προς εκλογή ως ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου πρόσωπο υπογράφει Υπεύθυνη Δήλωση ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του τα κωλύματα του άρθρου 4 του νόμου 3016/2002 όπως επίσης κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, που πρόκειται να εκλέξει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, αναφέρονται τα κωλύματα ανεξαρτησίας, όπως αυτά προβλέπονται από τον νόμο 3016/2002, ώστε να έχουν την απαραίτητη πληροφόρηση οι μέτοχοι που υποβάλλουν τις προτάσεις τους. Επίσης, τα ανεξάρτητα μέλη ενημερώνουν άμεσα το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλοντας νέα Υπεύθυνη Δήλωση σε περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής των δεδομένων της. Σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εξασφαλίσει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανεξαρτησίας του άρθρου 4 του Ν. 3016/2002 στα μέλη του που θα εκλεγούν ή έχουν εκλεγεί ως ανεξάρτητα (Μέρος Α, παράγραφοι 2.3,2.4, 2.5 και 5.2 του Κώδικα).
(2) Δεν προβλέπεται στο Καταστατικό ή στον Κανονισμό Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου αρμοδιότητα του Ανεξάρτητου Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου να ζητήσει την εγγραφή συγκεκριμένων ζητημάτων στην ημερήσια διάταξη. Ισχύει η εκ του νόμου δυνατότητα σύγκλησης Διοικητικού Συμβουλίου μετά από αίτημα δύο (2) μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλεπόταν στο άρθρο 20 παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 προβλέπεται στο άρθρο 91 παρ. 3 Ν. 4548/2018. Επίσης, δεν υφίσταται συγκεκριμένη διαδικασία βάσει της οποίας ο Ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος βρίσκεται στη διάθεση των μετόχων για τη συζήτηση θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης ή συντονίζει την επικοινωνία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργεί και αποφασίζει ως συλλογικό όργανο. Δεν προβλέπεται, τέλος, ξεχωριστή συνεδρίαση των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς την παρουσία και συμμετοχή των εκτελεστικών μελών καθώς τα μη εκτελεστικά μέλη αποτελούν την συντριπτική πλειοψηφία των μελών (μόνο 2 εκτελεστικά εκ του συνόλου των δέκα (10) μελών) και επομένως οι αποφάσεις λαμβάνονται μετά από συζήτηση, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώμες όλων των μελών. Ωστόσο στην πράξη τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συζητούν μεταξύ τους σε περίπτωση που αυτό προκρίνεται λόγω της φύσης του θέματος. (Μέρος Α, παράγραφοι 3.1, 3.4, 7.2 και Μέρος Δ. παρ. 1.1 του Κώδικα).
(3) Δεν έχει συσταθεί Επιτροπή για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μετά την υποβολή σ' αυτό σχετικών υποψηφιοτήτων. Δεν προβλέπεται εκ του νόμου η σύσταση της ως άνω Επιτροπής. Οι μέτοχοι προτείνουν τις υποψηφιότητες είτε πριν τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλεπόταν στο άρθρο 27 παρ. 3 εδάφιο δ του Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 προβλέπεται στο άρθρο 123 παρ. 4 και 5 Ν. 4548/2018, είτε κατά τη διάρκεια αυτής, όπως ο νόμος ορίζει, και επομένως το Διοικητικό Συμβούλιο δεν εκφέρει άποψη επί της ανεξαρτησίας των προτεινόμενων μελών. Επισημαίνεται ότι στο έγγραφο της εξουσιοδότησης που η Εταιρεία θέτει στη διάθεση των μετόχων για

[1] https://www.cosmote.gr/otegroup_company/investor_relations/corporate%20governance/gr/OTE_ARTICLES_OF_NCORPORATION_120618_GR.pdf
[2] https://www.cosmote.gr/otegroup_company/about_us/otegroup/corporate_governance/OTEGroup_CodeOfConduct2017_14p_A4_GR_web.pdf

την εκπροσώπησή τους στη Γενική Συνέλευση, εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και επιθυμούν να προτείνουν υποψήφια μέλη, καλούνται να αναφέρουν, εκτός των ονομάτων των προτεινόμενων από αυτούς υποψηφίων, και ένα σύντομο βιογραφικό τους (Μέρος Α παράγραφοι 1.2, 5.2 και 5.4 - 5.8 και Μέρος Δ ΙΙ. παράγραφος 2.1 περ. 5η του Κώδικα).

(4) Δεν υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου του (στην περίπτωση αυτή να προΐσταται ο Ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος) και της Επιτροπής Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού. Ωστόσο, (α) ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου προβλέπει διαδικασία αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς της από τα μέλη της Επιτροπής τουλάχιστον ανά διετία και ενημέρωσης του Διοικητικού Συμβουλίου, με σκοπό την αντιμετώπιση τυχόν διαπιστωμένων αδυναμιών και (β) τα δυο εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. (εκ των οποίων το ένα είναι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου & Διευθύνων Σύμβουλος) αξιολογούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο για το σκοπό καθορισμού των μεταβλητών αμοιβών τους, χωρίς την παρουσία του εκάστοτε αξιολογούμενου μέλους στη σχετική συζήτηση και απόφαση (Μέρος Α παράγραφοι 3.4 και 7 του Κώδικα).

(5) Τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν εισαγωγική ενημέρωση για τα θέματα που αφορούν στην Εταιρεία αλλά δεν υφίσταται συγκεκριμένο πρόγραμμα διαρκούς επαγγελματικής επιμόρφωσης. Ωστόσο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έρχονται συχνά σε επαφή με το στελεχιακό δυναμικό της Εταιρείας, καθώς κάθε εισήγηση που υποβάλλεται προς έγκριση συνοδεύεται από παρουσίαση του επικεφαλής της αρμόδιας Επιχειρησιακής Μονάδας και τα μέλη έχουν τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τα στελέχη. Επίσης, τα μέλη - έχοντας λάβει εγκαίρως γνώση των εισηγήσεων και ενημερώσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο- έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν πάντοτε περαιτέρω διευκρινίσεις και ενημέρωση από τα αρμόδια στελέχη (Μέρος Α παράγραφοι 6.5 - 6.6 του Κώδικα).

(6) Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου δεν προβλέπεται ρητά η δυνατότητα να χρησιμοποιούνται ανεξάρτητοι εξωτερικοί σύμβουλοι, ωστόσο, το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε φορά που κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων του διορίζει ανεξάρτητους εξειδικευμένους συμβούλους, πρακτική η οποία έχει επανειλημμένα εφαρμοστεί στο παρελθόν σε αντίστοιχες περιπτώσεις (Μέρος Α παράγραφος 6.8 του Κώδικα).

(7) Στις συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν προβλέπεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να απαιτήσει την επιστροφή μέρους ή όλου του bonus που έχει απονεμηθεί λόγω παραπτωμάτων ή ανακριβών χρηματοοικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό τους bonus αυτού. Ωστόσο, η Εταιρεία διαθέτει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς που διασφαλίζουν ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ αλλά και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές ώστε να αποφεύγεται οιαδήποτε χειραγώγηση ή αλλοίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας (Μέρος Γ, παράγραφος 1.3 του Κώδικα).

(8) Στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Αμοιβών δεν αναφέρεται ρητά η εξέταση και υποβολή προτάσεων όσον αφορά στο συνολικό μέγεθος των ετήσιων μεταβλητών αμοιβών στην Εταιρεία και για την εν γένει επιχειρησιακή πολιτική συνδεόμενη με την αμοιβή. Ωστόσο, σε επόμενη τροποποίηση του Κανονισμού, θα περιληφθεί σχετικός όρος καθώς στην πράξη η Επιτροπή Αμοιβών ήδη από ετών εξετάζει τα ως άνω θέματα. (Ειδικότερα για τα καθήκοντα της Επιτροπής Αμοιβών αναλυτικά στο Κεφάλαιο Δ κατωτέρω) (Μέρος Γ, παράγραφος 1.7 του Κώδικα).

(9) Η Εταιρεία δεν δημοσιοποιεί στην Έκθεση Αμοιβών εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου ποσά, για λόγους προστασίας των προσωπικών δεδομένων των προσώπων και των ίδιων των προσώπων στα οποία αυτά αφορούν. Ωστόσο τα ποσά αυτά βασίζονται σε αποφάσεις / εγκρίσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας. Σύμφωνα με το άρθρο 112 του Νόμου 4548/2018, η Εταιρεία θα καταρτίζει Έκθεση Αποδοχών για το εκάστοτε τελευταίο οικονομικό έτος την οποία θα καθιστά διαθέσιμη στο κοινό στον διαδικτυακό της τόπο, αρχής γενομένης από το έτος 2020 για τις αποδοχές που θα έχουν καταβληθεί εντός του έτους 2019. (Μέρος Γ, παράγραφος 1.11 του Κώδικα).

(10) Δεν προβλέπεται διαδικασία για ψηφοφορία στις Γενικές Συνελεύσεις ηλεκτρονικά ή δι' αλληλογραφίας. Η Εταιρεία εξετάζει ωστόσο τις νέες δυνατότητες των άρθρων 125 και 126 του νόμου 4548/2018, λαμβανομένης υπόψη και της πρόβλεψης του Καταστατικού της Εταιρείας ως προς τη δυνατότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφασίσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, διαδικασία για εξ αποστάσεως συμμετοχή στην ψηφοφορία της Γενικής Συνέλευσης (Μέρος Δ ΙΙ παράγραφος 2.2 του Κώδικα).

(11) Η Εταιρεία δεν δημοσιεύει περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στον εταιρικό ιστότοπο εντός πενθημέρου από τη συνεδρίασή της. Ωστόσο, αμέσως μετά τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης εκδίδεται Δελτίο Τύπου αναφέροντας την απαρτία κατά τη Γενική Συνέλευση και τις αποφάσεις αυτής. Εντός πέντε (5) ημερών αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης (Μέρος Δ ΙΙ παράγραφος 2.3 του Κώδικα).

(12) Ο Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου και ο επικεφαλής της μονάδας του Εσωτερικού Ελέγχου παρίστανται πάντοτε στη κάθε Γενική Συνέλευση των μετόχων, ενώ στην Τακτική Γενική Συνέλευση παρίσταται και ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής, δεν υπάρχει όμως αντίστοιχη πρακτική για το σύνολο των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ωστόσο παρόντα στη Γενική Συνέλευση είναι πάντοτε τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που παρέχουν διευκρινίσεις και απαντούν σε ερωτήσεις των μετόχων αλλά και μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την κρίση τους (Μέρος Δ ΙΙ παράγραφος 2.4 του Κώδικα).

Για όσες περιπτώσεις αναφέρονται στην παρούσα Δήλωση ως αποκλίσεις από τον ΕΚΕΔ η Εταιρεία προτίθεται να εξετάσει κατάλληλες ενέργειες προκειμένου να ελαχιστοποιήσει περαιτέρω τις υπάρχουσες αποκλίσεις σε σχέση με τις διατάξεις του ΕΚΕΔ, λαμβανομένου επίσης υπόψη του νέου θεσμικού πλαισίου για τις ανώνυμες εταιρείες (Νόμος 4548/2018) βάσει του

οποίου θα εξεταστεί η τροποποίηση εταιρικών εγγράφων και διαδικασιών (π.χ. Καταστατικό της Εταιρείας, Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας κ.λ.π).

Γ. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του Νόμου

Η Εταιρεία και, γενικότερα, ο Όμιλος ΟΤΕ θέσπισε το Μάιο 2009 το Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Management System, CMS), το οποίο αφορά στη συμμόρφωση όλων – εργαζομένων και Διοίκησης – με τη νομοθεσία και με τις εσωτερικές πολιτικές για την αποφυγή κινδύνων και άλλων νομικών συνεπειών για την Εταιρεία και για κάθε μέλος του προσωπικού - εργαζομένους, στελέχη και ανώτατη Διοίκηση. Το Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι προς όφελος της Εταιρείας, των εργαζομένων της, των πελατών της, των προμηθευτών της και των μετόχων της.

Οι κύριοι άξονες του Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι:
α) η πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς και, παράλληλα, η τήρηση των πολιτικών, με σκοπό την προστασία της Εταιρείας και των εργαζομένων της, από νομικές συνέπειες λόγω παραβατικής συμπεριφοράς και, επιπλέον, τη συμβολή στη μείωση των κινδύνων γύρω από τη φήμη και τη δημόσια εικόνα της Εταιρείας και του Ομίλου. Η πρόληψη επιτυγχάνεται ιδίως με:

- την ανάπτυξη Πολιτικών & Διαδικασιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ
- την εκπαίδευση των εργαζομένων, ώστε να είναι ενημερωμένοι για τους κινδύνους που ενέχει τυχόν παραβίαση βασικών κανόνων, όπως αυτών περί διαφθοράς, απάτης, κακής χρήσης προσωπικών δεδομένων, αλλοίωσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, διαρροής εμπιστευτικών επαγγελματικών πληροφοριών, κλπ
- την διενέργεια ετήσιας Αξιολόγησης Κινδύνων Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Risk Assessment), σε συνεργασία με τις επιχειρησιακές μονάδες, για την αναγνώριση και αξιολόγηση των σημαντικών κινδύνων, τον καθορισμό των απαραίτητων ενεργειών & μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό τους
- τα κανάλια επικοινωνίας που έχουν αναπτυχθεί, προκειμένου οι εργαζόμενοι να θέτουν ερωτήματα σχετικά με την εφαρμογή των Πολιτικών, σε περίπτωση που δεν είναι βέβαιοι για τον τρόπο χειρισμού ζητημάτων που προκύπτουν κατά την καθημερινή εργασία τους

β) ο εντοπισμός παραβάσεων σχετικών με θέματα συμμόρφωσης, η διερεύνησή τους και η υποβολή προτάσεων και διορθωτικών ενεργειών ή μέτρων που απαιτούνται. Με σκοπό την παροχή δυνατότητας καταγγελίας τυχόν περιστατικών παραβίασης των Πολιτικών, των Κανονισμών και της ισχύουσας νομοθεσίας, η Εταιρεία καθιέρωσε την Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών και τα σχετικά κανάλια επικοινωνίας.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης, ισχύουν, σε επίπεδο Εταιρείας και Ομίλου, Πολιτικές/Κώδικες που περιλαμβάνουν τις αρχές και τους κανόνες που εφαρμόζονται στον Όμιλο ΟΤΕ και τηρούνται συγκεκριμένες διαδικασίες. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, έχουν υιοθετηθεί οι παρακάτω Πολιτικές/Κώδικες:

- Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας ΟΤΕ
- Κώδικας Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ
- Κώδικας Δεοντολογίας Προμηθευτών Ομίλου ΟΤΕ
- Κώδικας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Κοινωνικών Αρχών Ομίλου ΟΤΕ
- Κώδικας Δεοντολογίας για τα Ανώτερα Στελέχη Οικονομικών Υπηρεσιών Ομίλου ΟΤΕ
- Δεσμευτικοί Κανόνες Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων
- Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Εξακρίβωσης Οικονομικής Απάτης Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Μη Κατάχρησης Προνομιακών Πληροφοριών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Αποφυγής της Διαφθοράς και άλλων Συγκρούσεων Συμφερόντων Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Αποδοχής και Προσφοράς Ωφελημάτων Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Δωρεών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική περί Χορηγιών Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Διοργάνωσης Εταιρικών Εκδηλώσεων Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Ομίλου ΟΤΕ για την Αποτροπή Σεξουαλικής Παρενόχλησης εντός του Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική για τη Συμμόρφωση στο Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Ομίλου ΟΤΕ για τις Εργασιακές Σχέσεις εντός του Ομίλου ΟΤΕ
- Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης Ομίλου ΟΤΕ

Το Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 37001:2016 (Συστήματα Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας) και έχει λάβει διαβεβαίωση (attestation) κατά ISO 19600:2014 (Συστήματα Διαχείρισης Συμμόρφωσης) από τον ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης TUV HELLAS (TUV NORD) A.E. τόσο στην Ελλάδα, για τις εταιρείες ΟΤΕ και COSMOTE, όσο και στη Ρουμανία, για την Telekom Romania & Telekom Romania Mobile, καθώς και στην Αλβανία, για την Telekom Albania. Οι πιστοποιήσεις επιβεβαιώνουν ότι, στην καθημερινή του λειτουργία, ο Όμιλος συμμορφώνεται τόσο με τη νομοθεσία, όσο και με τον Κώδικα Δεοντολογίας και τις εσωτερικές Πολιτικές του.

Η αποτελεσματικότητα και επάρκεια του Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης εποπτεύεται από την Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων & Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ, την Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Δ. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου - Αποζημιώσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου / Έκθεση Αμοιβών εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου – Άλλα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές

1. Διοικητικό Συμβούλιο (Ρόλος – Σύνθεση - Λειτουργία)

1.1. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας, με κύριο έργο την προάσπιση του γενικότερου εταιρικού συμφέροντος και τη διασφάλιση της απόδοσης της Εταιρείας.

1.2. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας:

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από δέκα (10) μέλη, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 15ης Μαΐου 2017 για την τροποποίηση του σχετικού άρθρου του Καταστατικού. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι ή να μην είναι μέτοχοι της Εταιρείας και διακρίνονται σε εκτελεστικά και μη εκτελεστικά εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο (2) είναι ανεξάρτητα. Εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, από την οποία επίσης ορίζονται τα εξ αυτών ανεξάρτητα μέλη. Εκλέγονται για τρία (3) χρόνια και η θητεία τους λήγει κατά την τακτική Γενική Συνέλευση του έτους κατά το οποίο έχει ήδη συμπληρωθεί η τριετία από την εκλογή. Τα μέλη είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου, ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο έκπτωσης ενός ή περισσοτέρων μελών πριν από την λήξη της θητείας τους, τα εναπομείναντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε εκλέγουν, εφόσον είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται τουλάχιστον πέντε (5) μέλη, αντικαταστάτη ή αντικαταστάτες για τον υπόλοιπο χρόνο μέχρι τη λήξη της θητείας των μελών που αντικαθίστανται και ορίζουν την ιδιότητα του κάθε μέλους ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού ή ανεξάρτητου, είτε, εφόσον ο αριθμός των υπολοίπων μελών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως είχαν πριν την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων, συνεχίζουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας άνευ εκλογής αντικαταστάτη ή αντικαταστατών. Αν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο μέλος σε αναπλήρωση άλλου ανεξάρτητου, το μέλος που εκλέγεται πρέπει να είναι και αυτό ανεξάρτητο. Η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση (τακτική ή έκτακτη), η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει περιληφθεί μεταξύ των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της εν λόγω Γενικής Συνελεύσεως.

1.3. Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου 2018

Ακολουθεί πίνακας στον οποίο απεικονίζονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 1/1/2018 μέχρι 31/12/2018 καθώς και η ιδιότητα κάθε μέλους ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού ή ανεξάρτητου, όπως καθορίστηκε από τη Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη συγκρότησή του σε σώμα:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων και τυχόν επανεκλογής	Λήξη θητείας
Μιχαήλ Τσαμάζ	Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος, Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 3/11/2010 Επανεκλογή 12/6/2018 (η πιο πρόσφατη)	2021
Παναγιώτης Ταμπούρλος	Αντιπρόεδρος (από 12/6/2018), Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 17/6/2004, Επανεκλογή 12/6/2018 (η πιο πρόσφατη)	2021
Srinivasan Gopalan	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 17/1/2017 Επανεκλογή 12/6/2018	2021
Robert Hauber	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 12/4/2017 Επανεκλογή 12/6/2018	2021
Kyra Orth	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 12/6/2018	2021
Michael Wilkens	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 12/6/2018	2021
Βασιλική Κουφορίζου	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 19/11/2018	2021
Χαράλαμπος Μαζαράκης	Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 19/7/2012 Επανεκλογή 12/6/2018 (η πιο πρόσφατη)	2021
Παναγιώτης Σκευοφύλαξ	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 12/6/2015 Επανεκλογή 12/6/2018	2021
Ανδρέας Ψαθάς	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 16/2/2016 Επανεκλογή 12/6/2018	2021
Κωνσταντίνος Χριστόπουλος	Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 1/4/2015 Επανεκλογή 12/6/2015	12/6/2018
Raphael Kübler	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 23/5/2013 Επανεκλογή 12/6/2015	12/6/2018
Ιωάννης Φλώρος	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανάληψη 12/6/2018	19/11/2018

Οι αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2018 και μέχρι την 20 Φεβρουαρίου 2019 συνοψίζονται ως εξής:

- Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας στις 12/6/2018 εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο – λόγω λήξης θητείας του προηγούμενου – και όρισε τα ανεξάρτητα μέλη αυτού. Κατά την ίδια ημερομηνία το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε σώμα.
- Το μη εκτελεστικό μέλος κ. Ιωάννης Φλώρος υπέβαλε παραίτηση με ισχύ από 19/11/2018 και το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την ίδια ημερομηνία εξέλεξε ως νέο μη εκτελεστικό μέλος την κα Βασιλική Κουφορίζου, για το υπόλοιπο της θητείας του, δηλαδή μέχρι την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων του έτους κατά το οποίο θα έχει ήδη συμπληρωθεί τριετία από την 12/6/2018, ημερομηνία εκλογής του παραιτηθέντος μέλους.

Τα βιογραφικά σημειώματα όσων διετέλεσαν κατά την εταιρική χρήση 2018 ή διατελούν έως και την 20 Φεβρουαρίου 2019 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται κατωτέρω. Επιπρόσθετα τα βιογραφικά σημειώματα των εν ενεργεία μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται και στην ιστοσελίδα της Εταιρείας:
https://www.cosmote.gr/cs/otegroup/gr/cv_ote.html.

Μιχαήλ Τσαμάζ, *Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό μέλος*
Ο κ. Μιχαήλ Τσαμάζ είναι, από το Νοέμβριο του 2010, επικεφαλής του Ομίλου ΟΤΕ, κορυφαίου τηλεπικοινωνιακού παρόχου στην Ελλάδα και την ΝΑ Ευρώπη. Υπό τη διοίκησή του, ο ΟΤΕ υλοποίησε μια πολυεπίπεδη στρατηγική για το λειτουργικό και οικονομικό μετασχηματισμό του από πρώην κρατικό μονοπώλιο σε μία αποτελεσματική εταιρεία που παρέχει ολοκληρωμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Είναι, επίσης, επικεφαλής της COSMOTE από το 2007. Η COSMOTE είναι η κορυφαία εταιρεία κινητών επικοινωνιών στην Ελλάδα και μεταξύ των παροχών με τις καλύτερες επιδόσεις στην Ευρώπη.
Από το 2001, ο κ. Τσαμάζ κατείχε σειρά θέσεων ευθύνης στον ΟΤΕ, επιβλέποντας την πορεία των διεθνών θυγατρικών του Ομίλου. Έχει διατελέσει μέλος Διοικητικών Συμβουλίων θυγατρικών του ΟΤΕ και της COSMOTE στο εξωτερικό και μέλος του Δ.Σ. της ΕΕ, στην Μεγάλη Βρετανία. Κατέχει επίσης τη θέση του Προέδρου του Δ.Σ. στην Telekom Romania Communications S.A.. Πριν την ένταξή του στον ΟΤΕ, ο κ. Τσαμάζ είχε αναλάβει διαδοχικά υψηλόβαθμες διοικητικές θέσεις στους τομείς του Marketing και των Πωλήσεων, αλλά και Γενικής Διεύθυνσης σε πολυεθνικές εταιρείες όπως η Vodafone και η Philip Morris.
Ο κ. Τσαμάζ έχει πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο του New Brunswick του Καναδά.

Παναγιώτης Ταμπούρλος, *Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο - Μη εκτελεστικό μέλος*
Ο κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Πειραιώς και κάτοχος Master of Business Administration (MBA) από το Πανεπιστήμιο McGill στο Μόντρεαλ του Καναδά. Έχει εργαστεί από το 1980 σε διάφορες πολυεθνικές επιχειρήσεις, όπως Milchem International, Hilti S.A. American Express, I.C.I. στη θέση του Οικονομικού Διευθυντή. Από το 1990 έως το 2003 εργάστηκε στην εταιρεία Pfizer/Warner Lambert, απ' όπου αποχώρησε κατέχοντας τη θέση του Οικονομικού Διευθυντή για Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αφρική. Από τον Ιούνιο του 2003 έως και τον Απρίλιο του 2004 κατείχε τη θέση του Γενικού Διευθυντή Χρηματοοικονομικών Θεμάτων ΟΤΕ. Στη συνέχεια μετακινήθηκε στον Όμιλο Frigoglass ως Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου, θέση την οποία κατείχε ως και τον Οκτώβριο 2013. Για το διάστημα Νοέμβριος 2013-Μάιος 2014, οπότε και αποχώρησε, ανέλαβε τα καθήκοντα του Διευθυντή Στρατηγικής και Εταιρικής Ανάπτυξης. Ο κ. Ταμπούρλος είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ΟΤΕ και της Επιτροπής Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΤΕ, καθώς επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της «COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» και της «COSMOTE PAYMENTS – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ».

Srinivasan (Srini) Gopalan, *Μη εκτελεστικό μέλος*
Από τον Ιανουάριο του 2017, ο κ. Srini Gopalan είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Deutsche Telekom AG, υπεύθυνος για την Ευρώπη. Πριν ενταχθεί στην Deutsche Telekom, κατείχε τη θέση του Consumer Director της Bharti Airtel Ltd, έχοντας υπ' ευθύνη του 23 περιοχές της Ινδίας, για υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας, ευρυζωνικότητας και δορυφορικής τηλεόρασης. Κατά τη θητεία του, μέσω καινοτόμων προσφορών, επέδωσε στην Airtel ξεχωριστά χαρακτηριστικά, που τη βοήθησαν να διαφοροποιηθεί στην ιδιαίτερα ανταγωνιστική αγορά της Ινδίας. Πριν τη Bharti Airtel, ο κ. Gopalan εργάστηκε για πάνω από δέκα χρόνια στο Ηνωμένο Βασίλειο, αρχικά σε μια σειρά από θέσεις για τον αμερικανικό πάροχο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών Capital One, από όπου αποχώρησε το 2009, ως Managing Director της εταιρείας για το Ηνωμένο Βασίλειο. Στη συνέχεια εργάστηκε ως Chief Marketing Officer στην T-Mobile UK, όπου ήταν υπεύθυνος για το μάρκετινγκ και τις πωλήσεις. Ήταν μέλος της διοικητικής ομάδας που ενοποίησε την T-Mobile UK και την Orange στην Everything-Everywhere. Εν συνεχεία, εργάσθηκε για τρία χρόνια ως Director Consumer Business Unit στη Vodafone UK. Ο κ. Srini Gopalan σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων στο St. Stephen's College στο Νέο Δελχί και απέκτησε τίτλο MBA από το κορυφαίο πανεπιστήμιο Διοίκησης Επιχειρήσεων της Ινδίας, IIM Ahmedabad.

Robert Hauber, *Μη εκτελεστικό μέλος*
Ο Dr. Robert Hauber σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Στουτγάρδης, του Mainz και της Μασαχουσέτης. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού (Dipl. Kfm.) και διδακτορικού (Dr.) διπλώματος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Εργάζεται στην Deutsche Telekom για δεκαπέντε χρόνια ως υψηλόβαθμο στέλεχος Χρηματοοικονομικών Θεμάτων σε διάφορες θέσεις ευθύνης. Πριν ενταχθεί στην Deutsche Telekom, εργάστηκε για την Hewlett Packard, την Procter & Gamble και τη Daimler Chrysler, όπου ασχολήθηκε με τη συγχώνευση της Daimler-Benz με τη Chrysler.

Κατά την περίοδο 2011-2016 διετέλεσε Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων, Αντιπρόεδρος του Εκτελεστικού Συμβουλίου και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Slovak Telekom. Από τον Ιούλιο του 2016 ο Dr. Robert Hauber ανέλαβε στην Deutsche Telekom τη θέση του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων / Ανώτερου Αντιπροέδρου & Επικεφαλής Performance Management για την Ευρώπη. Παράλληλα, είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Magyar Telekom και Διευθύνων Σύμβουλος της Deutsche Telekom Europe Holding.

Kyra Orth, *Μη εκτελεστικό μέλος*
Η κα Kyra Orth σπούδασε Νομική στο Πανεπιστήμιο του Άουσπουργκ και στο Πανεπιστήμιο της Βόννης. Είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στη Νομική (δεύτερη κρατική εξέταση επαγγελματικής άδειας δικηγόρου). Εργάζεται στη Deutsche Telekom εδώ και 21 χρόνια ως ανώτερο διευθυντικό στέλεχος ανθρώπινου δυναμικού σε διάφορες διοικητικές θέσεις. Πριν ξεκινήσει τη σταδιοδρομία της στην Deutsche Telekom εργάστηκε στο νομικό τμήμα της Bosch-Siemens Household Appliances (BSH). Τον Ιανουάριο του 2014 ανέλαβε τη θέση της Ανώτατης Αντιπροέδρου στην Ανώτατη Εκτελεστική Διοίκηση (SVP Top Executive Management) της Deutsche Telekom AG και αναφέρεται απευθείας στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Deutsche Telekom. Από τον Απρίλιο του 2003 έως τον Δεκέμβριο του 2013 διετέλεσε αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου της Deutsche Telekom AG και ήταν μέλος της Επιτροπής Αμοιβών της T-Mobile US, ΗΠΑ. Επίσης, η κα Orth είναι μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της T-Systems International GmbH και μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Telekom Mobility Solutions (DeTeFleetServices GmbH).

Michael Wilkens, *Μη εκτελεστικό μέλος*
Ο κ. Michael Wilkens είναι πτυχιούχος Οικονομικών και Λογιστικών του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών της Βρέμης και του Μητροπολιτικού Πανεπιστημίου του Λιντς. Εντάχθηκε στην Deutsche Telekom το 2001 και από τότε κατείχε διάφορες διευθυντικές θέσεις στα Οικονομικά, τις Διεθνείς Πωλήσεις και το Μάρκετινγκ. Εργάστηκε στη Γερμανία, την Αυστρία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Πολωνία. Τον Οκτώβριο του 2013 διορίστηκε Αντιπρόεδρος Χρηματοοικονομικού Ελέγχου (FP&A). Πριν από τη σταδιοδρομία του στην Deutsche Telekom κατείχε διευθυντικές θέσεις στα οικονομικά της e-plus GmbH και της debitel AG στη Γερμανία. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της γαλλο - γερμανικής κοινοπραξίας BUYIN και πρόεδρος της οικονομικής επιτροπής της, μέλος του PE-like governed του Advisory Boards της T-Mobile Ολλανδίας, της επιχείρησης Tower-Co της Deutsche Telekom και μέλος του εποπτικού συμβουλίου της Telekom Deutschland GmbH.

Βασιλική Κουφορίζου*, Μη Εκτελεστικό μέλος*
Η Βασιλική Κουφορίζου είναι πτυχιούχος της σχολής Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ (UvA) με αντικείμενο σπουδών την Οικονομική των Επιχειρήσεων και ειδίκευση τη Χρηματοοικονομική.
Έχει εργασιακή εμπειρία ως financial analyst σε πολυεθνική εταιρεία. Από το 2013 είναι υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών όπου και άσκησε καθήκοντα Ελεγκτή Βεβαίωσης Δημοσίων Εσόδων και ασχολείται με την ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων που αφορούν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση της φορολογικής πολιτικής και την παρακολούθηση και αξιολόγηση των διεθνών εξελίξεων στον τομέα αυτό.

Χαράλαμπος Μαζαράκης, *Εκτελεστικό μέλος*
Ο κ. Χαράλαμπος Μαζαράκης, διαθέτει επαγγελματική εμπειρία 20 και πλέον ετών κυρίως σε ανώτατες διοικητικές θέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Πριν την ένταξή του στον Όμιλο του ΟΤΕ, τον Ιούλιο του 2012, ως Γενικού Διευθυντή Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ο κ. Μαζαράκης διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Οικονομικών του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ από το 2008 έως το 2010 ήταν Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου και Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής στον Όμιλο TITAN.
Εργάστηκε σε επιτελικές θέσεις στον Όμιλο Vodafone: Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου και μέλος Δ.Σ. στην Ελλάδα (1999-2006), Διευθύνων Σύμβουλος στην Ουγγαρία (2006-2007), Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. (2007-2008). Έχει διατελέσει Οικονομικός Διευθυντής και Μέλος Δ.Σ. στην Georgia Pacific-Delica στην Ελλάδα (1997-1999), ενώ νωρίτερα εργάστηκε στην Procter & Gamble, αρχικά ως Διευθυντής Οικονομικής Ανάλυσης στην Ελλάδα και μετέπειτα ως Διευθυντής Οικονομικής Ανάλυσης Ομίλου στο Ευρωπαϊκό Κέντρο στις Βρυξέλλες. Ο κ. Μαζαράκης είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο Πειραιά (με άριστα) και MBA από το Ohio State University, The Fischer School of Business (υποτροφία Wielder Scholar), όπου και διετέλεσε Βοηθός Διδασκαλίας στη Χρηματοοικονομική. Έχει συμπεριληφθεί ανάμεσα στους 30 πιο διακεκριμένους Οικονομικούς Διευθυντές της Ευρώπης κάτω των 40 ετών (2002, περιοδικό CFO Europe).

Παναγιώτης Σκευοφύλαξ, *Μη εκτελεστικό μέλος*
Ο κ. Παναγιώτης Σκευοφύλαξ είναι Διευθυντής στο Πολιτικό Γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης. Κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και την Επικοινωνία από το City University του Λονδίνου καθώς και μεταπτυχιακούς τίτλους στην Πολιτική Επιστήμη & Κοινωνιολογία και στις Ευρωπαϊκές & Διεθνείς Σπουδές από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ο κ. Σκευοφύλαξ έχει εργαστεί στο χώρο των Μ.Μ.Ε., ως αναλυτής και σύμβουλος Στρατηγικής & Επικοινωνίας.

Ανδρέας Ψαθάς, *Ανεξάρτητο - Μη εκτελεστικό μέλος*
Ο κ. Ανδρέας Ψαθάς είναι υποψήφιος Διδάκτορας στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, Διπλωματούχος Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και μέλος του μητρώου πιστοποιημένων εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών. Από το 2004 έως σήμερα έχει συμμετάσχει σε διάφορες επιστημονικές ενώσεις και επιτροπές, και είναι μέλος της κεντρικής αντιπροσωπείας του ΤΕΕ (2013) και της μόνιμης επιστημονικής επιτροπής πραγματογνωμόνων και εκτιμητών του ΤΕΕ (2015). Εργάστηκε στην Trans Adriatic Pipeline (2014-2015), ως μάνατζερ απόκτησης γης και αποζημιώσεων, για την EON Technologies. Από τον Αύγουστο του 2007 έως τον Αύγουστο του 2013 διετέλεσε μέλος του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών και συμμετείχε ως ειδικός πραγματογνώμων, στα μεγάλα έργα παραχώρησης οδικών αξόνων, σε άλλα συγχρηματοδοτούμενα έργα, καθώς και στην αποτίμηση της περιουσίας χαρτοφυλακίων Ανώνυμων Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ). Έχει επίσης εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας και ως συνεργάτης σε διάφορα τεχνικά γραφεία συμμετέχοντας σε πλήθος μελετών.

Κωνσταντίνος Χριστόπουλος, *Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο - Μη εκτελεστικό μέλος (μέχρι 12/6/2018)*
Ο κ. Κωνσταντίνος Χριστόπουλος είναι Διδάκτωρ και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην Οικονομική Ανάπτυξη του Πανεπιστημίου PARIS-I-PANTHEON SORBONNE καθώς και Διπλωματούχος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Εργάστηκε από το 1988 έως το 2014 στον ΟΤΕ, στον τομέα των Διεθνών Επενδύσεων και των Χρηματοοικονομικών Λειτουργιών (Οικονομικός Σχεδιασμός και Έλεγχος, Reporting, Λογιστικές Υπηρεσίες, Χρηματοδότηση, Προμήθειες κ.α.). Την περίοδο 2007-2013 διετέλεσε Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Στρατηγικής - Σχεδιασμού και Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών, ενώ την περίοδο 2013-2014 διετέλεσε Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Corporate Finance Ομίλου ΟΤΕ. Ο κ. Χριστόπουλος ήταν μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων: του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. (1989-1992), της Telekom Serbia (2004-2011) και της ΟΤΕ Ακίνητα (2009-2014). Είναι συγγραφέας του βιβλίου «Τάσεις ανάπτυξης του κεφαλαίου στην Ελλάδα» (εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, 1991), καθώς και άρθρων με θέματα: Διεθνοποίηση της Οικονομίας, Ιδιωτικοποιήσεις-Τηλεπικοινωνίες.

Raphael Kübler, *Μη εκτελεστικό μέλος (μέχρι 12/6/2018)*
Ο κ. Raphael Kübler τον Ιανουάριο του 2014 ανέλαβε τη θέση του Ανώτατου Αντιπροέδρου της Εταιρικής Λειτουργίας της Deutsche Telekom και αναφέρεται απευθείας στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Deutsche Telekom. Από τον Ιούλιο του 2009 έως το Δεκέμβριο του 2013, ο κ. Kübler διετέλεσε Ανώτατος Αντιπρόεδρος σε θέματα Ελέγχου (Controlling) Ομίλου στην Deutsche Telekom. Στη θέση αυτή ήταν υπεύθυνος για το χρηματοοικονομικό προγραμματισμό, την ανάλυση και την οργάνωση όλου του Ομίλου της Deutsche Telekom, καθώς και τη χρηματοοικονομική διαχείριση της κεντρικής διοίκησης και των κεντρικοποιημένων υπηρεσιών διαχείρισης και υποστήριξης (shared services) του Ομίλου της Deutsche Telekom. Από το Νοέμβριο του 2003 έως τον Ιούνιο του 2009 ο κ. Kübler διετέλεσε Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων της T-Mobile Deutschland GmbH, της εταιρείας κινητής τηλεφωνίας της Deutsche Telekom στη Γερμανία που είναι τώρα γνωστή ως Telekom Deutschland GmbH (100% θυγατρική της Deutsche Telekom). Από τον Ιούλιο του 2000 έως τον Οκτώβριο του 2003, διετέλεσε Ανώτατος Αντιπρόεδρος σε θέματα Συγχωνεύσεων & Εξαγορών της Deutsche Telekom. Ο κ. Kübler σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων στο H.E.C. στο Παρίσι και στα Πανεπιστήμια της Βόννης και της Κολωνίας. Διαθέτει διδακτορικό τίτλο από το Πανεπιστήμιο της Κολωνίας.

Ιωάννης Φλώρος, *Μη εκτελεστικό μέλος (μέχρι 19/11/2018)*
Ο κ. Ιωάννης Φλώρος είναι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και έχει εργαστεί ως δικηγόρος στην Αθήνα. Διετέλεσε επίσης ειδικός σύμβουλος στο Γραφείο του Υπουργού Οικονομικών, αναλαμβάνοντας υποθέσεις από το ευρύτερο νομικό φάσμα, κυρίως αστικού, εμπορικού, διοικητικού και ευρωπαϊκού δικαίου. Υπήρξε μέλος (μη εκτελεστικό) του Δ.Σ. της ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. Είναι κάτοχος πτυχίου Νομικής από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και έχει δύο MSc, ένα από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών στο Εργατικό Δίκαιο και ένα από το Πανεπιστήμιο Montpellier I της Γαλλίας στις Πολιτικές Επιστήμες.

Επίσης, κατωτέρω παρατίθεται βιογραφικό σημείωμα του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας κ. Κωνσταντίνου Βογιατζή.

Κωνσταντίνος Βογιατζής - *Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας*
Ο κ. Κωνσταντίνος Βογιατζής γεννήθηκε στην Αθήνα το 1969 και εργάζεται στον Όμιλο ΟΤΕ από τον Ιούνιο του 1998. Από τον Φεβρουάριο του 1999 ασκεί τα καθήκοντα του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της COSMOTE και άλλων θυγατρικών του Ομίλου. Παράλληλα με τα καθήκοντα του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της COSMOTE και άλλων θυγατρικών, από τον Ιούνιο του 1998 έως τον Ιούνιο του 2010 ήταν υπεύθυνος της COSMOTE για τις συμβάσεις Περιαγωγής (χονδρική και λιανική). Από το 1991 έως το 1996 εργάστηκε ως ανεξάρτητος συνεργάτης σε διάφορες μεγάλες Ναυτιλιακές Εταιρείες στη Νέα Υόρκη. Από 1/1/2017 ανέλαβε καθήκοντα Γραμματέα των Διοικητικών Συμβουλίων του Ομίλου ΟΤΕ. Ο κ. Βογιατζής κατέχει πτυχίο Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας και Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών Δημόσιας Διοίκησης και Κυβερνητικής από το Πανεπιστήμιο St. John's της Νέας Υόρκης.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν γνωστοποιήσει στην Εταιρεία τις εξής λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις τους (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα):

ΜΕΛΗ Δ.Σ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ
Μιχαήλ Τσαμάζ	COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.	Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος
	TELEKOM ROMANIA COMMUNICATIONS S.A.	Πρόεδρος Δ.Σ.
	COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος
	OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	Πρόεδρος Δ.Σ.
	ΟΤΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΛΥΣΕΙΣ Α.Ε. (OTEGLOBE)	Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
	Ελληνοαμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο	Μέλος Δ.Σ.
	ΣΕΒ (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών)	Μέλος Δ.Σ. (ως εκπρόσωπος της OTEGLOBE)
Παναγιώτης Ταμπούρλος	COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.	Μέλος Δ.Σ.
	COSMOTE PAYMENTS – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέλος Δ.Σ. (από 7/2018)
	Επιτροπή Ελέγχου ΑΙΑ (Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών)	Ανεξάρτητο μέλος Επιτροπής Ελέγχου
	ΣΤΡΥΜΩΝΑΣ Α.Ε.	Πρόεδρος Δ.Σ.
	IBG (INVESTMENT BANK OF GREECE)	Μέλος Δ.Σ.
Srinivasan Gopalan	DEUTSCHE TELEKOM AG	Μέλος Δ.Σ., υπεύθυνος για την Ευρώπη
	T-MOBILE POLSKA S.A.	Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου
	GSM Association	Μέλος Δ.Σ. (από 1/2019)
Robert Hauber	TELEKOM ROMANIA COMMUNICATIONS S.A.	Μέλος Δ.Σ.
	T-MOBILE CZECH REPUBLIC A.S.	Μέλος Δ.Σ.
	MAGYAR TELEKOM NYRT	Πρόεδρος Δ.Σ.
	DT EUROPE HOLDING GMBH	Μέλος Δ.Σ.
	DEUTSCHE TELEKOM SERVICES EUROPE	Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου
	Consortium 1 S.a.r.L. (Luxembourg)	Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης
	Consortium 2 S.a.r.L. (Luxembourg)	Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης
	GTS Central European Holding B.V.	Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου
Kyra Orth	DEUTSCHE TELEKOM AG	Ανώτατη Αντιπρόεδρος Ανώτατης Εκτελεστικής Διοίκησης (SVP Top Executive Management)
	T-SYSTEMS INTERNATIONAL GMBH	Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου
	TELEKOM MOBILITY SOLUTIONS (DETEFLEETSERVICES GMBH)	Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου
Michael Wilkens	DEUTSCHE TELEKOM AG	Ανώτατος Αντιπρόεδρος Χρηματοοικονομικού Ελέγχου
	BUYIN SA/NV	Μέλος Δ.Σ.
Βασιλική Κουφορίζου	Καμία	
Χαράλαμπος Μαζαράκης	COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.	Μέλος Δ.Σ.
	TELEKOM ROMANIA COMMUNICATIONS S.A.	Μέλος Δ.Σ.
	TELEKOM ROMANIA MOBILE COMMUNICATIONS S.A.	Πρόεδρος Δ.Σ.
	ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	Πρόεδρος Δ.Σ.
	OTE PLC	Μέλος Δ.Σ.
	ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΑΒΕΕ	Μέλος Δ.Σ.
	TELEKOM ALBANIA S.H.A.	Πρόεδρος Δ.Σ.
	E-VALUE INTERNATIONAL S.A.	Πρόεδρος Δ.Σ.
	COSMOTE PAYMENTS – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέλος Δ.Σ. (από 7/2018)
	COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	Μέλος Δ.Σ.
	ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ	Μέλος Δ.Σ. (μέχρι 5/4/2018)
	ΤΕΪΛ ΓΟΥΙΝΤ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ	Πρόεδρος Δ.Σ. -Εκτελεστικό μέλος

ΜΕΛΗ Δ.Σ.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ
Παναγιώτης Σκευοφύλαξ	Γραφείο Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης	Ειδικός Σύμβουλος και από 21/9/2018 Διευθυντής στο Πολιτικό Γραφείο
Ανδρέας Ψαθάς	Ανδρέας Ψαθάς	Ατομική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών μηχανικού
Κωνσταντίνος Χριστόπουλος	Καμία	
Raphael Kübler	DEUTSCHE TELEKOM AG	Ανώτατος Αντιπρόεδρος Εταιρικής Λειτουργίας
	T-MOBILE US	Μέλος Δ.Σ.
	DT HOLDING BV	Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης (Board of Management)
	DEUTSCHE TELEKOM CAPITAL PARTNERS MANAGEMENT GMBH	Μέλος του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου (“Beirat”)
	STROOER MANAGEMENT SE	Μέλος Δ.Σ.
	DEUTSCHE TELEKOM STRATEGIC INVESTMENT GMBH	Μέλος Δ.Σ.
Ιωάννης Φλώρος	Γραφείο Υπουργού Οικονομικών	Ειδικός Σύμβουλος (μέχρι 8/10/2018)
	ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	Μέλος Δ.Σ. μη εκτελεστικό (μέχρι 20/7/2018)

Σημειώνεται ότι κανένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν συμμετέχει σε Διοικητικά Συμβούλια περισσότερων των πέντε (5) εισηγμένων εταιρειών.

1.4. Σύμφωνα με το Καταστατικό[3] της Εταιρείας:

Το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του:

- Συγκαλεί τακτικές ή έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων και εισηγείται τα θέματά τους.
- Καταρτίζει και εγκρίνει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και τις υποβάλλει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων.
- Εγκρίνει τη στρατηγική της Εταιρείας και αποφασίζει σχετικά με την ίδρυση θυγατρικών εταιρειών, τη συμμετοχή της Εταιρείας σε άλλες εταιρείες, εντός ή και εκτός Ελλάδος καθώς και για δημιουργία υποκαταστημάτων ή γραφείων εντός και εκτός Ελλάδος.
- Ενημερώνεται συστηματικά για την πορεία της Εταιρείας και την υλοποίηση του προγράμματός της, με σκοπό την προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
- Αποφασίζει σχετικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών και για την έκδοση ομολογιακού δανείου με ομολογίες, μετατρέψιμες σε μετοχές, αφού προηγηθεί η απαραίτητη εξουσιοδότηση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.
- Αποφασίζει την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου με ανταλλάξιμες μετοχές.

Επίσης, έχει τη δυνατότητα να αναθέτει τις εξουσίες του σε μέλη του, σε στελέχη της Εταιρείας, σε τρίτους ή σε Επιτροπές, καθορίζοντας συγχρόνως την έκταση της ανάθεσης αυτής με απόφασή του, όπως ενδεικτικά επί θεμάτων:

- οικονομικής φύσεως,
- συνδρομητών εν γένει, όπως παραπόνων – αιτημάτων και καταγγελιών συμβάσεων συνδρομητών,
- σχετικών με την εργατική νομοθεσία, την υγιεινή και την ασφάλεια των απασχολουμένων στην Εταιρεία με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, έργου ή παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών,
- πνευματικής ιδιοκτησίας, σε περίπτωση που προσβάλλονται δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μέσω της δημιουργίας αρχείων, αποθήκευσης, επεξεργασίας, μετάδοσης ή διάθεσης πνευματικών έργων χωρίς άδεια των δημιουργών μέσω πληροφορικών συστημάτων ή του πληροφορικού εξοπλισμού που διαθέτει ή χρησιμοποιεί η Εταιρεία,
- σχετικών με την τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων και περί απορρήτου των επικοινωνιών,
- σχετικών με την τήρηση των αγορανομικών διατάξεων που αφορούν προϊόντα ή/και υπηρεσίες της Εταιρείας,
- που αφορούν προϊόντα ή /και υπηρεσίες της Εταιρείας ή /και τρίτων που παρέχονται μέσω των δικτύων της Εταιρείας,
- σχετικών με την τήρηση των εκάστοτε πυροσβεστικών ή αστυνομικών ή εν γένει διοικητικών διατάξεων για τη λειτουργία των καταστημάτων της και εν γένει των εγκαταστάσεών της, τεχνικών ή μη.

[3] https://www.cosmote.gr/otegroup_company/investor_relations/corporate%20governance/gr/OTE_ARTICLES_OF_NCORPORATION_120618_GR.pdf

Τέλος, πέραν του νόμου, προβλέπονται και στο Καταστατικό ειδικά θέματα για τα οποία υπάρχει περιορισμός ως προς την εκχώρηση των αρμοδιοτήτων, οι δε αποφάσεις επί των ζητημάτων αυτών θα πρέπει απαραίτητα να λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και με την προβλεπόμενη, στα άρθρα του Καταστατικού, απαρτία και πλειοψηφία.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, προεδρεύει των συνεδριάσεών του και διευθύνει τις εργασίες του. Συντονίζει και κατευθύνει την εν γένει λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου. Κατά τα λοιπά έχει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως κάθε άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και όσα άλλα ρητά προβλέπονται από το Νόμο, το Καταστατικό και τον Κανονισμό Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο ή κατόπιν αιτήσεως προς τον Πρόεδρό του από δύο (2) τουλάχιστον μέλη του. Με την επιφύλαξη σχετικών άρθρων του Καταστατικού, όπου προβλέπονται ειδικές απαρτίες και πλειοψηφίες για ειδικά θέματα, το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα όταν παρίστανται τα μισά πλέον ενός του συνόλου των μελών του, όμως ο αριθμός των παρόντων μελών δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3). Οι αποφάσεις του λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από την κείμενη νομοθεσία, ή από το Καταστατικό της Εταιρείας.

1.5. Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος έχει εγκριθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ρυθμίζει τις λεπτομέρειες για τον τρόπο που προσκαλούνται, συνεδριάζουν και λαμβάνουν αποφάσεις τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης αναφέρεται στις αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Αντιπροέδρου.

Συνοπτικά με βάση τον Κανονισμό αυτό, ο Πρόεδρος εκλέγεται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και μπορεί να έχει ταυτόχρονα και την ιδιότητα του Διευθύνοντος Συμβούλου. Σήμερα, καθήκοντα Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου έχουν ανατεθεί στον κ. Μιχαήλ Τσαμάζ, εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Αντιπρόεδρος κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος ανήκει στα Ανεξάρτητα-μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με απόφαση της 66ης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της.

1.6. Κατά τη διάρκεια του έτους 2018 πραγματοποιήθηκαν 27 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων και των δεκατεσσάρων (14) πρακτικών που εγκρίθηκαν και υπογράφηκαν διά περιφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 21 του Κ.Ν. 2190/1920). Κατά κανόνα, πραγματοποιείται τουλάχιστον μια συνεδρίαση κάθε μήνα.

Οι παρουσίες κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2018, κατά τα ανωτέρω, εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ
Μιχαήλ Τσαμάζ	27	27	-
Παναγιώτης Ταμπούρλος	27	27	-
Srinivasan Gopalan	27	19	8
Robert Hauber	27	22	5
Kyra Orth	16	13	3
Michael Wilkens	16	12	4
Βασιλική Κουφορίζου	4	4	-
Χαράλαμπος Μαζαράκης	27	26	1
Παναγιώτης Σκευοφύλαξ	27	26	1
Ανδρέας Ψαθάς	27	26	1
Κωνσταντίνος Χριστόπουλος	11	11	-
Raphael Kübler	11	10	1
Ιωάννης Φλώρος	11	10	1

1.7. Σύμφωνα με την ακολουθούμενη επιχειρησιακή πρακτική πέραν της αρχικής ενημέρωσης που πραγματοποιείται στα νέα μέλη αμέσως μετά την εκλογή τους, πραγματοποιείται ενημέρωση των μελών για θέματα που αφορούν στην Εταιρεία, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου ή στο περιθώριο της συζήτησης των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης, καθώς και κάθε φορά που υπάρχει ανάγκη σχετικής ενημέρωσής τους μέσω επικοινωνίας του Προέδρου με τα μέλη (με αποστολή σχετικών ενημερωτικών σημειωμάτων).

Επίσης, τα μέλη ενημερώνονται από τον Επικεφαλής της μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ:

α. με την Έκθεση Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου ΟΤΕ για πληροφορίες σχετικά με το σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του Συστήματος Κανονιστικής Συμμόρφωσης και τις δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτού συμπεριλαμβανομένων και τυχόν αδυναμιών όπως επίσης και για σημαντικές υποθέσεις (περιστατικά/καταγγελίες) Κανονιστικής Συμμόρφωσης που περιήλθαν σε γνώση της Εταιρείας,
β. με την Έκθεση Εταιρικών Κινδύνων του Ομίλου ΟΤΕ για πληροφορίες σχετικά με τη γενική εικόνα των εταιρικών κινδύνων που έχουν αναγνωριστεί ως σημαντικοί (αποτίμηση, γενική αξιολόγηση κινδύνων, ανάγκη λήψης μέτρων, χαρακτηρισμό των τάσεων του κινδύνου, λειτουργία έγκαιρης προειδοποίησης), τη λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων (Risk Management System) καθώς και τις δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτού.

Επίσης, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενημερώνονται από τον Επικεφαλής της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου για τα θέματα αρμοδιότητάς του (βλέπε κατωτέρω Κεφ. ΣΤ Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

1.8. Αποζημιώσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2018

Για τη χρήση 2018 η 66η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων ΟΤΕ της 12ης Ιουνίου 2018 αποφάσισε να μην υπάρξει μεταβολή στην αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτού σε σχέση με όσα ίσχυαν την 31.12.2017, ήτοι Ευρώ 4.800 μεικτά ανά μήνα, ανεξαρτήτως αριθμού συνεδριάσεων.

Το μεικτό ποσό που αναφέρεται ανωτέρω:
i) Να υπόκειται στις νόμιμες κρατήσεις (φόρος, ειδική εισφορά αλληλεγγύης, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης), όπως εκάστοτε προβλέπονται στο νόμο και με βάση το εκάστοτε ισχύον πλαφόν για τον υπολογισμό τους.
ii) Να μην μεταβληθεί σε περίπτωση αλλαγής στη φορολογική νομοθεσία ή /και στη νομοθεσία για την κοινωνική ασφάλιση. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να αλλάξει, αναλόγως, το καθαρό προς καταβολή ποσό.

Επίσης, με απόφαση της ίδιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας, η Εταιρεία καλύπτει:

Α. τα έξοδα μετακίνησης / διαμονής μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από και προς τη χώρα μόνιμης κατοικίας τους για συμμετοχή στις συνεδριάσεις του και στις συνεδριάσεις των Επιτροπών του, υπό την προϋπόθεση ότι τα έξοδα αυτά δεν καλύπτονται από τους εργοδότες τους ως ακολούθως:
-σε περίπτωση αεροπορικής μετακίνησης, διακεκριμένη θέση για τις πτήσεις διαρκείας άνω των τεσσάρων ωρών και οικονομική θέση για τις πτήσεις κάτω των τεσσάρων ωρών.
-τα έξοδα διαμονής τους στον τόπο πραγματοποίησης των συνεδριάσεων και μέχρι δύο διανυκτερεύσεις ανά μετακίνηση.

Β. τα έξοδα μετακίνησης / διαμονής μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του και στις συνεδριάσεις των Επιτροπών του, από και προς τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους, εφόσον αυτός βρίσκεται μεν στο εσωτερικό αλλά εκτός του νομού της έδρας της Εταιρείας και σε απόσταση πλέον των εκατόν πενήντα (150) χιλιομέτρων και εφόσον αυτά τα έξοδα δεν καλύπτονται από τους εργοδότες τους, ως ακολούθως:
-σε περίπτωση αεροπορικής μετακίνησης οικονομική θέση.
-τα έξοδα διαμονής των ανωτέρω στον τόπο πραγματοποίησης των συνεδριάσεων, για μια διανυκτέρευση ανά μετακίνηση.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, σε περίπτωση που ανήκουν στο προσωπικό της Εταιρείας, κατά τη διάρκεια της θητείας τους σ' αυτό, λαμβάνουν τις αποδοχές της υπηρεσιακής τους θέσης και δεν δικαιούνται της αποζημιώσεως την οποία λαμβάνουν τα άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σχετικά με τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2018, βλ. παρακάτω στις παρ. 2.1. (Επιτροπή Ελέγχου) και 2.2. (Επιτροπή Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού.

Σχετικά με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2018, βλ. παρακάτω στην παρ. 1.9.

1.9. Έκθεση Αμοιβών εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2018

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
Για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Διευθύνων Σύμβουλος & Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ) εφαρμόζονται:

- οι πολιτικές αμοιβών και παροχών της Εταιρείας για αντίστοιχου επιπέδου θέσεις με αυτές που κατέχουν τα εν λόγω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και
- οι όροι των ατομικών τους συμβάσεων (οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας). Σημειώνεται ότι όσον αφορά στη σύμβαση του Διευθύνοντος Συμβούλου, αυτή λήγει την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας που θα πραγματοποιηθεί το έτος 2021, όσον αφορά δε στη σύμβαση εργασίας του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, αυτή είναι αορίστου χρόνου.

Πολιτικές αμοιβών και παροχών

Η δομή των αμοιβών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ΟΤΕ περιλαμβάνει σταθερό και μεταβλητό μέρος, ως εξής:

- Ετήσιος Βασικός Μισθός,
- Ετήσια Επιβράβευση συνδεδεμένη με την εταιρική κατά κύριο λόγο απόδοση στο πλαίσιο του έτους, και
- Οικειοθελείς Παροχές (με τη μορφή πρόσθετων παροχών ή μακροπρόθεσμων μεταβλητών αμοιβών), σύμφωνα πάντα με το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση της Εταιρείας και τις αντίστοιχες εταιρικές πολιτικές και σύμφωνα με τους όρους των ατομικών τους συμβάσεων.

Ειδικότερα:

Ο Ετήσιος Βασικός Μισθός είναι το σταθερό μέρος των αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος καθορίζεται στις ατομικές τους συμβάσεις κατόπιν εγκρίσεως της Γενικής Συνέλευσης μετόχων της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση και τα στοιχεία της αγοράς για συγκρίσιμες θέσεις αντίστοιχου επιπέδου.

Το μεταβλητό μέρος των ετήσιων αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η Ετήσια Επιβράβευση (ετήσιο μπόνους απόδοσης ή ετήσιο βραχυχρόνιο κίνητρο ή ειδικό πριμ απόδοσης) η οποία συνδέεται με το σύστημα ετήσιας αξιολόγησης της απόδοσης βάσει των στόχων που έχουν τεθεί, για όλα τα επίπεδα των εργαζομένων, περιλαμβανομένων και των επιπέδων των θέσεων που κατέχουν τα μέλη στην οργάνωση της Εταιρείας. Η Ετήσια Επιβράβευση παρέχεται για την επίτευξη προκαθορισμένων ποσοτικών και ποιοτικών στόχων, οι οποίοι συνδέονται με τις επιδόσεις της Εταιρείας, του Ομίλου ΟΤΕ (ή/και του Ομίλου DT) και τους μακροπρόθεσμους επιχειρηματικούς στόχους. Ενδεικτικά κριτήρια του συστήματος ετήσιας αξιολόγησης της απόδοσης είναι τα έσοδα, η κερδοφορία (οικονομικοί στόχοι), η διαχείριση αλλαγής, ο εκσυγχρονισμός/μετασχηματισμός της Εταιρείας, η αφοσίωση/ικανοποίηση των πελατών και των εργαζομένων, η συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες αρχές εταιρικής συμπεριφοράς και ηγεσίας και άλλοι.

Η σχέση μεταξύ σταθερού και μεταβλητού μέρους αμοιβών καθορίζεται στις ατομικές συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, και οι σταθερές αποδοχές αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των ετήσιων αποδοχών.

- Σύμφωνα με τη σύμβαση του Διευθύνοντος Συμβούλου, για την επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων στο επιθυμητό επίπεδο (100% - on target), η Ετήσια Επιβράβευση, αρχής γενομένης της καταβολής που αφορά στο έτος 2017 και εφεξής, υπολογίζεται ως ποσοστό των Συνολικών Ετήσιων Αμοιβών Επίτευξης Στόχων [που ορίζεται ως το άθροισμα του Ετήσιου Βασικού Μισθού συν την Ετήσια Επιβράβευση Επίτευξης Στόχων (100% - On Target). Ειδικότερα, το ποσοστό της Ετήσιας Επιβράβευσης Επίτευξης Στόχων (100% - On Target) ορίζεται σε 37,58% και ο Ετήσιος Βασικός Μισθός ορίζεται σε ποσοστό 62,42% των Συνολικών Ετήσιων Αμοιβών Επίτευξης Στόχων. Η μέγιστη Ετήσια Επιβράβευση για την επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων σε επίπεδο 150% ή ανώτερο, δύναται να ανέλθει στο 150% του 37,58% των Συνολικών Ετήσιων Αμοιβών Επίτευξης Στόχων.
- Σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, όπως ίσχυε για το 2018, για επίπεδο επίτευξης των εταιρικών στόχων στο επιδιωκόμενο επίπεδο (100%), οι Συνολικές Ετήσιες Αμοιβές Επίτευξης Στόχων περιλαμβάνουν δύο μέρη: τον Ετήσιο Βασικό Μισθό και το Βραχυπρόθεσμο Κίνητρο Επίτευξης Στόχου που διαμορφώνονται με την ακόλουθη αναλογία: 65% - 35% αντίστοιχα. Για επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων σε επίπεδο 150% ή ανώτερο, η αναλογία Ετήσιου Βασικού Μισθού και Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου διαμορφώνεται σε 55% - 45%, αντίστοιχα.

Τόσο για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο όσο και για τον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, κάθε καταβολή ποσού σε σχέση με τα ανωτέρω μεταβλητά μέρη της αμοιβής εγκρίνεται από την Επιτροπή Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού, το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

Αναφορικά με λοιπές πρόσθετες παροχές, τα εν λόγω εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καλύπτονται από ιδιωτικό πρόγραμμα ασφάλειας υγείας (κάλυψη που ισχύει και για τα προστατευόμενα μέλη τους), ζωής και ανικανότητας, συμμετέχουν σε ιδιωτικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, χρησιμοποιούν εταιρικό αυτοκίνητο (με τις συναφείς καλύψεις) και κάνουν χρήση των εταιρικών προνομιακών προγραμμάτων κινητής, σταθερής τηλεφωνίας, διαδικτύου και COSMOTE TV. Τέλος, έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε πρόγραμμα αποταμίευσης για τα τέκνα τους (Λογαριασμός Νεότητας), καθώς και συμμετοχής στο Ταμείο Αλληλοβοήθειας για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης στο προσωπικό.

II. **Όσον αφορά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο, προβλέπεται από τη σύμβασή του συμμετοχή σε κυλιόμενο Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Κινήτρων, καθώς και σε Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών.**

Ειδικότερα, σε σχέση με τα ισχύοντα για το έτος 2018:

A. Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Κινήτρων

Α.1. Το Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Κινήτρων του Διευθύνοντος Συμβούλου αποτελεί ένα εργαλείο ανταμοιβής που προάγει την μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ενίσχυση της αξίας της Εταιρείας ευθυγραμμίζοντας τα συμφέροντα της διοίκησης και των μετόχων. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα το οποίο βασίζεται στην επίτευξη συγκεκριμένων παραμέτρων επιτυχίας, είτε οικονομικών είτε σχετιζόμενων με τη βιωσιμότητα της Εταιρείας, που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

Με βάση την επίτευξη των καθορισμένων στόχων για τις παραμέτρους επιτυχίας του εν λόγω προγράμματος κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης περιόδου αξιολόγησης (τρία έτη, με ετήσια αξιολόγηση των καθορισμένων ανά έτος στόχων για τις παραμέτρους επιτυχίας), ο Διευθύνων Σύμβουλος θα δικαιούται ένα μεταβλητό ποσό, το οποίο θα ανέρχεται σε ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 50% του Ετήσιου μικτού Βασικού Μισθού του, για την περίπτωση επίτευξης κατά 100% των προκαθορισμένων στόχων της κάθε υπό αξιολόγηση περιόδου (Μεταβλητό Ποσό Επίτευξης Στόχων).
Σε περίπτωση υπερ-επίτευξης των προκαθορισμένων στόχων σε ποσοστό άνω του 100% και μέχρι 150%, το μεταβλητό ποσό αυξάνεται αναλόγως και μπορεί να ανέλθει σε ποσοστό έως 150% του Μεταβλητού Ποσού Επίτευξης Στόχων. Οποιοδήποτε επίπεδο επίτευξης άνω του 150% δεν θα λαμβάνεται υπόψη.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, εντός του 2018 εγκρίθηκε από την Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού, το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, η καταβολή του μεταβλητού ποσού που αφορά στο εν λόγω Πρόγραμμα για την τριετή περίοδο 2015-2017.

Α.2. Τον Δεκέμβριο 2014 εγκρίθηκε από την έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, τροποποίηση της σύμβασης του Διευθύνοντος Συμβούλου, μεταξύ άλλων, ως προς την εφαρμογή του Μακροχρόνιου Προγράμματος Κινήτρων με ισχύ από την 01.01.2015. Ειδικότερα:

Πέραν του κυλιόμενου τριετούς προγράμματος για την τριετία 2015-2017 που υλοποιήθηκε σύμφωνα με όσα περιγράφονται ανωτέρω στην παρ. ΙΙ.Α.1, ξεκίνησε ένα νέο κυλιόμενο μακροχρόνιο (4ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTI), συνδεδεμένο με οιονεί (phantom) μετοχές και στο οποίο ο Διευθύνων Σύμβουλος συμμετέχει από το 2015 και εφεξής.
Το ποσό που λαμβάνεται ως βάση για τη συμμετοχή του Διευθύνοντος Συμβούλου, υπολογίζεται στη βάση των Συνολικών Ετήσιων Αποδοχών Επίτευξης Στόχων του (που ορίζεται ως το άθροισμα του Ετήσιου Βασικού Μισθού συν το Ετήσιο Βραχυχρόνιο Κίνητρο για την επίτευξη των ετήσιων στόχων του στο επιδιωκόμενο επίπεδο) και καθορίζεται στο 33,33% των Συνολικών Ετήσιων Αποδοχών Επίτευξης Στόχων του Διευθύνοντος Συμβούλου του τρέχοντος έτους. Το σχετικό ποσό θα μετατρέπεται, στην αρχή κάθε 4ετούς Μακροχρόνιου Προγράμματος Κινήτρων (LTI) σε οιονεί μετοχές της Deutsche Telekom AG (DT) (phantom DT's shares) με βάση την τιμή της μετοχής της DT στο σύστημα συναλλαγών XETRA (Βασικός Αριθμός).
Ο Βασικός Αριθμός των οιονεί μετοχών συνδέεται με τέσσερις ισοβαρείς παραμέτρους επιτυχίας της DT ή / και του Group DT. Οι στόχοι των παραμέτρων επιτυχίας καθορίζονται κατά την έναρξη της 4ετούς περιόδου και για κάθε ενδιάμεσο διάστημα (έτος) θα καθορίζεται και ο αντίστοιχος στόχος (ετησίως). Οι παράμετροι επιτυχίας θα έχουν επίπεδα επίτευξης (target achievement corridors) μεταξύ 0 τοις εκατό και 150 τοις εκατό. Ο Βασικός Αριθμός οιονεί μετοχών που αποδίδονται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο αντιστοιχεί σε επίπεδο επίτευξης των στόχων 100%. Το ετήσιο επίπεδο επίτευξης στόχου θα καθορίζεται στο τέλος του κάθε έτους από την DT και θα εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ. Αυτό το επίπεδο επίτευξης στόχου θα πολλαπλασιάζεται σε αναλογική βάση με το Βασικό Αριθμό οιονεί μετοχών που χορηγούνται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο (25 τοις εκατό επί του Βασικού Αριθμού ετησίως). Ο αριθμός των οιονεί μετοχών που θα προκύπτει με τη μέθοδο αυτή (ετησίως) θα καθίσταται οριστικός για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ως το δεσμευτικό αποτέλεσμα για το συγκεκριμένο έτος ("Ετήσιο Αποτέλεσμα").
Στη λήξη του εκάστοτε συνολικού 4ετούς προγράμματος, τα τέσσερα δεσμευτικά Ετήσια Αποτελέσματα θα αθροίζονται. Οι οιονεί μετοχές λαμβάνουν επίσης μερίσματα, στην περίπτωση που καταβάλλονται μερίσματα στους μετόχους της DT. Ο προκύπτων τελικός αριθμός οιονεί μετοχών θα μετατρέπεται σε χρηματικό ποσό το οποίο θα καταβάλλεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο μέσω μισθοδοσίας. Η τιμή της μετοχής επί τη βάσει της οποίας θα γίνεται η μετατροπή, θα καθορίζεται με βάση συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς.

Με βάση τα ανωτέρω:

- Το πρώτο μακροχρόνιο (4-ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTi) που ξεκίνησε το 2015 και στο οποίο συμμετέχει ο Διευθύνων Σύμβουλος, ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2018. Το χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί στον τελικό αριθμό των οιονεί μετοχών για την τετραετή περίοδο 2015-2018 θα καταβληθεί στον Διευθύνοντα Σύμβουλο εφόσον προηγουμένως εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας (Επιτροπή Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού, Διοικητικό Συμβούλιο και Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας).
- Το 2018 ξεκίνησε το 4ο κυλιόμενο μακροχρόνιο (4ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTI) στο οποίο συμμετέχει ο Διευθύνων Σύμβουλος, το οποίο θα ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο 2021.

Β. Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών

Β.1. Τον Δεκέμβριο 2014, στο πλαίσιο της προαναφερθείσας έγκρισης από την έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, τροποποίησης της σύμβασης του Διευθύνοντος Συμβούλου, έλαβαν χώρα, μεταξύ άλλων, τροποποιήσεις ως προς την εφαρμογή του Προγράμματος Αντιστοίχισης Μετοχών με ισχύ από την 01.01.2015. Σημειώνεται ότι:

Για το έτος 2015, ο Διευθύνων Σύμβουλος ανέλαβε την υποχρέωση να επενδύσει, τόσο σε μετοχές του ΟΤΕ όσο και σε μετοχές της DT, συνολικό ποσό που αντιστοιχούσε σε ποσοστό του μεικτού Ετήσιου Μπόνους Απόδοσης που θα του καταβαλλόταν για το έτος 2014, και ειδικότερα:

(α) ανέλαβε υποχρέωση να επενδύσει σε μετοχές του ΟΤΕ, ποσό που αντιστοιχούσε σε ποσοστό κατ' ελάχιστο 10% και κατά μέγιστο 33,3% του ως άνω αναφερόμενου μικτού Ετήσιου Μπόνους Απόδοσης για το έτος 2014 (Υποχρέωση Ιδιωτικής

Επένδυσης). Σημειώνεται ότι η Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης υλοποιείται από το καθαρό ποσό της Ετήσιας Επιβράβευσης που καταβάλλεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Οι μετοχές ΟΤΕ που ο Διευθύνων Σύμβουλος αγοράζει ως μέρος της Υποχρέωσης Ιδιωτικής Επένδυσης, θα πρέπει να διακρατηθούν για τους σκοπούς του Προγράμματος αυτού, συνεχώς για μια περίοδο τουλάχιστον τριών (3) ετών από την ημερομηνία αγοράς τους (εφεξής «κλειστή περίοδος» ή "lock-up period"). Στο τέλος της κλειστής περιόδου χορηγείται από τον ΟΤΕ στον Διευθύνοντα Σύμβουλο μια επιπλέον δωρεάν μετοχή ("matched share"), για κάθε μετοχή που ο Διευθύνων Σύμβουλος έχει αγοράσει ως μέρος της Υποχρέωσης Ιδιωτικής Επένδυσης.
Στο πλαίσιο του εν λόγω τριετούς Προγράμματος, και ειδικότερα για το τέταρτο τριετές πρόγραμμα που ξεκίνησε το 2015 [με βάση το Ετήσιο Μπόνους Απόδοσης που είχε καταβληθεί στον Διευθύνοντα Σύμβουλο για το προηγούμενο έτος (2014)] και η κλειστή περίοδος του οποίου ολοκληρώθηκε το 2018, χορηγήθηκε από τον ΟΤΕ στον Διευθύνοντα Σύμβουλο μια επιπλέον δωρεάν μετοχή ΟΤΕ ("matched share"), για κάθε μετοχή που ο Διευθύνων Σύμβουλος είχε αγοράσει το 2015 ως μέρος της Υποχρεωτικής Ιδιωτικής Επένδυσης, σύμφωνα με τα παραπάνω.

(β) Επιπλέον, για το έτος 2015, ο Διευθύνων Σύμβουλος ανέλαβε υποχρέωση να επενδύσει σε μετοχές της DT, ποσό που αντιστοιχούσε σε ποσοστό κατ' ελάχιστο 10% και κατά μέγιστο 23,3% του ως άνω αναφερόμενου μικτού Ετήσιου Μπόνους Απόδοσης που θα του καταβαλλόταν για το έτος 2014 (Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης). Σημειώνεται ότι η Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης υλοποιείται από το καθαρό ποσό της Ετήσιας Επιβράβευσης που καταβάλλεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Οι μετοχές DT που ο Διευθύνων Σύμβουλος αγοράζει ως μέρος της Υποχρέωσης Ιδιωτικής Επένδυσης, θα πρέπει να διακρατηθούν για τους σκοπούς του Προγράμματος αυτού, συνεχώς για μια περίοδο τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών από την ημερομηνία αγορά τους (εφεξής «κλειστή περίοδος» ή "lock-up period"). Στο τέλος της κλειστής περιόδου χορηγείται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο μια επιπλέον δωρεάν μετοχή ("matched share"), για κάθε μετοχή που ο Διευθύνων Σύμβουλος έχει αγοράσει ως μέρος της Υποχρέωσης Ιδιωτικής Επένδυσης. Η κλειστή περίοδος για τις μετοχές DT που απέκτησε ο Διευθύνων Σύμβουλος το έτος 2015 στο πλαίσιο της Υποχρέωσης Ιδιωτικής Επένδυσης συμπληρώνεται το έτος 2019.

Για τα έτη 2016 έως και το 2018, ο Διευθύνων Σύμβουλος έχει αναλάβει την υποχρέωση να επενδύσει σε μετοχές της DT, συνολικό ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 33,3% του μικτού Ετήσιου Βραχυχρόνιου Κινήτρου Απόδοσης που θα του καταβληθεί για το προηγούμενο έτος (Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης). Σημειώνεται ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος υποχρεούται να μη ρευστοποιήσει, πωλήσει, διαθέσει κλπ. τις ως άνω μετοχές για τέσσερα (4) έτη από την αγορά τους (Κλειστή Περίοδος). Στο τέλος της Κλειστής Περιόδου, ο Διευθύνων Σύμβουλος θα λάβει δωρεάν μία επιπλέον μετοχή της DT για κάθε μετοχή της DT που απέκτησε, σύμφωνα με την Υποχρέωση Ιδιωτικής Επένδυσης.

Το 2018 ο Διευθύνων Σύμβουλος ανέλαβε την υποχρέωση να επενδύσει σε μετοχές της DT, συνολικό ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 33,3% του μικτού Ετήσιου Βραχυχρόνιου Κινήτρου Απόδοσης που του καταβλήθηκε για το προηγούμενο έτος (2017).

Γ. Με απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας της 19-12-2018 εγκρίθηκε τροποποίηση της σύμβασης του Διευθύνοντος Συμβούλου, μεταξύ άλλων, όσον αφορά στα ακόλουθα σημεία:
Γ1. Για το Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών που θα ξεκινήσει από το 2019 και εφεξής, η υποχρέωση ιδιωτικής επένδυσης του Διευθύνοντος Συμβούλου σε μετοχές της DT θα ανέρχεται στο 10% (αντί 33,3%) του μικτού ετήσιου Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου Απόδοσης που θα του έχει καταβληθεί για το εκάστοτε προηγούμενο έτος. Πέραν της εν λόγω υποχρέωσης ιδιωτικής επένδυσης, παρέχεται η δυνατότητα εθελοντικής ιδιωτικής επένδυσης του Διευθύνοντος Συμβούλου σε μετοχές της DT κατά την κρίση του. Σε κάθε περίπτωση, η μέγιστη ετήσια επένδυση του Διευθύνοντος Συμβούλου σε μετοχές της DT τόσο στο πλαίσιο της υποχρέωσης ιδιωτικής επένδυσης όσο και της εθελοντικής ιδιωτικής επένδυσης, ορίζεται στο 50% του μικτού ετήσιου Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου Απόδοσης που θα του έχει καταβληθεί για το εκάστοτε προηγούμενο έτος
Γ2. Για το έτος 2019 και εφεξής ο Διευθύνων Σύμβουλος θα έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει στο νέο πρόγραμμα Κίνητρο Επαναλαμβανόμενης Απόδοσης ("Repeated Performance Incentive" – "RPI"), το οποίο είναι ένα πλάνο 4ετούς διάρκειας που έρχεται να επιβραβεύσει την επαναλαμβανόμενη, εξαιρετική συλλογική απόδοση η οποία μετράται με την υπεραπόδοση συγκεκριμένου Δείκτη, του «EBITDA unadjusted». Η τετραετής διάρκεια του συγκεκριμένου πλάνου αρχίζει το 2018 (που λειτουργεί ως έτος απόκτησης του δικαιώματος συμμετοχής για το πρόγραμμα 2018-2021) και λήγει το 2021.

III. Όσον αφορά στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ:

(1) Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας της 12.06.2015, κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, ενέκρινε την τροποποίηση της σύμβασης εργασίας του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ με την Εταιρεία προκειμένου να ενταχθεί σε νέα κυλιόμενα μακροπρόθεσμα προγράμματα κινήτρων, που ισχύουν για το 2015 (και εφεξής υπό την προϋπόθεση έγκρισης από τα αρμόδια όργανα της DTAG και της ΟΤΕ Α.Ε.), για στελέχη του Ομίλου θέσεων αντίστοιχου επιπέδου. Ειδικότερα:

Α. Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Κινήτρων
Α1. Από το έτος 2015 ξεκίνησε ένα μακροχρόνιο (4ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTI), συνδεδεμένο με οιονεί (phantom) μετοχές της DT και στο οποίο ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ δικαιούται να συμμετέχει, εφόσον το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της ετήσιας ατομικής απόδοσης του για το προηγούμενο έτος (2014) είναι επιπέδου 3 (ήτοι, καλύπτει τις απαιτήσεις του ρόλου πλήρως και εξελίσσεται με το ρόλο), 4 (ήτοι, συχνά ξεπερνά τις απαιτήσεις του ρόλου), ή 5 (ήτοι, σταθερά ξεπερνά κατά πολύ τις απαιτήσεις του ρόλου), σύμφωνα με τη Διαδικασία Αξιολόγησης της Απόδοσης.

Το ποσό που λαμβάνεται ως βάση για τη συμμετοχή του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ (grant value), εξαρτάται από τις Συνολικές Ετήσιες Αποδοχές Επίτευξης Στόχων του (που ορίζονται ως το άθροισμα του Ετήσιου Βασικού Μισθού συν το Ετήσιο Βραχυχρόνιο Κίνητρο για την επίτευξη των ετήσιων εταιρικών στόχων του στο επιδιωκόμενο επίπεδο και επίπεδο αξιολόγησης ατομικής απόδοσης «3») και καθορίζεται στο 30% των Συνολικών Ετήσιων Αποδοχών Επίτευξης Στόχων του Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ του τρέχοντος έτους.
Το σχετικό ποσό, στην αρχή του 4ετούς Μακροχρόνιου Προγράμματος Κινήτρων (LTI) μετατρέπεται σε οιονεί μετοχές της Deutsche Telekom AG (DT) (phantom DT's shares) με βάση την τιμή της μετοχής της DT στο σύστημα συναλλαγών XETRA (Βασικός Αριθμός).
Ο Βασικός Αριθμός των οιονεί μετοχών συνδέεται με τέσσερις ισοβαρείς παραμέτρους επιτυχίας της DT ή / και του Group DT. Οι στόχοι των παραμέτρων επιτυχίας καθορίζονται κατά την έναρξη της 4ετούς περιόδου και για κάθε ενδιάμεσο διάστημα (έτος) θα καθορίζεται και ο αντίστοιχος στόχος (ετησίως). Οι παράμετροι επιτυχίας θα έχουν επίπεδα επίτευξης (target achievement corridors) μεταξύ 0 τοις εκατό και 150 τοις εκατό. Ο Βασικός Αριθμός οιονεί μετοχών που αποδίδονται στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ αντιστοιχεί σε επίπεδο επίτευξης στόχων 100%. Το ετήσιο επίπεδο επίτευξης στόχων θα καθορίζεται στο τέλος του κάθε έτους από την DT και θα εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ. Αυτό το επίπεδο επίτευξης στόχου θα πολλαπλασιάζεται σε αναλογική βάση με το Βασικό Αριθμό οιονεί μετοχών που χορηγούνται στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ (25 τοις εκατό επί του Βασικού Αριθμού ετησίως). Ο αριθμός των οιονεί μετοχών που θα προκύπτει με τη μέθοδο αυτή (ετησίως) θα καθίσταται οριστικός για τον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ως το δεσμευτικό αποτέλεσμα για το συγκεκριμένο έτος ("Ετήσιο Αποτέλεσμα").
Στη λήξη του εκάστοτε συνολικού 4ετούς προγράμματος, τα τέσσερα δεσμευτικά Ετήσια Αποτελέσματα θα αθροίζονται. Οι οιονεί μετοχές λαμβάνουν επίσης μερίσματα, στην περίπτωση που καταβάλλονται μερίσματα στους μετόχους της DT. Ο προκύπτων τελικός αριθμός οιονεί μετοχών θα μετατρέπεται σε χρηματικό ποσό το οποίο θα καταβάλλεται στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ. Η τιμή της μετοχής επί τη βάσει της οποίας θα γίνεται η μετατροπή, θα καθορίζεται με βάση συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς.

Με βάση τα ανωτέρω:

- Το πρώτο μακροχρόνιο (4-ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTi) που ξεκίνησε το 2015 και στο οποίο συμμετέχει ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2018. Το χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί στον τελικό αριθμό των οιονεί μετοχών για την τετραετή περίοδο 2015-2018 θα καταβληθεί στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ εφόσον προηγουμένως εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας (Επιτροπή Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού, Διοικητικό Συμβούλιο και Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας).
- Το 2018 ξεκίνησε το τέταρτο κυλιόμενο μακροχρόνιο (4ετές) πρόγραμμα κινήτρων (LTI) στο οποίο συμμετέχει ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, το οποίο θα ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο 2021.

Α2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας της 7-11-2018 καθώς και της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας της 19-12-2018 (δεδομένου ότι αποτελούσε προσάρτημα της τροποποίησης της σύμβασης του Διευθύνοντος Συμβούλου), εγκρίθηκαν οι τροποποιημένοι όροι και προϋποθέσεις του Μακροχρόνιου Προγράμματος Κινήτρων (LTI) για το έτος 2019 και εφεξής, οι οποίοι μεταξύ άλλων, προβλέπουν την αποσύνδεση της δυνατότητας συμμετοχής των στελεχών από το αποτέλεσμα της ατομικής αξιολόγησης της απόδοσης τους για το προηγούμενο έτος και τη σύνδεσή της εφεξής μόνο με το επίπεδο επίτευξης των συλλογικών (ή κοινών) στόχων και τη Διοικητική Ομάδα των Στελεχών.

Β. Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών

Β1. Το Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών (SMP) στο οποίο συμμετέχει ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ από την 01.01.2015 είναι ένα μακροπρόθεσμο (τετραετές) πρόγραμμα βασισμένο σε μετοχές της DT. Το Πρόγραμμα SMP είναι ένα εργαλείο αμοιβών που εφαρμόζεται παγκοσμίως σε επίπεδο Ομίλου DT. Στόχος του Προγράμματος είναι η ενίσχυση της διάθεσης για ανάληψη επιχειρηματικής ευθύνης των στελεχών, και ως εκ τούτου, η αύξηση της αξίας του Ομίλου σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ δικαιούται να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών, το οποίο αποτελεί οικειοθελή παροχή και η συμμετοχή σε αυτό είναι εθελοντική, εφόσον το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της ετήσιας ατομικής απόδοσης του για το προηγούμενο έτος είναι επιπέδου 3, 4 ή 5, σύμφωνα με τη Διαδικασία Αξιολόγησης της Απόδοσης. Ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ αναλαμβάνει την υποχρέωση να επενδύσει σε μετοχές της DTAG, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό κατ' ελάχιστο 10% και κατά μέγιστο στο ένα τρίτο (33,33%) του ως άνω αναφερόμενου μικτού ποσού Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου που θα του έχει τυχόν καταβληθεί για το έτος 2014 (Εθελοντική Ιδιωτική Επένδυση). Η Ιδιωτική Επένδυση υπολογίζεται βάσει του μικτού ποσού του Ετήσιου Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου που πραγματικά καταβλήθηκε στον Εργαζόμενο για το προηγούμενο έτος και υλοποιείται από το καθαρό ποσό που του καταβλήθηκε, το οποίο, όταν είναι απαραίτητο, στρογγυλοποιείται προς τα πάνω για την αγορά ακέραιου πλήθους μετοχών DTAG.
Ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ υποχρεούται να μη ρευστοποιήσει, πωλήσει, διαθέσει κλπ. τις ως άνω μετοχές για τέσσερα (4) έτη από την αγορά τους (Κλειστή Περίοδος). Στο τέλος της Κλειστής Περιόδου, θα λαμβάνει δωρεάν μετοχές της DTAG με σχέση 1 δωρεάν μετοχή προς 1 (1:1) ή προς 2 (1:2) ή προς 3 (1:3) μετοχές της DTAG που απέκτησε στο πλαίσιο της Εθελοντικής του Ιδιωτικής Επένδυσης, αναλόγως της ατομικής απόδοσης του (επίπεδο «5», «4» ή «3» αντίστοιχα).

Με βάση τα ανωτέρω, το 2018 ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ είχε τη δυνατότητα να συμμετέχει στο τέταρτο μακροχρόνιο (4ετές) Πρόγραμμα Αντιστοίχισης Μετοχών (SMP) το οποίο θα ολοκληρωθεί το 2022.

Β2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας της 7-11-2018 καθώς και της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας της 19-12-2018 (δεδομένου ότι αποτελούσε προσάρτημα της τροποποίησης της σύμβασης του Διευθύνοντος Συμβούλου), εγκρίθηκαν οι τροποποιημένοι όροι και προϋποθέσεις του Προγράμματος Αντιστοίχησης Μετοχών (SMP) για το έτος 2019 και εφεξής, οι οποίοι μεταξύ άλλων, προβλέπουν (1) την αποσύνδεση της δυνατότητας συμμετοχής των στελεχών από το αποτέλεσμα της ατομικής αξιολόγησης της απόδοσης τους για το προηγούμενο έτος και τη σύνδεσή της εφεξής μόνο με βάση την ένταξη των στελεχών στις Διοικητικές Ομάδες MG1-MG3, (2) την αλλαγή του ύψους της Προσωπικής Επένδυσης που ανέρχεται πλέον από το ένα δέκατο (10%) (ελάχιστο ποσό) μέχρι το μισό (50%) (μέγιστο ποσό) του ποσού του Βραχυπρόθεσμου Κινήτρου Επίτευξης Στόχων (on target Short-Term Incentive – on target STI) του προηγούμενου έτους, και (3) τροποποιείται η Αναλογία Αντιστοίχισης δωρεάν μετοχών για τις μετοχές που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της Προσωπικής Επένδυσης, η οποία συνδέεται πλέον μόνο με τη Διοικητική Ομάδα των Στελεχών.

Γ. Spot Bonus

Τον Δεκέμβριο 2017 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας, η Πολιτική Απόδοσης Μεταβλητής Αμοιβής για εξαιρετική ατομική απόδοση (Spot Bonus), με ισχύ από το 2018 και εφεξής, με στόχο την αναγνώριση και επιβράβευση της εξαιρετικής ατομικής απόδοσης και των ιδιαίτερων επιτευγμάτων των στελεχών. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, για το έτος 2018, θα καταβληθεί Spot Bonus στον Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, για τη σημαντική συνεισφορά του στη διαμόρφωση της μετοχικής σύνθεσης της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου Telekom Albania, εφόσον η εν λόγω καταβολή εγκριθεί προηγουμένως από τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας (Επιτροπή Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού, Διοικητικό Συμβούλιο και Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας).

Δ. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας της 7-11-2018, εγκρίθηκε το νέο πρόγραμμα «Κίνητρο Επαναλαμβανόμενης Απόδοσης» (“Repeated Performance Incentive” – “RPI”), ένα πλάνο 4ετούς διάρκειας που έρχεται να επιβραβεύσει ,την επαναλαμβανόμενη, εξαιρετική συλλογική απόδοση, η οποία μετράται με την υπεραπόδοση συγκεκριμένου Δείκτη, του «EBITDA unadjusted». Ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ θα έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει στο πρόγραμμα αυτό. Η τετραετής διάρκεια του συγκεκριμένου πλάνου αρχίζει το 2018 (που λειτουργεί ως έτος απόκτησης του δικαιώματος συμμετοχής για το πρόγραμμα 2018-2021) και λήγει το 2021.

1.10. (Ι) Στον «Κώδικα Δεοντολογίας Ομίλου ΟΤΕ», στην «Πολιτική Ομίλου ΟΤΕ περί Αποφυγής της Διαφθοράς και άλλων Συγκρούσεων Συμφερόντων» και στον «Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας» του ΟΤΕ προβλέπεται ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (καθώς και οι εργαζόμενοι της Εταιρείας), πρέπει να αποφεύγουν κάθε πράξη η οποία μπορεί να επιφέρει σύγκρουση των προσωπικών τους συμφερόντων - ή κάποιων από τα μέλη των οικογενειών τους - με αυτών της Εταιρείας ή των συνδεδεμένων εταιρειών και δίνονται παραδείγματα περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι:

- Οι εργαζόμενοι και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν επιτρέπεται να διατηρούν άμεσα ή έμμεσα σημαντικό οικονομικό συμφέρον (όπως προσδιορίζεται στον «Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας», κάθε φορά) με προμηθευτή, πελάτη, ανταγωνιστή ή άλλη εταιρεία, εάν αυτό μπορεί να επηρεάσει τις επιχειρησιακές τους αποφάσεις.
- Οι εργαζόμενοι και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να δεχθούν ή να επιτρέψουν σε μέλος της οικογένειάς τους να δεχθεί χρήματα, δώρα, δάνεια, ψυχαγωγία ή ευνοϊκή μεταχείριση από οποιονδήποτε συνεργάζεται επιχειρησιακά ή ανταγωνίζεται την Εταιρεία, εκτός κι αν η αποδοχή κρίνεται κοινωνικά αποδεκτή και επιτρέπεται από τις διατάξεις της «Πολιτικής Ομίλου ΟΤΕ περί Αποδοχής και Προσφοράς Ωφελημάτων».

Σε συνδυασμό με τα παραπάνω, υπάρχουν σχετικές διατάξεις στον «Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας» της Εταιρείας, οι οποίες αφορούν στη διαδικασία παρακολούθησης των οικονομικών δραστηριοτήτων και συναλλαγών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην Εταιρεία (καθώς και των προσώπων που έχουν στενούς δεσμούς με αυτά), με βασικούς πελάτες ή προμηθευτές της, καθώς και συναλλαγών τους που έχουν σχέση με μετοχές ή χρεωστικούς τίτλους της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών ή με παράγωγα ή με άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι συνδεδεμένα με αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3016/2002 και του Κανονισμού 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Αναφορικά με τις συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, έχει υιοθετηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και ισχύει ο «Κανονισμός Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών Ομίλου ΟΤΕ» (Transfer Pricing), ο οποίος ορίζει τις απαιτούμενες εσωτερικές διαδικασίες για την εφαρμογή και τήρηση των κανόνων τιμολόγησης και τεκμηρίωσης των ενδοομιλικών συναλλαγών των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ και των συνδεδεμένων με αυτές εταιρειών. Ο Κανονισμός θέτει το πλαίσιο των διαδικασιών που θα ακολουθούνται και η συμμόρφωση με αυτόν υπόκειται σε εσωτερικούς και εξωτερικούς ελέγχους. Υπεύθυνες για την εφαρμογή του Κανονισμού είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες για τα φορολογικά θέματα και οι αρμόδιες υπηρεσίες για την κατάρτιση συμβάσεων με συνδεδεμένες εταιρείες. Μέσα στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας, οι εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ, μέσω των καταστατικών τους οργάνων, υιοθετούν τον Κανονισμό αυτό, προκειμένου να ακολουθείται η ίδια διαδικασία τεκμηρίωσης και να διευκολύνεται η συμμόρφωση. .

Επίσης, υπάρχουν σχετικές προβλέψεις στις πολιτικές που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο της καθιέρωσης ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Management System) για τον Όμιλο ΟΤΕ, μεταξύ των οποίων η «Πολιτική Ομίλου ΟΤΕ περί Αποδοχής και Προσφοράς Ωφελημάτων» και η «Πολιτική περί Μη Κατάχρησης Προνομιακών Πληροφοριών».

(ΙΙ). Από 1-1-2019 ο Νόμος 4548/2018 περιέχει συγκεκριμένες διατάξεις σχετικά με την υποχρέωση πίστης- συγκρούσεις συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε προσώπου στο οποίο έχουν ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο αρμοδιότητες (άρθρο 97) καθώς και σχετικά με τη διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (άρθρα 99-101).

2. Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου – Σύνθεση – Αρμοδιότητες – Αμοιβές μελών

Στην Εταιρεία έχουν συσταθεί και λειτουργούν δυο Επιτροπές, που στελεχώνονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτές είναι η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού. Ειδικότερα:

2.1. Η Επιτροπή Ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Νόμου 4449/2017 (ΦΕΚ Α 7/24.01.2017, «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις») και την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 19-12-2018, αποτελεί επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου, αποτελούμενη μόνο από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η δε θητεία των μελών της είναι ίδια με τη θητεία τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι 3μελής, αποτελούμενη από δυο (2) ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το Ν. 3016/2002, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου της εν λόγω Επιτροπής, και ένα (1) μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου διαθέτουν στο σύνολό τους επαρκή γνώση στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στον οποίο κυρίως δραστηριοποιείται η Εταιρεία, ενώ ένα μέλος διαθέτει επίσης επαρκή γνώση στη λογιστική και ελεγκτική.

Η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου κατά τη χρήση 2018 είχε ως εξής:

- Μέχρι 12/6/2018: κ.κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος (Πρόεδρος της Επιτροπής –Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ), Κωνσταντίνος Χριστόπουλος (Μέλος της Επιτροπής- Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ) και Ανδρέας Ψαθάς (Μέλος της Επιτροπής - Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ).
- Από 12/6/2018: κ.κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος (Πρόεδρος της Επιτροπής –Αντιπρόεδρος ΔΣ, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος), Παναγιώτης Σκευοφύλαξ (Μέλος της Επιτροπής - Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ) και Ανδρέας Ψαθάς (Μέλος της Επιτροπής- Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ).

Για τη χρήση 2018 η 66η τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας της 12ης Ιουνίου 2018 αποφάσισε να μην υπάρξει μεταβολή στην αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτής σε σχέση με όσα ίσχυαν την 31.12.2017, ήτοι να ισχύουν τα εξής:

α) Πρόεδρος : Ευρώ 2.700 μεικτά ανά συνεδρίαση.
β) Μέλη : Ευρώ 2.200 μεικτά ανά συνεδρίαση.

Τα μεικτά ποσά που αναφέρονται ανωτέρω:
i) Να υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις (φόρος, ειδική εισφορά αλληλεγγύης, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης), όπως εκάστοτε προβλέπονται στο νόμο και με βάση το εκάστοτε ισχύον πλαφόν για τον υπολογισμό τους.
ii) Να μην μεταβάλλονται σε περίπτωση αλλαγής στη φορολογική νομοθεσία ή /και στη νομοθεσία για την κοινωνική ασφάλιση. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να αλλάξει, αναλόγως, το καθαρό προς καταβολή ποσό.

Η Επιτροπή Ελέγχου, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της,[4] συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές το χρόνο.

Οι συμμετοχές του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου κατά τη χρήση 2018 στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, που συνολικά ήταν δεκατρείς (13), εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ
Παναγιώτης Ταμπούρλος	13	13	-
Παναγιώτης Σκευοφύλαξ	7	7	-
Ανδρέας Ψαθάς	13	13	-
Κωνσταντίνος Χριστόπουλος	6	6	-

[4] https://www.cosmote.gr/otegroup_company/about_us/otegroup/corporate_governance/investor_relations/Audit_Committee_Regulations_Nov18_GR.pdf

Το πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου προσδιορίζεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, ο οποίος έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και τροποποιείται από το Διοικητικό Συμβούλιο οποτεδήποτε μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου.
Συνοπτικά, το έργο της είναι η παροχή κάθε βοηθείας προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας κατά την ενάσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του έναντι των μετόχων, της επενδυτικής κοινότητας και τρίτων, ιδιαιτέρως όσον αφορά στην διαδικασία υποβολής χρηματοοικονομικών αναφορών (financial reporting process).

Η Επιτροπή Ελέγχου κατά το έτος 2018 χειρίστηκε θέματα, τα κυριότερα από τα οποία κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- Παρακολούθηση και αξιολόγηση της επάρκειας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των πολιτικών, διαδικασιών και των δικλείδων ασφαλείας αναφορικά με το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και με την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων σε σχέση με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση
- Έγκριση και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
- Έγκριση και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων της μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση της διαδικασίας σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και του έργου των ορκωτών ελεγκτών λογιστών
- Αξιολόγηση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ως προς την πληρότητα και τη συνέπειά τους
- Διασφάλιση της ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών λογιστών, ως προς την ανάληψη παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ και έγκριση του προϋπολογισμού των σχετικών αμοιβών των ορκωτών ελεγκτών λογιστών για τη χρήση 2018
- Υποβολή σύστασης/πρότασης προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την ανανέωση για τη χρήση 2018 της παροχής υπηρεσιών υποχρεωτικού ελέγχου από την ελεγκτική εταιρεία που παρείχε τις ίδιες υπηρεσίες κατά τη χρήση 2017
- Ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου και υποβολή προτάσεων για θέματα της αρμοδιότητάς της

Επίσης, στο ως άνω πλαίσιο, κατά το έτος 2018, επισκοπήθηκαν και αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή Ελέγχου ως προς την πληρότητα, ορθότητα και ακρίβειά τους οι περιοδικές Αναφορές Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου ΟΤΕ –στις οποίες περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, πληροφόρηση σχετικά με τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών και τα αποτελέσματα αυτής- και Αναφορές Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ. Οι Αναφορές Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου ΟΤΕ και οι Αναφορές Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ υποβάλλονται, τουλάχιστον τέσσερις φορές τον χρόνο, καταρχάς στην Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων & Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ, η οποία τις επισκοπεί και τις αξιολογεί Και εν συνεχεία, οι Αναφορές υποβάλλονται στα αρμόδια εταιρικά όργανα, ήτοι στην Επιτροπή Ελέγχου και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Για τη διασφάλιση της Ανεξαρτησίας των νομίμων Ελεγκτών, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει υιοθετηθεί η σχετική «Πολιτική Ανάθεσης Υπηρεσιών στους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές».

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει συχνή επικοινωνία με τον Εσωτερικό Έλεγχο στο πλαίσιο της εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων της. Στο πλαίσιο αυτό, ο Επικεφαλής της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, καλείται και μετέχει στις περισσότερες από τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου.
Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές, επίσης, καλούνται και μετέχουν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου τόσο κατά τον σχεδιασμό του υποχρεωτικού ελέγχου όσο και όταν επισκοπούνται οι εξαμηνιαίες και οι ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, μετέχουν δε σε συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου χωρίς την παρουσία μελών της Διοίκησης της Εταιρείας.

2.2. Η **Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού** ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Η σύνθεση της Επιτροπής Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού κατά τη χρήση 2018 είχε ως εξής:
κ. Παναγιώτης Ταμπούρλος (Πρόεδρος), κ. Srinivasan Gopalan (Μέλος), κ. Raphael Kübler (Μέλος μέχρι 12/6/2018), κα Kyra Orth (Μέλος από 12/6/2018).

Η Επιτροπή απαρτίζεται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για τη χρήση 2018 η 66η τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας της 12ης Ιουνίου 2018 αποφάσισε να μην υπάρξει μεταβολή στην αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Αμοιβών & Ανθρώπινου Δυναμικού για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτής σε σχέση με όσα ίσχυαν την 31.12.2017, ήτοι Ευρώ 1.100 μεικτά ανά συνεδρίαση.

Το μεικτό ποσό που αναφέρεται ανωτέρω:
i) Να υπόκειται στις νόμιμες κρατήσεις (φόρος, ειδική εισφορά αλληλεγγύης, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης), όπως εκάστοτε προβλέπονται στο νόμο και με βάση το εκάστοτε ισχύον πλαφόν για τον υπολογισμό τους.
ii) Να μην μεταβληθεί σε περίπτωση αλλαγής στη φορολογική νομοθεσία ή /και στη νομοθεσία για την κοινωνική ασφάλιση. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να αλλάξει, αναλόγως, το καθαρό προς καταβολή ποσό.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο.

Οι συμμετοχές του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού κατά τη χρήση 2018, στις συνεδριάσεις της Επιτροπής που συνολικά ήταν πέντε (5), εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ
Παναγιώτης Ταμπούρλος	5	5	-
Srinivasan Gopalan	5	5	-
Kyra Orth	3	3	-
Raphael Kübler	2	2	-

Το πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού προσδιορίζεται από τον Κανονισμό της, ο οποίος έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Συνοπτικά στο πλαίσιο του έργου της, η Επιτροπή χειρίστηκε κατά το έτος 2018, μεταξύ άλλων τα παρακάτω θέματα:
- Η επιλογή της στρατηγικής των αμοιβών, αποζημιώσεων για την Εταιρεία.
- Η έγκριση των σχεδίων πλαισίων αμοιβών, παροχών, αποζημιώσεων και σχεδίων για επιβράβευση εκπλήρωσης στόχων.
- Η πρόταση προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τις αμοιβές και παροχές του Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Επίσης, στο πλαίσιο αυτό κατά το έτος 2018, η Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού εξέτασε και υπέβαλε προς το Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις, μεταξύ άλλων, για θέματα αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και για επιχειρησιακές πολιτικές συνδεόμενες με αμοιβές.

3. Άλλα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές

3.1 Συμβούλιο Διεύθυνσης Ομίλου ΟΤΕ

Με απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου & Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας έχει συσταθεί και λειτουργεί το Συμβούλιο Διεύθυνσης Ομίλου ΟΤΕ, το οποίο ως κύρια αποστολή έχει το συντονισμό και την εξασφάλιση της απαραίτητης συνοχής της λειτουργίας της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών, την επίλυση σημαντικών προβλημάτων της τρέχουσας διαχείρισης και την εξέταση και λήψη απόφασης επί κάθε άλλου θέματος που αναθέτει στο Συμβούλιο είτε το Διοικητικό Συμβούλιο είτε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας. Το Συμβούλιο συνεδριάζει εβδομαδιαία, στις δε συνεδριάσεις του προεδρεύει ο Διευθύνων Σύμβουλος ή αναπληρωτής του τον οποίο ορίζει ο ίδιος με απόφασή του.
Στο Συμβούλιο μέχρι 31-12-2018 συμμετείχαν, πλην του Διευθύνοντος Συμβούλου, τα εξής στελέχη: η Νομική Σύμβουλος– Chief Officer Νομικών & Ρυθμιστικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Λειτουργιών & Συστημάτων Πληροφορικής Ομίλου ΟΤΕ, η Chief Officer Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Τεχνολογίας & Λειτουργιών Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Στρατηγικής, Μετασχηματισμού & Παρόχων Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Commercial Officer Consumer Segment Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Commercial Officer Business Segment Ομίλου ΟΤΕ, ο Executive Director Εξυπηρέτησης Πελατών Σταθερής & Κινητής, η Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ και ο Executive Director B.U. COSMOTE TV (από 1/6/2018).

Από 1/1/2019, συμμετέχουν, πλην του Διευθύνοντος Συμβούλου, τα εξής στελέχη: Νομική Σύμβουλος - Chief Officer Νομικών & Ρυθμιστικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, Chief Officer Λειτουργιών & Συστημάτων Πληροφορικής Ομίλου ΟΤΕ, Chief Officer Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου ΟΤΕ, Chief Officer Τεχνολογίας & Λειτουργιών Ομίλου ΟΤΕ, Chief Officer Στρατηγικής, Μετασχηματισμού & Παρόχων Ομίλου ΟΤΕ, Chief Officer-Advisor to the CEO on Commercial Issues, Chief Marketing Officer Consumer Segment Ομίλου ΟΤΕ, Chief Commercial Officer Business Segment Ομίλου ΟΤΕ, Chief Customer Operations Officer Ομίλου ΟΤΕ, Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ και Executive Director B.U. COSMOTE TV.

Επίσης, στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διεύθυνσης συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατά περίπτωση, στελέχη του Ομίλου ή τρίτα πρόσωπα ανάλογα με το υπό συζήτηση θέμα και ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο Διεύθυνσης λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Διευθύνοντος Συμβούλου για τη σύσταση και λειτουργία του.

3.2 Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ

Με απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου & Διευθύνοντος Συμβούλου έχει συσταθεί η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ με κύρια αποστολή την υποστήριξη, τον έλεγχο και την παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης (CMS), Εταιρικών Κινδύνων (RMS) και θεμάτων Εταιρικής Διακυβέρνησης σε επίπεδο Ομίλου ΟΤΕ.
Η Επιτροπή υποστηρίζει τον Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων & Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ σε θέματα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων, Εταιρικής Διακυβέρνησης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ενδεικτικά, η Επιτροπή καθορίζει τα στρατηγικά ζητήματα που άπτονται της Εταιρικής Διακυβέρνησης, Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικών Κινδύνων παρακολουθώντας τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, παρακολουθεί και επισκοπεί την υλοποίηση του CMS και RMS, υποστηρίζει τις επιχειρησιακές μονάδες στην ανάλυση των κινδύνων τους και εξασφαλίζει την αποτελεσματική επικοινωνία των εργαζομένων και της Διοίκησης σχετικά με τα Προγράμματα CMS και RMS. Προτείνει τα κατάλληλα μέτρα/διαδικασίες και πολιτικές στα αρμόδια εταιρικά όργανα που πρέπει να ληφθούν επί των θεμάτων αρμοδιότητάς της και υποστηρίζει το σχεδιασμό της εκτέλεσης των μέτρων αυτών. Ελέγχει τις εκθέσεις και τα αποτελέσματα των διαδικασιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικών Κινδύνων, αξιολογεί την πληρότητα, ορθότητα και ακρίβεια των αναφορών που υποβάλλονται στα αρμόδια εταιρικά όργανα και υποβάλλει περιοδικές αναφορές/εκθέσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Ελέγχου για θέματα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Την 31/12/2018, μέλη της επιτροπής είναι ο Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ (Πρόεδρος της Επιτροπής), ο Executive Director Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου ΟΤΕ, η Νομική Σύμβουλος–Chief Officer Νομικών και Ρυθμιστικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, ο Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ, η Chief Officer Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου ΟΤΕ, ο Executive Director Επιχειρησιακής Ασφάλειας και Συνέχειας Ομίλου ΟΤΕ και η Executive Director Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου ΟΤΕ, ενώ προβλέπεται και η συμμετοχή μελών εκτάκτως αναλόγως του θέματος της ημερησίας διάταξης. Η Επιτροπή λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Διευθύνοντος Συμβούλου για τη σύσταση και λειτουργία της.

3.3. Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνέχεια της εκλογής του από τη Γενική Συνέλευση ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της Εταιρείας, προΐσταται όλων των υπηρεσιών της, διευθύνει το έργο τους, παίρνει τις αναγκαίες αποφάσεις μέσα στα πλαίσια των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, των προγραμμάτων, προϋπολογισμών και στρατηγικών σχεδίων που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να αναθέτει κατά τη κρίση του στον Διευθύνοντα Σύμβουλο την αρμοδιότητα και εξουσία να αποφασίζει και να εκπροσωπεί την Εταιρεία, είτε αυτοπροσώπως είτε δια πληρεξουσίων, επί παντός θέματος που αφορά στη διαχείριση των υποθέσεων της Εταιρείας πλην: (i) θεμάτων επιφυλασσομένων υπέρ της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων ή του Διοικητικού Συμβουλίου δυνάμει διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 και ήδη από 1-1-2019 του Ν 4548/2018, της λοιπής κείμενης νομοθεσίας και του Καταστατικού της Εταιρείας και (ii) των Ειδικών Θεμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 4 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος εκπροσωπεί την Εταιρεία ενώπιον των δικαστηρίων, πάσης Αρχής και εξωδίκως, για κάθε πράξη είτε αυτή ανήκει στην δική του αρμοδιότητα είτε στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, ενεργώντας αυτοπροσώπως ή παρέχοντας σε τρίτους την πληρεξουσιότητα για την εκπροσώπηση της Εταιρείας.

Ε. Γενική Συνέλευση και Δικαιώματα των Μετόχων

1. Τρόπος Λειτουργίας Γενικής Συνέλευσης - Εξουσίες

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καταστατικού της Εταιρείας, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας είναι το ανώτατο όργανό της και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία, εκτός αν άλλως ορίζεται στο Καταστατικό. Κάθε πλήρως αποπληρωμένη μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας συγκαλείται κατά τα προβλεπόμενα στο νόμο από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή στην περιφέρεια του δήμου όπου βρίσκεται η έδρα του Χρηματιστηρίου όπου έχουν εισαχθεί οι μετοχές της προς διαπραγμάτευση. Η Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, συνέρχεται είτε σε τακτική συνεδρίαση υποχρεωτικά μία φορά το χρόνο και το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξης της εταιρικής χρήσης, είτε σε έκτακτη συνεδρίαση οποτεδήποτε.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας συντάσσεται και δημοσιεύεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης όταν εκπροσωπείται σε αυτήν τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Εάν δεν υπάρξει τέτοια απαρτία στην πρώτη συνεδρίαση συνέρχεται επαναληπτική συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε. Η επαναληπτική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται σε αυτήν. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.

Εξαιρετικά, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Καταστατικού της Εταιρείας, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, εάν εκπροσωπούνται σε αυτήν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν:

α) Συγχώνευση ή διάλυση της Εταιρείας.
β) Αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που από το νόμο ή το Καταστατικό ρυθμίζονται διαφορετικά.
γ) Έκδοση δανείου με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές.
δ) Μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών.
ε) Αύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων.
στ) Περιορισμό ή κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων στις περιπτώσεις αυξήσεως κεφαλαίου με καταβολή μετρητών ή με εισφορά σε είδος.
ζ) Μεταβολή της ειδικής πλειοψηφίας του Διοικητικού Συμβουλίου που προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 1 του Καταστατικού (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου με απόφαση των 2/3 των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης).
η) Τροποποίηση του εν λόγω άρθρου 20 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Τα ποσοστά απαρτίας των επαναληπτικών συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με το Καταστατικό είναι 1/2 για την πρώτη επαναληπτική και 1/5 για τη δεύτερη επαναληπτική συνεδρίαση.
Η Εταιρεία εξετάζει την προσαρμογή των σχετικών διατάξεων του Καταστατικού στις νέες ρυθμίσεις του Ν. 4548/2018 υπό την επιφύλαξη αμέσου εφαρμογής των διατάξεων αναγκαστικού δικαίου του νέου Νόμου.
Όλες οι αποφάσεις στα ως άνω θέματα λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.

2. Συμμετοχή Μετόχων στη Γενική Συνέλευση

2.1 Οι προϋποθέσεις και οι προθεσμίες για τη συμμετοχή των μετόχων στη Γενική Συνέλευση και την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία (Ειδικότερα κατά τη χρήση αναφοράς, ήτοι κατά τη χρήση που έληξε στις 31-12-2018, τα εν λόγω ζητήματα ρυθμίζονταν από το άρθρο 28α Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 ρυθμίζονται από το άρθρο 124 του Ν 4548/2018, σε συνδυασμό με το άρθρο 14 του Ν. 4569/2018).
Ειδικότερα, κατά την περίοδο αναφοράς ίσχυαν τα εξής:

- Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. («Ε.Χ.Α.Ε.»), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες (μετοχές) της Εταιρείας κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής).

- Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή, εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρείας με τα αρχεία αυτού. Η σχετική έγγραφη βεβαίωση της Ε.Χ.Α.Ε. ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

- Σε περίπτωση Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης, ισχύουν οι προθεσμίες που ορίζονται από το νόμο.

- Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του μετόχου προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του Κ.Ν. 2190/1920, αυτός μετέχει στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

- Η νομιμοποίηση του μετόχου για τη συμμετοχή του στη Γενική Συνέλευση και την άσκηση όλων των σχετικών δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία να περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας καταγραφής και της ημερομηνίας συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

- Σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, η Εταιρεία υποχρεούται να αναρτά στην ιστοσελίδα της, από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης έως και την ημέρα συνεδρίασής της, πέραν της εν λόγω πρόσκλησης, πληροφορίες για τη διαδικασία άσκησης δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου, τα έντυπα διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου, σχέδια αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας των παραγράφων 2, 2α, 4 και 5 του άρθρου 39 του Κ.Ν. 2190/1920. Οι εν λόγω πληροφορίες και έγγραφα διατίθενται πριν από κάθε Γενική Συνέλευση και σε έγγραφη μορφή, στα γραφεία της Εταιρείας.

Επίσης τα δικαιώματα των μετόχων πριν από τη Γενική Συνέλευση καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία και συγκεκριμένα κατά τη χρήση αναφοράς το εν λόγω ζήτημα καθοριζόταν από το άρθρο 27 του Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 από το άρθρο 123 του Ν 4548/2018.

2.2 Ο μέτοχος συμμετέχει και ψηφίζει στη Γενική Συνέλευση είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία (άρθρο 28α Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 άρθρα 124 και 128 Ν. 4548/2018). Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Εταιρεία με τον

ίδιο τύπο, εντός των νομίμων προθεσμιών. Ο αντιπρόσωπος ψηφίζει σύμφωνα με τις οδηγίες του μετόχου, εφόσον υφίστανται, ωστόσο τυχόν μη συμμόρφωση του αντιπροσώπου με τις οδηγίες που έχει λάβει, δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, ακόμη και αν η ψήφος του αντιπροσώπου ήταν αποφασιστική για την επίτευξη της πλειοψηφίας.
Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του αντιπροσωπευόμενου μετόχου (άρθρο 28α Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 άρθρο 128 Ν. 4548/2018).

Δεν παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και άσκησης του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα ή με αλληλογραφία, η Εταιρεία ωστόσο εξετάζει την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν πλέον τα άρθρα 125 και 126 του Ν. 4548/2018, λαμβανομένης υπόψη και της πρόβλεψης του Καταστατικού της Εταιρείας ως προς τη δυνατότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφασίσει διαδικασία για εξ αποστάσεως συμμετοχή στην ψηφοφορία της Γενικής Συνέλευσης.

3. Δικαιώματα Μειοψηφίας των Μετόχων και τρόπος άσκησης

Τα δικαιώματα των μετόχων της μειοψηφίας και ο τρόπος άσκησής τους καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, ήτοι κατά τη χρήση αναφοράς από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (άρθρα 39-40^{α}) και από 1-1-2019 του Ν. 4548/2018 (άρθρα 141-144).

4. Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης (Τακτικής και Έκτακτης) των μετόχων της Ο.Τ.Ε. Α.Ε. για σημαντικά ζητήματα, που ελήφθησαν κατά το έτος 2018:

Πέραν των θεμάτων αρμοδιότητας της τακτικής Γενικής Συνέλευσης, τα οποία συζητούνται ετησίως όπως είναι η έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η εκλογή του ορκωτού ελεγκτή λογιστή κλπ, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας κατά το έτος 2018, μεταξύ άλλων, ενέκρινε Πρόγραμμα Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920, εξέλεξε νέο δεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο και αποφάσισε την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας ως προς το άρθρο 2 (Σκοπός). Επίσης εξέλεξε μέλη της Επιτροπής Ελέγχου σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, ενέκρινε την καταβολή αμοιβών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του, αποφάσισε την ακύρωση ιδίων μετοχών με αντίστοιχη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και παρείχε ειδική άδεια για την κατάρτιση συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 23^{α} του Κ.Ν. 2190/1920.

ΣΤ. Πολιτική πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει “Πολιτική για τις Εργασιακές Σχέσεις εντός του Ομίλου ΟΤΕ” στην οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι η Εταιρεία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να δημιουργήσει ίσες ευκαιρίες για όλους τους σημερινούς αλλά και τους μελλοντικούς εργαζόμενους, ανεξάρτητα από το φύλο, την καταγωγή, τις ειδικές ανάγκες, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τη θρησκεία, τη συμμετοχή σε σωματεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις κλπ. Οι εταιρείες του Ομίλου λαμβάνουν υπόψη σοβαρά τον κανόνα αποφυγής διακρίσεων με βάση το φύλο και, το 2010, εισήχθη ποσόστωση που αφορά στην απασχόληση γυναικών, γεγονός που καθιστά πρωτοπόρο τον ΟΤΕ ανάμεσα σε μεγάλες διεθνείς εταιρείες. Πέραν της διεύρυνσης της δεξαμενής ταλέντων, στόχος είναι να προστεθεί μακροπρόθεσμα αξία στην Εταιρεία αυξάνοντας τη διαφορετικότητα στα επίπεδα διοίκησης.
Στο τέλος του 2018, το 31% των ανώτερων και μεσαίων βαθμίδων της διοίκησης της Εταιρείας καλύπτεται από γυναίκες, στα ανώτατα διευθυντικά στελέχη το αντίστοιχο ποσοστό είναι 19% και τέλος στο Συμβούλιο Διεύθυνσης το αντίστοιχο ποσοστό είναι 20%.
Η ηλικία των ανώτερων και μεσαίων βαθμίδων της διοίκησης της Εταιρείας κυμαίνεται από 27 ως 62 έτη (με μέση ηλικία τα 47 έτη), αντίστοιχα για τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη κυμαίνεται από 42 ως 60 έτη (με μέσο τα 51 έτη), ενώ αντίστοιχα στο Συμβούλιο Διεύθυνσης η ηλικία των ανωτάτων στελεχών κυμαίνεται από τα 45 ως τα 61 έτη (με μέση ηλικία τα 53 έτη).

Ως προς το επαγγελματικό και εκπαιδευτικό ιστορικό, τα μεσαία και ανώτερα στελέχη έχουν σπουδές πανεπιστημιακού επιπέδου ή ανώτερου σε ποσοστό 71%, ενώ στα ανώτατα διευθυντικά στελέχη και στο Συμβούλιο Διεύθυνσης το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώνεται στο 87%. Όσον αφορά το επαγγελματικό ιστορικό, τα στελέχη του Συμβουλίου Διεύθυνσης έχουν πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο τους, και στην πλειοψηφία τους κατέχουν προηγούμενη εμπειρία σε μεγάλες /πολυεθνικές εταιρίες εντός και εκτός Ελλάδας. Σημαντικό ποσοστό και των στελεχών των ανώτερων και μεσαίων βαθμίδων της διοίκησης της Εταιρείας, προέρχεται από την αγορά, ενώ εξίσου υψηλό είναι και το ποσοστό των στελεχών που έχουν εξελιχθεί εντός του Ομίλου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2018, το 20% του Διοικητικού Συμβουλίου απαρτίζεται από γυναίκες. Ως προς την ηλικία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, υπάρχει αξιοσημείωτη διακύμανση, από τα 30 έως τα 66 έτη ηλικίας, με μέσο όρο ηλικίας των μελών τα 49 έτη. Ως προς το εκπαιδευτικό ιστορικό τους, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατέχουν τίτλους σπουδών πανεπιστημιακού επιπέδου είτε από ελληνικά είτε από ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι περισσότεροι κατέχουν επίσης μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών ή/και διδακτορικών, το γνωστικό αντικείμενο των οποίων ωστόσο χαρακτηρίζεται από πολυμορφία (σπουδές οικονομικής κατεύθυνσης, τεχνολογικής, διοίκησης επιχειρήσεων, πολιτικών επιστημών, μέσων μαζικής ενημέρωσης κλπ). Τέλος, όλα τα μέλη διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία, προερχόμενη είτε από τη δραστηριοποίησή τους στην ελεύθερη αγορά (ιδιωτικές και πολυεθνικές εταιρείες), είτε από θέσεις που σχετίζονται με το δημόσιο τομέα.

Ζ. Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΣΕΕ/ICS)

Ο Όμιλος ΟΤΕ εφαρμόζει ένα σύστημα δικλείδων ασφαλείας (ΣΕΕ/ICS) με σκοπό τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και την συμμόρφωση με νόμους και κανονισμούς. Το ΣΕΕ (ICS) του Ομίλου ΟΤΕ στηρίζεται στο διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).

Ο Όμιλος ΟΤΕ έχει θεσπίσει μια τυποποιημένη διαδικασία για την καταγραφή και την αξιολόγηση του ΣΕΕ / (ICS). Το εύρος του ΣΕΕ / (ICS) καθορίζεται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων σημαντικότητας (ποιοτικών και ποσοτικών) για να διασφαλιστεί ότι οι κίνδυνοι χρηματοοικονομικής πληροφόρησης προσδιορίζονται κατάλληλα και αξιολογούνται και ότι σημεία ελέγχου σχεδιάζονται και εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη διοίκηση και το προσωπικό. Η διαδικασία εμπεριέχει δύο είδη σημείων ελέγχου: α) Βασικές Αρχές, που περιέχουν τις βασικές ασφαλιστικές δικλείδες για τις χρηματοοικονομικές αναφορές, την συμμόρφωση και τις λειτουργίες και β) Λειτουργικά σημεία ελέγχου που εστιάζουν στους κινδύνους χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Το ΣΕΕ / (ICS) που οι βέλτιστες αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του, συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της Εταιρείας. Η διοίκηση ελέγχει την αποτελεσματικότητα των σημείων ελέγχου κάθε χρόνο και επιβεβαιώνει την επάρκεια του συστήματος με έγγραφη δήλωση.

Η ευθύνη της μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου ΟΤΕ είναι να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του ΣΕΕ / (ICS) της κάθε ελεγχόμενης περιοχής βασιζόμενη στον έλεγχο που θα πραγματοποιήσει, όπως προκύπτει από το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου. Το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου, όπως έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, είναι αποτέλεσμα μιας μεθοδολογίας ανάλυσης κινδύνων που τυχόν αντιμετωπίζει η Εταιρεία καθώς και αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.
Επίσης, υπάρχουν άλλοι μηχανισμοί που στηρίζουν την αξιολόγηση και επισκόπηση του ΣΕΕ / (ICS) από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ενδεικτικά αναφέρονται οι αρχές και πολιτικές που ανήκουν στο Σύστημα Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η Υπηρεσιακή Λειτουργία που υπάγεται στον Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων & Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ, η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων & Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ, η Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού καθώς και η Επιτροπή Ελέγχου.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Σύμφωνα με την 8η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/43/ΕΚ όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την Οδηγία 2014/56/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16.4.2014 για τους υποχρεωτικούς εταιρικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών (η τελευταία προσφάτως ενσωματώθηκε στη εθνική νομοθεσία με τον Νόμο 4449/2017 για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων), οι Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί FERMA (Federation of European Risk Management Associations) και ECIIA (European Confederation of Institutes of Internal Auditing) εισήγαγαν κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, ήτοι το «μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας». Μέρος αυτού του μοντέλου, και συγκεκριμένα στη δεύτερη γραμμή άμυνας, είναι η επιχειρησιακή μονάδα που υπάγεται στον Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ, που είναι αρμόδια για τη συνεχή ανάπτυξη των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, κανονιστικής συμμόρφωσης και διαχείρισης εταιρικών κινδύνων, καθώς επίσης και για την υιοθέτηση και εφαρμογή των προτύπων σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου, με μεθοδικότητα και με συνέπεια. Κύριος στόχος είναι η διαφύλαξη της ύπαρξης καθώς και της μελλοντικής επιχειρηματικής επιτυχίας των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ.

Ο Όμιλος ΟΤΕ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, το οποίο υποστηρίζει τη Διοίκηση στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων με τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την επικοινωνία και την αντιμετώπιση των εταιρικών κινδύνων, συμπεριλαμβάνοντας όλα τα στρατηγικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα ελέγχου και παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται στη διαχείριση κινδύνων.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ, ισχύουν οι ακόλουθες Πολιτικές:

- Πολιτική Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης
- Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων
- Πολιτική Παροχών Ασφάλισης Κινδύνου και Συνταξιοδοτικών Προγραμμάτων

Το Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ βασίζεται στο πρότυπο COSO ERM, καθώς και στο πρότυπο διαχείρισης κινδύνων ΕΛΟΤ ISO 31000:2018 «Διαχείριση της Διακινδύνευσης – Κατευθυντήριες Οδηγίες» με κύριο στόχο τη διαφύλαξη της ομαλής επιχειρησιακής λειτουργίας και της μελλοντικής επιχειρηματικής επιτυχίας του Ομίλου ΟΤΕ. Το Σύστημα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων έχει πιστοποιηθεί κατά το πρότυπο ISO 31000, τόσο στην Ελλάδα για τις εταιρείες ΟΤΕ και COSMOTE, όσο και στη Ρουμανία για την Telekom Romania & Telekom Romania Mobile.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, καθορίζεται η στρατηγική για την παρακολούθηση, ανταπόκριση και διαχείριση των εταιρικών κινδύνων, έτσι ώστε να:

- Διασφαλίζεται ότι οι υφιστάμενοι κίνδυνοι του Ομίλου ΟΤΕ εντοπίζονται συστηματικά, αναλύονται και αξιολογούνται και, οι πληροφορίες που σχετίζονται με τους κινδύνους και τις αντίστοιχες ευκαιρίες, κοινοποιούνται αμέσως στα αρμόδια όργανα λήψης αποφάσεων.
- Καταγράφεται η ανταπόκριση του Ομίλου ΟΤΕ στον τρόπο που αντιμετωπίζει κινδύνους που έχουν αναγνωριστεί, αναλυθεί και επικοινωνηθεί και αξιολογούνται εναλλακτικές επιλογές (όπως μεταφορά των κινδύνων σε τρίτους φορείς, π.χ. ασφαλιστικές εταιρείες).
- Καθιερώνονται κατώτατα όρια ανοχής (thresholds) για κάθε επίπεδο αξιολόγησης κινδύνων. Σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων αυτών, πραγματοποιούνται σχετικές αναφορές.
- Ακολουθείται κοινή μεθοδολογία σε όλο τον Όμιλο ΟΤΕ για την αναγνώριση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των εταιρικών κινδύνων.

Η Αξιολόγηση Κινδύνων (Risk Assessment) στον Όμιλο ΟΤΕ αποτελεί μία δομημένη διεργασία όσον αφορά την αναγνώριση, ανάλυση, αποτίμηση και την αντιμετώπιση των επιχειρηματικών κινδύνων, με στόχο τη λήψη βέλτιστων αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας για τη διαχείριση και αντιμετώπισή τους και την παρακολούθηση υλοποίησης των σχετικών μέτρων. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιείται μία κοινή μεθοδολογία Αξιολόγησης Κινδύνων σε όλες τις επιχειρησιακές μονάδες με βάση καθολικά κριτήρια εκτίμησης και αξιολόγησης, έτσι ώστε να υπάρχει ένας ενιαίος τρόπος διαχείρισης των εταιρικών κινδύνων σε όλο τον Όμιλο ΟΤΕ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 31000 και την ενιαία μεθοδολογία ERM του Ομίλου. Τα αποτελέσματα των επιμέρους αξιολογήσεων κινδύνων (risk assessments) όλων των επιχειρησιακών μονάδων και θυγατρικών εταιρειών περιλαμβάνονται στο Μητρώο Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ, με σκοπό την συστηματική ανάλυση και παρακολούθηση των εταιρικών κινδύνων.

Το πλαίσιο Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ απεικονίζεται διαγραμματικά στο ακόλουθο σχήμα:

Η Υποδιεύθυνση Enterprise Risk Management (ERM) Ομίλου ΟΤΕ παρακολουθεί, διευκολύνει και υποστηρίζει την εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών διαχείρισης κινδύνων. Τα καθήκοντα των υπευθύνων διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνουν την αναφορά και παρακολούθηση της συνολικής κατάστασης του χαρτοφυλακίου κινδύνων, καθώς επίσης και την τήρηση της μεθοδολογίας Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ σε όλες τις επιχειρησιακές μονάδες και τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου. Επιπρόσθετα, η Υποδιεύθυνση ERM Ομίλου ΟΤΕ είναι αρμόδια για την τήρηση και τη συνεχή παρακολούθηση του Μητρώου Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ (OTE Group Corporate Risk Register), το οποίο είναι το κεντρικό αποθετήριο όλων των κινδύνων του Ομίλου.

Η Υποδιεύθυνση Enterprise Risk Management Ομίλου ΟΤΕ υποβάλλει, τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές το χρόνο ή εκτάκτως όταν αυτό απαιτηθεί, την Αναφορά Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ στην Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εταιρικών Κινδύνων και Εταιρικής Διακυβέρνησης Ομίλου ΟΤΕ για την επισκόπηση, ως προς την πληρότητα, ορθότητα και ακρίβεια του περιεχομένου του «Πίνακα Σημαντικότερων Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ» και, εν συνεχεία, την υποβολή της στα αρμόδια εταιρικά όργανα, ήτοι την Επιτροπή Ελέγχου ΟΤΕ και το Διοικητικό Συμβούλιο ΟΤΕ. Η Αναφορά Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων Ομίλου ΟΤΕ περιλαμβάνει, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης, τις αντίστοιχες αναφορές των επιμέρους επιχειρησιακών μονάδων και θυγατρικών του Ομίλου και αποτελεί μια λεπτομερή καταγραφή και επισκόπηση των εταιρικών κινδύνων στην περίοδο αναφοράς. Αναλυτικότερα, περιλαμβάνεται η περιγραφή του κάθε κινδύνου και τυχόν εξελίξεις, η πιθανότητα εμφάνισής του και η οικονομική επίπτωση σε περίπτωση εμφάνισης του κινδύνου, ο υπεύθυνος ανάληψης κινδύνου (risk owner), ο υπεύθυνος υλοποίησης αντισταθμιστικών μέτρων (mitigation owner), καθώς επίσης και η εξέλιξη των μέτρων για την αντιμετώπισή του.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές είναι επιφορτισμένοι με το καθήκον να κρίνουν κατά πόσο ένα σύστημα παρακολούθησης έχει εγκατασταθεί σύμφωνα με τα ελληνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά πρότυπα, και αν επαρκεί για την κάλυψη των απαιτήσεων που του έχουν τεθεί. Ο έλεγχος αυτός προσδιορίζει κατά πόσο τα μέτρα που λαμβάνονται εντοπίζουν και κοινοποιούν όλους τους δυνητικά ζημιογόνους κινδύνους έγκαιρα, ώστε η Διοίκηση να είναι σε θέση να λάβει τα κατάλληλα μέτρα. Οι εξωτερικοί ελεγκτές κρίνουν, επίσης, κατά πόσον το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων, καθώς και οι κίνδυνοι και οι ευκαιρίες που απορρέουν από μελλοντικές εξελίξεις, περιγράφονται με ακρίβεια στην Αναφορά Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων που υποβάλλεται από τον Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων και Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ στην Επιτροπή Ελέγχου και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ζ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεμένα μέρη του ΟΤΕ, θεωρούνται αυτά που ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεμένων Μερών».

Ο Όμιλος ΟΤΕ περιλαμβάνει όλες τις εταιρείες τις οποίες ο ΟΤΕ ελέγχει είτε άμεσα είτε έμμεσα. Συναλλαγές και υπόλοιπα μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Η DEUTSCHE TELEKOM AG είναι κατά 45,00% μέτοχος του ΟΤΕ και ενοποιεί τον ΟΤΕ με βάση τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Κατά συνέπεια, όλες οι εταιρείες του ομίλου της DEUTSCHE TELEKOM θεωρούνται συνδεμένα μέρη.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά και λαμβάνει υπηρεσίες από τα συνδεμένα μέρη και παρέχει υπηρεσίες και αγαθά σε αυτά. Επιπλέον, ο ΟΤΕ χορηγεί και λαμβάνει δάνεια προς και από τα συνδεμένα μέρη και τέλος λαμβάνει και διανέμει μερίσματα.

Οι πωλήσεις και οι αγορές του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	2018		2017	
(Ευρώ εκατ.)	Πωλήσεις ΟΤΕ	Αγορές ΟΤΕ	Πωλήσεις ΟΤΕ	Αγορές ΟΤΕ
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	93,5	149,4	101,0	127,5
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,1	-	0,1	-
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	-	1,7	0,2	0,4
COSMO-ONE	0,1	0,5	-	0,6
OTESAT-MARITEL	0,4	0,2	0,1	0,2
OTE PLUS	-	1,6	-	2,0
OTE ΑΚΙΝΗΤΑ	0,1	46,3	0,3	46,2
OTE ΑΣΦΑΛΙΣΗ	0,1	-	-	-
OTE GLOBE	15,2	48,0	13,6	55,9
OTE ACADEMY	-	2,5	0,2	4,2
TELEKOM ROMANIA	0,2	0,2	0,2	0,2
OTE RURAL NORTH	1,5	1,6	4,3	1,1
OTE RURAL SOUTH	2,0	3,5	10,7	1,6
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	19,3	4,3	11,2	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	**132,5**	**259,8**	**141,9**	**244,0**

Οι πωλήσεις και οι αγορές του Ομίλου με τα συνδεμένα μέρη, οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση, αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	2018		2017	
	Πωλήσεις Ομίλου	Αγορές Ομίλου	Πωλήσεις Ομίλου	Αγορές Ομίλου
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	48,4	36,0	45,7	36,8
ΣΥΝΟΛΟ	**48,4**	**36,0**	**45,7**	**36,8**

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	Λοιπά λειτουργικά έσοδα ΟΤΕ	
	2018	2017
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	2,9	2,6
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	0,3	0,3
ΟΤΕ ACADEMY	0,3	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	**3,5**	**3,0**

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του Ομίλου με τα συνδεμένα μέρη, τα οποία δεν απαλείφονται στην ενοποίηση, αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	Λοιπά λειτουργικά έσοδα Ομίλου	
	2018	2017
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	0,2	0,4
ΣΥΝΟΛΟ	**0,2**	**0,4**

Οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη οι οποίες προέρχονται από τόκους χορηγούμενων και ληφθέντων δανείων καθώς και λοιπές χρηματοοικονομικές συναλλαγές αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	2018		2017	
	Χρηματοοικονομικά έσοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έξοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έσοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έξοδα ΟΤΕ
OTE PLC	-	42,3	-	58,2
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	0,3	-	0,1	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	-	2,5	-	2,7
OTE RURAL NORTH	0,3	-	0,4	-
OTE RURAL SOUTH	0,5	-	0,6	-
ΣΥΝΟΛΟ	**1,1**	**44,8**	**1,1**	**60,9**

Τα έσοδα από μερίσματα που λαμβάνει ο ΟΤΕ από τα συνδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	Έσοδα από μερίσματα ΟΤΕ	
	2018	2017
OTESAT-MARITEL	-	0,6
OTE GLOBE	-	21,0
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	30,0	105,0
ΣΥΝΟΛΟ	**30,0**	**126,6**

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους τρέχουσες συναλλαγές αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	31/12/2018		31/12/2017	
	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	64,0	183,7	77,8	181,6
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	0,3	-	0,2	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,2	-	0,1	-
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	-	1,3	0,2	0,2
COSMO-ONE	0,1	0,2	-	0,2
OTESAT-MARITEL	4,0	-	4,0	0,1
ΟΤΕ PLUS	-	1,6	-	2,1
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	122,0	1,5	51,7	1,2
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	0,1	-	-	-
ΟΤΕ GLOBE	4,6	11,4	23,4	8,8
ΟΤΕ ACADEMY	0,5	0,9	0,7	1,9
TELEKOM ROMANIA	1,3	0,1	0,9	0,1
ΟΤΕ RURAL NORTH	2,0	0,3	11,1	0,1
ΟΤΕ RURAL SOUTH	3,1	0,2	16,5	-
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	9,6	5,1	8,7	6,3
ΣΥΝΟΛΟ	**211,8**	**206,3**	**195,3**	**202,6**

Οι απαιτήσεις του ΟΤΕ από την ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ περιλαμβάνουν απαίτηση από τη μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου ποσού Ευρώ 120,6 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2017: περιλαμβάνονται μερίσματα εισπρακτέα ποσού Ευρώ 50,0 εκατ.).

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του Ομίλου με τα συνδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους συναλλαγές, οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	31/12/2018		31/12/2017	
	Απαιτήσεις Ομίλου	Υποχρεώσεις Ομίλου	Απαιτήσεις Ομίλου	Υποχρεώσεις Ομίλου
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	26,3	70,9	29,8	83,7
ΣΥΝΟΛΟ	**26,3**	**70,9**	**29,8**	**83,7**

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ομίλου από και προς τον Όμιλο DEUTSCHE TELEKOM περιλαμβάνουν ποσά Ευρώ 0,9 εκατ. και Ευρώ 1,6 εκατ. αντίστοιχα, που αφορούν στις διακοπείσες δραστηριότητες.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις του ΟΤΕ που προέρχονται από χορηγούμενα και ληφθέντα δάνεια αναλύονται ως εξής:

(Ευρώ εκατ.)	31/12/2018		31/12/2017	
	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ
ΟΤΕ PLC	-	1.322,2	-	1.239,5
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	0,3	-	-	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	-	115,9	-	72,1
ΟΤΕ RURAL NORTH	6,2	-	10,6	-
ΟΤΕ RURAL SOUTH	8,5	-	18,5	-
ΣΥΝΟΛΟ	**15,0**	**1.438,1**	**29,1**	**1.311,6**

Οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ στην ΟΤΕ PLC και στον Όμιλο COSMOTE - Αλβανία (TELEKOM ALBANIA) που αφορούν δάνεια περιλαμβάνουν τόκους πληρωτέους ποσού Ευρώ 17,5 εκατ. και ποσού Ευρώ 0,9 εκατ. αντίστοιχα, την 31 Δεκεμβρίου 2018 (31 Δεκεμβρίου 2017: ΟΤΕ PLC Ευρώ 22,5 εκατ. και TELEKOM ALBANIA Ευρώ 1,1 εκατ.).

Οι απαιτήσεις του ΟΤΕ από τις ΟΤΕ RURAL NORTH και ΟΤΕ RURAL SOUTH που αφορούν δάνεια, περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους ύψους Ευρώ μηδέν εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2018 (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 0,1 εκατ.).

Τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης, λαμβανομένων υπόψη και των στενών συνδεομένων με αυτούς προσώπων, ορίζονται ως συνδεμένα μέρη με βάσει αυτά που ορίζει το Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεμένων μερών». Οι αμοιβές συμπεριλαμβάνουν μισθούς και άλλες βραχυπρόθεσμες παροχές, παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, παροχές μετά την

έξοδο από την υπηρεσία και άλλες μακροπρόθεσμες παροχές (όπως ορίζονται στο Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε εργαζομένους») και παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (όπως ορίζονται στο Δ.Π.Χ.Α. 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»).
Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας, για τις χρήσεις 2018 και 2017, ανήλθαν σε Ευρώ 6,9 εκατ. και Ευρώ 7,0 εκατ. αντίστοιχα.

Οι κυριότερες συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου περιγράφονται παρακάτω:

OTE GLOBE
Η OTE GLOBE έχει αναλάβει τη διάθεση και διαχείριση για λογαριασμό του ΟΤΕ των υπηρεσιών του σχετικά με τη διεθνή τηλεφωνία προς τους διεθνείς παρόχους και τιμολογεί τον ΟΤΕ με την αμοιβή της. Η OTE GLOBE τιμολογεί τον ΟΤΕ και αντίστοιχα ο ΟΤΕ τιμολογεί την OTE GLOBE για την τηλεπικοινωνιακή κίνηση που περνάει κατά περίπτωση από τα διεθνή δίκτυα της OTE GLOBE ή από τα διεθνή δίκτυα του ΟΤΕ. Επιπλέον, οι δύο εταιρείες έχουν εμπορικές συναλλαγές σχετικά με τη μίσθωση κυκλωμάτων εκατέρωθεν.

OTE ΑΚΙΝΗΤΑ
Η OTE ΑΚΙΝΗΤΑ πραγματοποιεί έσοδα από ενοίκια από τον ΟΤΕ και από τις θυγατρικές του εταιρείες.

OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD
Η OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD τιμολογεί τον ΟΤΕ για διοικητικές υπηρεσίες.

COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.
Η COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε. τιμολογεί τον ΟΤΕ για υπηρεσίες τηλεόρασης.

COSMO-ONE
Η COSMO-ONE τιμολογεί τον ΟΤΕ και τις θυγατρικές του εταιρείες για υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου.

OTESAT-MARITEL
Ο ΟΤΕ τιμολογεί την OTESAT-MARITEL για τη χρήση των εγκαταστάσεών του για τις υπηρεσίες INMARSAT. Η OTESAT-MARITEL τιμολογεί τον ΟΤΕ για τη σύνδεση από σταθερό προς κινητό σημείο.

OTE PLUS
Η OTE PLUS παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως στον ΟΤΕ και στις θυγατρικές του.

ΟΜΙΛΟΣ COSMOTE
Ο ΟΤΕ τιμολογεί τον Όμιλο COSMOTE με προμήθειες για συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας που πραγματοποιούνται μέσω του ΟΤΕ.
Ο ΟΤΕ τιμολογεί τον Όμιλο COSMOTE για τη μίσθωση γραμμών. Ο Όμιλος COSMOTE τιμολογεί τον ΟΤΕ με προμήθειες για συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας που πραγματοποιούνται μέσω των καναλιών πώλησης του Ομίλου COSMOTE. Ο ΟΤΕ και ο Όμιλος COSMOTE έχουν έσοδα και έξοδα διασύνδεσης ανάλογα σε ποιο δίκτυο τερματίζουν οι κλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της κίνησης από διεθνή τηλεφωνία, η οποία διέρχεται και από τα δύο δίκτυα. Ο Όμιλος COSMOTE παρέχει στον ΟΤΕ εμπορεύματα κινητής τηλεφωνίας. Ο ΟΤΕ και ο Όμιλος COSMOTE έχουν επίσης έσοδα και έξοδα από κοινές υπηρεσίες, ανάλογα με το ποια από τις δύο οντότητες παρέχει τις υπηρεσίες.

OTE ACADEMY
Η OTE ACADEMY παρέχει υπηρεσίες εκπαίδευσης στο προσωπικό του ΟΤΕ και των θυγατρικών του. Η OTE ACADEMY υπεκμισθώνει από τον ΟΤΕ τις εγκαταστάσεις των εκπαιδευτικών κέντρων του ΟΤΕ στην Αθήνα, τις οποίες ο ΟΤΕ μισθώνει αρχικά από την OTE ΑΚΙΝΗΤΑ.

OTE PLC
Η OTE PLC χορηγεί / λαμβάνει δάνεια προς /από τον ΟΤΕ και τις θυγατρικές του.

OTE RURAL NORTH
Ο ΟΤΕ τιμολογεί την OTE RURAL NORTH για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και έχει χορηγήσει δάνειο σε αυτήν την εταιρεία. Η OTE RURAL NORTH παρέχει υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στον ΟΤΕ.

OTE RURAL SOUTH
Ο ΟΤΕ τιμολογεί την OTE RURAL SOUTH για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και έχει χορηγήσει δάνεια σε αυτήν την εταιρεία. Η OTE RURAL SOUTH παρέχει υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στον ΟΤΕ.

Όμιλος εταιρειών DEUTSCHE TELEKOM AG
Ο Όμιλος έχει έσοδα και έξοδα που προκύπτουν από συναλλαγές σχετικές με εισερχόμενη, εξερχόμενη και διαβατική τηλεπικοινωνιακή κίνηση από και προς τα δίκτυα των εταιρειών που ανήκουν στον όμιλο της DEUTSCHE TELEKOM AG, καθώς επίσης και από συναλλαγές σχετικές με κοινές υπηρεσίες (όπως έργα ICT και λύσεις τιμολόγησης).

Η. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Τα πιο σημαντικά γεγονότα μετά την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι τα ακόλουθα:

ΟΤΕ

Ακύρωση ιδίων μετοχών

Τη 19 Δεκεμβρίου 2018 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφάσισε την ακύρωση του συνόλου των 10.211.070 ιδίων μετοχών. Μετά την ολοκλήρωση των νόμιμων διατυπώσεων δημοσιότητας την 5 Φεβρουαρίου 2019 και κατόπιν ενημέρωσης της Επιτροπής Εταιρικών Πράξεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι μετοχές ακυρώθηκαν και διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών τη 19 Φεβρουαρίου 2019, ημερομηνία από την οποία έπαψε η διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών των ως άνω 10.211.070 μετοχών.

COSMOTE

Αποπληρωμή κεφαλαίου κάτω από τη σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Τη 14 Ιανουαρίου 2019, η COSMOTE αποπλήρωσε κεφάλαιο ύψους Ευρώ 23,0 εκατ. του κοινοπρακτικού δανείου με την EBRD καθώς και τους δεδουλευμένους τόκους.

Αποπληρωμή κεφαλαίου κάτω από τη δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. που διοργανώθηκε με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB)

Την 23 Ιανουαρίου 2019, η COSMOTE αποπλήρωσε κεφάλαιο ύψους Ευρώ 11,5 εκατ. κάτω από τη δανειακή σύμβαση με την EIB καθώς και τους δεδουλευμένους τόκους.

Θ.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙΣΕΣ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 παρ. 9 ΤΟΥ Κ.Ν. 2190/1920 ΚΑΙ ΑΠΟ 1-1-2019 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 50 παρ. 2ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 4548/2018

- Ο ΟΤΕ απέκτησε ίδιες μετοχές στο πλαίσιο του Προγράμματος Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών, το οποίο εγκρίθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που έλαβε χώρα στις 15 Φεβρουαρίου 2018.
- Το 2018, 23.000 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,065 εκατ., που αντιπροσωπεύει το 0,005% του μετοχικού κεφαλαίου του ΟΤΕ μεταβιβάστηκαν στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.
- Στις 19 Δεκεμβρίου 2018 η Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφάσισε την ακύρωση 10.211.070 ιδίων μετοχών (ποσοστό 2,083% του μετοχικού κεφαλαίου) ονομαστικής αξίας Ευρώ 2,83 η κάθε μία, με συνακόλουθη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά Ευρώ 28.897.328,10 και αντίστοιχη τροποποίηση του άρθρου 5 (Μετοχικό Κεφάλαιο) του Καταστατικού της Εταιρείας προκειμένου να αποτυπωθεί η εν λόγω μείωση.
  Οι εν λόγω μετοχές είχαν αποκτηθεί ως εξής:
  α) 8.890.960 ίδιες μετοχές οι οποίες έχουν αποκτηθεί στο διάστημα από 04/04/2018 έως 13/11/2018, με μέση τιμή αγοράς Ευρώ 10,53 ανά μετοχή, με σκοπό την ακύρωσή τους, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων (συνεδρίαση της 15-02-2018) Προγράμματος Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών. Η ακύρωση προτάθηκε να γίνει σε υλοποίηση μέρους της εγκεκριμένης από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας (συνεδρίαση της 18-01-2018) Πολιτικής Αμοιβών των Μετόχων, και
  β) 1.320.110 ίδιες μετοχές που είχαν αποκτηθεί, με μέση τιμή αγοράς Ευρώ 10,82 ανά μετοχή, πριν την έναρξη του προαναφερόμενου Προγράμματος Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών, στο πλαίσιο προηγούμενων αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας για αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920, στο πλαίσιο εκπλήρωσης υποχρεώσεων από πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στο προσωπικό που δεν διανεμήθηκαν ούτε πωλήθηκαν.
- Μετά την ολοκλήρωση των νομίμων διατυπώσεων δημοσιότητας στις 5 Φεβρουαρίου 2019 και κατόπιν ενημέρωσης της Επιτροπής Εταιρικών Πράξεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι μετοχές ακυρώθηκαν και διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών στις 19 Φεβρουαρίου 2019, ημερομηνία από την οποία έπαψε η διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών των ως άνω 10.211.070 μετοχών.
- Κατόπιν τούτου κατά την 20 Φεβρουαρίου 2019 η Εταιρεία δεν κατέχει πλέον ίδιες μετοχές.

Ι. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 παρ.7 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007

(α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Με βάση το μετοχολόγιο, η μετοχική σύνθεση της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2018 ήταν η ακόλουθη:

Μέτοχος	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό %
DEUTSCHE TELEKOM AG	220.567.676	45,00%
Ελληνικό Δημόσιο	4.901.507	1,00%
ΕΦΚΑ (αναφέρεται μόνο στη μεταβίβαση του 4% από το Ελληνικό Δημόσιο)	19.606.015	4,00%
Ελεύθερη διασπορά	234.864.121	47,92%
Ίδιες μετοχές	10.211.070	2,08%
ΣΥΝΟΛΟ	**490.150.389**	**100,00%**

Μετά δε την ολοκλήρωση της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά Ευρώ 28.897.328,10 λόγω ακύρωσης 10.211.070 ιδίων μετοχών ονομαστικής αξίας Ευρώ 2,83 (ανωτέρω υπό το Κεφάλαιο Θ), το μετοχικό της κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται πλέον σε Ευρώ 1.358.228.272,77 και διαιρείται σε 479.939.319 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 2,83 η κάθε μία. Κατόπιν τούτου και μετά την απεικόνιση της εν λόγω πράξης στο μετοχολόγιο της Εταιρείας, τα ως άνω ποσοστά συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου πρόκειται να μεταβληθούν.
Το σύνολο των μετοχών της Εταιρείας είναι κοινές, ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου και δεν υπάρχουν ειδικές κατηγορίες μετοχών. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες, συνεπώς άυλες, και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην κατηγορία Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης της «Αγοράς Αξιών» του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Μέχρι την 19 Σεπτεμβρίου 2010 οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονταν και στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης με την μορφή Αμερικανικών Αποθετηρίων Τίτλων. Σε συνέχεια της εξόδου από το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, οι Αμερικανικοί Αποθετήριοι Τίτλοι του ΟΤΕ διαπραγματεύονται στην αμερικανική εξωχρηματιστηριακή αγορά (OTC). Οι Παγκόσμιοι Αποθετήριοι Τίτλοι (GDRs) του ΟΤΕ είναι επίσης εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από το νόμο (ήτοι, κατά τη χρήση αναφοράς, από το Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 από το Νόμο 4548/2018) και το Καταστατικό της Εταιρείας, οι ρυθμίσεις του οποίου για την περίοδο αναφοράς δεν διαφοροποιούνται από τις ρυθμίσεις του Νόμου. Κάθε μια μετοχή δίνει δικαίωμα μιας ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

Η διάθεση των καθαρών κερδών της Εταιρείας γίνεται σύμφωνα με τα εκάστοτε οριζόμενα στο Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης. Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται μόνον στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Τα δικαιώματα των μετόχων είναι αυτά που προσδιορίζονται από τις νομοθετικές διατάξεις (ήτοι, κατά τη χρήση αναφοράς του Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 του Νόμου 4548/2018).

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Οι μετοχές της Εταιρείας, είναι σε άυλη μορφή, είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και μεταβιβάζονται όπως ορίζει ο Νόμος.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3016/2002, όπως ισχύει, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν μπορούν, μεταξύ άλλων, να κατέχουν μετοχές της σε ποσοστό πάνω από 0,5% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (καθώς και τον κατ'εξουσιοδότηση Κανονισμό 2016/522 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2016/523 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα και οι έχοντες στενό δεσμό με αυτά τα πρόσωπα, οφείλουν να γνωστοποιούν τις συναλλαγές που διενεργούνται, άμεσα ή έμμεσα, για λογαριασμό τους και σχετίζονται με τις μετοχές ή χρεωστικούς τίτλους της Εταιρείας ή παράγωγα ή άλλα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι συνδεδεμένα με αυτά μετά τη συμπλήρωση του ποσού των Ευρώ 5.000 (χωρίς συμψηφισμό) κάθε έτος

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Νόμου 4070/2012 (Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις), η αλλαγή ελέγχου της Εταιρείας γίνεται με έγκριση της ΕΕΤΤ. Η έγκριση της ΕΕΤΤ για την αλλαγή ελέγχου της Εταιρείας μπορεί να απαιτηθεί και σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3959/2011 (Προστασία του Ελεύθερου Ανταγωνισμού) σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. στ του προαναφερθέντος Νόμου 4070/2012.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές

Σημαντικές συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, την 31 Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3556/2007 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ήταν:
1. Έως τις 30.05.2018 η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» (εφεξής «ΤΑΙΠΕΔ» - εταιρεία κατά 100% ανήκουσα στο Ελληνικό Δημόσιο μέσω της «Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και

Περιουσίας Α.Ε.») κατείχε άμεσα 24.507.520 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας, που αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 5% του μετοχικού της κεφαλαίου της με ισάριθμα δικαιώματα ψήφου, η δε DEUTSCHE TELEKOM AG κατείχε 196.060.156 μετοχές με ισάριθμα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 40% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΤΕ Α.Ε.

2. Σύμφωνα με την από 31.05.2018 γνωστοποίηση του Ελληνικού Δημοσίου και της Deutsche Telekom A.G. προς την Εταιρεία, στις 30.05.2018 ολοκληρώθηκε μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών η πώληση από το ΤΑΙΠΕΔ προς την Deutsche Telekom A.G. του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ. Η συναλλαγή αντιστοιχούσε σε 24.507.520 κοινές ονομαστικές μετοχές της ΟΤΕ Α.Ε. μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου και το ύψος της συναλλαγής διαμορφώθηκε σε 284.051.959,81 ευρώ.

3. Μετά την ανωτέρω πώληση, η συμμετοχή του ΤΑΙΠΕΔ στο μετοχικό κεφάλαιο της ΟΤΕ Α.Ε. μηδενίστηκε. Αντίστοιχα, η συμμετοχή (άμεση) της Deutsche Telekom A.G. στο μετοχικό κεφάλαιο της ΟΤΕ Α.Ε. ανήλθε σε 45%, που αντιστοιχούσε σε 220.567.676 κοινές ονομαστικές μετοχές μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.

4. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ως άνω από 31.05.2018 γνωστοποίηση του Ελληνικού Δημοσίου και της Deutsche Telekom A.G. προς την Εταιρεία, κατόπιν της ως άνω πώλησης, το Ελληνικό Δημόσιο κατείχε, κατά την ως άνω ημερομηνία, άμεσα 4.901.507 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου (ήτοι ποσοστό 1%) και έμμεσα, μέσω του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), 19.606.015 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου (ήτοι ποσοστό 4%).

5. Δυνάμει της από 4 Μαρτίου 2009 συμφωνίας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών» (εφεξής «ΙΚΑ-ΕΤΑΜ»), μεταβιβάστηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 19.606.015 κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρείας που αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 4,0% του μετοχικού της κεφαλαίου και ενσωματώνουν ισάριθμα δικαιώματα ψήφου.

6. Δυνάμει της ίδιας ως άνω συμφωνίας μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, προβλέπεται η υποχρέωση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να ασκεί στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις μετοχές που κατέχει (σε ποσοστό 4%), με τον ίδιο τρόπο που τα ασκεί και το Ελληνικό Δημόσιο, παρέχοντας σχετική εντολή στα εξουσιοδοτούμενα από αυτό πρόσωπα (υποχρεούται επομένως σε συντονισμό με το Ελληνικό Δημόσιο κατά την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας που κατέχει). Μετά δε την ένταξη του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και δυνάμει του Ν. 4387/2016 (άρθρο 70), οι ως άνω μετοχές έχουν πλέον περιέλθει στον ΕΦΚΑ ως καθολικό διάδοχο του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ο ΕΦΚΑ έχει αυτοδικαίως υπεισέρθει στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, συνεπώς και στα δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από την ως άνω συμφωνία μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

7. Κατόπιν δε ένταξης στον ΕΦΚΑ και λοιπών φορέων κοινωνικής ασφάλισης το ποσοστό άμεσης συμμετοχής του ΕΦΚΑ στην Εταιρεία ανέρχεται στο 4,54% την 31 Δεκεμβρίου 2018.

8. Η αλλοδαπή εταιρεία με την επωνυμία Schroders Plc, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη γνωστοποίησή της κατά την 10η Οκτωβρίου 2017, προς την ΟΤΕ Α.Ε, δυνάμει των άρθρων 3 παρ. 1 (ιστ), 14 παρ. 3 και 21 του Ν. 3556/2007, έκανε γνωστό ότι στις 6 Οκτωβρίου 2017 κατείχε έμμεσα (ήτοι μέσω των ελεγχόμενων από αυτήν εταιρειών) ποσοστό ύψους 5,032% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΤΕ Α.Ε, το οποίο αντιστοιχούσε σε 24.664.557 μετοχές μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου.

9. Την 31η Δεκεμβρίου 2018 δεν υπήρχαν άλλοι μέτοχοι, γνωστοί στην Εταιρεία που να κατείχαν, να απέκτησαν ή να διέθεσαν, απ' ευθείας ή μέσω τρίτου νομικού ή φυσικού προσώπου, ποσοστό ανώτερο του 5% του μετοχικού της κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου.

10. Τέλος σημειώνεται ότι, μετά την ολοκλήρωση της ακύρωσης των 10.211.070 ιδίων μετοχών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό το Κεφάλαιο Θ, και την απεικόνιση της εν λόγω πράξης στο μετοχολόγιο της Εταιρείας, τα ως άνω ποσοστά συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου πρόκειται να μεταβληθούν.

(δ) Κάτοχοι μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υπάρχουν μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

(ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου - Προθεσμίες άσκησης σχετικών δικαιωμάτων

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου. Σχετικά με περιορισμούς που πηγάζουν έμμεσα από συμφωνίες μετόχων, βλέπε κατωτέρω στην παράγραφο (στ).

(στ) Συμφωνίες μετόχων για περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Α. Την 14 Μαΐου 2008, υπεγράφη συμφωνία μεταξύ των μετόχων Ελληνικό Δημόσιο και DEUTSCHE TELEKOM AG, η οποία κυρώθηκε με το Νόμο 3676/2008. Η εν λόγω συμφωνία, όπως ίσχυε κατόπιν της από 10 Οκτωβρίου 2016 τροποποίησής της, η οποία κυρώθηκε με το Νόμο 4429/2016, τροποποιήθηκε δε δυνάμει της από 2/11/2016 συμφωνίας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της DEUTSCHE TELEKOM AG και του ΤΑΙΠΕΔ, η οποία εγκρίθηκε με την υπ'αριθμ. 259 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων. Η ως άνω συμφωνία μετόχων μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου, DEUTSCHE TELEKOM AG και ΤΑΙΠΕΔ προβλέπει περιορισμούς, τόσο ως προς τη μεταβίβαση μετοχών, όσο και ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές που κατέχουν οι συμβαλλόμενοι σ' αυτή μέτοχοι.
Β. Μέχρι τις 30.5.2018, ημερομηνία ολοκλήρωσης της πώλησης από το ΤΑΙΠΕΔ προς την Deutsche Telekom A.G. του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου (ανωτέρω υπό (γ)), ίσχυαν τα ακόλουθα: Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 2 του Νόμου 3986/2011, όπως ίσχυε κατά το χρόνο εκείνο, το Ελληνικό Δημόσιο ασκούσε τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις ως άνω μετοχές για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τις έγγραφες οδηγίες του ΤΑΙΠΕΔ. Περαιτέρω, σύμφωνα με την από 2.11.2016 συμφωνία μετόχων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της DEUTSCHE TELEKOM AG και του ΤΑΙΠΕΔ (ανωτέρω υπό Α.), το ΤΑΙΠΕΔ έδωσε προς το Ελληνικό Δημόσιο την ανέκκλητη εντολή όπως το τελευταίο ασκεί, για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ, τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις μετοχές κυριότητας του ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τους όρους της ως άνω συμφωνίας μετόχων. Σημειώνεται ωστόσο ότι μετά την ολοκλήρωση της πώλησης, στις 30.05.2018, από το ΤΑΙΠΕΔ προς την Deutsche Telekom A.G. του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου και την εκμηδένιση της συμμετοχής του ΤΑΙΠΕΔ στο μετοχικό κεφάλαιο της ΟΤΕ Α.Ε. (ανωτέρω υπό (γ)), το ΤΑΙΠΕΔ από την ως άνω ημερομηνία έχει πάψει πλέον να αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος και να δεσμεύεται από την λόγω συμφωνία μετόχων.

Γ. Στην από 4 Μαρτίου 2009 συμφωνία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τη μεταβίβαση από το πρώτο στο δεύτερο ποσοστού 4% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, προβλέπονται περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών που κατέχει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (δικαίωμα και υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου για την επαναγορά των μετοχών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και δικαίωμα προτίμησης του Ελληνικού Δημοσίου σε σχέση με τις μετοχές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ). Επιπλέον, στην ίδια συμφωνία προβλέπονται περιορισμοί στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που ενσωματώνονται στις μετοχές που μεταβιβάσθηκαν σε αυτό. Ειδικότερα προβλέπεται η υποχρέωση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να ασκεί στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας τα δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται στις μετοχές που κατέχει, με τον ίδιο τρόπο που τα ασκεί και το Ελληνικό Δημόσιο (επομένως σε συντονισμό με το τελευταίο). Μετά δε την ένταξη του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και δυνάμει του Νόμου 4387/2016 (άρθρο 70), ο ΕΦΚΑ έχει πλέον υπεισέρθει αυτοδικαίως στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, συνεπώς και στα δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από την ως άνω συμφωνία μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

(ζ) Κανόνες διορισμού / αντικατάστασης μελών Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης Καταστατικού εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 στο Νόμο 4548/2018

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δέκα (10) και εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση. Η θητεία τους είναι τριετής, αρχίζει την ημέρα της εκλογής τους από την Γενική Συνέλευση και λήγει κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους κατά το οποίο έχει ήδη συμπληρωθεί η τριετία από την εκλογή.

Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου, ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο έκπτωσης ενός ή περισσοτέρων μελών πριν από την λήξη της θητείας τους, τα εναπομείναντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε εκλέγουν - εφόσον είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται τουλάχιστον πέντε (5) - αντικαταστάτη ή αντικαταστάτες είτε, εφόσον ο αριθμός των υπολοίπων υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως είχαν πριν από την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων συνεχίζουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας άνευ εκλογής αντικαταστάτη ή αντικαταστατών. Αν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο προσωρινό μέλος σε αναπλήρωση άλλου η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση (τακτική ή έκτακτη), η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμη και αν δεν έχει περιληφθεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη της εν λόγω Γενικής Συνελεύσεως.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Ως προς την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας, προβλέπεται στο άρθρο 20 αυτού (παρ. 1, περίπτωση η') ότι το εν λόγω άρθρο 20, που αφορά στα θέματα για τη λήψη αποφάσεων επί των οποίων απαιτείται εκ του νόμου αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, τροποποιείται με την ίδια αυξημένη απαρτία/πλειοψηφία.

(η) Αρμοδιότητα Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών / αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 το άρθρο 49 του Νόμου 4548/2018.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Καταστατικού της Εταιρείας, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της, μπορεί με απόφασή της να εκχωρεί στο Διοικητικό Συμβούλιο την εξουσία να αποφασίζει αυτό, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του, μέσα σε πέντε (5) χρόνια από τη λήψη της σχετικής απόφασής της:

I. Την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό της αύξησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσόν του μετοχικού κεφαλαίου που έχει ληφθεί κατά την ημερομηνία που εκχωρήθηκε από τη Γενική Συνέλευση η σχετική εξουσία στο Διοικητικό Συμβούλιο.
II. Την έκδοση ομολογιακών δανείων για ποσόν που δεν μπορεί να υπερβεί το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο, με την έκδοση ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές.
Οι πιο πάνω εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ανανεώνονται από τη Γενική Συνέλευση, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια για κάθε ανανέωση.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, αν τα αποθεματικά της Εταιρείας υπερβαίνουν το ένα τέταρτο (1/4) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών ή για την έκδοση ομολογιακού δανείου με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές, απαιτείται πάντοτε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Δεν υπάρχουν σε ισχύ αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων της Εταιρείας, με τις οποίες να εκχωρούνται οι παραπάνω αρμοδιότητές της στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Επίσης, η Εταιρεία, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, μπορεί να αποκτήσει μετοχές της, που αντιστοιχούν κατ' ανώτατο όριο, στο 10% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της. Η υλοποίηση τέτοιων αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης γίνεται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ή των προσώπων στα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εκχωρήσει τη σχετική αρμοδιότητα.

Ειδικότερες πληροφορίες για τις ίδιες μετοχές που έχει αποκτήσει η Εταιρεία, παραπάνω στο Κεφ. Θ «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙΣΕΣ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 παρ. 9 ΤΟΥ Κ.Ν. 2190/1920 και από 1-1-2019 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 50 παρ. 2 του Νόμου 4548/2018».

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, με σκοπό την υλοποίηση μέρους της εγκριθείσας από αυτό Πολιτικής Αμοιβών προς τους Μετόχους που αφορά στην επαναγορά ιδίων μετοχών με σκοπό την ακύρωσή τους, ενέκρινε την υποβολή πρότασης προς τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 15η Φεβρουαρίου 2018 για την έγκριση Προγράμματος Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920.

Στο πλαίσιο αυτό, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 15ης Φεβρουαρίου 2018, ενέκρινε την επαναγορά ιδίων μετοχών μέχρι ποσοστού 10% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, ήτοι συνολικά μέχρι 49.015.039 (490.150.389 Χ 10%) μετοχές (συμπεριλαμβανομένων των ιδίων μετοχών που ήδη θα κατέχει ο ΟΤΕ σε κάθε χρονική στιγμή), σε ένα εύρος τιμών που κυμαίνεται μεταξύ Ευρώ 1 (κατώτατη τιμή) έως Ευρώ 30 (ανώτατη τιμή) ανά μετοχή, για χρονικό διάστημα 24 μηνών από την 15η Φεβρουαρίου 2018, ημερομηνία λήψης της απόφασης από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Οι μετοχές θα αποκτώνται με σκοπό την ακύρωσή τους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Ήδη η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας που έλαβε χώρα στις 19 Δεκεμβρίου 2018 αποφάσισε την ακύρωση 10.211.070 ιδίων μετοχών ονομαστικής αξίας Ευρώ 2,83 η κάθε μία, με συνακόλουθη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά Ευρώ 28.897.328,10 και αντίστοιχη τροποποίηση του άρθρου 5 (Μετοχικό Κεφάλαιο) του Καταστατικού της Εταιρείας προκειμένου να αποτυπωθεί η εν λόγω μείωση. Οι εν λόγω μετοχές ακυρώθηκαν και διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών στις 19 Φεβρουαρίου 2019 (βλ. λεπτομερώς ανωτέρω υπό Θ.).

Το Πρόγραμμα Επαναγοράς Ιδίων μετοχών θα υλοποιείται υπό τους όρους του ισχύοντος νομικού και κανονιστικού πλαισίου.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες του Ομίλου που είναι σε ισχύ και τροποποιούνται / λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου, που εφαρμόζεται στον ΟΤΕ ή σε θυγατρική του Ομίλου

ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει συνάψει επιμέρους δανειακές συμβάσεις και συμβάσεις έκδοσης ομολόγων στις οποίες περιλαμβάνεται ρήτρα αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ ή θυγατρικής του Ομίλου. Εφόσον ενεργοποιηθεί η ρήτρα, η εκάστοτε εταιρεία οφείλει να προβεί σε προπληρωμή του δανείου με βάση τα οριζόμενα στην σύμβαση.

Η διατύπωση της συγκεκριμένης ρήτρας διαφέρει σε κάθε συμβατικό κείμενο και αναλυτικότερα προβλέπονται τα εξής:

Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας

Η ΟΤΕ PLC έχει θεσπίσει Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας («GMTN»), το οποίο φέρει την εγγύηση του ΟΤΕ. Τα ομόλογα που έχουν εκδοθεί κάτω από το Πρόγραμμα και διαπραγματεύονται στη δευτερογενή αγορά ομολόγων, είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

- Ομόλογα ύψους Ευρώ 350,0 εκατ. λήξης 2019, Ευρώ 700,0 εκατ. λήξης 2020 και Ευρώ 400,0 εκατ. λήξης 2022 της ΟΤΕ PLC κάτω από το Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας

Την 7 Φεβρουαρίου 2018, η ΟΤΕ PLC αποπλήρωσε πλήρως στη λήξη, ομολογίες ύψους Ευρώ 590,3 εκατ. που είχαν εκδοθεί κάτω από το Πρόγραμμα GMTN.

Τη 18 Ιουλίου 2018, η ΟΤΕ PLC εξέδωσε κάτω από το Πρόγραμμα GMTN, νέες ομολογίες ύψους Ευρώ 400,0 εκατ. τετραετούς διάρκειας.

Ρήτρα αλλαγής ελέγχου

Τα Ομόλογα που εκδίδονται κάτω από το πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου η οποία ενεργοποιείται αν μία οντότητα εκτός (α) της DEUTSCHE TELEKOM AG, (β) της DEUTSCHE TELEKOM AG μαζί με το Ελληνικό Δημόσιο, οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή οποιαδήποτε οντότητα που ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ή από οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή (γ) οποιουδήποτε τηλεπικοινωνιακού οργανισμού (εκτός της DEUTSCHE TELEKOM AG) με πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή καλύτερη από την πιστοληπτική αξιολόγηση της DEUTSCHE TELEKOM AG, αποκτήσει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη διοίκηση και τις πολιτικές του ΟΤΕ, είτε μέσω κυριότητας των δικαιωμάτων ψήφου, είτε μέσω συμβατικής δέσμευσης, είτε μέσω άλλων διαδικασιών.

Σύμφωνα με τους τελικούς όρους των Ομολόγων, σε περίπτωση που η ρήτρα αλλαγής ελέγχου ενεργοποιηθεί, η ΟΤΕ PLC υποχρεούται να ειδοποιήσει γραπτώς τους ομολογιούχους, οι οποίοι, στη συνέχεια, έχουν το δικαίωμα σε διάστημα εντός 45 ημερών, να απαιτήσουν από την ΟΤΕ PLC την αποπληρωμή των ομολόγων τους στην ονομαστική αξία μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους μέχρι την ημερομηνία της εξαγοράς.

Τραπεζικά Δάνεια

- Κοινοπρακτικό Δάνειο ύψους Ευρώ 339,0 εκατ. με διοργανώτρια την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («EBRD») και παράλληλο Δάνειο ύψους Ευρώ 50,0 εκατ. από την Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης Ευξείνου Πόντου («BSTDB»)

Το Σεπτέμβριο του 2016, ο ΟΤΕ υπέγραψε σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 339,0 εκατ. το οποίο διοργανώθηκε από την EBRD και παράλληλη δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 50,0 εκατ. με την BSTDB με στόχο την παροχή επιπλέον ρευστότητας για τις στρατηγικές επενδύσεις του Ομίλου στην Ελλάδα και την επιτάχυνση της ανάπτυξης Δικτύων Νέας Γενιάς. Τα δύο δάνεια περιλαμβάνουν τους ίδιους όρους και συγκεκριμένα είναι τριετούς διάρκειας και αποπληρώνονται σε ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.

Το Σεπτέμβριο του 2016, ο ΟΤΕ εκταμίευσε τα συνολικά ποσά των Ευρώ 339,0 εκατ. και των Ευρώ 50,0 εκατ. κάτω από τα δάνεια αυτά

- Διμερής δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank - EIB), και σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. με διοργανώτρια την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Τον Ιούλιο του 2017, η COSMOTE υπέγραψε, με την εγγύηση του ΟΤΕ, διμερή δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. με την EIB και σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. με την EBRD.

Τον Οκτώβριο του 2017, το δάνειο ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. από την EBRD εκταμιεύθηκε πλήρως. Το εν λόγω δάνειο (με δομή δανείου Α και δανείου Β), έχει μέγιστη διάρκεια 3,5 έτη και αποπληρώνεται σε εξαμηνιαίες δόσεις.

Την 23 Ιανουαρίου 2018, το δάνειο ύψους Ευρώ 150,0 εκατ. από την EIB εκταμιεύθηκε πλήρως. Το εν λόγω δάνειο έχει διάρκεια 7 έτη από την εκταμίευση και αποπληρώνεται σε εξαμηνιαίες δόσεις.

Ρήτρα Αλλαγής Ελέχγου

Όλα τα παραπάνω Τραπεζικά Δάνεια περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου που εφαρμόζεται στον ΟΤΕ η οποία ενεργοποιείται αν μία οντότητα εκτός (α) της DEUTSCHE TELEKOM AG, (β) της DEUTSCHE TELEKOM AG μαζί με το Ελληνικό Δημόσιο, οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή οποιαδήποτε οντότητα που ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ή από οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή (γ) οποιουδήποτε τηλεπικοινωνιακού οργανισμού (εκτός της DEUTSCHE TELEKOM AG) με πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή καλύτερη από την πιστοληπτική αξιολόγηση της DEUTSCHE TELEKOM AG, αποκτήσει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη διοίκηση και τις πολιτικές του ΟΤΕ, είτε μέσω κυριότητας των δικαιωμάτων ψήφου, είτε μέσω συμβατικής δέσμευσης είτε μέσω άλλων διαδικασιών.

Επιπροσθέτως, τα Τραπεζικά Δάνεια της COSMOTE περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου που εφαρμόζεται στην COSMOTE η οποία ενεργοποιείται αν ο ΟΤΕ (ο Εγγυητής) παύσει να ελέγχει την COSMOTE (ο Δανειζόμενος).

Στην περίπτωση που η ρήτρα αλλαγής ελέγχου ενεργοποιηθεί, οι τράπεζες έχουν το δικαίωμα, αποστέλλοντας ειδοποίηση στον ΟΤΕ ή στην COSMOTE, να απαιτήσουν την προπληρωμή του συνόλου ή οποιουδήποτε τμήματος των δανείων.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Όλα τα παραπάνω Τραπεζικά Δάνεια περιλαμβάνουν δυο χρηματοοικονομικούς δείκτες οι οποίοι ελέγχονται σε εξαμηνιαία βάση σε επίπεδο Ομίλου, συγκεκριμένα:

(α) Ο δείκτης ενοποιημένων λειτουργικών κερδών πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις και κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης (ενοποιημένο «pro-forma EBITDA») προς τους ενοποιημένους καθαρούς χρεωστικούς τόκους θα πρέπει να υπερβαίνει το 4,5:1 σε κάθε χρονική στιγμή και

(β) Ο δείκτης του ενοποιημένου καθαρού δανεισμού προς το ενοποιημένο pro-forma EBITDA του Ομίλου ΟΤΕ, δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 2,5:1 σε κάθε χρονική στιγμή.

Οι άνωθεν χρηματοοικονομικοί δείκτες εφαρμόζονται επίσης και στο επίπεδο της COSMOTE για τα τραπεζικά της δάνεια.

ΟΤΕ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

1) α. Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) για την παροχή από την T-Systems International GmbH υπηρεσιών Πληροφορικής για το νέο λογιστικό πρότυπο (IFRS15 Central Engine Solution) για το έτος 2019 ως μέρος της ήδη συναφθείσας Σύμβασης-Πλαισίου (PSA) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε για την παροχή υπηρεσιών IT (λογισμικό, άδειες και σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης και υποστήριξης) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA), οι όροι της οποίας εφαρμόζονται και στη Συμφωνία Συνεργασίας, τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ. λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

β. Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) για την παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής INA (Διεθνές Δίκτυο Γνησιότητας) μεταξύ της ΟΤΕ Α.Ε και της εταιρείας του Ομίλου DT, Deutsche Telekom IT GmbH ως μέρος της ήδη συναφθείσας Σύμβασης-Πλαισίου (PSA) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της - ΟΤΕ Α.Ε. για την παροχή υπηρεσιών IT (λογισμικό, άδειες και σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης και υποστήριξης) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε. Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA), , τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ. λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

2) Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) μεταξύ της T-Systems Hungary Ltd και της ΟΤΕ ΑΕ, με αντικείμενο την παροχή από την T-Systems Hungary υπηρεσιών Αδιάλειπτης Επικοινωνίας (Seamless Communication) μέσω κεντρικού συστήματος (Cisco HCS Cloud Platform) (SCPH). Η εν λόγω Συμφωνία Συνεργασίας αποτελεί μέρος της Σύμβασης –Πλαίσιο (PSA) μεταξύ της T-Systems Hungary Ltd και της ΟΤΕ ΑΕ για την παροχή από την T-Systems Hungary Ltd υπηρεσιών επικοινωνίας και πληροφορικής.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA), οι όροι της οποίας εφαρμόζονται και στη Συμφωνία Συνεργασίας, τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

3) Σύμβαση μεταξύ της εταιρείας DELOITTE BUSINESS SOLUTIONS ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΝΟΣ & ΚΑΜΠΑΝΗΣ Α.Ε. και της ΟΤΕ Α.Ε. με αντικείμενο τη σύνταξη της ετήσιας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης (Πόθεν Έσχες) και της δήλωσης οικονομικών συμφερόντων (άρθρο 229 του Ν. 4281/2014) των διευθυντικών στελεχών και μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΤΕ, που έχουν υποχρέωση υποβολής των προαναφερόμενων δηλώσεων.
Σύμφωνα με το αρ. 4 των τυπικών όρων και προϋποθέσεων της σύμβασης, η Deloitte μπορεί να καταγγείλει την εν λόγω Σύμβαση με άμεση ισχύ κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης προς τον ΟΤΕ μεταξύ των άλλων και στην περίπτωση που οι συνθήκες έχουν αλλάξει (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, αλλαγών στην ιδιοκτησία του ΟΤΕ ή οποιωνδήποτε συνδεδεμένων αυτού), ώστε να καθιστούν την εκτέλεση από την Deloitte οποιουδήποτε μέρους της Συμβάσεως ως παράνομη ή μη νόμιμη ή σε σύγκρουση με τους κανονισμούς ανεξαρτησίας και τους επαγγελματικούς κανόνες αυτής.

4) Συμφωνία-Πλαίσιο μεταξύ ΟΤΕ ΑΕ (ΟΤΕ) και Pan-Net Slovakia για την παροχή από τον ΟΤΕ στην Pan-net Slovakia υπηρεσιών IMS SSC:
(α) Στο πλαίσιο της συμφωνίας, αλλαγή ελέγχου σημαίνει ότι η εταιρεία DTAG δεν ελέγχει τον ΟΤΕ ή/και την Pan-net Slovakia. Έλεγχος σημαίνει η ικανότητα της DTAG να ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, ελέγχουσα επιρροή (μέσω κτήσης, πλειοψηφίας δικαιωμάτων ψήφου, συμβατικών δεσμεύσεων ή άλλως) σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου θεωρείται ως λόγος λύσης της συμφωνίας. Σε μία τέτοια περίπτωση κάθε μέρος θα ενημερώσει άμεσα το έτερο μέρος σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο 12 μηνών το μέγιστο (σ.σ. για τη λύση της Συμφωνίας) επί της βάσει της συμφωνίας για την παροχή των υπηρεσιών που περιγράφονται στις επιμέρους συμφωνίες.

5) Συμφωνία Συνεργασίας για την παροχή από την εταιρεία του Ομίλου DT «Hrvatski Telekom d.d» (HT) στον ΟΤΕ Υπηρεσιών χρήσης λογισμικού μέσω διασύνδεσης με την πλατφόρμα NEC Business Marketplace και σχετικών υπηρεσιών υποστήριξης της πλατφόρμας, προκειμένου οι επιχειρησιακοί πελάτες του ΟΤΕ να παραγγέλνουν προϊόντα Microsoft Office 365 (Cloud Office)

Σύμφωνα με την εν λόγω Συμφωνία Συνεργασίας κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να προβεί στην καταγγελία της σύμβασης με άμεση ισχύ σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου ή παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

6) Σύμβαση μεταξύ της T-Systems International GmbH και της ΟΤΕ Α.Ε με αντικείμενο την παραχώρηση από την T-Systems International GmbH στην ΟΤΕ Α.Ε. αδειών χρήσης λογισμικού Aspera Smart Track και την παροχή σχετικών υπηρεσιών, με διάρκεια ισχύος από 1-1-2015 έως 31-12-2019.
Σε περίπτωση που η θυγατρική εταιρεία (ΟΤΕ Α.Ε.) παύσει να είναι θυγατρική εταιρεία (Affiliate ceases to be an Affiliate), η σύμβαση θα λύεται αυτομάτως.

7) Σύμβαση μεταξύ της ΟΤΕ Α.Ε. και της DT Accounting GmbH (DTA) για την προμήθεια από την DTA Υπηρεσιών λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος ενοποίησης χρηματοοικονομικών καταστάσεων SAP FC

Τα Μέρη έχουν δικαίωμα να καταγγείλουν τη Σύμβαση για σπουδαίο λόγο οποτεδήποτε κατά τη διάρκειά της. Συγκεκριμένα, σπουδαίος λόγος θεωρείται ότι υπάρχει αν μετοχές του ενός Μέρους μεταβιβασθούν σε τρίτα μέρη και αυτό έχει συνέπεια την αλλαγή ελέγχου αυτού του Μέρους και/η DTAG δεν είναι πλέον η μοναδική ελέγχουσα εταιρεία του Παρόχου των Υπηρεσιών (DTA) ή/και μέτοχος του Λήπτη των Υπηρεσιών (ΟΤΕ) κατά ποσοστό τουλάχιστον 40%. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται προηγούμενη ειδοποίηση ενός μηνός με ισχύ από το τέλος συγκεκριμένου μήνα.

8) Συμφωνία-Πλαίσιο και Παροχής Υπηρεσιών μεταξύ της Magyar Telekom Plc **(σήμερα DT Europe Holding GmbH (DTEH)** λόγω εκχώρησης), ως παρόχου υπηρεσίας, as a service provider, και του ΟΤΕ ΑΕ, ως αποδέκτη υπηρεσίας, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με το Διεθνές Κέντρο Υπηρεσιών Τηλεόρασης Centre (TVSC)

Σύμφωνα με το άρθρο 14: «Το δικαίωμα άμεσης λύσης για σπουδαίο λόγο, π.χ. αλλαγή ελέγχου, παραβίαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων, παραμένει σε ισχύ. Για την αποφυγή αμφιβολίας, αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Συμφωνίας.»

9) Συμφωνία-Πλαίσιο και Παροχής Υπηρεσιών μεταξύ της ΟΤΕ ΑΕ, ως παρόχου υπηρεσίας, και της Magyar Telekom Plc **(σήμερα DT Europe Holding GmbH (DTEH**) λόγω εκχώρησης), ως αποδέκτη υπηρεσίας, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με το Διεθνές Κέντρο Υπηρεσιών Τηλεόρασης Centre (TVSC)
Σύμφωνα με το άρθρο 14: «Το δικαίωμα άμεσης λύσης για σπουδαίο λόγο, π.χ. αλλαγή ελέγχου, παραβίαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων, παραμένει σε ισχύ. Για την αποφυγή αμφιβολίας, αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Συμφωνίας.»

COSMOTE-ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

1) Συμφωνία Συνεργασίας (Project Term Sheet) για την παροχή από την T-Systems International GmbH υπηρεσιών Πληροφορικής για το νέο λογιστικό πρότυπο (IFRS15 Central Engine Solution) για το έτος 2019 ως μέρος της ήδη συναφθείσας Σύμβασης-Πλαισίου (PSA) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της COSMOTE για την παροχή υπηρεσιών IT (λογισμικό, άδειες και σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης και υποστήριξης) μεταξύ της T-Systems International GmbH και της COSMOTE.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση-Πλαίσιο (PSA), οι όροι της οποίας εφαρμόζονται και στη Συμφωνία Συνεργασίας, τα μέρη έχουν το δικαίωμα να προβούν σε καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, λ.χ λόγω αλλαγής ελέγχου, παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων ή δικαιωμάτων τρίτων μερών. Για την αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας, ως αλλαγή ελέγχου θα νοείται η αλλαγή στην κυριότητα μετοχών πλειοψηφίας ή στην πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου του αντισυμβαλλομένου είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τον έλεγχο (control) που υπάρχει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

2) Σύμβαση παροχής υπηρεσιών Pan-net μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE), ως παρόχου υπηρεσιών, και της Deutsche Telekom Pan-Net Greece ΕΠΕ, ως αποδέκτη υπηρεσιών, στο πλαίσιο της οποίας έχουν συναφθεί οι εξής επιμέρους συμφωνίες: (α) Επιμέρους Συμφωνία για ητν παροχη υπηρεισών υποδομής (συνεγκατάσταση και smart hands), (β) Επιμέρους Συμφωνία για την παροχή υπηρεσιών ανθρώπινου δυναμικού και (γ) Επιμέρους Συμφωνία για την παροχή οικονομικών υπηρεσιών:

Σύμφωνα με τους ορισμούς και το άρθρο 14 της σύμβασης παροχής υπηρεσιών Pan-net: «Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δεν θεωρείται αιτία για την λύση της ως άνω σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 14 παρά 2 αυτής. Εάν α) ο πάροχος υπηρεσιών λύσει την ως άνω σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 14παρα 2 αυτής και β) η αλλαγή ελέγχου συμβεί εντός χρονικού πλαισίου ενός έτους προ της λύσης αυτής και γ) οι παρασχεθείσες υπηρεσίες από τον πάροχο υπηρεσιών θα διαρκέσουν λιγότερο από έξι μήνες μετά την λύση της, τότε τα Μέρη θα συμφωνήσουν σε εύλογη μεταβατική περίοδο για την παροχή των υπηρεσιών η οποία θα έχει διάρκεια τουλάχιστον 6 μηνών και όχι μεγαλύτερη από 12 μήνες από την ημερομηνία λύσης αυτής σύμφωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω υπό α). Οι όροι της σύμβασης αυτής αναφορικά με την παροχή των υπηρεσιών θα παραμείνουν σε ισχύ κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.»

3) α) Συμφωνία Αλλαγής Υπηρεσίας (Service Change Agreement) στο πλαίσιο της Σύμβασης-Πλαισίου Pan-net VoXX για την παροχή των υπηρεσιών VoXX EVS Codec Support μεταξύ της "Deutsche Telekom Europe Holding GmbH" ως παρόχου υπηρεσιών και της "COSMOTE - Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε." ως αποδέκτη υπηρεσιών

β) Συμφωνία Αλλαγής Υπηρεσίας (Service Change Agreement) στο πλαίσιο της Σύμβασης-Πλαισίου Pan-net VoXX για την παροχή των υπηρεσιών VoXX Pre- alerting SRVCC μεταξύ της "Deutsche Telekom Europe Holding GmbH" ως παρόχου υπηρεσιών και της "COSMOTE - Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε." ως αποδέκτη υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τα άρθρα 17 (6) και 17 (2) της Σύμβασης-Πλαισίου Pan-net VoXX:
17 (6) Αλλαγή ελέγχου:
Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δεν θα αποτελεί λόγο για τη λύση της Σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή τα Μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και σε περίπτωση που συμφωνήσουν τη λύση της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφο 2 , θα ορίσουν μεταβατική περίοδο όχι μεγαλύτερη των 12 μηνών για την παροχή των υπηρεσιών σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης.
17 (2) κατά τη διάρκεια της σύμβασης, τα Μέρη δύνανται οποτεδήποτε να καταγγείλουν το σύνολο της Σύμβασης ή μέρη της άνευ σπουδαίου λόγου με την έγγραφη περί τούτου ειδοποίηση του άλλου Μέρους τουλάχιστον 12 μήνες προ της λύσης αυτής.

4) Σύμβαση - πλαίσιο μεταξύ της COSMOTE και της Deutsche Telekom Pan-net Greece Ε.Π.Ε για την παροχή από την COSMOTE υπηρεσιών πολλαπλής προστιθέμενης αξίας («mVAS»).

(α) Στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης αλλαγή ελέγχου σημαίνει « αλλαγή ελέγχου της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου, της COSMOTE ή/και της Deutsche Telekom Pan-net Greece Ε.Π.Ε είτε άμεσα ή έμμεσα σε σχέση με τον υφιστάμενο έλεγχο κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης.
(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δε θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών(ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

5) Σύμβαση-πλαίσιο μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE) και της Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (DTEH) για την παροχή από τη δεύτερη πολλαπλών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (mVAS).

Σύμφωνα με τους ορισμούς και το άρθρο 17 της ως άνω Σύμβασης: «Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δε θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών(ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής).

6) Συμφωνία- πλαίσιο Συνεργασίας και Παροχής Υπηρεσιών μεταξύ της COSMOTE ως παρόχου υπηρεσιών και της Deutsche Telekom Pan-Net Greece ΕΠΕ, ως αποδέκτη υπηρεσιών για την παροχή πολλαπλών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας.

Σύμφωνα με τους ορισμούς και το άρθρο16 της ως άνω Σύμβασης: «Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δε θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οιαδήποτε

αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής.

7) Συμφωνία-Πλαίσιο μεταξύ COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες ΑΕ (COSMOTE) και Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (DTEH) για την παροχή από την DTEH της υπηρεσίας MiFID II (Markets in Financial Instruments Directive.

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει ότι η Deutsche Telekom AG δεν Ελέγχει πλέον την DTEH ή/και την COSMOTE. Έλεγχος σημαίνει την ικανότητα της ν Deutsche Telekom AG να ασκεί άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή (μέσω κατοχής της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, των δικαιωμάτων ψήφου, συμβατικών ρυθμίσεων ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου) επί νομικού ή φυσικού προσώπου.
(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δεν θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και σε περίπτωση κατά την οποία συμφωνήσουν να λύσουν τη σύμβαση σύμφωνα με τους όρους αυτής θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών που περιγράφονται στα παραρτήματα αυτής.

8) Συμφωνία παροχής μεταξύ της COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε. (COSMOTE) και της εταιρείας Deutsche Telekom Pan-Net Greece ΕΠΕ (Pan-net) για την παροχή από την COSMOTE υπηρεσιών συνεγκατάστασης και τοπικών υπηρεσιών υποστήριξης πεδίου (Smart Hands) που σχετίζονται με την παραγωγή υπηρεσιών MiFID

(α) Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης, αλλαγή ελέγχου σημαίνει αλλαγή ελέγχου της πλειοψηφίας του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της COSMOTE ή/και της Pan-net, είτε άμεσα είτε έμμεσα σε σχέση με τον υφιστάμενο έλεγχο κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης.
(β) Σε καμία περίπτωση η αλλαγή ελέγχου δε θεωρείται αιτία για λύση της ως άνω σύμβασης. Στην εν λόγω περίπτωση, τα μέρη θα ενημερώσουν άμεσα αλλήλους σχετικά με οιαδήποτε αλλαγή ελέγχου και θα ορίσουν μία μεταβατική περίοδο, όχι άνω των 12 μηνών, στο πλαίσιο διάρκειας ισχύος της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών ως περιγράφονται στα Παραρτήματα αυτής.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

1) Συμβόλαιο Ασφάλισης Ευθύνης Στελεχών Διοίκησης
Η ΟΤΕ ΑΕ έχει συνάψει με την ασφαλιστική εταιρεία AIG Europe Limited Σύμβαση Ασφάλισης Ευθύνης Στελεχών Διοίκησης (Συμβόλαιο D&O), στην οποία περιλαμβάνεται και ρήτρα «αλλαγής ελέγχου». Ειδικότερα, σε περίπτωση που συντρέξει τέτοια περίπτωση, επέρχεται «επίταση ασφαλιστικού κινδύνου» με συνέπεια τον περιορισμό της ασφαλιστικής κάλυψης αποκλειστικά ως προς εγερθείσες αξιώσεις κατά ασφαλισμένων στελεχών, οι οποίες έλαβαν χώρα πριν την πραγματοποίηση της «αλλαγής ελέγχου».

2) Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο κατά παντός Κινδύνου Περιουσίας
Η ΟΤΕ ΑΕ έχει συνάψει με την ασφαλιστική εταιρεία ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε. Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου Περιουσίας (το «Συμβόλαιο»), το οποίο καλύπτει την ίδια (ΟΤΕ ΑΕ) και όλες τις θυγατρικές εταιρείες της στην Ελλάδα, οι οποίες ανήκουν στην ΟΤΕ ΑΕ κατά πλειοψηφία και περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό της.
Σημειώνεται ότι το υπόψη «Συμβόλαιο» αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του αντίστοιχου Διεθνούς Ασφαλιστηρίου (Master Policy) που έχει συνάψει η Deutsche Telekom AG και σε ότι ενδεχόμενη ακύρωση του Master Policy έχει επίσης επίπτωση και στο «Συμβόλαιο».
Τέλος, στο «Συμβόλαιο» περιλαμβάνεται σχετικός όρος που προβλέπει ότι εφόσον η ΟΤΕ ΑΕ μεταβιβασθεί σε εταιρεία που δεν ανήκει στον Όμιλο Εταιρειών της Deutsche Telekom, αυτό θα επιφέρει ως συνέπεια την ακύρωση του «Συμβολαίου» και παρεπόμενα της ασφαλιστικής κάλυψης της ΟΤΕ ΑΕ και των θυγατρικών της.

3) Στο συμβόλαιο ατυχημάτων (γενικής αστικής ευθύνης) που η ΟΤΕ Α.Ε. έχει συνάψει με την ΑΧΑ ασφαλιστική με αντικείμενο την κάλυψη αστικής ευθύνης που τυχόν θα προκύψει από σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές τρίτων, διευκρινίζεται ότι ως «συνασφαλιζόμενες» ορίζονται και όλες οι ελληνικές θυγατρικές εταιρείες της ΟΤΕ Α.Ε. στις οποίες η ΟΤΕ Α.Ε. κατέχει μερίδιο άνω του 50%. Η κατοχή του ποσοστού αυτού από την ΟΤΕ Α.Ε. αποτελεί κριτήριο για την συνέχιση της ασφάλισης εκάστοτε θυγατρικής της δυνάμει του εν λόγω συμβολαίου και παρεπόμενα ενδεχόμενη απομείωσή του συνεπάγεται για την θυγατρική τη διακοπή της ασφαλιστικής της κάλυψης.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Ο ΟΤΕ ή οι εταιρείες του Ομίλου ΟΤΕ έχουν συνάψει διάφορες συμφωνίες, στις οποίες περιλαμβάνεται όρος περί αλλαγής ελέγχου του ΟΤΕ ή των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ. Οι πιο σημαντικές είναι οι κάτωθι:

- Συμβάσεις με την UEFA για τα δικαιώματα προβολής των πρωταθλημάτων Champions League και Europa League 2018 – 2021.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε συμβάσεις με την UEFA για τα δικαιώματα προβολής των πρωταθλημάτων Champions League και Europa League 2018 – 2021. Σε περίπτωση σημαντικής αλλαγής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος (είτε άμεση είτε έμμεση) ή ελέγχου του ΟΤΕ που κατά την εύλογη κρίση της UEFA επηρεάζει αρνητικά την ικανότητα του ΟΤΕ για να εκτελέσει τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο των συμβάσεων ή είναι επιζήμιες για τα συμφέροντα της UEFA, η UEFA δύναται να καταγγείλει τις συμβάσεις με άμεση ισχύ.

- Σύμβαση (Broadcast rights agreement) με την Tennis Properties Limited (ATP Media) για την απόκτηση των δικαιωμάτων προβολής των αγώνων τένις ATP World Masters 1000 & ATP World Tour Finals για τα έτη 2017-2020.

Ο ΟΤΕ έχει συνάψει σύμβαση με την TPL για την απόκτηση δικαιωμάτων προβολής των αγώνων τένις ATP World Masters 1000 & ATP World Tour Finals για τα έτη 2017-2020. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η TPL μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Broadcast rights agreement) με την ATP Tour INC. εκπροσωπούμενη από την Tennis Properties Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων προβολής των αγώνων τένις ATP World Tour 500 & ATP World Tour Magazine show για τα έτη 2017-2020.

Ο ΟΤΕ έχει συνάψει σύμβαση με την ATP εκπροσωπούμενη από την TPL για την απόκτηση δικαιωμάτων προβολής των αγώνων τένις ATP World Tour 500 & ATP World Tour Magazine show για τα έτη 2017-2020. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η ATP μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Output deal agreement) με τη Universal Studios International B.V. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Universal Studios International B.V. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέχρι 30-06-2021. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Universal μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Pay television license agreement) με τη Universal Studios Limited για την απόκτηση δικαιωμάτων ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Universal Studios Limited για την απόκτηση δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 30-06-2021. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Universal μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Output license agreement) με τη Paramount Pictures International Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών.

Ο ΟΤΕ έχει συνάψει σύμβαση με την Paramount Pictures International Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέχρι 31-07-2019 με δικαίωμα ανανέωσης της σύμβασης για δύο (2) επιπλέον έτη. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Paramount μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Digital distribution license agreement) με τη Paramount Pictures International Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών για την Υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV.

Ο ΟΤΕ έχει συνάψει σύμβαση με την Paramount Pictures International Limited για την απόκτηση δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 31-10-2019. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Paramount μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Channels License Agreement) με την Walt Disney Company Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης των καναλιών Disney.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Walt Disney Company Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης των καναλιών Disney μέχρι 31-01-2018 με δικαίωμα ανανέωσης της σύμβασης για τρία (3) επιπλέον έτη, ήτοι έως 31-01-2021. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Disney μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Transactional Video-on-Demand and Pay-per-View License Agreement) με την Walt Disney Company Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Walt Disney Company Limited για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 31-12-2019. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Disney μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Video-on-Demand and Pay-per-view License Agreement) με την Twentieth Century Fox Telecommunications International, Inc. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Twentieth Century Fox Telecommunications International, Inc. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 11-06-2020. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η FOX μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Channels License Agreement) με εταιρείες του ομίλου Twenty -First Century Fox Telecommunications International, Inc. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης των καναλιών Fox.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με εταιρείες του ομίλου Twenty-First Century Fox Telecommunications International, Inc. για την απόκτηση των δικαιωμάτων μετάδοσης των καναλιών Fox μέχρι 30-09-2021. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η FOX μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Non-Exclusive Video on Demand Digital Distribution Agreement) με την COLUMBIA PICTURES CORPORATION LIMITED για την απόκτηση των δικαιωμάτων ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την COLUMBIA PICTURES CORPORATION LIMITED για την απόκτηση των δικαιωμάτων ταινιών μέσω της υπηρεσίας Video on Demand μέχρι 14-12-2017 με δικαίωμα αυτόματης ανανέωσης της σύμβασης για δυο (2) επιπλέον έτη, ήτοι έως 14-12-2019. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Columbia μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Σύμβαση (Video-on-Demand and Pay-per-View Distribution License Agreement) με την Warner Bros. Entertainment Nederland B.V. για την απόκτηση των δικαιωμάτων ταινιών για την υπηρεσία Video on Demand της COSMOTE TV.

Το 2017 ο ΟΤΕ σύναψε σύμβαση με την Warner Bros. Entertainment Nederland B.V. για την απόκτηση των δικαιωμάτων ταινιών μέχρι 31-12-2019. Σε περίπτωση αλλαγής του ελέγχου του ΟΤΕ, η Warner μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση.

ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΟΤΕ

OTESAT-Maritel

Στις βασικές συμβάσεις που έχει υπογράψει η OTESAT-Maritel με τον πάροχο INMARSAT για Δορυφορικές υπηρεσίες και προϊόντα αυτού, συμπεριλαμβάνεται ρήτρα αλλαγής ελέγχου (change of control clause), σύμφωνα με την οποία, υπάρχει δυνατότητα για τη λύση της Σύμβασης με καταγγελία από τον INMARSAT, στην περίπτωση αλλαγής ελέγχου των μετοχών της OTESAT-Maritel. Ειδικότερα, πρόκειται για συμβάσεις όπου παρέχεται η δυνατότητα στην OTESAT-Maritel να μεταπωλεί τις υπηρεσίες/προιόντα INMARSAT «FLEET EXPRESS» και «FLEET BROADBAND». Οι συμβάσεις αυτές έχουν υπογραφεί 7/11/2016 και 1/07/2017 αντίστοιχα, ενώ στο περιεχόμενό τους δεν ορίζεται συγκεκριμένο συνολικό τίμημα για τις αναφερόμενες υπηρεσίες / προϊόντα, αλλά τιμές μονάδων, σύμφωνα με τις οποίες η OTESAT-Maritel δύναται να μεταπωλεί τις υπηρεσίες / προϊόντα INMARSAT στους πελάτες της. Ειδικότερα, για το έτος 2018, ρήτρα αλλαγής ελέγχου υφίσταται και σε νέα έκδοση του εξοπλισμού που απαιτείται για την παροχή της υπηρεσίας Fleet Xpress του Inmarsat. Η σύμβαση υπογράφτηκε στις 7/6/2018 .

TELEKOM ROMANIA

(i) Σύμβασης χορήγησης άδειας χρήσης σήματος (brand license agreement) με ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου 2014 μεταξύ DT - Telekom Romania.
(ii) Σύμβασης χορήγησης άδειας χρήσης σήματος (brand license agreement) με ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου 2014 μεταξύ DT – Telekom Romania Mobile.

Αντικείμενο της σύμβασης: Η DT παρείχε την περιορισμένη, μη αποκλειστική, προσωπική, μη μεταβιβάσιμη άδεια που συνοδεύεται με καταβολή τελών για τη χρήση σημάτων (Licensed Trademarks) για τα επιτρεπόμενα προϊόντα και υπηρεσίες (Licensed Products & Services) στην Περιοχή.

Όλες οι παραπάνω συμβάσεις περιλαμβάνουν την παρακάτω ρήτρα αλλαγής ελέγχου:

«Κάθε Μέρος δύναται να καταγγείλει την παρούσα Συμφωνία για σπουδαίο λόγο και άμεση εφαρμογή οποιαδήποτε χρονική στιγμή με έγγραφη ειδοποίηση εάν:
(Α) ο Παρέχων την άδεια (Licensor) δεν είναι πλέον ο δεσπόζων μέτοχος στην εταιρεία που λαμβάνει την άδεια (Licensee), σύμφωνα με το Τμήμα 17 AktG ή σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, οι οποίες παρέχουν τουλάχιστον τον ίδιο βαθμό προστασίας στον Παρέχοντα την άδεια (Licensor)».

- Σύμβαση της Telekom Romania με την DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED και την EUROSPORT SAS για την αναμετάδοση καναλιών.

Σύμβαση με την DISCOVERY COMMUNICATIONS EUROPE LIMITED και την EUROSPORT SAS για την αναμετάδοση των καναλιών Discovery Channel, Animal Planet, TLC, Discovery Science, ID Xtra, DTX, Discovery HD Showcase, Animal Planet HD, Discovery Science HD, ID Xtra HD, DTX HD για την περίοδο 01.06.2016-31.12.2019. Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου ή σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης/αυτός που ασκεί τον έλεγχο δεν έχει πλέον σημαντική επιρροή στη διοίκησή της Telekom Romania ή της 100% θυγατρικής της NextGen Communications, η Telekom Romania έχει αναλάβει την δέσμευση να ειδοποιήσει τους δικαιοπάροχους εντός τριάντα (30) ημερών. Η μη συμμόρφωση μπορεί να οδηγήσει σε λύση της σύμβασης για παραβίαση συμβατικών δεσμεύσεων.

- Σύμβαση της Telekom Romania με την NBA Properties για την μετάδοση των αθλητικών καναλιών NBA.

Σύμβαση με την NBA Properties για τη μετάδοση στα αθλητικά κανάλια της Telekom Romania των αγώνων NBA για τις περιόδους 2019&2020 (με λήξη την 30.06.2020). Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου, απαιτείται η έγκριση της NBA, ελλείψει της οποίας δύναται να καταγγελθεί η σύμβαση.

- Σύμβαση της Telekom Romania με την UEFA για την μετάδοση στα αθλητικά κανάλια της Telekom Romania των πρωταθλημάτων UEFA Champions League, UEFA Super Cup και Europa League.

Σύμβαση με την UEFA για τη μετάδοση στα αθλητικά κανάλια της Telekom Romania των αγώνων UEFA Champions League, UEFA Super Cup και Europa League για τις περιόδους 2018-2021 (με λήξη την 30.06.2021). Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου*, η Telekom Romania υποχρεούται να ενημερώσει άμεσα εγγράφως την UEFA και η UEFA μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση με άμεση ισχύ μετά από έγγραφηπροειδοποίηση εάν θεωρεί ότι αυτή η αλλαγή ελέγχου επηρεάζει αρνητικά την ικανότητα της Telekom Romania να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της ή είναι επιζήμια για τα συμφέροντα της UEFA. Κατόπιν της λύσης της σύμβασης για τον ανωτέρω λόγο, η UEFA δε θα έχει καμία υποχρέωση να επιστρέψει τα τέλη αδείας που καταβλήθηκαν από την Telekom Romania προκαταβολικά, ενώ όλα τα οφειλόμενα τέλη αδείας για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της σύμβασης θεωρούνται αμέσως ληξιπρόθεσμα και απαιτητά..

- Σύμβαση της Telekom Romania με την DFL Deutsche Fußball Liga e.V. για την μετάδοση στα αθλητικά κανάλια της Telekom Romania των αγώνων Bundesliga.

Σύμβαση με την DFL Deutsche Fußball Liga e.V. για τη μετάδοση στα αθλητικά κανάλια της Telekom Romania των αγώνων Bundesliga για τις περιόδους 2018-2021 (με λήξη την 30.06.2021). Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου**, η Telekom Romania υποχρεούται να ενημερώσει άμεσα τον παρέχοντα την άδεια, ενώ ο παρέχων την άδεια έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση με άμεση ισχύ εάν αυτή η αλλαγή ελέγχου επηρεάζει τα εμπορικά του συμφέροντα(κατόπιν περιόδου συμμόρφωσης 14 ημερών).

- Σύμβαση της Telekom Romania με την Formula One World Championship Limited για την μετάδοση στα αθλητικά κανάλια των αγώνων Formula One.

Σύμβαση με την Formula One World Championship Limited για τη μετάδοση στα αθλητικά κανάλια της Telekom Romania των αγώνων Formula One, για τις περιόδους 2018-2019 (με λήξη την 31.12.2019). Σε περίπτωση σημαντικής αλλαγής ελέγχου (είτε άμεση είτε έμμεση) ή ελέγχου της Telekom Romania, ο παρέχων την άδεια έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση και να απαιτήσει όλα τα τέλη δικαιωμάτων για το αντίστοιχο έτος (αυτά τα τέλη θα επιστραφούν εάν ο παρέχων την άδεια καταφέρει να παραχωρήσει τα δικαιώματα αδείας σε άλλη οντότητα).

- Σύμβαση της Telekom Romania Mobile με την DTAG για την παροχή υπηρεσιών aero complementary ground components.

Το 2017 η Telekom Romania Mobile προχώρησε σε σύμβαση με την DTAG για την παροχή υπηρεσιών aero complementary ground components στη Ρουμανία. Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου της Telekom Romania Mobile, η DTAG δύναται να καταγγείλει την σύμβαση με άμεση ισχύ.

“Fiber Pool” Project- Το 2014 η Telekom Romania σύναψε σύμβαση με την DTAG για τις Διεθνείς Τηλεπικοινωνιακές Μεταφορές. Σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου της Telekom Romania, η DTAG δύναται να καταγγείλει την σύμβαση.

*Αλλαγή ελέγχου σημαίνει οποιαδήποτε αλλαγή στην ταυτότητα του προσώπου ή της οντότητας που ασκεί έλεγχο στην σχετική εταιρεία. Ένα πρόσωπο ή μια οντότητα θεωρείται ότι ασκεί έλεγχο εάν οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια της σύμβασης, εκείνο το πρόσωπο ή η οντότητα: i) έχει την εξουσία(άμεσα ή έμμεσα) να κατευθύνει ή να μπορεί να κατευθύνει τη δίοικηση και τις πολιτικές της σχετικής εταιρείας, ή ii) κατέχει (άμεσα η έμμεσα) όχι λιγότερο από 50% του κεφαλαίου, ή των δικαιωμάτων ψήφου, στη σχετική εταιρεία.
**Αλλαγή ελέγχου υφίσταται εάν ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω γεγονότα προκύψουν: Απόκτηση της ελέγχουσας συμμετοχής, διαγραφές από το χρηματιστήριο, συστάσεις εταιρείας, αλλαγές στη μορφή της εταιρείας, συγχωνεύσεις, διασπάσεις ήαποσχίσεις, μεταφορά όλων των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας ,σύναψη συμφωνιών (Beherrschungsvertrag) ή παρόμοιων γεγονότων τα οποία χορηγούν πάνω από 50% των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρείας που έχει λάβει την άδεια (licensee) , άμεσα ή έμμεσα, σε έναν μέτοχο (μέσω απόκτησης μετοχών, σύμβασης, πληρεξούσιου κλπ) ή/και οποιοδήποτε γεγονός χορηγεί σε ένα πρόσωπο ή νομική οντότητα διαφορετικό από τον τωρινό μέτοχο πλειοψηφίας της εταιρείας που έχει λάβει την άδεια (licensee) το δικαίωμα να αντικαταστήσει, διορίσει ή να δίνει εντολές σε οποιονδήποτε από τη διοίκηση της εταιρείας που λαμβάνει την άδεια (licensee), ή οποιαδήποτε οντότητα ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο να εκπροσωπεί, ή να επηρεάζει σημαντικά την εταιρική πολιτική της εταιρείας που λαμβάνει την άδεια (licensee) με οποιονδήποτε τρόπο ή/και οποιοδήποτε γεγονός ανάλογο των ανωτέρω παραδειγμάτων.

ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΤΕ

Η πιστοληπτική αξιολόγηση του ΟΤΕ την 31/12/2018 ήταν BB+ από τον οίκο Standard & Poor's Ratings Services και B1 από τον οίκο Moody's Investors Service.
Οι αξιολογήσεις από τον οίκο Moody's Investors Service για το πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας (Global Medium-Term Note Program) ή για τα ομόλογα κάτω από το πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας που έχουν εκδοθεί από την ΟΤΕ PLC είναι αυτόκλητες.

(ι) Συμφωνίες αποζημίωσης μελών Διοικητικού Συμβουλίου ή προσωπικού σε περίπτωση παραίτησης / απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού θητείας / απασχόλησης λόγω δημόσιας πρότασης

Η Εταιρεία δεν έχει συνάψει συμφωνίες με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της για αποζημίωση των προσώπων αυτών, σε περίπτωση που εξ αιτίας υποβολής δημόσιας πρότασης για την απόκτηση των μετοχών της, υποχρεωθούν σε παραίτηση ή απολυθούν χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματιστεί η θητεία τους ή η απασχόλησή τους.

Κ. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ («ΕΔΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ») στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό του καθώς και για την αξιολόγηση και τη δημοσίευση των επιδόσεών του. Αυτοί οι ΕΔΜΑ εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, της χρηματοοικονομικής του θέσης καθώς και της κατάστασης ταμειακών ροών. Οι εναλλακτικοί δείκτες (ΕΔΜΑ) θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν αυτά.

Ορισμοί και συμφωνία των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ»)

Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ»)

Κατά την περιγραφή των επιδόσεων του Ομίλου χρησιμοποιούνται “Προσαρμοσμένοι” δείκτες όπως: Προσαρμοσμένο EBITDA και προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA %, προσαρμοσμένες καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες, προσαρμοσμένες επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές. Οι προσαρμοσμένοι αυτοί δείκτες υπολογίζονται αφαιρώντας από τους οικονομικούς δείκτες, οι οποίοι έχουν υπολογιστεί από κονδύλια των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, την επίδραση από τα κόστη ή τις καταβολές που σχετίζονται με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, τα κόστη ή τις καταβολές που σχετίζονται με προγράμματα αναδιοργάνωσης και έξοδα μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων καθώς και αυτά που σχετίζονται με την αγορά φάσματος.

Κόστη ή καταβολές σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης

Τα κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης εμπεριέχουν το κόστος των κινήτρων που δίνονται στους εργαζόμενους για να συμμετέχουν στο πρόγραμμα καθώς και τις εισφορές στο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης για την αποχώρηση / συνταξιοδότηση των εργαζομένων πριν από το προβλεπόμενο έτος ηλικίας για πλήρη σύνταξη. Τα κόστη αυτά συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων καθώς και στην κατάσταση ταμειακών ροών στις γραμμές «Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης» και «καταβολές προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης». Εξαιρούνται όμως από τον υπολογισμό των «προσαρμοσμένων» δεικτών προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθ’ αυτή δραστηριότητα του Ομίλου.

Έξοδα ή καταβολές σχετιζόμενα με λοιπά προγράμματα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις

Τα έξοδα αναδιοργάνωσης περιλαμβάνουν κόστη που δεν σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν από σημαντικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης καθώς και έξοδα σχετιζόμενα με μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις. Τα κόστη αυτά συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου, ενώ οι καταβολές των ποσών αυτών συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση ταμειακών ροών. Εξαιρούνται όμως από τον υπολογισμό των «προσαρμοσμένων» δεικτών προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου.

Καταβολές για αγορά φάσματος

Οι καταβολές για αγορά φάσματος περιλαμβάνουν τα ποσά που πληρώθηκαν για την απόκτηση αδειών μέσω διαγωνισμών που διεξάγει η Ρυθμιστική Αρχή για τη μετάδοση σημάτων μέσω συγκεκριμένων ζωνών του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος. Καθώς οι πληρωμές αυτές είναι σημαντικές και μη περιοδικές, αποτελεί κοινή πρακτική στην αγορά τηλεπικοινωνιών να μην συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των προσαρμοσμένων ταμειακών ροών και των προσαρμοσμένων επενδύσεων (σε πάγια περιουσιακά στοιχεία) προκειμένου τα αποτελέσματα των εταιρειών του κλάδου να είναι συγκρίσιμα.

Καθαρός Δανεισμός

Ο καθαρός δανεισμός είναι ένας «ΕΔΜΑ» που χρησιμοποιεί η διοίκηση για να αξιολογήσει την κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου και τη δυνατότητα μόχλευσης. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται προσθέτοντας στα μακροπρόθεσμα δάνεια το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων και τα βραχυπρόθεσμα δάνεια και αφαιρώντας από το σύνολο, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (βλ. παρακάτω πίνακα).

Καθαρός Δανεισμός (προσαρμοσμένος)

Ο προσαρμοσμένος καθαρός δανεισμός ορίζεται ως ο Καθαρός Δανεισμός που συμπεριλαμβάνει και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθότι αποτελούν σχετικά άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία. Οι υπολογισμοί παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

(Ευρώ εκατ.)	2018	2017	+/- %
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.280,6	1.276,2	+0,3%
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	548,0	764,5	-28,3%
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	-	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(1.084,7)	(1.297,7)	-16,4%
Καθαρός Δανεισμός	**743,9**	**743,0**	**+0,1%**
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	(5,1)	(5,9)	-13,6%
Καθαρός Δανεισμός (Προσαρμοσμένος)	**738,8**	**737,1**	**+0,2%**

EBITDA (Ο δείκτης λειτουργικών κερδών πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις)

Ο δείκτης EBITDA εξυπηρετεί στην καλύτερη ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου και υπολογίζεται ως εξής: Κύκλος εργασιών συν τα λοιπά λειτουργικά έσοδα μείον το σύνολο των λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα. Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το EBITDA με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

Προσαρμοσμένο EBITDA (Ο δείκτης λειτουργικών κερδών πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις)

Το προσαρμοσμένο EBITDA εξυπηρετεί στην καλύτερη ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, εξαιρουμένης της επίδρασης προγραμμάτων εθελουσίας αποχώρησης, εξόδων αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων. Ως «προσαρμοσμένο» EBITDA ορίζεται το EBITDA εξαιρουμένων των εξόδων για προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, των εξόδων αναδιοργάνωσης και των μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων, όπως αναλύεται στον παρακάτω πίνακα. Το προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το προσαρμοσμένο EBITDA με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

(Ευρώ εκατ.)	2018	2017	+/- %
Κύκλος εργασιών	3.798,7	3.796,9	+0,0%
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	83,0	51,4	+61,5%
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις	(2.630,8)	(2.611,7)	+0,7%
EBITDA	**1.250,9**	**1.236,6**	**+1,2%**
Περιθώριο EBITDA %	**32,9%**	**32,6%**	**+0,3μον**
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	51,0	51,7	-1,4%
Έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	14,9	6,8	+119,1%
Προσαρμοσμένο EBITDA	**1.316,8**	**1.295,1**	**+1,7%**
Προσαρμοσμένο περιθώριο EBITDA %	**34,7%**	**34,1%**	**+0,6μον**

Προσαρμοσμένα Καθαρά Κέρδη σε μετόχους της εταιρείας

Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη που κατανέμονται στους μετόχους της εταιρείας διευκολύνουν στην ανάλυση της καθαρής κερδοφορίας του Ομίλου εξαιρουμένης της επίδρασης μη επαναλαμβανόμενων ή μη περιοδικών στοιχείων και στη σύγκριση των επιδόσεων προηγούμενων περιόδων. Υπολογίζεται αν προστεθεί στα Καθαρά Κέρδη σε μετόχους της εταιρείας η επίδραση από τα ακόλουθα: κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης, καθαρή επίδραση από απομειώσεις, επανεκτίμηση των αναβαλλόμενων φόρων, χρημ/κά έξοδα για έκδοση και επαναγορά ομολόγων, αντιστροφή πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με την πώληση περιουσιακών στοιχείων, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, επίδραση αλλαγής φορολογικών συντελεστών και φορολογική επίδραση από τις εκπιπτόμενες ζημιές από επενδύσεις. Αναλυτικά ο υπολογισμός στον παρακάτω πίνακα.

(Ευρώ εκατ.) – Επίδραση μετά φόρων	2018	2017	+/- %
Καθαρά κέρδη σε μετόχους της εταιρείας	**256,5**	**169,3**	**+51,5%**
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	35,5	34,6	+2,6%
Έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	14,9	9,8	+52,0%
Καθαρή επίδραση από απομειώσεις και διαγραφές	11,4	31,4	-63,7%
Χρησιμοποίηση φορολογικών ζημιών για τις οποίες δεν είχε υπολογιστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(63,6)	(23,3)	+173,0%
Επίδραση αλλαγής φορολογικών συντελεστών	28,1	-	-
Αντιστροφή πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με πώληση περιουσιακών στοιχείων	(1,8)	(13,4)	-86,6%
Προσαρμοσμένα καθαρά Κέρδη σε μετόχους της εταιρείας	**281,0**	**208,4**	**+34,8%**

Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και προσαρμοσμένες επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία

Οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι οι καταβολές για αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί αυτόν τον «ΕΔΜΑ» για να εξασφαλίσει ότι η χρήση των ταμειακών διαθεσίμων γίνεται σύμφωνα με την ευρύτερη στρατηγική του Ομίλου για τη διαχείριση αυτών. Στον δείκτη των προσαρμοσμένων επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία δεν υπολογίζονται οι καταβολές για αγορά φάσματος και οι πληρωμές κεφαλαίου σχετιζόμενες με μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

(Ευρώ εκατ.)	2018	2017	+/- %
Αγορά ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (δημοσιευμένο) –(Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία)	(719,9)	(904,2)	-20,4%
Καταβολές για αγορά φάσματος	13,5	111,4	-87,9%
Πληρωμές κεφαλαίου σχετιζόμενες με μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	-	11,0	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων (Προσαρμοσμένο) - (Προσαρμοσμένες επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία)	**(706,4)**	**(781,8)**	**-9,6%**

Ελεύθερες Ταμειακές Ροές

Οι ελεύθερες ταμειακές ροές ορίζονται ως τα ταμειακά διαθέσιμα που πηγάζουν από τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου εξαιρουμένων των καθαρών ταμειακών ροών από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες μετά την αγορά ενσώματων

και άυλων περιουσιακών στοιχείων. Ο δείκτης αυτός μετράει τα ταμειακά διαθέσιμα που προκύπτουν από τη λειτουργική δραστηριότητα του Ομίλου, την αποτελεσματική διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης, λαμβάνοντας υπόψη την αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί αυτόν τον «ΕΔΜΑ» προς διευκόλυνση του αναγνώστη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, προκειμένου να αξιολογήσει καλύτερα τις ταμειακές επιδόσεις, τη δυνατότητα αποπληρωμής του χρέους, διανομής μερίσματος και διατήρησης αποθεματικού.

(Ευρώ εκατ.)	2018	2017	+/- %
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	995,5	800,6	+24,3%
Μείον: Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες διακοπεισών δραστηριοτήτων	(11,0)	(25,8)	-57,4%
Πιστωτικοί τόκοι εισπραχθέντες	2,5	1,6	+56,3%
Αγορά ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(719,9)	(904,2)	-20,4%
Ελεύθερες Ταμειακές Ροές	**267,1**	**(127,8)**	**-**

Προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές

Ο δείκτης αυτός διευκολύνει τη σύγκριση των ταμειακών ροών μεταξύ των εταιρειών της αγοράς τηλεπικοινωνιών και χρησιμοποιείται συχνά σε συζητήσεις με το επενδυτικό κοινό και τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης. Οι προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές υπολογίζονται εξαιρώντας από τις ελεύθερες ταμειακές ροές (βλ. ορισμό παραπάνω) τις καταβολές προγραμμάτων εθελουσίας αποχώρησης, εξόδων αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων και την αγορά φάσματος.

(Ευρώ εκατ.)	2018	2017	+/- %
Ελεύθερες Ταμειακές Ροές	**267,1**	**(127,8)**	**-**
Καταβολές προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης	60,9	65,2	-6,6%
Καταβολές αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενων νομικών υποθέσεων	3,2	43,4	-92,6%
Καταβολές για αγορά φάσματος	13,5	111,4	-87,9%
Προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές	**344,7**	**92,2**	**+273,9%**

Μαρούσι, 20 Φεβρουαρίου 2019

Μιχαήλ Τσαμάζ
Πρόεδρος Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος

Χαράλαμπος Μαζαράκης
Μέλος Δ.Σ

III. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων
Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (Εταιρεία ή/ και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 32 «Ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές» των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύριο θέμα ελέγχου	**Πως αντιμετωπίστηκε το κύριο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας**
Αναγνώριση εσόδου (εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)	
Επικεντρωθήκαμε σε αυτήν την περιοχή λόγω του όγκου των συναλλαγών, της πολυπλοκότητας των πληροφοριακών συστημάτων και της πολυμορφίας των προσφερόμενων υπηρεσιών, προϊόντων και τιμοκαταλόγων. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορα πληροφοριακά συστήματα και δικλίδες εσωτερικού ελέγχου ώστε να εξασφαλίζει ένα ολοκληρωμένο λογιστικό πλαίσιο αναγνώρισης εσόδων. Επίσης, η αναγνώριση των εσόδων απαιτεί κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης σε σχέση με την ορθή εφαρμογή των λογιστικών προτύπων και ειδικότερα του ΔΠΧΑ 15 – Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες, το οποίο υιοθετήθηκε από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2018 με τη μέθοδο τη σωρευτικής επίδρασης. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την αναγνώρισή εσόδων και την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 αναφέρονται στη Σημείωση 3.26 «Βασικές λογιστικές πολιτικές – Αναγνώριση Εσόδων και Εξόδων» και στη Σημείωση 4 «Μεταβολές στις λογιστικές αρχές».	Εκτιμήσαμε τη συνέπεια της εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου αναφορικά με τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες για τις διαφορετικές κατηγορίες εσόδων του Ομίλου. Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες: • Εξετάσαμε το περιβάλλον πληροφορικής των συστημάτων που υποστηρίζουν τις σημαντικές κατηγορίες εσόδων και καλύπτουν τις διαδικασίες παραγγελίας, παροχής υπηρεσιών, τιμολόγησης και υπολογισμού των τιμών. Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες περιλάμβαναν και την εκτίμηση του περιβάλλοντος εσωτερικού ελέγχου και των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη διαχείριση των αλλαγών και τους περιορισμούς πρόσβασης στα συστήματα αυτά. • Εξετάσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με τις συναλλαγές που καταχωρούνται και μεταφέρονται μεταξύ συστημάτων, από τη δημιουργία τους μέχρι και την καταχώρισή τους στο γενικό καθολικό. • Εξετάσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τους αλγοριθμικούς υπολογισμούς που υποστηρίζουν τις εκτιμήσεις σχετικά με την αναγνώριση εσόδου. • Εξετάσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις εγγραφές που απαιτούνται βάσει του νέου προτύπου, καθώς και το σχεδιασμό και τις δικλείδες εσωτερικού ελέγχου των συστημάτων που τις υποστηρίζουν.

- Εξετάσαμε τη μεθοδολογία και τους υπολογισμούς της Διοίκησης σχετικά με τη σωρευτική επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15.

- Επισκοπήσαμε παρασταστικά εσόδου σε δειγματοληπτική βάση.

Με βάση τις ελεγκτικές μας διαδικασίες, δεν εντοπίστηκαν ευρήματα αναφορικά με την αναγνώριση εσόδου, όπως αυτή περιγράφεται στις Σημειώσεις 3.26 και 4 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας (ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Στην ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2018 ο Όμιλος εμφάνιζε υπεραξία ύψους €446,9 εκ (Σημείωση 6 «Υπεραξία» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων). Η υπεραξία έχει κατανεμηθεί στις ακόλουθες δύο μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών («ΜΔΤΡ»): Όμιλος Cosmote – Ελλάδα, Όμιλος Cosmote – Ρουμανία και ελέγχεται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση.
Επικεντρωθήκαμε σε αυτήν την περιοχή δεδομένου ότι η Διοίκηση έχει προσδιορίσει το ανακτήσιμο ποσό κάθε ΜΔΤΡ ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας χρήσης. Αυτό απαιτεί κρίση από την πλευρά της Διοίκησης σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα των ως άνω μονάδων και τα επιτόκια προεξόφλησης που εφαρμόζονται στις προβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Οι κρίσεις της Διοίκησης σχετίζονται με μεταβλητές, όπως ο μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων και το μελλοντικό λειτουργικό κέρδος προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν αναφέρονται στη Σημείωση 6 «Υπεραξία» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Αξιολογήσαμε τη συνολική διαδικασία ελέγχου απομείωσης που διενεργεί η Διοίκηση, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας επισκόπησης και έγκρισης των μοντέλων εκτίμησης απομείωσης.

Οι βασικές παραδοχές που αξιολογήθηκαν περιλάμβαναν τις τάσεις των εσόδων και του περιθωρίου κέρδους , τις εκτιμώμενες επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με το δίκτυο και τα επιτόκια προεξόφλησης.

Με την υποστήριξη στελεχών μας που εξειδικεύονται στις αποτιμήσεις, προβήκαμε σε εκτεταμένες συζητήσεις με τη Διοίκηση σχετικά με την καταλληλότητα των μοντέλων απομείωσης και τη λογικότητα των παραδοχών, διενεργώντας τα εξής:

- Συγκρίναμε τις βασικές παραδοχές, που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα αποτίμησης της Διοίκησης, με τις τάσεις της αγοράς και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια.

- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων ταμειακών ροών και συμφωνήσαμε τα σχετικά στοιχεία με τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά σχέδια.

- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων

Επιπλέον οι εμπορικές και επιχειρησιακές προκλήσεις που υπάρχουν στις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος έχουν ως αποτέλεσμα αυξημένο κίνδυνο απομείωσης.
Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης υπεραξίας, κατά τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με την υπεραξία που εμφάνιζε ο Όμιλος στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις. . (Σημειώσεις: 2 «Βάση Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων», 3 «Βασικές Λογιστικές Πολιτικές» και 6 «Υπεραξία» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

της Διοίκησης, μέσω σύγκρισης της πραγματικής απόδοσης, σε σχέση με τις προηγούμενες προβλέψεις.

- Επισκοπήσαμε τον υπολογισμό του επιτοκίου προεξόφλησης.

Επιβεβαιώσαμε την ορθότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στη Σημείωση 6 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τις διαδικασίες που διενεργήσαμε, δεν εντοπίσαμε εξαιρέσεις και θεωρούμε ότι οι παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης βρίσκονταν εντός λογικού εύρους.

Εκτίμηση απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες (Εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 η Εταιρεία κατείχε συμμετοχές ύψους €3.245,2 εκ σε θυγατρικές εταιρείες που αποτιμώνται αρχικά στο κόστος κτήσης, το οποίο προσαρμόζεται σε περίπτωση που απαιτείται απομείωση. (Σημείωση 9 «Συμμετοχές» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Στις σημαντικές συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες περιλαμβάνονται η Cosmote (€2.763,5 εκ), η οποία κατέχει τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην κινητή τηλεφωνία σε Ελλάδα, Ρουμανία και Αλβανία, καθώς και η θυγατρική OTE International Investments (€284,9 εκ), η οποία κατέχει συμμετοχή στην εταιρεία σταθερής τηλεφωνίας Telekom Romania.

Οι υπόλοιπες συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες συνολικού ποσού € 196,8 εκ. αφορούν σε διάφορες εταιρείες που σχετίζονται με τη δραστηριότητα του Ομίλου στην Ελλάδα, καθώς και την ελληνική εταιρεία επενδύσεων σε ακίνητα, την ΟΤΕ Ακίνητα (OTE Estate).

Για την αξιολόγηση της εκτίμησης απομείωσης σε σχέση με τις συμμετοχές σε θυγατρικές της Εταιρείας, διενεργήσαμε τις ελεγκτικές διαδικασίες που περιγράφονται στο κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας».

Κατόπιν της ολοκλήρωσης των διαδικασιών που εφαρμόστηκαν για τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αξιολογήσαμε την ανάλυση που ετοίμασε η Διοίκηση, σύμφωνα με την οποία τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ συσχετίστηκαν με τις αντίστοιχες συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.

Από την αξιολόγηση των διαδικασιών ελέγχου απομείωσης των συμμετοχών, που διενέργησε η Διοίκηση, δεν διαπιστώσαμε εξαιρέσεις και θεωρούμε ότι οι παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης βρίσκονταν εντός λογικού εύρους. Επιπλέον επιβεβαιώσαμε την ορθότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στη Σημείωση 9 «Συμμετοχές» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Επικεντρωθήκαμε σε αυτήν την περιοχή διότι τα δεδομένα που περιγράφονται στο κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας» έχουν επίδραση και στις παραπάνω συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.

Κατά τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 δεν προέκυψε ζημιά απομείωσης σε σχέση με τις συμμετοχές της Εταιρείας. (Σημειώσεις: 3.1 «Βασικές Λογιστικές Πολιτικές – Ενοποίηση και Συμμετοχές» και 9 «Συμμετοχές» των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Άλλες Πληροφορίες πέραν των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και της εκθέσεως του ελεγκτή επί αυτών

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή, καθώς και τον «Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης Εταιρειών Ομίλου ΟΤΕ 2018», που αναμένεται να τεθεί υπόψη μας μετά την 20/2/2019.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας, δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920, και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 43ββ του Κωδ.2190/1920 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2018 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- Η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ.Ν.2190/1920.

- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες, τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Όταν αναγνώσουμε τον «Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης Εταιρειών Ομίλου ΟΤΕ 2018», εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια σε αυτά , έχουμε την υποχρέωση να γνωστοποιήσουμε το θέμα αυτό στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση και ανάλογα την περίπτωση να προβούμε σε περαιτέρω ενέργειες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητές τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 23/6/2011 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 8 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 2019
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφ. Κηφισίας 268
15232 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Φώτης Σμυρνής
Αρ Μ ΣΟΕΛ: 52861

IV. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ) ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις που παρατίθενται στις σελίδες από 87 έως 168 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 20 Φεβρουαρίου 2019 και υπογράφονται από τους κατωτέρω:

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος	Το Μέλος του Δ.Σ. & Chief Officer Χρηματοοικονομικών Θεμάτων Ομίλου ΟΤΕ	Ο Executive Director Financial Operations Ομίλου ΟΤΕ	Ο Διευθυντής Λογιστικών Υπηρεσιών
Μιχαήλ Τσαμάζ	Χαράλαμπος Μαζαράκης	Γεώργιος Μαυράκης	Αναστάσιος Καπενής

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΡ. ΓΕΜΗ 1037501000
ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 99 – 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΕΛΙΔΑ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΗ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ) 87
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ) 88
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ) 89
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ) 90
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΤΑΙΡΙΚΗ) 91
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ) 92

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΥΤΗ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΟΜΙΛΟΥ 93
2. ΒΑΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 94
3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ 100
4. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 110
5. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ 122
6. ΥΠΕΡΑΞΙΑ 124
7. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ 126
8. ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 127
9. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ - ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ 128
10. ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 132
11. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 132
12. ΠΕΛΑΤΕΣ 132
13. ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 133
14. ΛΟΙΠΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 133
15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ 134
16. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ – ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ 134
17. ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ – ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟ 134
18. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ 135
19. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ 135
20. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 139
21. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 143
22. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΟΙ 144
23. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 149
24. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 149
25. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ 149
26. ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ 150
27. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ 150
28. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ 153
29. ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ 157
30. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 162
31. ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ 168
32. ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ 168
33. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ 168

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2018	2017[1]	2018	2017[1]
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	5	2.741,1	2.740,9	1.296,4	1.239,2
Υπεραξία	6	446,9	447,1	-	-
Τηλεπικοινωνιακές άδειες	7	448,5	523,6	3,6	4,4
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	8	432,2	504,2	224,5	255,5
Συμμετοχές	9	0,1	0,1	3.245,2	3.426,7
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	20	79,2	82,5	79,2	82,5
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	22	254,8	313,5	88,3	117,0
Κόστος συμβάσεων	4,26	50,2	-	4,0	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	10	115,8	112,1	77,0	73,0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**4.568,8**	**4.724,0**	**5.018,2**	**5.198,3**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	11	82,0	91,3	11,5	12,4
Πελάτες	12	606,0	719,7	294,5	357,1
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	13	5,1	5,9	2,3	16,8
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	4,26	36,4	-	1,9	-
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	14	245,5	259,3	214,9	154,5
Δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα		2,9	4,3	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	15	1.084,7	1.297,7	292,9	185,6
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**2.062,6**	**2.378,2**	**818,0**	**726,4**
Περιουσιακά στοιχεία ομάδας στοιχείων κατεχόμενα προς πώληση	9	68,5	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		**6.699,9**	**7.102,2**	**5.836,2**	**5.924,7**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας					
Μετοχικό κεφάλαιο	16	1.387,1	1.387,1	1.387,1	1.387,1
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	16	496,7	496,4	496,7	496,4
Ίδιες μετοχές	16	(108,5)	(14,5)	(108,5)	(14,5)
Τακτικό αποθεματικό	17	383,3	373,5	383,3	373,5
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	17	(122,8)	(157,1)	(13,0)	(11,4)
Μεταβολές σε ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών		(3.314,1)	(3.314,1)	-	-
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	17	3.611,5	3.573,1	743,3	727,1
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας		**2.333,2**	**2.344,4**	**2.888,9**	**2.958,2**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	9	241,5	245,0	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**2.574,7**	**2.589,4**	**2.888,9**	**2.958,2**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	19	1.280,6	1.276,2	1.270,4	1.004,4
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	20	186,9	224,3	154,5	189,9
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	20	120,9	129,9	120,9	129,9
Συμβατικές υποχρεώσεις	4,26	50,8	-	110,9	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	22	23,7	30,6	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	21	87,8	130,8	66,3	207,1
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**1.750,7**	**1.791,8**	**1.723,0**	**1.531,3**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές		1.034,0	1.154,3	425,3	392,3
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	19	-	-	-	163,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	19	548,0	764,5	278,6	378,4
Φόρος εισοδήματος	22	25,5	41,6	13,1	12,7
Συμβατικές υποχρεώσεις	4,26	122,0	-	73,4	-
Έσοδα επόμενης χρήσης		-	128,3	-	73,3
Πρόβλεψη προγράμματος εθελουσίας αποχώρησης	20	141,1	139,3	141,1	139,3
Μερίσματα πληρωτέα	18	0,9	0,4	0,8	0,4
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	23	464,3	492,6	292,0	275,8
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**2.335,8**	**2.721,0**	**1.224,3**	**1.435,2**
Υποχρεώσεις ομάδας στοιχείων κατεχόμενες προς πώληση	9	38,7	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**6.699,9**	**7.102,2**	**5.836,2**	**5.924,7**

[1]Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. Βλέπε Σημείωση 4.

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 93-168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ, πλην στοιχείων ανά μετοχή)	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2018	2017[1,2]	2018	2017[1]
Κύκλος εργασιών					
Σταθερή τηλεφωνία:					
Έσοδα λιανικής		1.162,6	1.191,2	916,8	904,6
Έσοδα χονδρικής		662,9	662,6	327,1	347,7
Λοιπά έσοδα		308,1	295,6	228,7	216,2
Σύνολο εσόδων σταθερής τηλεφωνίας		**2.133,6**	**2.149,4**	**1.472,6**	**1.468,5**
Κινητή τηλεφωνία:					
Έσοδα υπηρεσιών		1.247,3	1.276,3	-	-
Έσοδα πώλησης συσκευών		268,3	223,3	34,0	33,3
Λοιπά έσοδα		23,4	20,3	-	-
Σύνολο εσόδων κινητής τηλεφωνίας		**1.539,0**	**1.519,9**	**34,0**	**33,3**
Λοιπά έσοδα		**126,1**	**127,6**	**76,0**	**82,0**
Σύνολο κύκλου εργασιών		**3.798,7**	**3.796,9**	**1.582,6**	**1.583,8**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	24	**83,0**	**51,4**	**14,0**	**8,1**
Λειτουργικά έξοδα					
Έξοδα διασύνδεσης και περιαγωγής		(550,8)	(548,0)	(101,2)	(106,5)
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	4,12	(150,1)	(106,2)	(34,2)	(20,5)
Αποδοχές προσωπικού		(563,7)	(615,9)	(247,5)	(286,4)
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	20	(51,0)	(51,7)	(39,1)	(27,7)
Έξοδα εμπορικών προμηθειών		(95,9)	(136,2)	(20,6)	(19,0)
Κόστος εμπορευμάτων		(367,3)	(293,6)	(67,7)	(67,2)
Έξοδα συντήρησης και επισκευών		(94,1)	(92,9)	(34,8)	(34,7)
Έξοδα προώθησης		(83,7)	(92,5)	(24,1)	(26,6)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα, εκ των οποίων:		(674,2)	(674,7)	(376,1)	(357,6)
Ενοίκια, μισθώσεις και κόστος εγκαταστάσεων		*(216,5)*	*(205,5)*	*(107,9)*	*(107,0)*
Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων		*(150,6)*	*(163,5)*	*(151,1)*	*(142,7)*
Λοιποί φόροι και τέλη ρυθμιστικών αρχών		*(65,7)*	*(65,3)*	*(22,7)*	*(22,5)*
Κόστος κατασκευής δικτύου		*(0,4)*	*(11,4)*	-	-
Λοιπά λειτουργικά έξοδα		*(241,0)*	*(229,0)*	*(94,4)*	*(85,4)*
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις		**(2.630,8)**	**(2.611,7)**	**(945,3)**	**(946,2)**
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων		**1.250,9**	**1.236,6**	**651,3**	**645,7**
Αποσβέσεις και απομειώσεις	5,7,8	(755,7)	(839,9)	(312,5)	(324,9)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων		**495,2**	**396,7**	**338,8**	**320,8**
Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		(86,1)	(139,1)	(66,5)	(89,2)
Πιστωτικοί τόκοι		2,4	1,6	3,0	2,5
Συναλλαγματικές διαφορές, καθαρές		(0,3)	(5,5)	0,5	(0,8)
Έσοδα από μερίσματα	9	-	-	30,0	126,6
Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις	9,13	2,2	19,0	2,4	(41,1)
Ζημιές από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες		**(81,8)**	**(124,0)**	**(30,6)**	**(2,0)**
Κέρδη προ φόρων		**413,4**	**272,7**	**308,2**	**318,8**
Φόρος εισοδήματος	22	(165,8)	(147,6)	(111,9)	(92,2)
Κέρδη χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**247,6**	**125,1**	**196,3**	**226,6**
Ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες	9	(81,7)	(102,3)	-	-
Κέρδη χρήσης		**165,9**	**22,8**	**196,3**	**226,6**
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		175,0	67,2	196,3	226,6
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(9,1)	(44,4)	-	-
Κέρδη χρήσης		**165,9**	**22,8**	**196,3**	**226,6**
Κέρδη ανά μετοχή κατανεμόμενα σε μετόχους της Εταιρείας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	25	0,5285	0,3464	-	-
Απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή	25	0,5285	0,3464	-	-
Συνολικά βασικά κέρδη ανά μετοχή κατανεμόμενα στους μετόχους της Εταιρείας	25	0,3606	0,1375	-	-

[1]Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. Βλέπε Σημείωση 4.

[2]Αναπροσαρμοσμένα ποσά λόγω της ομάδας στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» (βλέπε Σημείωση 9).

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 93-168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2018	2017[1]	2018	2017[1]
Κέρδη χρήσης		**165,9**	**22,8**	**196,3**	**226,6**
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Στοιχεία που δε θα ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές)	20	(0,8)	10,9	(0,8)	9,6
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)		0,2	(3,0)	0,2	(2,8)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών / (ζημιών) λόγω αλλαγής στο φορολογικό συντελεστή		(0,7)	-	(0,6)	-
Σύνολο στοιχείων που δε θα ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		**(1,3)**	**7,9**	**(1,2)**	**6,8**
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Συναλλαγματικές διαφορές		35,9	(15,2)	-	-
Καθαρή μεταβολή στα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	13	-	0,5	-	0,4
Αναβαλλόμενοι φόροι επί της καθαρής μεταβολής στα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία		-	(0,1)	-	(0,1)
Σύνολο στοιχείων που ενδέχεται να ταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων		**35,9**	**(14,8)**	**-**	**0,3**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης		**34,6**	**(6,9)**	**(1,2)**	**7,1**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		**200,5**	**15,9**	**195,1**	**233,7**
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		211,4	66,6	195,1	233,7
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(10,9)	(50,7)	-	-
		200,5	**15,9**	**195,1**	**233,7**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα κατανεμόμενα σε μετόχους της Εταιρείας προερχόμενα από:					
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		254,6	159,7	195,1	233,7
Διακοπείσες δραστηριότητες		(43,2)	(93,1)	-	-
		211,4	**66,6**	**195,1**	**233,7**

[1]Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. Βλέπε Σημείωση 4.

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 93-168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Αποδιδόμενα στους μετόχους της Εταιρείας								Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Τακτικό αποθεματικό	Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	Μεταβολές σε ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	Σύνολο		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017[1]	**1.387,1**	**496,2**	**(14,3)**	**362,2**	**(156,5)**	**(3.314,1)**	**3.595,4**	**2.356,0**	**295,7**	**2.651,7**
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης	-	-	-	-	-	-	67,2	**67,2**	(44,4)	**22,8**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(0,6)	-	-	**(0,6)**	(6,3)	**(6,9)**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	**-**	**-**	**-**	**-**	**(0,6)**	**-**	**67,2**	**66,6**	**(50,7)**	**15,9**
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	-	-	-	(78,2)	**(78,2)**	-	**(78,2)**
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	-	-	-	11,3	-	-	(11,3)	**-**	-	**-**
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	0,2	(0,2)	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017[1]	**1.387,1**	**496,4**	**(14,5)**	**373,5**	**(157,1)**	**(3.314,1)**	**3.573,1**	**2.344,4**	**245,0**	**2.589,4**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	**1.387,1**	**496,4**	**(14,5)**	**373,5**	**(157,1)**	**(3.314,1)**	**3.573,1**	**2.344,4**	**245,0**	**2.589,4**
Επίδραση εφαρμογής των ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9	**-**	**-**	**-**	**-**	**(1,2)**	**-**	**44,7**	**43,5**	**7,5**	**51,0**
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης	-	-	-	-	-	-	175,0	**175,0**	(9,1)	**165,9**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	36,4	-	-	**36,4**	(1,8)	**34,6**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	**-**	**-**	**-**	**-**	**36,4**	**-**	**175,0**	**211,4**	**(10,9)**	**200,5**
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	(0,9)	-	-	**(0,9)**	-	**(0,9)**
Διανομή μερισμάτων (Σημείωση 18)	-	-	-	-	-	-	(171,5)	**(171,5)**	(0,1)	**(171,6)**
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	-	-	-	9,8	-	-	(9,8)	**-**	-	**-**
Απόκτηση ιδίων μετοχών	-	-	(94,2)	-	-	-	-	**(94,2)**	-	**(94,2)**
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	0,3	0,2	-	-	-	-	**0,5**	-	**0,5**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2018	**1.387,1**	**496,7**	**(108,5)**	**383,3**	**(122,8)**	**(3.314,1)**	**3.611,5**	**2.333,2**	**241,5**	**2.574,7**

[1]Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. Βλέπε Σημείωση 4.

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 93-168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Τακτικό αποθεματικό	Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017[1]	**1.387,1**	**496,2**	**(14,3)**	**362,2**	**(18,5)**	**590,0**	**2.802,7**
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	226,6	**226,6**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	7,1	-	**7,1**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**-**	**-**	**-**	**-**	**7,1**	**226,6**	**233,7**
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	-	-	(78,2)	**(78,2)**
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	-	-	-	11,3	-	(11,3)	**-**
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	0,2	(0,2)	-	-	-	**-**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017[1]	**1.387,1**	**496,4**	**(14,5)**	**373,5**	**(11,4)**	**727,1**	**2.958,2**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	**1.387,1**	**496,4**	**(14,5)**	**373,5**	**(11,4)**	**727,1**	**2.958,2**
Επίδραση εφαρμογής των ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9	**-**	**-**	**-**	**-**	**(0,4)**	**1,2**	**0,8**
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	196,3	**196,3**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	-	-	-	-	(1,2)	-	**(1,2)**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	**-**	**-**	**-**	**-**	**(1,2)**	**196,3**	**195,1**
Διανομή μερισμάτων (Σημείωση 18)	-	-	-	-	-	(171,5)	**(171,5)**
Μεταφορά σε τακτικό αποθεματικό	-	-	-	9,8	-	(9,8)	**-**
Απόκτηση ιδίων μετοχών	-	-	(94,2)	-	-	-	**(94,2)**
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	0,3	0,2	-	-	-	**0,5**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2018	**1.387,1**	**496,7**	**(108,5)**	**383,3**	**(13,0)**	**743,3**	**2.888,9**

[1]Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. Βλέπε Σημείωση 4.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ)

(Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ)	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2018	2017[1,2]	2018	2017[1]
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων		413,4	272,7	308,2	318,8
Προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις και απομειώσεις	5,7,8	755,7	839,9	312,5	324,9
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	20	51,0	51,7	39,1	27,7
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	20	(30,2)	9,8	(28,1)	9,0
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	20	2,3	2,1	2,3	2,1
Συναλλαγματικές διαφορές, καθαρές		0,3	5,5	(0,5)	0,8
Πιστωτικοί τόκοι		(2,4)	(1,6)	(3,0)	(2,5)
Έσοδα από μερίσματα	9	-	-	(30,0)	(126,6)
(Κέρδη) / ζημιές από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις	9,13	(2,2)	(19,0)	(2,4)	41,1
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		86,1	139,1	66,5	89,2
Προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		6,6	1,6	0,9	11,1
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		85,9	9,7	36,9	4,5
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανεισμού)		(42,4)	(115,2)	38,6	(44,1)
Πλέον / (Μείον):					
Καταβολές προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης	20	(60,9)	(65,2)	(50,5)	(38,6)
Καταβολές αποζημίωσης προσωπικού και λογαριασμού νεότητας, εκτός εισφορών εργαζομένων	20	(12,3)	(12,6)	(11,9)	(12,2)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		(88,0)	(131,8)	(64,6)	(92,5)
Φόρος εισοδήματος καταβεβλημένος		(178,4)	(211,9)	(85,1)	(129,7)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες διακοπεισών δραστηριοτήτων		11,0	25,8	-	-
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**995,5**	**800,6**	**528,9**	**383,0**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Συμμετοχή σε θυγατρική	9	-	-	(0,4)	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου επενδυμένου σε θυγατρική	9	-	-	61,5	-
Πώληση ή λήξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	13	0,4	0,2	-	-
Αποπληρωμές εισπρακτέων δανείων		7,1	6,2	21,4	7,3
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων		(719,9)	(904,2)	(345,8)	(409,9)
Κίνηση δεσμευμένων ταμειακών διαθεσίμων		1,2	(0,8)	-	-
Πιστωτικοί τόκοι εισπραχθέντες		2,5	1,6	3,0	2,5
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	101,6	55,6
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες διακοπεισών δραστηριοτήτων		(12,6)	(15,7)	-	-
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(721,3)**	**(912,7)**	**(158,7)**	**(344,5)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης		-	(0,3)	-	(0,3)
Απόκτηση ιδίων μετοχών	16	(94,2)	-	(94,2)	-
Πληρωμές σχετιζόμενες με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		(0,9)	-	-	-
Εισπράξεις από χορηγούμενα και εκδοθέντα δάνεια	19	570,3	150,0	925,0	193,6
Εξοφλήσεις δανείων	19	(784,1)	(242,7)	(922,6)	(479,7)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της Εταιρείας		(171,1)	(78,1)	(171,1)	(78,1)
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(480,0)**	**(171,1)**	**(262,9)**	**(364,5)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων		**(205,8)**	**(283,2)**	**107,3**	**(326,0)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης		**1.297,7**	**1.585,6**	**185,6**	**511,6**
Συναλλαγματικές διαφορές στα διαθέσιμα		0,3	(4,7)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα της ομάδας στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση		(7,5)	-	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης	15	**1.084,7**	**1.297,7**	**292,9**	**185,6**

[1]Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. Βλέπε Σημείωση 4.

[2]Αναπροσαρμοσμένα ποσά λόγω της ομάδας στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» (βλέπε Σημείωση 9).

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 93-168 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΟΜΙΛΟΥ

Η Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Ανώνυμη Εταιρεία (στο εξής αναφερόμενη ως «Εταιρεία», «ΟΤΕ» ή «μητρική»), ιδρύθηκε ως Ανώνυμη Εταιρεία στην Αθήνα, Ελλάδα το 1949 και είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο («Γ.Ε.ΜΗ.») με αριθμό 1037501000. Η διεύθυνση της έδρας της Εταιρείας είναι: Λεωφόρος Κηφισίας 99 - 151 24 Μαρούσι, Αθήνα , ενώ η διεύθυνση διαδικτύου της είναι www.cosmote.gr. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Μέχρι τη 19 Σεπτεμβρίου 2010, οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης με τη μορφή Αμερικανικών Αποθετηρίων Τίτλων (ADR). Σε συνέχεια της εξόδου από το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, οι Αμερικανικοί Αποθετήριοι Τίτλοι του ΟΤΕ διαπραγματεύονται στην αμερικανική εξωχρηματιστηριακή αγορά (OTC). Οι Παγκόσμιοι Αποθετήριοι Τίτλοι (GDRs) του ΟΤΕ είναι επίσης εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρείας αφορούν στην παροχή τηλεπικοινωνιακών και συναφών υπηρεσιών.

Από την 6 Φεβρουαρίου 2009, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της DEUTSCHE TELEKOM AG (μέθοδος ολικής ενοποίησης), η οποία εδρεύει στη Γερμανία και την 31 Δεκεμβρίου 2018 κατέχει ποσοστό 45,00% του ΟΤΕ (βλέπε Σημείωση 16).

Ο Όμιλος ΟΤΕ (στο εξής αναφερόμενος ως «Όμιλος»), πέραν της μητρικής Εταιρείας, περιλαμβάνει και τις εταιρείες, στις οποίες ο ΟΤΕ είτε άμεσα είτε έμμεσα ασκεί έλεγχο. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μη εισηγμένων εταιρειών οι οποίες ενοποιούνται και αντιπροσωπεύουν αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο από 5,0% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών ή του ενοποιημένου ενεργητικού ή των ενοποιημένων αποτελεσμάτων μετά την αφαίρεση της αναλογίας των μετοχών της μειοψηφίας, είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της μητρικής Εταιρείας, στη διεύθυνση διαδικτύου https://www.cosmote.gr/cs/otegroup/gr/oikonomikes_katastaseis_etairiwn_omilou.html.

Οι Ετήσιες Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (στο εξής αναφερόμενες ως «χρηματοοικονομικές καταστάσεις») της 31 Δεκεμβρίου 2018 και της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 20 Φεβρουαρίου 2019, ενώ τελούν υπό την τελική έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων του ΟΤΕ.

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 είναι ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31 Δεκεμβρίου 2018	19.343	8.203
31 Δεκεμβρίου 2017	20.386	8.470

Ο συνολικός αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναθεωρήθηκε για την 31 Δεκεμβρίου 2017 συμπεριλαμβάνοντας και τους εργαζόμενους με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2018 περιλαμβάνει 351 εργαζόμενους της TELEKOM ALBANIA (κατηγοριοποιημένη ως ομάδα στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση). Ο αντίστοιχος αριθμός προσωπικού την 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν 385.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ΟΤΕ και των ακόλουθων θυγατρικών εταιρειών, στις οποίες ο ΟΤΕ άμεσα ή έμμεσα ασκεί έλεγχο:

ΟΝΟΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΟΜΙΛΟΥ	
			2018	2017
COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. («COSMOTE»)	Υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας	Ελλάδα	100,00%	100,00%
OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	Εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων	Κύπρος	100,00%	100,00%
ΚΟΣΜΟ-ΟΥΑΝ ΕΛΛΑΣ ΜΑΡΚΕΤ ΣΑΪΤ Α.Ε. («COSMO-ONE»)	Υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου	Ελλάδα	61,74%	61,74%
OTE PLC	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Η. Βασίλειο	100,00%	100,00%
OTESAT-MARITEL A.E. («OTESAT-MARITEL»)	Δορυφορικές επικοινωνίες	Ελλάδα	94,08%	94,08%
OTE PLUS ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ Α.Ε.- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΥΛΑΞΗΣ («OTE PLUS»)	Συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες φύλαξης	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε. («ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ»)	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΤΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΛΥΣΕΙΣ Α.Ε. («OTE GLOBE»)	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε παρόχους	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗΣ Α.Ε. («ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ»)	Υπηρεσίες ασφαλιστικής πρακτόρευσης	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΕ («OTE ACADEMY»)	Υπηρεσίες εκπαίδευσης	Ελλάδα	100,00%	100,00%

ΟΝΟΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΟΜΙΛΟΥ	
			2018	2017
TELEKOM ROMANIA COMMUNICATIONS S.A. («TELEKOM ROMANIA»)	Υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας	Ρουμανία	54,01%	54,01%
NEXTGEN COMMUNICATIONS SRL («NEXTGEN»)	Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες	Ρουμανία	54,01%	54,01%
TELEKOM ROMANIA MOBILE COMMUNICATIONS S.A. («TELEKOM ROMANIA MOBILE»)	Υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας	Ρουμανία	86,20%	86,20%
TELEKOM ALBANIA	Υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας	Αλβανία	99,76%	99,76%
ΓΕΡΜΑΝΟΣ Α.Β.Ε.Ε. («ΓΕΡΜΑΝΟΣ»)	Εταιρεία δικτύου καταστημάτων	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOTE E-VALUE	Παροχή υπηρεσιών marketing	Ελλάδα	100,00%	100,00%
MOBILBEEEP ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	Εμπόριο	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	Τηλεοπτικές παραγωγές και υπηρεσίες τηλεόρασης	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOHOLDING ROMANIA LTD	Εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων	Κύπρος	-	100,00%
E-VALUE ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ («E-VALUE Μ.ΕΠΕ»)	Διαχείριση εκπρόθεσμων λογαριασμών	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOHOLDING INTERNATIONAL B.V.	Εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων	Ολλανδία	100,00%	100,00%
E-VALUE INTERNATIONAL S.A.	Παροχή υπηρεσιών marketing	Ρουμανία	100,00%	100,00%
OTE RURAL NORTH ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ («OTE RURAL NORTH»)	Ανάπτυξη και διαχείριση ευρυζωνικών υποδομών	Ελλάδα	100,00%	100,00%
OTE RURAL SOUTH ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ («OTE RURAL SOUTH»)	Ανάπτυξη και διαχείριση ευρυζωνικών υποδομών	Ελλάδα	100,00%	100,00%
COSMOTE PAYMENTS – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ Α.Ε. («COSMOTE PAYMENTS»)	Υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος	Ελλάδα	100,00%	-
COSMOTE GLOBAL SOLUTIONS S.A.	Υπηρεσίες Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ICT)	Βέλγιο	100,00%	-

ΝΕΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Την 5 Ιουνίου 2018, ιδρύθηκε η εταιρεία COSMOTE PAYMENTS. Η εταιρεία ανήκει εξ' ολοκλήρου στον ΟΤΕ.

Την 9 Αυγούστου 2018 ιδρύθηκε η εταιρεία COSMOTE GLOBAL SOLUTIONS S.A.. Η εταιρεία ανήκει κατά 99,00% στην COSMOTE και κατά 1,00% στην COSMOTE E-VALUE.

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ COSMOHOLDING ROMANIA LTD

Τον Οκτώβριο 2018, ολοκληρώθηκε η λύση και εκκαθάριση της COSMOHOLDING ROMANIA LTD (100,00% θυγατρική της COSMOTE).

2. ΒΑΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, που με βάση τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Τα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων απεικονίζονται σε εκατομμύρια Ευρώ, εκτός αν ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς της διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν τις αξίες των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων, των δαπανών και των γνωστοποιήσεων για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η διοίκηση σε συνεχή βάση αξιολογεί τις εκτιμήσεις και τις παραδοχές αυτές, οι οποίες κυρίως περιλαμβάνουν τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις, την ωφέλιμη ζωή των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, την απομείωση των ενσώματων παγίων, την απομείωση της υπεραξίας, την απομείωση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, την απομείωση των συμμετοχών, την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και για το λογαριασμό νεότητας, την αναγνώριση των εσόδων και εξόδων και τους φόρους εισοδήματος. Οι εκτιμήσεις

και οι παραδοχές αυτές βασίζονται στην υπάρχουσα εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες που θεωρούνται εύλογοι και αποτελούν τη βάση για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν είναι άμεσα διαθέσιμες από άλλες πηγές. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις κάτω από διαφορετικές παραδοχές ή συνθήκες.

Οι σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές που αφορούν σε μελλοντικές και άλλες κύριες πηγές αβεβαιότητας κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων μέσα στην επόμενη χρήση, έχουν ως εξής:

Απομείωση υπεραξίας

Ο Όμιλος αξιολογεί αν υπάρχει απομείωση της υπεραξίας τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Για το λόγο αυτό απαιτείται να εκτιμηθεί η αξία χρήσης κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει επιμεριστεί ποσό υπεραξίας. Η εκτίμηση της αξίας χρήσης απαιτεί ο Όμιλος να εκτιμήσει τις μελλοντικές ταμειακές ροές της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών και να επιλέξει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης, με βάση το οποίο θα καθοριστεί η παρούσα αξία των ανωτέρω μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης περιλαμβάνονται στη Σημείωση 6.

Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το Δ.Λ.Π. 12 «Φόροι Εισοδήματος» αφορά στα ποσά των φόρων που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει την πρόβλεψη για τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για τυχόν πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σαν αποτέλεσμα ελέγχου από τις φορολογικές αρχές. Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες σχετικά με τη φορολογία εισοδήματος και ως εκ τούτου απαιτείται σημαντική εκτίμηση από τη διοίκηση προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος. Οι απολογιστικοί φόροι εισοδήματος μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις, εξαιτίας μελλοντικών αλλαγών στη φορολογική νομοθεσία, σημαντικών αλλαγών στις νομοθεσίες των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος και η Εταιρεία, ή απρόβλεπτων επιπτώσεων από τον τελικό προσδιορισμό της φορολογικής υποχρέωσης κάθε χρήσης από τις φορολογικές αρχές. Αυτές οι αλλαγές μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας. Στην περίπτωση που οι τελικοί πρόσθετοι φόροι που προκύπτουν είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που πραγματοποιήθηκε ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 22.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στις περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής βάσης και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσμοθετηθεί και αναμένεται να ισχύουν στις περιόδους που οι διαφορές αυτές αναμένεται να απαλειφθούν. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών. Ο Όμιλος και η Εταιρεία λαμβάνουν υπόψη την ύπαρξη μελλοντικού φορολογητέου εισοδήματος και ακολουθούν μια συνεχή συντηρητική στρατηγική φορολογικού σχεδιασμού κατά την εκτίμηση της ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Οι λογιστικές εκτιμήσεις που σχετίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, απαιτούν από τη διοίκηση να κάνει υποθέσεις σχετικά με το χρονικό προσδιορισμό μελλοντικών γεγονότων, όπως της πιθανότητας του αναμενόμενου μελλοντικού φορολογητέου εισοδήματος και τις διαθέσιμες δυνατότητες φορολογικού σχεδιασμού. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 22.

Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από απαιτήσεις από πελάτες και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία.
Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημιά που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις. Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των πελατών, δεν είναι πρακτικό να εξετάζεται η εισπραξιμότητα του κάθε λογαριασμού ξεχωριστά, και ως εκ τούτου, σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλες οι απαιτήσεις εκτιμώνται με βάση ιστορικές τάσεις, στατιστικά στοιχεία, μελλοντικές προσδοκίες σχετικά με εκπρόθεσμους και καταργημένους πελάτες, ποσοστά επανενεργοποίησης εκπρόθεσμων ή καταργημένων πελατών και ποσοστά είσπραξης απαιτήσεων από καταργημένους πελάτες. Οι απαιτήσεις από εγχώριους και διεθνείς τηλεπικοινωνιακούς παρόχους εξετάζονται και εκτιμώνται για τον καθένα ξεχωριστά. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της εκάστοτε χρήσης. Τυχόν διαγραφές απαιτήσεων από εισπρακτέους λογαριασμούς πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 12 και στη Σημείωση 30.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και λοιπά προγράμματα καθορισμένων παροχών

Οι υποχρεώσεις για Αποζημίωση Προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και για το Λογαριασμό Νεότητας υπολογίζονται στην προεξοφλημένη παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών αποζημιώσεων και των παροχών στα παιδιά των υπαλλήλων που

έχουν καταστεί δεδουλευμένες στο τέλος της χρήσης. Οι υποχρεώσεις για τις παροχές αυτές υπολογίζονται στη βάση χρηματοοικονομικών και αναλογιστικών υποθέσεων που απαιτούν από τη διοίκηση να κάνει παραδοχές σχετικά με τα επιτόκια προεξόφλησης, τα ποσοστά αυξήσεων των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και ανικανότητας, τις ηλικίες συνταξιοδότησης και λοιπούς παράγοντες. Οι μεταβολές σε αυτές τις βασικές παραδοχές μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην υποχρέωση και στα σχετικά έξοδα κάθε περιόδου. Το καθαρό κόστος της περιόδου αποτελείται από την παρούσα αξία των παροχών που κατέστησαν δουλευμένες κατά τη διάρκεια της χρήσης, τον εκτοκισμό της μελλοντικής υποχρέωσης, το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας και τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές. Η Αποζημίωση Προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και ο Λογαριασμός Νεότητας δεν χρηματοδοτούνται. Λόγω του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα των εν λόγω προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, αυτές οι υποθέσεις υπόκεινται σε σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 20.

Εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής περιουσιακών στοιχείων
Ο Όμιλος και η Εταιρεία οφείλουν να εκτιμήσουν την ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αναγνωρίζονται είτε μέσω απόκτησής είτε μέσω συνενώσεων επιχειρήσεων. Οι εκτιμήσεις αυτές επανεξετάζονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη νέα δεδομένα και τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις
Ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκονται σε διάφορες αντιδικίες και νομικές υποθέσεις. Ο Όμιλος και η Εταιρεία επανεξετάζουν την κατάσταση κάθε σημαντικής υπόθεσης σε περιοδική βάση και αξιολογούν τον πιθανό οικονομικό κίνδυνο, βασιζόμενοι στην άποψη των νομικών υπηρεσιών. Εάν η ενδεχόμενη ζημιά από οποιαδήποτε αντιδικία ή νομική υπόθεση θεωρείται πιθανή και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, ο Όμιλος και η Εταιρεία υπολογίζουν πρόβλεψη για την εκτιμώμενη ζημιά. Τόσο για τον καθορισμό της πιθανότητας όσο και για τον καθορισμό του αν ο κίνδυνος μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, απαιτείται σε σημαντικό βαθμό η κρίση της διοίκησης. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, ο Όμιλος και η Εταιρεία επανεξετάζουν την πιθανή υποχρέωση σχετικά με εκκρεμείς αντιδικίες και νομικές υποθέσεις και πιθανόν να αναθεωρηθούν οι εκτιμήσεις για την πιθανότητα ενός δυσμενούς αποτελέσματος και η σχετική εκτίμηση της πιθανής ζημιάς. Τέτοιες αναθεωρήσεις στις εκτιμήσεις της πιθανής υποχρέωσης μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση και στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Απομείωση ενσωμάτων παγίων
Ο προσδιορισμός απομείωσης των ενσωμάτων παγίων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων που αφορούν, αλλά δεν περιορίζονται σε αυτές, στην αιτία, στο χρόνο και στο ποσό της απομείωσης. Η απομείωση βασίζεται σε ένα μεγάλο αριθμό παραγόντων, όπως στις αλλαγές των τρεχουσών συνθηκών ανταγωνισμού, στις προσδοκίες ανάπτυξης της αγοράς τηλεπικοινωνιών, στην αύξηση του κόστους κεφαλαίου, στη μελλοντική δυνατότητα χρηματοδότησης, στην τεχνολογική απαξίωση, στη διακοπή παρεχόμενων υπηρεσιών, στο τρέχον κόστος αντικατάστασης, στα καταβληθέντα ποσά για συγκρίσιμες συναλλαγές και σε άλλες μεταβολές συνθηκών που υποδεικνύουν ότι υπάρχει απομείωση. Το ανακτήσιμο ποσό συνήθως προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Ο προσδιορισμός των ενδείξεων απομείωσης, όπως και η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών και ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών των παγίων (ή ομάδων παγίων) απαιτούν από τη διοίκηση να κάνει σημαντικές εκτιμήσεις σχετικά με τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των ενδείξεων απομείωσης, τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, τα επιτόκια προεξόφλησης που πρέπει να εφαρμοστούν, τις ωφέλιμες ζωές και τις υπολειμματικές αξίες των παγίων.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2018 και μεταγενέστερα.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»**: Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο και στην Εταιρεία περιγράφεται στη Σημείωση 4.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»**: Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλες τις συμβάσεις. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο και στην Εταιρεία περιγράφεται στη Σημείωση 4.

- **ΔΠΧΑ 2 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»**: Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον

εισάγει μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

- **ΔΛΠ 40 (Τροποποίηση) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»**: Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση τους. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στη χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληρεί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί.

- **Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»**: Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τον προσδιορισμό της ημερομηνίας της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το ΔΛΠ 21 που αφορά στις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 - 2016)

Η τροποποίηση που παρατίθεται παρακάτω περιγράφει τις βασικές αλλαγές σε ένα ΔΛΠ.

- **ΔΛΠ 28 «Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»**: Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις ως προς το όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

Συγκεκριμένα νέα λογιστικά πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες έχουν τεθεί σε ισχύ για μεταγενέστερες περιόδους και δεν έχουν εφαρμοστεί κατά την κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος ερευνά την επίδραση των νέων προτύπων και τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση παρέχει στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

Κατά τη μετάβαση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υφιστάμενες λειτουργικές μισθώσεις (οι δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις αναφέρονται στη Σημείωση 29) θα προεξοφληθούν χρησιμοποιώντας το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης (incremental borrowing rate). Η παρούσα αξία που θα προκύψει θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση από μισθώσεις. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρηθούν ισόποσα με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένα κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης, σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Ο Όμιλος θα παράσχει εξήγηση των λόγων για τις μεταβολές των στοιχείων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για πρώτη φορά.

Αναφορικά με τις επιλογές και τις εξαιρέσεις που επιτρέπονται βάσει του ΔΠΧΑ 16, ο Όμιλος είναι πιθανόν να ακολουθήσει την παρακάτω προσέγγιση:

- Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και οι υποχρεώσεις από μισθώσεις θα παρουσιάζονται χωριστά στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.
- Οι απαιτήσεις αναγνώρισης, επιμέτρησης και γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 16 θα εφαρμοστούν εξ' ολοκλήρου στις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις «μικρής αξίας». Ως εκ τούτου, ο Όμιλος αναμένεται να κεφαλαιοποιήσει τόσο τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (εκτός από τις μισθώσεις πολύ μικρής διάρκειας, 30 ημερών ή μικρότερης) όσο και τις μισθώσεις «μικρής αξίας».

- Ο Όμιλος θα χρησιμοποιήσει την πρακτική διευκόλυνση να μη διαχωρίσει τα μέρη της σύμβασης που δεν αποτελούν μίσθωση (non-lease components) από τα στοιχεία της μίσθωσης (lease components) και επομένως θα αντιμετωπίσει κάθε στοιχείο της μίσθωσης και οποιαδήποτε συναφή μέρη που δεν αποτελούν μίσθωση ως μία ενιαία μίσθωση.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16, θα έχει τα ακόλουθα σημαντικά αποτελέσματα για τον Όμιλο:

- Οι πληρωμές μισθωμάτων του Ομίλου σχετίζονται κυρίως με μισθώσεις σταθμών βάσεως (σε έδαφος, στέγες κτιρίων και λοιπούς χώρους εγκατάστασης κεραιών), τεχνολογικού εξοπλισμού, οχημάτων, καταστημάτων και κτιρίων που χρησιμοποιούνται για διοικητικούς ή τεχνικούς σκοπούς.
- Κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων - οι οποίες, σύμφωνα με το ισχύον πρότυπο, πρέπει να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων - θα εμφανίζονται ως περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης και υποχρεώσεις από μισθώσεις στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης. Ως εκ τούτου, αναμένεται σημαντική αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά την πρώτη εφαρμογή, λόγω της κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και την αναγνώριση των αντίστοιχων υποχρεώσεων. Η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις θα οδηγήσει σε αντίστοιχη αύξηση του καθαρού δανεισμού.
- Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις επίσης θα μεταβληθεί καθώς το ΔΠΧΑ 16 αντικαθιστά το λειτουργικό κόστος μίσθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν. Αυτό θα οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων».
- Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος της αποπληρωμής μισθωμάτων που αφορά κεφάλαιο αναμένεται να μειώσει τις καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν θα περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνο το μέρος της αποπληρωμής μισθωμάτων που αφορά τόκους μίσθωσης θα εξακολουθήσει να περιλαμβάνεται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες, το σύνολο των οποίων θα αυξηθεί.

Η πραγματική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 θα εξαρτηθεί από το επιτόκιο προεξόφλησης του Ομίλου κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, τον προσδιορισμό των συμβάσεων μίσθωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου κατά την ημερομηνία αυτή και την τελική αξιολόγηση του Ομίλου για τη διάρκεια της μίσθωσης, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάσκηση τυχόν δικαιωμάτων ανανέωσης και τερματισμού.

Βάσει των ανωτέρω, ο Όμιλος προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 την 1 Ιανουαρίου 2019 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2019.

Συνοπτικά, με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της διοίκησης, η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 αναμένεται να είναι ως εξής:

Εκτιμώμενη επίδραση στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης κατά την 1 Ιανουαρίου 2019:

- Αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και αναγνώρισης απαίτησης από μισθώσεις, σε ένα εύρος από Ευρώ 390,0 έως Ευρώ 470,0 (εξαιρουμένων τυχόν προσαρμογών για προπληρωμένα ή δεδουλευμένα μισθώματα) και μια αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις.
- Για τις υπομισθώσεις (ο Όμιλος ως ενδιάμεσος εκμισθωτής) που θα ταξινομηθούν ως χρηματοδοτικές μισθώσεις, το δικαίωμα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων που υπομισθώνονται θα αποαναγνωριστεί και θα αναγνωριστεί μια απαίτηση από μισθώσεις. Τυχόν διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των δικαιωμάτων χρήσης που θα αποαναγνωριστούν και της απαίτησης από μισθώσεις που θα αναγνωριστεί θα επιβαρύνει τα ενοποιημένα κέρδη εις νέο κατά την ημερομηνία μετάβασης. Η επίδραση στα ενοποιημένα κέρδη εις νέο δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

Εκτιμώμενη επίδραση στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων για το 2019:

- Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων, οι «αποσβέσεις και απομειώσεις» αναμένεται να αυξηθούν σε ένα εύρος από 8 έως 12 ποσοστιαίες μονάδες και οι «χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα» αναμένεται να αυξηθούν σε ένα εύρος από 20 έως 30 ποσοστιαίες μονάδες. Η μείωση των εξόδων από ενοίκια αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των «λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων» που θα κυμαίνεται σε ένα εύρος από Ευρώ 75,0 έως Ευρώ 100,0. Η εκτιμώμενη επίδραση αφορά αποκλειστικά τις υφιστάμενες συμβάσεις κατά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Σε επίπεδο Εταιρείας, με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της διοίκησης, η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 αναμένεται να είναι ως εξής:

Εκτιμώμενη επίδραση στην εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης κατά την 1 Ιανουαρίου 2019:

- Αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης, σε ένα εύρος από Ευρώ 280,0 έως Ευρώ 310,0 (εξαιρουμένων τυχόν προσαρμογών για προπληρωμένα ή δεδουλευμένα μισθώματα) και μια αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις.

Εκτιμώμενη επίδραση στην εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων για το 2019:

- Στην εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων, οι «αποσβέσεις και απομειώσεις» αναμένεται να αυξηθούν σε ένα εύρος από 13 έως 16 ποσοστιαίες μονάδες και οι «χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα» αναμένεται να αυξηθούν σε ένα εύρος από 20 έως 26 ποσοστιαίες μονάδες. Η μείωση των εξόδων από ενοίκια αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των «λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων» που θα κυμαίνεται από Ευρώ 50,0 έως Ευρώ 60,0. Η εκτιμώμενη επίδραση αφορά αποκλειστικά τις υφιστάμενες συμβάσεις κατά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Το νέο λογιστικό πρότυπο για τις μισθώσεις, δεν έχει σημαντικό αντίκτυπο για τον Όμιλο ως εκμισθωτή. Ωστόσο, θα αλλάξει ο αριθμός των συμβάσεων μίσθωσης στις οποίες ο Όμιλος συμβάλλεται ως εκμισθωτής και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου. Η μίσθωση δικτύου χαλκού και οπτικής υποδομής αποκλειστικής χρήσης σε πελάτες χονδρικής καθώς και η παροχή υπηρεσιών συνεγκατάστασης θα ταξινομηθούν ως μίσθωση. Επιπλέον, η παροχή υπηρεσιών σε κέντρα δεδομένων, η μίσθωση χώρου (π.χ. χωριστά δωμάτια για την εγκατάσταση εξοπλισμού του πελάτη), επίσης θα αναγνωριστούν ως στοιχεία μίσθωσης.

- **ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία, στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης, με βάση το ΔΠΧΑ 9.

- **Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους ή ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, των φορολογικών κερδών και φορολογικών ζημιών και τους φορολογικούς συντελεστές.

- **ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019): Η τροποποίηση καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020): Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020): Η τροποποίηση αποσαφηνίζει τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, η τροποποίηση διασφαλίζει ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2015 (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε συγκεκριμένα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

- **ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»:** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

- **ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»:** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

- **ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»:** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

- **ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού»:** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν και ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

1. Ενοποίηση και Συμμετοχές

Θυγατρικές

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και όλων των θυγατρικών εταιρειών στις οποίες η Εταιρεία άμεσα ή έμμεσα ασκεί έλεγχο. Έλεγχος υπάρχει όταν ο Όμιλος εκτίθεται σε ή δικαιούται διάφορα οφέλη από τη συσχέτισή του με μία εταιρεία και έχει την ικανότητα να επηρεάζει τα οφέλη αυτά μέσω της δύναμης πάνω στην εταιρεία. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος από τον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που παύει ο έλεγχος.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων από τον Όμιλο λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της αγοράς. Το μεταβιβασθέν αντάλλαγμα για την απόκτηση μιας θυγατρικής υπολογίζεται ως το άθροισμα της εύλογης αξίας των μεταφερθέντων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία απόκτησης τους από τον αποκτώντα, των υποχρεώσεων που μεταβιβάσθηκαν από τον αποκτώντα προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες και τα συμμετοχικά δικαιώματα που έχει εκδώσει ο Όμιλος. Το τίμημα περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που μεταφέρονται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχάς στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Ανά περίπτωση εξαγοράς, ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς εξοδοποιούνται κατά την πραγματοποίησή τους.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημιά στα αποτελέσματα. Κάθε ενδεχόμενο αντάλλαγμα από τον αποκτώντα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 είτε στα αποτελέσματα είτε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Το ενδεχόμενο αντάλλαγμα που καταχωρείται στην καθαρή θέση δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών συντάσσονται στην ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας. Όλα τα διεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές καθώς και τα διεταιρικά κέρδη ή ζημιές απαλείφονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Ένα διεταιρικό δάνειο σε μια θυγατρική εξωτερικού για το οποίο δεν σχεδιάζεται ούτε είναι πιθανό να πραγματοποιηθεί ο διακανονισμός του στο ορατό μέλλον, θεωρείται μέρος της καθαρής επένδυσης στη θυγατρική αυτή και τα κέρδη ή οι ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Αλλαγή στα δικαιώματα ιδιοκτησίας χωρίς αλλαγή στον έλεγχο

Οι συναλλαγές με μη ελέγχουσες συμμετοχές που δεν καταλήγουν σε μεταβολή ελέγχου λογιστικοποιούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε και της λογιστικής αξίας του σχετικού ποσοστού συμμετοχής των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκαν καταχωρείται στην καθαρή θέση. Τα κέρδη ή οι ζημιές από πωλήσεις σε μη ελέγχουσες συμμετοχές επίσης καταχωρούνται στην καθαρή θέση. Στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης έχει αναγνωριστεί ποσό Ευρώ 3.314,1 κατά την απόκτηση μη ελεγχουσών συμμετοχών.

Πώληση θυγατρικών

Όταν ο Όμιλος διαθέτει ή παύει να έχει τον έλεγχο στη θυγατρική, αυτή επιμετράται στη εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία διάθεσής της ή όταν ο έλεγχος αυτής χάνεται, με την αλλαγή στη λογιστική αξία να αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημιά. Η εύλογη αξία είναι η αρχική λογιστική αξία για σκοπούς μελλοντικής αναγνώρισης του εναπομείναντος ως συγγενούς ή ως χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Επιπλέον, τα ποσά που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα σε σχέση με την εν λόγω θυγατρική μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

Συγγενείς εταιρείες

Οι συγγενείς εταιρείες είναι εκείνες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή, αλλά όχι έλεγχο επί της οικονομικής και επιχειρηματικής στρατηγικής τους και συνήθως κατέχεται ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες στις οποίες ασκείται σημαντική επιρροή αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συμμετοχή αναγνωρίζεται αρχικά στην αξία κτήσης της, αυξομειούμενη με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη και τις ζημιές της συμμετοχής μετά την ημερομηνία απόκτησης. Η επένδυση του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες περιλαμβάνει υπεραξία όπως έχει προσδιοριστεί κατά την απόκτηση.

Η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές μετά την απόκτηση αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και η συμμετοχή στις μεταβολές στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την απόκτηση, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Κέρδη ή ζημιές από συναλλαγές με συγγενείς εταιρείες απαλείφονται κατά το μέρος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές. Μερίσματα που λαμβάνονται από αυτές τις συμμετοχές απαλείφονται μειώνοντας την αξία της συμμετοχής. Περαιτέρω, η αξία των συμμετοχών αναπροσαρμόζεται με την τυχόν σωρευτική απομείωση της αξίας τους. Όταν οι ζημιές που αναλογούν στον Όμιλο υπερβαίνουν την λογιστική αξία της συμμετοχής, η λογιστική αξία μειώνεται στο μηδέν χωρίς περαιτέρω αναγνώριση ζημιών, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία ο Όμιλος έχει δημιουργήσει υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές, για λογαριασμό της συγγενούς εταιρείας.

Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών υπό κοινό έλεγχο

Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών που βρίσκονται υπό κοινό έλεγχο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3. Κατά συνέπεια ο Όμιλος (εφαρμόζοντας τις οδηγίες του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» για τέτοιες περιπτώσεις) λογιστικοποιεί τέτοιες συναλλαγές με τρόπο που προσομοιάζει στη μέθοδο «predecessor accounting». Με βάση αυτή τη λογιστική αρχή, ο Όμιλος ενσωματώνει τις λογιστικές αξίες των επιχειρήσεων που συνενώνονται (χωρίς την αναπροσαρμογή τους σε εύλογες αξίες). Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ή της νέας οντότητας μετά τη συναλλαγή συντάσσονται στη βάση του ότι η νέα διάρθρωση ίσχυε από την αρχή της πρώτης παρουσιαζόμενης περιόδου, και κατά συνέπεια αναπροσαρμόζονται τα συγκριτικά στοιχεία. Οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει μεταξύ του τιμήματος και της λογιστικής αξίας του ποσοστού των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.
Στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους, μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας των συμμετοχών όπου αυτό απαιτείται.

2. Μετατροπή Ξένων Νομισμάτων

Η Εταιρεία τηρεί τα λογιστικά της βιβλία σε Ευρώ που είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει την ημέρα της συναλλαγής. Κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι νομισματικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει την αντίστοιχη ημερομηνία. Τα κέρδη ή οι ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα μη νομισματικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας που αποκτήθηκαν. Τα μη νομισματικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας προσδιορισμού των εύλογων αξιών. Στην περίπτωση αυτή οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές από τη μεταβολή της εύλογης αξίας καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ανάλογα με το είδος του στοιχείου.

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της κάθε εταιρείας του Ομίλου αποτιμώνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτογενούς οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των εταιρειών που έχουν λειτουργικό νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης, περιλαμβανομένης και της υπεραξίας και των προσαρμογών στην εύλογη αξία των λογιστικών αξιών των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν κατά την εξαγορά, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με βάση τις τιμές του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης των αντίστοιχων συναλλαγών. Οι συνολικά προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές, αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση της ξένης δραστηριότητας.

Ένα διεταιρικό δάνειο σε θυγατρική στο εξωτερικό του οποίου ο διακανονισμός δεν έχει προγραμματιστεί ούτε αναμένεται να συμβεί στο προβλεπόμενο μέλλον, θεωρείται ως μέρος της καθαρής επένδυσης της δραστηριότητας στο εξωτερικό, και τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

3. Υπεραξία

Υπεραξία προκύπτει κατά την απόκτηση θυγατρικών εταιρειών και υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του τιμήματος και της εύλογης αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών της αποκτώμενης εταιρείας από την καθαρή εύλογη αξία της συμμετοχής του Ομίλου στα αποκτώμενα καθαρά περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτούμενης εταιρείας. Αν το συνολικό τίμημα της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης της αξίας της. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αναγνωριστεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Κάθε μονάδα ή ομάδα μονάδων στην οποία έχει

επιμερισθεί υπεραξία, αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο επίπεδο μέσα στην εταιρεία στο οποίο η υπεραξία παρακολουθείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης.

Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας διενεργείται σε ετήσια βάση ή πιο συχνά αν γεγονότα ή αλλαγές σε περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση. Η λογιστική αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με το ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης. Τυχόν απομείωση αναγνωρίζεται κατευθείαν ως έξοδο και δεν μπορεί να αναστραφεί μεταγενέστερα.

4. Τηλεπικοινωνιακές Άδειες

Οι τηλεπικοινωνιακές άδειες καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος. Αυτές οι άδειες έχουν προσδιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρώνται στο κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις. Η απόσβεση υπολογίζεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι μεταξύ 1 και 25 ετών.

5. Λοιπά Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μεμονωμένα αναγνωρίζονται στο ιστορικό κόστος, ενώ εκείνα που αποκτώνται κατά τις συνενώσεις επιχειρήσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Μεταγενέστερα, καταχωρούνται στο κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Όλα τα άυλα περιουσιακά στοιχεία έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια αυτής. Η διάρκεια ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων εξετάζεται σε ετήσια βάση, και τυχόν προσαρμογές δεν αναγνωρίζονται αναδρομικά.

Οι κύριες κατηγορίες των άυλων περιουσιακών στοιχείων έχουν ως ακολούθως:
Εμπορική επωνυμία: Αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά του ομίλου ΓΕΡΜΑΝΟΣ κατά το 2006. Η εμπορική επωνυμία αρχικά προσδιορίστηκε ότι είχε απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής. Κατά το 2008, η ωφέλιμη ζωή επανεκτιμήθηκε και προσδιορίστηκε στα 15 έτη από το τέλος του Οκτωβρίου 2008.
Συμβάσεις δικτύου (franchise agreements): Αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά του ομίλου ΓΕΡΜΑΝΟΣ. Αυτές οι συμβάσεις έχουν ωφέλιμη διάρκεια ζωής 20 έτη.
Λογισμικό: Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι μεταξύ 1 και 10 ετών.
Τηλεοπτικά δικαιώματα μετάδοσης: Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι μεταξύ 1 και 4 ετών.
Δικαιώματα παραχώρησης: 15 έτη και 18 έτη (βλέπε Σημείωση 3, παράγραφο 31).

6. Ενσώματα Πάγια

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, μειωμένα με τις επιχορηγήσεις που λαμβάνονται, αυξημένα με τόκους κατασκευαστικής περιόδου και μειωμένα με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν απομειώσεις της αξίας τους.

Οι επιχορηγήσεις εμφανίζονται ως μειωτικό στοιχείο του κόστους κτήσης των ενσώματων παγίων και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων μέσω των μειωμένων αποσβέσεων.

Τα έργα υπό κατασκευή περιλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια και η απόσβεση των ιδιοπαραγόμενων ενσώματων παγίων αρχίζει όταν αυτά είναι διαθέσιμα για χρήση. Το κόστος των ιδιοπαραγόμενων ενσώματων παγίων περιλαμβάνει το κόστος των υλικών, το κόστος της άμεσης εργασίας, το κόστος δανεισμού που κεφαλαιοποιείται και τα αναλογούντα γενικά έξοδα. Τα υλικά επενδύσεων περιλαμβάνουν υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή ενσώματων παγίων.

Η παρούσα αξία του αναμενόμενου κόστους για την απόσυρση ενός παγίου στοιχείου κεφαλαιοποιείται ως μέρος της αξίας του παγίου αυτού στο βαθμό που πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισής του και αποσβένεται ανάλογα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων εξοδοποιείται με την πραγματοποίησή του. Το κόστος κτήσης και οι σωρευμένες αποσβέσεις των ενσώματων παγίων που πωλούνται ή αποσύρονται, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη στιγμή της πώλησης ή της απόσυρσης και οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όταν απαιτείται σταδιακή αντικατάσταση σημαντικών τμημάτων ενσώματων παγίων, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα εν λόγω στοιχεία ως μεμονωμένα περιουσιακά στοιχεία με συγκεκριμένες ωφέλιμες ζωές και αποσβέσεις.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτελούνται από όλα τα ακίνητα που διακρατούνται για είσπραξη ενοικίων ή για σκοπούς υπεραξίας και δεν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή για διοικητικούς σκοπούς. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του κόστους.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων λογίζονται συστηματικά με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των ενσώματων παγίων, η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή και οι συντελεστές απόσβεσης έχουν ως εξής:

	Εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή	Συντελεστές απόσβεσης
Κτίρια – Εγκαταστάσεις κτιρίων	1 - 50 έτη	2,0% - 100,0%
Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός και εγκαταστάσεις:		
Δίκτυο τηλεπικοινωνιακών γραμμών	5 - 36 έτη	2,8% - 20,0%
Εξοπλισμός μετάδοσης	1 - 15 έτη	6,7% - 100,0%
Εξοπλισμός αναμετάδοσης	3 - 15 έτη	6,7% - 33,3%
Δίκτυο διανομής ευρυζωνικότητας	5 - 9 έτη	11,1% - 20,0%
Σταθμοί αναμετάδοσης ραδιοεπικοινωνιών	1 - 19 έτη	5,3% - 100,0%
Λοιπός τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	1 - 15 έτη	6,7% - 100,0%
Λοιπός τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός	1 - 16 έτη	6,3% - 100,0%
Κτίρια δικτύου	5 - 18 έτη	5,6% - 20,0%
Μεταφορικά μέσα	2 - 11 έτη	9,1% - 50,0%
Λοιπός εξοπλισμός και έπιπλα	1 - 16 έτη	6,3% - 100,0%

7. Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση

Ο Όμιλος ταξινομεί ένα μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο (ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) σαν κατεχόμενο προς πώληση, αν η αξία του αναμένεται να ανακτηθεί κατά κύριο λόγο μέσω της πώλησης του στοιχείου και όχι μέσω της συνεχιζόμενης χρήσης του και η πώληση θεωρείται πολύ πιθανή. Αμέσως πριν την αρχική ταξινόμηση του μη κυκλοφορούντος περιουσιακού στοιχείου (ή της ομάδας περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) ως κατεχόμενου προς πώληση, το περιουσιακό στοιχείο (ή όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην ομάδα) αποτιμάται με βάση τα ισχύοντα σε κάθε περίπτωση ΔΠΧΑ. Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (ή οι ομάδες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) που ταξινομούνται σαν κατεχόμενα προς πώληση αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά τα άμεσα έξοδα πώλησης, και οι τυχόν προκύπτουσες ζημιές απομείωσης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Όποια πιθανή αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της προηγούμενης καταχωρηθείσας ζημιάς απομείωσης. Από την ημέρα κατά την οποία ένα μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο (ή τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) ταξινομείται σαν κατεχόμενο προς πώληση, δεν λογίζονται αποσβέσεις ή απομειώσεις επ' αυτού.

8. Απομείωση Αξίας Μη Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων (εκτός υπεραξίας)

Οι λογιστικές αξίες των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου ή της Εταιρείας εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστικές αξίες τους δεν είναι ανακτήσιμες. Στην περίπτωση αυτή προσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό των περιουσιακών στοιχείων και αν οι λογιστικές αξίες υπερβαίνουν το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης, η οποία καταχωρείται απ' ευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το ανακτήσιμο ποσό των περιουσιακών στοιχείων είναι το μεγαλύτερο μεταξύ εύλογης αξίας μείον τα απαιτούμενα για την πώληση έξοδα και αξίας χρήσης αυτών. Για την εκτίμηση της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με την χρήση ενός προ φόρου προεξοφλητικού επιτοκίου το οποίο αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και για τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία. Για ένα περιουσιακό στοιχείο που δεν δημιουργεί ανεξάρτητες ταμειακές ροές, το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται για τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν αν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώριση της απομείωσης σε προηγούμενες περιόδους δεν συνεχίζουν να υπάρχουν. Στην περίπτωση αυτή επαναπροσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου και η ζημιά απομείωσης αντιλογίζεται επαναφέροντας τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου στο ανακτήσιμο ποσό του στην έκταση που αυτό δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου που θα είχε προσδιοριστεί (καθαρή από αποσβέσεις ή απομειώσεις) αν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημιά απομείωσης σε προηγούμενα έτη.

9. Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Από την 1 Ιανουρίου 2018, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, ως μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά

πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI ("solely payments of principal and interest") κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσονται σε τρεις κατηγορίες:

- στο αποσβεσμένο κόστος
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία που να αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις».

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή

- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

10. Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα και Μέσα Αντιστάθμισης Κινδύνου

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα περιλαμβάνουν συμφωνίες ανταλλαγής συναλλάγματος, επιτοκίων και άλλα παράγωγα.

Παράγωγα και δραστηριότητες αντιστάθμισης

Αρχικά τα παράγωγα καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημέρα σύναψης του συμβολαίου των παραγώγων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους η οποία λαμβάνεται από τιμές χρηματιστηριακών αγορών, εάν είναι διαθέσιμες, ή υπολογίζεται βάσει τεχνικών αποτίμησης, όπως οι προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Η λογιστικοποίηση των μεταγενέστερων μεταβολών στην εύλογη αξία εξαρτάται από το αν το παράγωγο προσδιορίζεται ως μέσο αντιστάθμισης και, αν ναι, από τη φύση του στοιχείου που αντισταθμίζεται.

Για τους σκοπούς της αντισταθμιστικής λογιστικής, η αντιστάθμιση χρηματοοικονομικού κινδύνου ταξινομείται είτε ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας, όταν αντισταθμίζεται ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας του καταχωρημένου περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης, ή ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών, όταν αντισταθμίζεται η διακύμανση στις ταμειακές ροές, η οποία μπορεί να προέρχεται από ένα συγκεκριμένο κίνδυνο, άμεσα συσχετιζόμενο με το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση. Για τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση κινδύνων εφαρμόζεται αντισταθμιστική λογιστική που περιλαμβάνει την ύπαρξη, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, επίσημης τεκμηρίωσης, την αναγνώριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, του μέσου αντιστάθμισης, του τύπου της αντιστάθμισης, του αντισταθμιζόμενου κινδύνου και της επιχειρηματικής στρατηγικής για την αντιστάθμιση κινδύνων.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης εύλογης αξίας, που πληρούν τα κριτήρια αντισταθμιστικής λογιστικής, τα κέρδη ή οι ζημιές που προέρχονται από την αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία του, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το κέρδος ή η ζημιά της αντιστάθμισης που προκύπτει από το αντισταθμισμένο στοιχείο προσαρμόζει τη λογιστική αξία του αντισταθμισμένου στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης ταμειακών ροών, τα κέρδη ή οι ζημιές που αφορούν στο αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης και προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία του παράγωγου χρηματοοικονομικού μέσου, καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σε ένα αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καταχωρείται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών

προσαρμόζεται στο χαμηλότερο μεταξύ του σωρευτικού κέρδους ή ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης και της σωρευμένης μεταβολής της εύλογης αξίας του αντισταθμισμένου στοιχείου.

11. Συμβόλαια Χρηματοοικονομικής Εγγύησης

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης που εκδίδονται από τον Όμιλο ή την Εταιρεία είναι αυτά τα συμβόλαια που απαιτούν να γίνει μια πληρωμή ώστε να αποζημιωθεί ο κάτοχος για μια ζημιά που συνέβη διότι ο συγκεκριμένος οφειλέτης αδυνατεί να κάνει μια πληρωμή όταν είναι απαιτητή σύμφωνα με τους όρους του χρεωστικού τίτλου. Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρέωση στην εύλογη αξία, προσαρμοσμένα με το κόστος συναλλαγής που σχετίζεται άμεσα με την έκδοση της εγγύησης. Στη συνέχεια, η υποχρέωση αποτιμάται στην υψηλότερη τιμή μεταξύ του ποσού που προσδιορίζεται από το μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» και του ποσού που έχει αναγνωριστεί μείον το σωρευτικό ποσό εσόδου που αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες».

12. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Η τιμή κτήσης προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μεσοσταθμικού μέσου όρου, όπου ο μέσος όρος υπολογίζεται στο τέλος κάθε χρήσης. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων, μειωμένη με το εκτιμώμενο κόστος για την ολοκλήρωση αυτών και το εκτιμώμενο για την πραγματοποίηση της πώλησης κόστος. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αύξησης της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας αποθεμάτων που έχουν απομειωθεί, η απομείωση αυτή αντιλογίζεται.

13. Λογαριασμοί Εισπρακτέοι και Πρόβλεψη για Επισφαλείς Απαιτήσεις

Οι λογαριασμοί εισπρακτέοι αποτελούν το δικαίωμα του Ομίλου ή της Εταιρείας σε αντάλλαγμα το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (δηλαδή μόνο η πάροδος του χρόνου απαιτείται προκειμένου να καταστεί απαιτητή η πληρωμή του εν λόγω ανταλλάγματος).

Οι λογαριασμοί εισπρακτέοι αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία είναι ταυτόχρονα και η αξία συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος τους μειωμένο κατά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από όλα τα πιθανά γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η εισπραξιμότητα των εισπρακτέων λογαριασμών εκτιμάται είτε ανά πελάτη ξεχωριστά όπως στην περίπτωση των απαιτήσεων από τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, είτε βάσει ιστορικών τάσεων, στατιστικών δεδομένων και αναμενώμενων μελλοντικών γεγονότων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απώλειες που είναι πιθανόν να συμβούν και μπορούν να ποσοτικοποιηθούν. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της εκάστοτε χρήσης. Τυχόν διαγραφές απαιτήσεων από εισπρακτέους λογαριασμούς πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

14. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα- Δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα

Για σκοπούς κατάρτισης της κατάστασης ταμειακών ροών, οι προθεσμιακές καταθέσεις θεωρούνται ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Εταιρεία μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως, εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Οι δεσμευμένες καταθέσεις δεν περιλαμβάνονται στη γραμμή «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα».

15. Φόρος Εισοδήματος και Αναβαλλόμενος Φόρος

Στο φόρο της περιόδου περιλαμβάνεται ο τρέχων φόρος εισοδήματος και οι αναβαλλόμενοι φόροι. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τους φόρους που σχετίζονται με κονδύλια που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αντίστοιχα.
Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης, βάσει των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων και συντελεστών φόρου, κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων στις χώρες όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Η διοίκηση περιοδικά προβαίνει σε εκτιμήσεις κατά την υποβολή φορολογικών δηλώσεων σε περιπτώσεις που οι σχετικές φορολογικές διατάξεις επιδέχονται ερμηνείας και προβαίνει στο σχηματισμό προβλέψεων, όπου χρειάζεται, με βάση τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος, αφορά περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων για σκοπούς σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και της φορολογικής τους βάσης.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές εκτός από τις περιπτώσεις:

όπου η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μία συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση εταιρειών και κατά την στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημιά, και
των προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, όπου ο χρόνος αντιστροφής των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών εκτός από τις περιπτώσεις:
όπου η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που σχετίζεται με τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές προκύπτει από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μια συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση εταιρειών και κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημιά, και
των προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες, όπου οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον και θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των προσωρινών διαφορών.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται βάσει φορολογικών συντελεστών που αναμένεται ότι θα ισχύουν στο χρόνο που το περιουσιακό στοιχείο θα αναγνωριστεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή έχουν θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα που θα καλύψει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εν μέρει ή στο σύνολό της.

16. Μετοχικό Κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου, αφαιρούμενης της σχετικής φορολογικής ωφέλειας, συμψηφίζονται με το Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο.

17. Ίδιες Μετοχές

Οι ίδιες μετοχές αφορούν μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες έχουν εκδοθεί και μεταγενέστερα έχουν επανακτηθεί από την Εταιρεία χωρίς να έχουν ακυρωθεί. Οι ίδιες μετοχές δε μειώνουν τον αριθμό των μετοχών που έχουν εκδοθεί αλλά μειώνουν τον αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία. Οι ίδιες μετοχές αποτιμώνται στο κόστος κτήσης αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων. Σε περίπτωση απόσυρσης των ιδίων μετοχών, το κόστος κτήσης μειώνει το Μετοχικό Κεφάλαιο και το Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο και οποιαδήποτε διαφορά χρεώνεται στο Υπόλοιπο Κερδών εις Νέο.

18. Μισθώσεις

Λογιστική μίσθωσης από το μισθωτή

Μία μίσθωση κατατάσσεται κατά την ημερομηνία σύναψης ως χρηματοδοτική μίσθωση ή λειτουργική μίσθωση. Μια μίσθωση που μεταβιβάζει στον Όμιλο ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οικονομικά οφέλη που συνοδεύουν την κυριότητα, κατατάσσεται ως χρηματοδοτική μίσθωση. Κατά την έναρξη της μίσθωσης, το κεφαλαιοποιηθέν περιουσιακό στοιχείο εμφανίζεται στο χαμηλότερο ποσό, μεταξύ της εύλογης αξίας του και της παρούσας αξίας των ελάχιστων πληρωμών μισθωμάτων. Η αναπόσβεστη αξία του μειώνεται μεταγενέστερα με τις σωρευμένες αποσβέσεις ή τις ζημιές απομείωσης του. Τα καταβαλλόμενα ενοίκια διαχωρίζονται σε χρηματοοικονομικά έξοδα (τόκοι) που καταχωρούνται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων και σε μείωση της αναληφθείσας υποχρέωσης. Αν η μίσθωση δε μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οικονομικά οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα ενός παγίου, τότε θεωρείται λειτουργική και ο μισθωτής καταχωρεί τα ενοίκια ως έξοδα με βάση τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης.

Λογιστική μίσθωσης από τον εκμισθωτή

Μια μίσθωση που μεταβιβάζει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη και κινδύνους που απορρέουν από την κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου λογίζεται από τον εκμισθωτή ως πώληση και / ή παροχή χρηματοδότησης.
Όταν τα περιουσιακά στοιχεία μισθώνονται κάτω από λειτουργική μίσθωση, το περιουσιακό στοιχείο περιλαμβάνεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης βάσει της φύσης του περιουσιακού στοιχείου. Το έσοδο από το μίσθωμα αναγνωρίζεται κατά τους όρους της μίσθωσης με τη σταθερή μέθοδο.

19. Κόστος Δανεισμού

Το κόστος δανεισμού που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια αγοράς, κατασκευαστικής περιόδου ή παραγωγής ενός παγίου στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις και απαιτεί ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να είναι έτοιμο για χρήση, κεφαλαιοποιείται στο κόστος των παγίων στοιχείων. Το υπόλοιπο κόστος δανεισμού καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την πραγματοποίησή του. Το κόστος δανεισμού αποτελείται από τους τόκους και άλλα έξοδα που μια εταιρεία πραγματοποιεί σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων.

20. Δάνεια

Τα ληφθέντα δάνεια αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους μειωμένη κατά το κόστος που αφορά άμεσα τις συναλλαγές αυτές. Μεταγενέστερα, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τα κέρδη ή οι ζημιές από τα στοιχεία αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε όλη τη διάρκεια του δανείου με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

21. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μια παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη), ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, και είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και το ποσό αυτής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Αν η επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση με την χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης, αντιλογίζονται. Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

22. Προμηθευτές

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

23. Παροχές σε Εργαζομένους

Ο Όμιλος παρέχει διάφορα προγράμματα αποζημίωσης προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων τόσο προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών όσο και προγραμμάτων καθορισμένων παροχών καθώς και άλλα προγράμματα μακροπρόθεσμων παροχών. Περιγραφή των διαφόρων προγραμμάτων παρατίθεται στη Σημείωση 20.

Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος καταβάλλει σταθερές εισφορές σε ένα ξεχωριστό φορέα. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για να καταβάλλει τυχόν πρόσθετα ποσά, αν ο φορέας δεν κατέχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να καταβάλει τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους. Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα που δεν είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών. Ως επί το πλείστον, τα προγράμματα καθορισμένων παροχών καθορίζουν ένα ποσό παροχών που θα λάβει ο εργαζόμενος κατά τη συνταξιοδότησή του, συνήθως σε συνάρτηση με έναν ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας και οι αποδοχές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο τέλος της περιόδου σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι υποχρεώσεις αυτές υπολογίζονται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method). Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται είναι η απόδοση υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκών εταιρικών ομολόγων που έχουν ημερομηνία λήξης που προσεγγίζει τα χρονικά όρια της σχετικής υποχρέωσης.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζόμενου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιούνται και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο.

Υποχρεώσεις προς εργαζομένους - Λοιπό μακροπρόθεσμο μέρος

Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των παροχών καθίστανται δεδουλευμένα κατά τη διάρκεια της απασχόλησης, χρησιμοποιώντας την ίδια λογιστική μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, με την εξαίρεση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

Παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι πληρωτέες όταν η απασχόληση τερματίζεται από τον Όμιλο πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, ή όταν ένας υπάλληλος αποδέχεται εθελούσια έξοδο ως αντάλλαγμα για αυτές τις παροχές. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία κατά την προγενέστερη από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών και (β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει το κόστος για την αναδιάρθρωση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές που οφείλονται 12 μήνες μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

24. Έξοδα προώθησης

Όλα τα κόστη προώθησης εξοδοποιούνται με την πραγματοποίησή τους.

25. Κόστη Έρευνας και Ανάπτυξης

Το κόστος έρευνας εξοδοποιείται με την πραγματοποίησή του. Το κόστος ανάπτυξης που δεν πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης ως περιουσιακό στοιχείο, εξοδοποιείται με την πραγματοποίησή του.

26. Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον κλάδο παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» το οποίο είχε ως αποτέλεσμα αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και προσαρμογές στα ποσά που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτα τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών σε ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο ο Όμιλος αναμένει να δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών.

Οι λογιστικές πολιτικές του Ομίλου για τα Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες περιγράφονται στην Σημείωση 4.

27. Κέρδη ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αποδίδονται στους μετόχους της μητρικής με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών. Τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής με το μέσο σταθμικό αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους, προσαρμοσμένο με την επίδραση των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών.

28. Λειτουργικοί Τομείς Δραστηριότητας

Οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας ορίζονται με βάση τη διάρθρωση των εταιρειών του Ομίλου και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως επισκοπούνται από τους υπεύθυνους για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια που θέτει το ΔΠΧΑ 8. Οι πληροφορίες των λειτουργικών τομέων δραστηριότητας που δεν αποτελούν ξεχωριστούς τομείς για αναφορά συγκεντρώνονται και απεικονίζονται σε μια κατηγορία με τίτλο «Λοιπά». Οι λογιστικές πολιτικές των τομέων δραστηριότητας είναι οι ίδιες με εκείνες που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση αξιολογεί την επίδοση των τομέων δραστηριότητας βασιζόμενη στα (α) λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, (β) στα λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων και (γ) στα καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης.

29. Διανομή Μερίσματος

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους αναγνωρίζονται ως υποχρέωση την χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται προς διανομή από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

30. Παροχές σε Συμμετοχικούς Τίτλους

Ένας αριθμός υπαλλήλων (συμπεριλαμβανομένων των βασικών διοικητικών στελεχών) του Ομίλου λαμβάνει αμοιβές με μορφή παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους της Εταιρείας, ενώ οι υπάλληλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους σαν τίμημα για αυτές τις αμοιβές. Το κόστος αυτών των παροχών προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των σχετικών δικαιωμάτων κατά την ημερομηνία που αυτά χορηγούνται, με χρήση ενός κατάλληλου μοντέλου αποτίμησης και αναγνωρίζεται ως δαπάνη στην περίοδο από την ημερομηνία χορήγησης μέχρι την ημερομηνία ωρίμανσης των σχετικών δικαιωμάτων με ταυτόχρονη αύξηση των ιδίων κεφαλαίων.

Όταν οι όροι ενός τέτοιου προγράμματος τροποποιούνται, η ελάχιστη δαπάνη που αναγνωρίζεται αφορά στην αρχική δαπάνη που θα αναγνωριζόταν αν οι όροι δεν είχαν τροποποιηθεί εφόσον οι αρχικοί όροι του προγράμματος ικανοποιούνται. Επιπρόσθετη δαπάνη αναγνωρίζεται για κάθε τροποποίηση που αυξάνει τη συνολική εύλογη αξία των σχετικών δικαιωμάτων, ή

είναι με οποιοδήποτε τρόπο επωφελής για τον υπάλληλο που συμμετέχει στο πρόγραμμα, όπως υπολογίζεται κατά την ημερομηνία τροποποίησης.

31. Συμφωνίες Παραχώρησης

Οι συμφωνίες παραχώρησης του Ομίλου αφορούν στην ανάθεση ανάπτυξης και λειτουργίας δημόσιων ευρυζωνικών δικτύων (οι «Παραχωρήσεις») από μια οντότητα του δημοσίου τομέα (η «Παραχωρούσα Αρχή»). Κάθε Παραχώρηση αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη αγροτική περιοχή στην Ελλάδα και στην Ρουμανία και έχει αναληφθεί από θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, («Φορέας/(είς) Εκμετάλλευσης»), στις οποίες έχουν ανατεθεί, ξεχωριστά στην καθεμία, οι συμφωνίες παραχώρησης. Η Παραχωρούσα Αρχή ορίζει τις υπηρεσίες που μπορούν να προσφερθούν από τον Όμιλο και η τιμολόγηση αυτών των υπηρεσιών είναι ρυθμιζόμενη. Η Παραχωρούσα Αρχή ελέγχει επίσης την υποδομή ευρυζωνικού δικτύου που θα πρέπει να της επιστραφεί κατά τη λήξη της συμφωνίας. Η λειτουργική διάρκεια είναι για Ελλάδα και Ρουμανία 15 και 18 χρόνια αντίστοιχα.

Σύμφωνα με αυτές τις συμφωνίες, ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο και ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Άυλο Περιουσιακό Στοιχείο

Το άυλο περιουσιακό στοιχείο αντιστοιχεί στο δικαίωμα που χορηγείται από την Παραχωρούσα Αρχή στον Φορέα Εκμετάλλευσης να χρεώνει τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους για τη χρήση της υποδομής. Περιλαμβάνεται στα «Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία». Τα δικαιώματα παραχώρησης κεφαλαιοποιούνται με βάση το κόστος των κεφαλαιουχικών δαπανών που πραγματοποιούνται σε σχέση με την παραχώρηση, μειωμένα με τις επιχορηγήσεις που ελήφθησαν από την Παραχωρούσα Αρχή και περιλαμβάνουν τα κόστη δανεισμού για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες που πληρούν τις προϋποθέσεις. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δικαιώματα παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις ζημιές απομείωσης. Τα δικαιώματα παραχώρησης αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι η περίοδος παραχώρησης κατά την οποία είναι διαθέσιμα για χρήση.

Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο (Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο)

Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό που ο φορέας εκμετάλλευσης έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά από την Παραχωρούσα Αρχή για τις υπηρεσίες κατασκευής. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από την συμφωνία παραχώρησης περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στο κονδύλι «Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία». Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, που αναγνωρίζονται ως αποτέλεσμα της σύμβασης παραχώρησης, κατά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Μετά την αρχική αναγνώριση λογιστικοποιούνται στο αποσβεσμένο κόστος, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα».

Κατασκευή υποδομής

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα της σύμβασης κατασκευής σε βάθος χρόνου επιμετρώντας την πρόοδο προς την εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης χρησιμοποιώντας την μέθοδο εισροών, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»
Ο Όμιλος επιμετρά την πρόοδο προς την εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης βάσει του ποσοστού των συνολικών δαπανών κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Το κόστος κατασκευής αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο «Κόστος κατασκευής δικτύου» ενώ το αντίστοιχο έσοδο περιλαμβάνεται στα «Λοιπά έσοδα».

Υπηρεσίες λειτουργίας

Μετά την κατασκευαστική περίοδο, τα έσοδα από τη λειτουργία της υποδομής αναγνωρίζονται σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα, ανάλογα με τη φύση του παρεχόμενου αγαθού ή υπηρεσίας.

Συμβατικές υποχρεώσεις για τη διατήρηση και την αποκατάσταση των υποδομών

Μετά την κατασκευαστική περίοδο, οι συμβατικές υποχρεώσεις για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της υποδομής θα λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία».

32. Αναταξινομήσεις Κονδυλίων

Έχουν πραγματοποιηθεί αναταξινομήσεις κονδυλίων στις συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, προκειμένου αυτές να καταστούν συγκρίσιμες με τον τρόπο παρουσίασης των αντίστοιχων κονδυλίων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης χρήσης. Για λόγους συγκρισιμότητας επίσης, έγιναν αναταξινομήσεις κονδυλίων στις Σημειώσεις. Όλες οι παραπάνω αναταξινομήσεις κονδυλίων δεν είχαν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια ή στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας. Αναλυτικές πληροφορίες για τη φύση αυτών των αναταξινομήσεων παρατίθενται στη Σημείωση 31.

4. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ο Όμιλος εφάρμοσε, για πρώτη φορά, το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης (δηλαδή την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση), με την επίδραση της υιοθέτησης αυτών των Προτύπων να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (δηλαδή την 1 Ιανουαρίου

2018). Αντίστοιχα, οι πληροφορίες που αφορούν στη χρήση 2017 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί, δηλαδή αποτυπώνονται σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα, το ΔΛΠ 18, το ΔΛΠ 11, το ΔΛΠ 39 και τις σχετικές διερμηνείες.

Η φύση και η επίδραση αυτών των αλλαγών παρουσιάζονται παρακάτω.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, ως εξής:

1. Προσδιορισμός της (των) σύμβασης (συμβάσεων) με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτα τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας τον χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Ο Όμιλος εφαρμόζει το πρότυπο για τη χρήση 2018, και όσον αφορά τις προηγούμενες περιόδους, έχει αναγνωρίσει τη σωρευτική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 για όλες τις συμβάσεις που δεν είχαν ακόμα ολοκληρωθεί κατά την 1 Ιανουαρίου 2018, ως προσαρμογή στο αρχικό υπόλοιπο των ιδίων κεφαλαίων την 1 Ιανουαρίου 2018 (τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση). Οι συμβάσεις που ολοκληρώθηκαν πριν από την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής (δηλαδή την 1 Ιανουαρίου 2018) δεν έχουν αναθεωρηθεί.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον κλάδο παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες και ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός πωλούνται μαζί ως συνδυαστικό πακέτο αγαθών και υπηρεσιών ή μεμονωμένα ως ξεχωριστές συμβάσεις με πελάτες.

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την προσέγγιση του χαρτοφυλακίου συμβάσεων, αντί να αντιμετωπίσει λογιστικά την κάθε σύμβαση ξεχωριστά.

Τα τηλεπικοινωνιακά έσοδα περιλαμβάνουν κυρίως τα πάγια τέλη, τα τέλη σύνδεσης, τα τέλη χρήσης και τις πωλήσεις τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Σταθερή τηλεφωνία

Η παροχή υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας περιλαμβάνει πρόσβαση στο δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας καθώς και στο διαδίκτυο. Τα έσοδα σταθερής τηλεφωνίας περιλαμβάνουν επίσης και τα τέλη σύνδεσης. Πριν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα που αφορούν στη χρήση φωνής και δεδομένων καθώς και στις υπηρεσίες τηλεόρασης μέσω διαδικτύου και δορυφόρου, αναγνωρίζονταν κατά τη διάρκεια της παροχής της υπηρεσίας. Οι υπηρεσίες που παρέχονται σχετίζονται με τη χρήση από τους πελάτες (π.χ. λεπτά κλήσης), τη διαθεσιμότητα με την πάροδο του χρόνου (π.χ. πάγιες χρεώσεις υπηρεσιών) ή άλλα προσυμφωνημένα προγράμματα.

Κινητή τηλεφωνία

Τα έσοδα που προέρχονται από την κινητή τηλεφωνία περιλαμβάνουν έσοδα από την παροχή υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας και πωλήσεις συσκευών κινητής τηλεφωνίας και αξεσουάρ. Τα έσοδα από υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας περιλαμβάνουν πάγιες χρεώσεις υπηρεσιών, χρεώσεις για ειδικές λειτουργίες, χρεώσεις κλήσεων, καθώς και χρεώσεις περιαγωγής που χρεώνονται στους πελάτες του Ομίλου καθώς και σε παρόχους κινητής τηλεφωνίας. Πριν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας αναγνωρίζονταν με βάση τα λεπτά χρήσης ή άλλα προσυμφωνημένα προγράμματα (π.χ. πάγιες χρεώσεις), μείον πιστώσεις και τυχόν εκπτώσεις.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα από υπηρεσίες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται σε βάθος χρόνου, χρησιμοποιώντας μια λογιστική πολιτική παρόμοια με την προηγούμενη, καθώς ο πελάτης ταυτόχρονα λαμβάνει και αναλώνει τα οφέλη που απορρέουν από την υπηρεσία που παρέχεται από τον Όμιλο.

Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από την πώληση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (π.χ. συσκευές κινητής τηλεφωνίας και αξεσουάρ) αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο αγοραστής απόκτα τον έλεγχο. Συνεπώς, τα έσοδα από τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, κατά την παράδοση του εξοπλισμού, δεδομένου ότι αποτελούν γενικά χωριστές υποχρεώσεις εκτέλεσης (separate performance obligations). Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν είχε αντίκτυπο στον χρόνο αναγνώρισης αυτών των εσόδων. Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός πωλείται συνδυαστικά ως πακέτο με υπηρεσίες τηλεφωνίας, το ποσό των εσόδων που πρέπει να αναγνωριστεί επηρεάζεται, όπως αναφέρεται παρακάτω.

Συμβάσεις πολλαπλών στοιχείων

Οι υπηρεσίες κινητής και σταθερής τηλεφωνίας μπορούν να πωληθούν συνδυαστικά (ως πακέτο) με τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό.

Στην περίπτωση συμβάσεων πολλαπλών στοιχείων με επιδοτούμενα προϊόντα (ή υπηρεσίες) παραδοτέα εκ των προτέρων (π.χ. συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας με συσκευή), πριν τη υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος αναγνώριζε έσοδα πώλησης συσκευών και λοιπού εξοπλισμού, όταν αυτές οι συσκευές και ο λοιπός εξοπλισμός μεταβιβάζονταν στον πελάτη και με βάση την αντίστοιχη χρέωση. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, ένα μεγαλύτερο τμήμα της συνολικής ανταμοιβής αναλογεί στα προϊόντα που παραδίδονται εκ των προτέρων, με βάση τις σχετικές αυτοτελείς τιμές πώλησης αυτών των προϊόντων, το οποίο οδηγεί σε υψηλότερα έσοδα από την πώληση των συσκευών και σε χαμηλότερα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών. Επίσης, αυτό επηρεάζει το χρόνο της αναγνώρισης των εσόδων, με αποτέλεσμα την προγενέστερη αναγνώριση του εσόδου. Η διαφορά μεταξύ των εσόδων και της χρέωσης του πελάτη αναγνωρίζεται ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο (contract asset), μια απαίτηση που προκύπτει από πελάτες με εξασφαλισμένες ταμειακές ροές στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία

Εάν η οικονομική οντότητα εκτελεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις μεταβιβάζοντας αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτη προτού ο πελάτης πληρώσει το αντάλλαγμα ή προτού καταστεί απαιτητή η πληρωμή, η οικονομική οντότητα απεικονίζει τη σύμβαση ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο, εξαιρουμένων τυχόν ποσών που απεικονίζονται ως εισπρακτέα. Συμβατικό περιουσιακό στοιχείο είναι το δικαίωμα της οικονομικής οντότητας σε αντάλλαγμα έναντι αγαθών ή υπηρεσιών τα οποία έχει μεταβιβάσει σε πελάτη.

Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία τυπικά ανακτώνται μεταξύ μίας περιόδου σύμβασης παροχής υπηρεσιών 12 έως 24 μηνών, η οποία καθορίζει το συνήθη κύκλο λειτουργικής δραστηριότητας και συχνά χρησιμοποιείται από τον Όμιλο. Ως εκ τούτου, οποιοδήποτε συμβατικό περιουσιακό στοιχείο που αναγνωρίζεται στο πλαίσιο μιας σύμβασης πολλαπλών στοιχείων, θα ανακτηθεί επίσης στο συνήθη κύκλο λειτουργικής δραστηριότητας της οικονομικής οντότητας και παρουσιάζεται ως κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Η αναγνώριση των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου προέρχεται ουσιαστικά από:

- την προγενέστερη αναγνώριση των εσόδων, για τις περιπτώσεις συμβάσεων πολλαπλών στοιχείων με επιδοτούμενα προϊόντα παραδοτέα εκ των προτέρων, με βάση τις σχετικές αυτοτελείς τιμές πώλησης αυτών των προϊόντων,
- το επιδοτούμενο κόστος εγκατάστασης το οποίο αντιμετωπίζεται ως χωριστή υποχρέωση εκτέλεσης και επομένως ο Όμιλος επιμερίζει το συνολικό τίμημα σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης της σύμβασης (ανάλογα με τις σχετικές αυτοτελείς τιμές πώλησης),
- τις περιπτώσεις πωλήσεων μέσω εμπορικών αντιπροσώπων, συμβάσεων με επιδοτούμενα προϊόντα (ή υπηρεσίες) παραδοτέα εκ των προτέρων (π.χ. σύμβαση κινητής με συσκευή). Σε αυτές τις περιπτώσεις, το κόστος επιδοτήσεων προς τους εμπορικούς αντιπροσώπους, αναγνωρίζεται αφαιρετικά του εσόδου από παροχή υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της σχετικής σύμβασης. Πριν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, αυτό το κόστος αναγνωριζόταν ως έξοδο εμπορικών προμηθειών ή αφαιρετικά των εσόδων πώλησης συσκευών όταν αυτές οι συσκευές μεταβιβάζονταν στον πελάτη.

Συμβατικές υποχρεώσεις

Εάν ο πελάτης καταβάλει αντάλλαγμα ή η οικονομική οντότητα διατηρεί δικαίωμα επί ενός ποσού ανταλλάγματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο, προτού η οντότητα μεταβιβάσει το αγαθό ή την υπηρεσία στον πελάτη, τότε ο Όμιλος απεικονίζει τη σύμβαση ως συμβατική υποχρέωση, όταν η πληρωμή πραγματοποιείται ή καθίσταται απαιτητή (όποιο από τα δύο ισχύει πρώτο).

Για τον Όμιλο, οι συμβατικές υποχρεώσεις κυρίως προέρχονται από:

- τα πάγια τέλη που προτιμολογούνται στον πελάτη,
- τον αχρησιμοποίητο χρόνο ομιλίας,
- τις συμβατικές υποχρεώσεις από ανέκκλητα δικαιώματα χρήσης δικτύου (IRUs) και

- τα υπόλοιπα συμβατικών υποχρεώσεων που αφορούν τέλη σύνδεσης. Τα τέλη σύνδεσης γενικά δεν πληρούν τα κριτήρια για να αναγνωριστούν ως χωριστή υποχρέωση εκτέλεσης. Πριν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, τα τέλη αυτά αναγνωρίζονταν κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του πελάτη. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα τέλη σύνδεσης αναγνωρίζονται κατά την περίοδο της εκάστοτε σύμβασης. Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, η αντίστοιχη προσαρμογή έχει αναγνωριστεί στο υπόλοιπο κερδών εις νέο και το εναπομείναν ποσό αναταξινομήθηκε από τα «έσοδα επόμενης χρήσης» στις «συμβατικές υποχρεώσεις».

Οι παραπάνω κατηγορίες (εκτός από τα τέλη σύνδεσης) λογιστικοποιούνταν χρησιμοποιώντας παρόμοια λογιστική πολιτική και όλες συμπεριλαμβάνονταν στις γραμμές «λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις» και «έσοδα επόμενης χρήσης» στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Ορισμένες από τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου αφορούν συμβάσεις υπηρεσιών που διακανονίζονται εντός 12-24 μηνών και συνδέονται με τη συνήθη πορεία του κύκλου λειτουργικής δραστηριότητας. Άλλες ωστόσο, διακανονίζονται σε χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τη «συνήθη» διάρκεια. Ως εκ τούτου ο Όμιλος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η πιο συνετή προσέγγιση είναι η παρουσίαση των συμβατικών υποχρεώσεων ως:

- βραχυπρόθεσμες, για το ποσό των υποχρεώσεων από συμβάσεις με πελάτες που αναμένεται να διακανονιστεί εντός 12 μηνών,
- μακροπρόθεσμες, για το ποσό των υποχρεώσεων από συμβάσεις με πελάτες που αναμένεται να διακανονιστεί σε διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών.

Κόστος συμβάσεων

Πριν την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, οι προμήθειες πωλήσεων και τα άλλα έξοδα απόκτησης πελατών που απορρέουν άμεσα από την εξασφάλιση συμβάσεων με πελάτες καταχωρούνταν ως έξοδα με την πραγματοποίηση τους. Το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί αυτά τα κόστη απόκτησης συμβάσεων να αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο όταν πραγματοποιούνται και να επιμερίζονται ως έξοδο στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία αποκομίζεται το σχετικό όφελος.

Τα κόστη συμβάσεων που κεφαλαιοποιούνται (κόστη απόκτησης συμβάσεων ή εκπλήρωσης συμβάσεων) παρουσιάζουν χαρακτηριστικά παρόμοια με αυτά των άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς αντιπροσωπεύουν κυρίως το κόστος απόκτησης πελατειακών σχέσεων. Επομένως, ο Όμιλος κατέληξε ότι τα κόστη συμβάσεων θα παρουσιάζονται, όπως και τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Σε γενικές γραμμές, τα κόστη εξασφάλισης ή εκπλήρωσης μιας σύμβασης σε επίπεδο Ομίλου αναφέρονται σε:

- προμήθειες πωλήσεων σε εμπορικούς αντιπροσώπους (έμμεσο κανάλι πώλησης),
- προμήθειες πωλήσεων στους υπαλλήλους (άμεσο κανάλι πώλησης) και
- κόστη εκπλήρωσης υποχρεώσεων εκτέλεσης στο πλαίσιο μιας σύμβασης όταν αυτή αποκτάται, αλλά πριν την μεταβίβαση αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη.

Οι αποσβέσεις στα κόστη συμβάσεων παρουσιάζονται αντίστοιχα στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα λειτουργικά έξοδα, είτε ως «έξοδα εμπορικών προμηθειών», είτε ως «αποδοχές προσωπικού», είτε ως «λοιπά λειτουργικά έξοδα».

Λοιπές απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποιήσεων

Η δομή της κατάστασης αποτελεσμάτων του Ομίλου παρουσιάζεται με τρόπο ώστε τα έσοδα που αφορούν σε συμβάσεις με τους πελάτες να αναλύονται σε κατηγορίες που απεικονίζουν τη φύση και το σχετικό ποσό τους.

Επίσης με βάση την προηγούμενη λογιστική αντιμετώπιση, το επιδοτούμενο μέρος του κόστους των εμπορευμάτων που σχετίζεται με την απόκτηση και διατήρηση των πελατών αναγνωριζόταν στη γραμμή «έξοδα εμπορικών προμηθειών». Στη βάση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 15, τα έξοδα αυτά αναγνωρίζονται στη γραμμή «κόστος εμπορευμάτων».

Οι συμβάσεις της Εταιρείας καθώς και οι περισσότερες συμβάσεις του Ομίλου δεν περιλαμβάνουν σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης.

Εκτός από τις προσαρμογές που περιγράφηκαν ανωτέρω, κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, άλλα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως οι αναβαλλόμενοι φόροι και το υπόλοιπο κερδών εις νέο, προσαρμόστηκαν ανάλογα.

Καθώς οι επιδράσεις αυτές από τη νέα λογιστική αντιμετώπιση οδηγούν σε μεταβολές στη χρονική αναγνώριση των εσόδων και εξόδων, η επίδραση στα ίδια κεφάλαια στην πάροδο του χρόνου έχει ουδέτερο αποτέλεσμα. Σημαντική επίδραση στα κέρδη και στις ζημιές σε σύγκριση με την προηγούμενη λογιστική αντιμετώπιση μπορεί να αποδοθεί μόνο σε αλλαγές στο επιχειρηματικό περιβάλλον, στα επιχειρηματικά μοντέλα και στα προϊόντα που προσφέρονται.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών.

Οι νέες πρόνοιες για τις ζημιές απομείωσης, έχουν ως αποτέλεσμα σε ορισμένες περιπτώσεις οι αναμενόμενες ζημιές να αναγνωριστούν νωρίτερα.

α) Κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Το ΔΠΧΑ 9 διατηρεί σε μεγάλο βαθμό τις υπάρχουσες απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 για την ταξινόμηση και τη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Ωστόσο, εξαλείφει τις προηγούμενες κατηγορίες του ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: διακρατούμενα ως τη λήξη, δάνεια και απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στην κατάταξη και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται παρακάτω.

Εκτός από τις απαιτήσεις από πελάτες που αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά μέσα μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η κατάταξη βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- το επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
- εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο).

Η νέα κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχει ως εξής:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος. Κατατάσσονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία διατηρούνται στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου με στόχο τη διακράτηση τους και την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών που πληρούν το «SPPI» κριτήριο. Σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου, εκτός από τις επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Περιλαμβάνονται οι επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια. Οι επενδύσεις αυτές δεν πληρούν τα κριτήρια του ΔΠΧΑ 9 για κατάταξη στο αποσβεσμένο κόστος, διότι οι ταμειακές ροές τους δεν συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, οι επενδύσεις του Ομίλου σε αμοιβαία κεφάλαια είχαν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Κατά τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9, οι επενδύσεις του Ομίλου στα αμοιβαία κεφάλαια αναταξινομήθηκαν από τα «διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία» στα «χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων», και το σωρευμένο ποσό που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως στις «Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά», αναταξινομήθηκε στο «Υπόλοιπο κερδών εις νέο».

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει την επίδραση της παραπάνω αναταξινόμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2018:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Επίδραση στις «Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά»	Επίδραση στο «Υπόλοιπο κερδών εις νέο»	Επίδραση στις «Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά»	Επίδραση στο «Υπόλοιπο κερδών εις νέο»
Υπόλοιπο 31/12/2017 - ΔΛΠ 39	**(157,1)**	**3.573,1**	**(11,4)**	**727,1**
Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(1,6)	1,6	(0,5)	0,5
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	0,4	(0,4)	0,1	(0,1)
Υπόλοιπο 01/01/2018 - ΔΠΧΑ 9	**(158,3)**	**3.574,3**	**(11,8)**	**727,5**

β) Απομείωση

Ο Όμιλος έχει τρεις κατηγορίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο νέο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του ΔΠΧΑ 9:

- απαιτήσεις από πελάτες,
- συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και
- λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος.

Ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9, η αναγνωρισθείσα ζημιά απομείωσης ήταν επουσιώδης.

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί από τον Όμιλο να υιοθετήσει το μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων.
Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος προσδοκά να εισπράξει. Όλες οι υστερήσεις ταμειακών ροών προεξοφλούνται με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και απαιτήσεις από πελάτες

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία.

Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου για πιστωτικές ζημιές, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.
Ειδικά για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών αναφορικά με τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, λαμβάνεται υπόψη ο εκτιμώμενος ρυθμός πρόωρης διακοπής συμβάσεων, το ύψος των ρητρών σε περίπτωση πρόωρης διακοπής καθώς και το σχετικό ποσοστό εισπραξιμότητας.

Η πρόβλεψη ζημιάς για τον Όμιλο και την Εταιρεία αυξήθηκε κατά Ευρώ 19,9 και Ευρώ 12,0 αντίστοιχα για τις απαιτήσεις από πελάτες και κατά Ευρώ 6,2 και 0,5 αντίστοιχα για τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία κατά την 1 Ιανουαρίου 2018. Η αύξηση της πρόβλεψης είχε ως αποτέλεσμα την αντίστοιχη προσαρμογή του «Υπολοίπου κερδών εις νέο».

Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος

Για τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιείται η γενική προσέγγιση. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία θεωρείται ότι έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο και η τυχόν πρόβλεψη ζημιάς περιορίζεται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών.

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν την επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 15 και του ΔΠΧΑ 9 στις καταστάσεις χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 1 Ιανουαρίου 2018 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 καθώς και στις καταστάσεις αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας, για τη χρήση 2018 για καθένα από τα επηρεαζόμενα στοιχεία.

Στους κάτωθι πίνακες η στήλη «ΔΠΧΑ 15 προσαρμογές» επίσης περιλαμβάνει την επίδραση του ΔΠΧΑ 9 που σχετίζεται με την απομείωση των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	ΟΜΙΛΟΣ				
	Υπόλοιπα ΔΛΠ 18/ ΔΛΠ 11/ ΔΛΠ 39	ΔΠΧΑ 15 Προσαρμογές	ΔΠΧΑ 15 Αναταξινομήσεις	ΔΠΧΑ 9 Προσαρμογές	Υπόλοιπα ΔΠΧΑ 15 / ΔΠΧΑ 9
	31/12/2017				01/01/2018
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	2.740,9	-	-	-	2.740,9
Υπεραξία	447,1	-	-	-	447,1
Τηλεπικοινωνιακές άδειες	523,6	-	-	-	523,6
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	504,2	-	-	-	504,2
Συμμετοχές	0,1	-	-	-	0,1
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	82,5	-	-	-	82,5
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	313,5	(10,9)	-	-	302,6
Κόστος συμβάσεων	-	40,9	-	-	40,9
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	112,1	-	-	-	112,1
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**4.724,0**	**30,0**	**-**	**-**	**4.754,0**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	91,3	-	-	-	91,3
Πελάτες	719,7	-	-	(19,9)	699,8
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	5,9	-	-	-	5,9
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	-	33,0	-	-	33,0
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	259,3	-	-	-	259,3
Δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα	4,3	-	-	-	4,3
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	1.297,7	-	-	-	1.297,7
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**2.378,2**	**33,0**	**-**	**(19,9)**	**2.391,3**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	**7.102,2**	**63,0**	**-**	**(19,9)**	**7.145,3**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας					
Μετοχικό κεφάλαιο	1.387,1	-	-	-	1.387,1
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	496,4	-	-	-	496,4
Ίδιες μετοχές	(14,5)	-	-	-	(14,5)
Τακτικό αποθεματικό	373,5	-	-	-	373,5
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	(157,1)	-	-	(1,2)	(158,3)
Μεταβολές σε ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών	(3.314,1)	-	-	-	(3.314,1)
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	3.573,1	61,7	-	(17,0)	3.617,8
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	**2.344,4**	**61,7**	**-**	**(18,2)**	**2.387,9**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	245,0	9,2	-	(1,7)	252,5
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**2.589,4**	**70,9**	**-**	**(19,9)**	**2.640,4**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.276,2	-	-	-	1.276,2
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	224,3	-	-	-	224,3
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	129,9	-	-	-	129,9
Συμβατικές υποχρεώσεις	-	(9,7)	32,0	-	22,3
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	30,6	-	-	-	30,6
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	130,8	-	(32,0)	-	98,8
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**1.791,8**	**(9,7)**	**-**	**-**	**1.782,1**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	1.154,3	-	-	-	1.154,3
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	764,5	-	-	-	764,5
Φόρος εισοδήματος	41,6	-	-	-	41,6
Συμβατικές υποχρεώσεις	-	1,8	128,3	-	130,1
Έσοδα επόμενης χρήσης	128,3	-	(128,3)	-	-
Πρόβλεψη προγράμματος εθελούσιας αποχώρησης	139,3	-	-	-	139,3
Μερίσματα πληρωτέα	0,4	-	-	-	0,4
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	492,6	-	-	-	492,6
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**2.721,0**	**1,8**	**-**	**-**	**2.722,8**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**7.102,2**	**63,0**	**-**	**(19,9)**	**7.145,3**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Υπόλοιπα ΔΛΠ 18 / ΔΛΠ 11/ ΔΛΠ 39	ΔΠΧΑ 15 Προσαρμογές	ΔΠΧΑ 15 Αναταξινομήσεις	ΔΠΧΑ 9 Προσαρμογές	Υπόλοιπα ΔΠΧΑ 15 / ΔΠΧΑ 9
	31/12/2017				01/01/2018
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	1.239,2	-	-	-	1.239,2
Τηλεπικοινωνιακές άδειες	4,4	-	-	-	4,4
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	255,5	-	-	-	255,5
Συμμετοχές	3.426,7	-	-	-	3.426,7
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	82,5	-	-	-	82,5
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	117,0	(1,9)	-	-	115,1
Κόστος συμβάσεων	-	4,4	-	-	4,4
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	73,0	-	-	-	73,0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**5.198,3**	**2,5**	**-**	**-**	**5.200,8**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	12,4	-	-	-	12,4
Πελάτες	357,1	-	-	(12,0)	345,1
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	16,8	-	-	-	16,8
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	-	2,4	-	-	2,4
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	154,5	-	-	-	154,5
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	185,6	-	-	-	185,6
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**726,4**	**2,4**	**-**	**(12,0)**	**716,8**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	**5.924,7**	**4,9**	**-**	**(12,0)**	**5.917,6**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας					
Μετοχικό κεφάλαιο	1.387,1	-	-	-	1.387,1
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	496,4	-	-	-	496,4
Ίδιες μετοχές	(14,5)	-	-	-	(14,5)
Τακτικό αποθεματικό	373,5	-	-	-	373,5
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	(11,4)	-	-	(0,4)	(11,8)
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	727,1	12,8	-	(11,6)	728,3
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	**2.958,2**	**12,8**	**-**	**(12,0)**	**2.959,0**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**2.958,2**	**12,8**	**-**	**(12,0)**	**2.959,0**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.004,4	-	-	-	1.004,4
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	189,9	-	-	-	189,9
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	129,9	-	-	-	129,9
Συμβατικές υποχρεώσεις	-	(9,7)	126,2	-	116,5
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	207,1	-	(126,2)	-	80,9
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**1.531,3**	**(9,7)**	**-**	**-**	**1.521,6**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	392,3	-	-	-	392,3
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	163,0	-	-	-	163,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	378,4	-	-	-	378,4
Φόρος εισοδήματος	12,7	-	-	-	12,7
Συμβατικές υποχρεώσεις	-	1,8	73,3	-	75,1
Έσοδα επόμενης χρήσης	73,3	-	(73,3)	-	-
Πρόβλεψη προγράμματος εθελούσιας αποχώρησης	139,3	-	-	-	139,3
Μερίσματα πληρωτέα	0,4	-	-	-	0,4
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	275,8	-	-	-	275,8
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**1.435,2**	**1,8**	**-**	**-**	**1.437,0**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**5.924,7**	**4,9**	**-**	**(12,0)**	**5.917,6**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	ΟΜΙΛΟΣ		
	Υπόλοιπα ΔΠΧΑ 15	ΔΠΧΑ 15 Προσαρμογές	Υπόλοιπα ΔΛΠ 18 / ΔΛΠ 11
	31/12/2018		31/12/2018
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ενσώματα πάγια	2.741,1	-	2.741,1
Υπεραξία	446,9	-	446,9
Τηλεπικοινωνιακές άδειες	448,5	-	448,5
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	432,2	-	432,2
Συμμετοχές	0,1	-	0,1
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	79,2	-	79,2
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	254,8	12,0	266,8
Κόστος συμβάσεων	50,2	(50,2)	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	115,8	-	115,8
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**4.568,8**	**(38,2)**	**4.530,6**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	82,0	-	82,0
Πελάτες	606,0	-	606,0
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	5,1	-	5,1
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	36,4	(36,4)	-
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	245,5	-	245,5
Δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα	2,9	-	2,9
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	1.084,7	-	1.084,7
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**2.062,6**	**(36,4)**	**2.026,2**
Περιουσιακά στοιχεία ομάδας στοιχείων κατεχόμενα προς πώληση	68,5	(0,4)	68,1
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	**6.699,9**	**(75,0)**	**6.624,9**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας			
Μετοχικό κεφάλαιο	1.387,1	-	1.387,1
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	496,7	-	496,7
Ίδιες μετοχές	(108,5)	-	(108,5)
Τακτικό αποθεματικό	383,3	-	383,3
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	(122,8)	-	(122,8)
Μεταβολές σε ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών	(3.314,1)	-	(3.314,1)
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	3.611,5	(71,6)	3.539,9
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	**2.333,2**	**(71,6)**	**2.261,6**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	241,5	(12,9)	228,6
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**2.574,7**	**(84,5)**	**2.490,2**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.280,6	-	1.280,6
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	186,9	-	186,9
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	120,9	-	120,9
Συμβατικές υποχρεώσεις	50,8	(50,8)	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23,7	-	23,7
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	87,8	61,2	149,0
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**1.750,7**	**10,4**	**1.761,1**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές	1.034,0	-	1.034,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	548,0	-	548,0
Φόρος εισοδήματος	25,5	-	25,5
Συμβατικές υποχρεώσεις	122,0	(122,0)	-
Έσοδα επόμενης χρήσης	-	121,1	121,1
Πρόβλεψη προγράμματος εθελούσιας αποχώρησης	141,1	-	141,1
Μερίσματα πληρωτέα	0,9	-	0,9
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	464,3	-	464,3
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**2.335,8**	**(0,9)**	**2.334,9**
Υποχρεώσεις από ομάδες στοιχείων κατεχόμενες προς πώληση	38,7	-	38,7
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**6.699,9**	**(75,0)**	**6.624,9**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Υπόλοιπα ΔΠΧΑ 15	ΔΠΧΑ 15 Προσαρμογές	Υπόλοιπα ΔΛΠ 18 / ΔΛΠ 11
	31/12/2018		31/12/2018
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ενσώματα πάγια	1.296,4	-	1.296,4
Τηλεπικοινωνιακές άδειες	3,6	-	3,6
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	224,5	-	224,5
Συμμετοχές	3.245,2	-	3.245,2
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	79,2	-	79,2
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	88,3	2,0	90,3
Κόστος συμβάσεων	4,0	(4,0)	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	77,0	-	77,0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**5.018,2**	**(2,0)**	**5.016,2**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	11,5	-	11,5
Πελάτες	294,5	-	294,5
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2,3	-	2,3
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	1,9	(1,9)	-
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	214,9	-	214,9
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	292,9	-	292,9
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**818,0**	**(1,9)**	**816,1**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	**5.836,2**	**(3,9)**	**5.832,3**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας			
Μετοχικό κεφάλαιο	1.387,1	-	1.387,1
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	496,7	-	496,7
Ίδιες μετοχές	(108,5)	-	(108,5)
Τακτικό αποθεματικό	383,3	-	383,3
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποθεματικά	(13,0)	-	(13,0)
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	743,3	(13,2)	730,1
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	**2.888,9**	**(13,2)**	**2.875,7**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**2.888,9**	**(13,2)**	**2.875,7**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.270,4	-	1.270,4
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	154,5	-	154,5
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	120,9	-	120,9
Συμβατικές υποχρεώσεις	110,9	(110,9)	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	66,3	121,3	187,6
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**1.723,0**	**10,4**	**1.733,4**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές	425,3	-	425,3
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	278,6	-	278,6
Φόρος εισοδήματος	13,1	-	13,1
Συμβατικές υποχρεώσεις	73,4	(73,4)	-
Έσοδα επόμενης χρήσης	-	72,3	72,3
Πρόβλεψη προγράμματος εθελούσιας αποχώρησης	141,1	-	141,1
Μερίσματα πληρωτέα	0,8	-	0,8
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	292,0	-	292,0
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**1.224,3**	**(1,1)**	**1.223,2**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**5.836,2**	**(3,9)**	**5.832,3**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΣ			
	ΔΠΧΑ 15	ΔΠΧΑ 15 Προσαρμογές	Αναταξινομήσεις	ΔΛΠ 18 / ΔΛΠ 11
	2018			2018
Κύκλος εργασιών				
Σταθερή τηλεφωνία:				
Έσοδα λιανικής	1.162,6	9,3	-	1.171,9
Έσοδα χονδρικής	662,9	(0,1)	-	662,8
Λοιπά έσοδα	308,1	(4,3)	-	303,8
Σύνολο εσόδων σταθερής τηλεφωνίας	**2.133,6**	**4,9**	**-**	**2.138,5**
Κινητή τηλεφωνία:				
Έσοδα υπηρεσιών	1.247,3	35,6	-	1.282,9
Έσοδα πώλησης συσκευών	268,3	(44,3)	-	224,0
Λοιπά έσοδα	23,4	-	-	23,4
Σύνολο εσόδων κινητής τηλεφωνίας	**1.539,0**	**(8,7)**	**-**	**1.530,3**
Λοιπά έσοδα	**126,1**	**(1,9)**	**-**	**124,2**
Σύνολο κύκλου εργασιών	**3.798,7**	**(5,7)**	**-**	**3.793,0**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	**83,0**	**-**	**-**	**83,0**
Λειτουργικά έξοδα				
Έξοδα διασύνδεσης και περιαγωγής	(550,8)	-	-	(550,8)
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(150,1)	1,6	-	(148,5)
Αποδοχές προσωπικού	(563,7)	(5,7)	-	(569,4)
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας	(51,0)	-	-	(51,0)
Έξοδα εμπορικών προμηθειών	(95,9)	(0,9)	(48,4)	(145,2)
Κόστος εμπορευμάτων	(367,3)	-	48,4	(318,9)
Έξοδα συντήρησης και επισκευών	(94,1)	-	-	(94,1)
Έξοδα προώθησης	(83,7)	-	-	(83,7)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα, εκ των οποίων:	(674,2)	(3,7)	-	(677,9)
Ενοίκια, μισθώσεις και κόστος εγκαταστάσεων	*(216,5)*	-	-	*(216,5)*
Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων	*(150,6)*	-	-	*(150,6)*
Λοιποί φόροι και τέλη ρυθμιστικών αρχών	*(65,7)*	-	-	*(65,7)*
Κόστος κατασκευής δικτύου	*(0,4)*	-	-	*(0,4)*
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	*(241,0)*	*(3,7)*	-	*(244,7)*
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις	**(2.630,8)**	**(8,7)**	**-**	**(2.639,5)**
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	**1.250,9**	**(14,4)**	**-**	**1.236,5**
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(755,7)	-	-	(755,7)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	**495,2**	**(14,4)**	**-**	**480,8**
Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	(86,1)	-	-	(86,1)
Πιστωτικοί τόκοι	2,4	-	-	2,4
Συναλλαγματικές διαφορές, καθαρές	(0,3)	-	-	(0,3)
Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις	2,2	-	-	2,2
Ζημιές από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες	**(81,8)**	**-**	**-**	**(81,8)**
Κέρδη προ φόρων	**413,4**	**(14,4)**	**-**	**399,0**
Φόρος εισοδήματος	(165,8)	1,1	-	(164,7)
Κέρδη χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**247,6**	**(13,3)**	**-**	**234,3**
Ζημιές χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητες	(81,7)	(0,3)	-	(82,0)
Κέρδη χρήσης	**165,9**	**(13,6)**	**-**	**152,3**
Κατανεμόμενα σε:				
Μετόχους της Εταιρείας	175,0	(9,9)	-	165,1
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(9,1)	(3,7)	-	(12,8)
Κέρδη χρήσης	**165,9**	**(13,6)**	**-**	**152,3**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	ΔΠΧΑ 15	ΔΠΧΑ 15	ΔΛΠ 18/ ΔΛΠ 11
	2018	Προσαρμογές	2018
Κύκλος εργασιών			
Σταθερή τηλεφωνία:			
Έσοδα λιανικής	916,8	3,6	920,4
Έσοδα χονδρικής	327,1	(0,1)	327,0
Λοιπά έσοδα	228,7	(1,5)	227,2
Σύνολο εσόδων σταθερής τηλεφωνίας	**1.472,6**	**2,0**	**1.474,6**
Κινητή τηλεφωνία:			
Έσοδα πώλησης συσκευών	34,0	-	34,0
Σύνολο εσόδων κινητής τηλεφωνίας	**34,0**	**-**	**34,0**
Λοιπά έσοδα	**76,0**	**(2,1)**	**73,9**
Σύνολο κύκλου εργασιών	**1.582,6**	**(0,1)**	**1.582,5**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	**14,0**	**-**	**14,0**
Λειτουργικά έξοδα			
Έξοδα διασύνδεσης και περιαγωγής	(101,2)	-	(101,2)
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(34,2)	(0,8)	(35,0)
Αποδοχές προσωπικού	(247,5)	-	(247,5)
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	(39,1)	-	(39,1)
Έξοδα εμπορικών προμηθειών	(20,6)	0,4	(20,2)
Κόστος εμπορευμάτων	(67,7)	-	(67,7)
Έξοδα συντήρησης και επισκευών	(34,8)	-	(34,8)
Έξοδα προώθησης	(24,1)	-	(24,1)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα, εκ των οποίων:	(376,1)	-	(376,1)
Ενοίκια, μισθώσεις και κόστος εγκαταστάσεων	*(107,9)*	-	*(107,9)*
Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων	*(151,1)*	-	*(151,1)*
Λοιποί φόροι και τέλη ρυθμιστικών αρχών	*(22,7)*	-	*(22,7)*
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	*(94,4)*	-	*(94,4)*
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις	**(945,3)**	**(0,4)**	**(945,7)**
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	**651,3**	**(0,5)**	**650,8**
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(312,5)	-	(312,5)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	**338,8**	**(0,5)**	**338,3**
Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες			
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	(66,5)	-	(66,5)
Πιστωτικοί τόκοι	3,0	-	3,0
Συναλλαγματικές διαφορές, καθαρές	0,5	-	0,5
Έσοδα από μερίσματα	30,0	-	30,0
Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις	2,4	-	2,4
Ζημιές από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες	**(30,6)**	**-**	**(30,6)**
Κέρδη προ φόρων	**308,2**	**(0,5)**	**307,7**
Φόρος εισοδήματος	(111,9)	0,1	(111,8)
Κέρδη χρήσης	**196,3**	**(0,4)**	**195,9**

5. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ

Τα ενσώματα πάγια αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	ΓΗΠΕΔΑ-ΟΙΚΟΠΕΔΑ	ΚΤΙΡΙΑ	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ – ΤΗΛΕΠ/ΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΤΑΦ. ΜΕΣΑ	ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΥΛΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
31/12/2016							
Αξία κτήσης	44,5	991,6	12.767,6	537,2	336,3	67,8	14.745,0
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(643,8)	(10.816,6)	(432,1)	-	-	(11.892,5)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	**44,5**	**347,8**	**1.951,0**	**105,1**	**336,3**	**67,8**	**2.852,5**
Προσθήκες και μεταφορές	-	16,7	495,8	24,8	385,8	94,7	1.017,8
Μειώσεις και μεταφορές - αξία κτήσης	(0,1)	(11,8)	(186,3)	(20,6)	(405,5)	(93,5)	(717,8)
Μειώσεις και μεταφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	10,9	185,2	20,6	-	-	216,7
Συναλλαγματικές διαφορές - αξία κτήσης	(0,1)	(12,2)	(110,9)	(3,1)	(2,3)	(0,4)	(129,0)
Συναλλαγματικές διαφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	10,7	99,1	2,6	-	-	112,4
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	-	(37,5)	(551,8)	(22,4)	-	-	(611,7)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	**44,3**	**324,6**	**1.882,1**	**107,0**	**314,3**	**68,6**	**2.740,9**
31/12/2017							
Αξία κτήσης	44,3	984,3	12.966,2	538,3	314,3	68,6	14.916,0
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(659,7)	(11.084,1)	(431,3)	-	-	(12.175,1)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	**44,3**	**324,6**	**1.882,1**	**107,0**	**314,3**	**68,6**	**2.740,9**
Προσθήκες και μεταφορές	-	4,7	476,6	35,3	364,5	105,3	986,4
Μειώσεις και μεταφορές - αξία κτήσης	(0,5)	(20,6)	(455,1)	(58,3)	(352,5)	(94,7)	(981,7)
Μειώσεις και μεταφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	19,2	454,8	58,0	-	-	532,0
Συναλλαγματικές διαφορές - αξία κτήσης	-	0,1	17,5	0,9	0,3	-	18,8
Συναλλαγματικές διαφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	(0,1)	(15,7)	(0,9)	-	-	(16,7)
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	-	(31,6)	(462,3)	(25,6)	-	-	(519,5)
Διακοπείσες δραστηριότητες – αξία κτήσης (βλέπε Σημείωση 9)	(0,6)	(12,3)	(346,0)	(14,0)	(8,6)	-	(381,5)
Διακοπείσες δραστηριότητες – σωρευμένες αποσβέσεις (βλέπε Σημείωση 9)	-	11,8	337,0	13,6	-	-	362,4
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**43,2**	**295,8**	**1.888,9**	**116,0**	**318,0**	**79,2**	**2.741,1**
31/12/2018							
Αξία κτήσης	43,2	956,2	12.659,2	502,2	318,0	79,2	14.558,0
Σωρευμένες αποσβέσεις	-	(660,4)	(10.770,3)	(386,2)	-	-	(11.816,9)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**43,2**	**295,8**	**1.888,9**	**116,0**	**318,0**	**79,2**	**2.741,1**

Στη γραμμή «Αποσβέσεις χρήσεις - απομειώσεις» ποσό Ευρώ 37,1 και ποσό Ευρώ 36,3 αφορά διακοπείσες δραστηριότητες για τη χρήση 2018 και 2017, αντίστοιχα.

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ενσώματων παγίων.

Την 31 Δεκεμβρίου 2018 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης βάσει της αξίας χρήσης από την TELEKOM ROMANIA βασισμένος στις παρακάτω παραδοχές:

Παραδοχές 2018 – TELEKOM ROMANIA	
Επιτόκιο προεξόφλησης	7,7%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	2,5%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2019 - 2028)	10,3%-20,4%

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων της TELEKOM ROMANIA (31 Δεκεμβρίου 2017: Ζημιά απομείωσης ποσού Ευρώ 55,5).

Τυχόν σημαντικές μεταβολές στις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται παραπάνω, οι οποίες οφείλονται σε μελλοντικές εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον και στον συνεχώς εντεινόμενο ανταγωνισμό, είναι πιθανό να έχουν αρνητική επίδραση σε αυτή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών. Την 31 Δεκεμβρίου 2018, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, υποδεικνύει περιορισμένο περιθώριο και ενδεχόμενη αρνητική μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν θα οδηγούσε σε μείωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της TELEKOM ROMANIA.

Αν ο δείκτης ανάπτυξης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών πέραν της περιόδου των δέκα χρόνων, ήταν 0,5% χαμηλότερος, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα υποδείκνυε ένα περιορισμένο περιθώριο. Αν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης, ήταν 1,0% υψηλότερο, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα υποδείκνυε ζημιά απομείωσης ύψους περίπου Ευρώ 60,0.

Τα ενσώματα πάγια περιλαμβάνουν επενδυτικά ακίνητα λογιστικής αξίας Ευρώ 56,3 την 31 Δεκεμβρίου 2018 (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 60,3), η εύλογη αξία των οποίων ανέρχεται σε Ευρώ 249,1 (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 236,0). Η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων βασίζεται σε αποτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή που κατέχει αναγνωρισμένη σχετική επαγγελματική πιστοποίηση και έχει πρόσφατη εμπειρία στην περιοχή και στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων που αποτιμήθηκαν, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αποτίμησης και παραδοχές που σε σημαντικό βαθμό δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (Επίπεδο 3 – της ιεραρχίας εύλογης αξίας όπως καθορίζεται στο ΔΠΧΑ 13).

Το ποσό των τόκων κατασκευαστικής περιόδου που έχει κεφαλαιοποιηθεί από τον Όμιλο στη χρήση 2018 και στη χρήση 2017 ως μέρος του κόστους των περιουσιακών στοιχείων που πληρούν τις προϋποθέσεις, ανέρχεται σε Ευρώ 5,0 και Ευρώ 6,0 αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά υπολογίστηκαν με βάση ένα μέσο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης, το οποίο για τις χρήσεις 2018 και 2017 είναι 3,3% και 4,5% αντίστοιχα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΚΤΙΡΙΑ	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ – ΤΗΛΕΠ/ΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΤΑΦ. ΜΕΣΑ	ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΥΛΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
31/12/2016						
Αξία κτήσης	106,8	7.813,7	146,5	173,5	54,4	8.294,9
Σωρευμένες αποσβέσεις	(59,7)	(6.878,1)	(132,1)	-	-	(7.069,9)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	**47,1**	**935,6**	**14,4**	**173,5**	**54,4**	**1.225,0**
Προσθήκες και μεταφορές	1,8	230,2	7,6	127,9	75,0	442,5
Μειώσεις και μεταφορές - αξία κτήσης	-	(137,0)	(3,5)	(160,4)	(74,8)	(375,7)
Μειώσεις και μεταφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	137,0	3,5	-	-	140,5
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(9,3)	(179,8)	(4,0)	-	-	(193,1)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	**39,6**	**986,0**	**18,0**	**141,0**	**54,6**	**1.239,2**
31/12/2017						
Αξία κτήσης	108,6	7.906,9	150,6	141,0	54,6	8.361,7
Σωρευμένες αποσβέσεις	(69,0)	(6.920,9)	(132,6)	-	-	(7.122,5)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	**39,6**	**986,0**	**18,0**	**141,0**	**54,6**	**1.239,2**
Προσθήκες και μεταφορές	2,1	192,3	16,8	119,8	93,1	424,1
Μειώσεις και μεταφορές - αξία κτήσης	-	(141,0)	(41,0)	(105,7)	(81,2)	(368,9)
Μειώσεις και μεταφορές - σωρευμένες αποσβέσεις	-	140,4	41,0	-	-	181,4
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(6,9)	(167,0)	(5,5)	-	-	(179,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**34,8**	**1.010,7**	**29,3**	**155,1**	**66,5**	**1.296,4**
31/12/2018						
Αξία κτήσης	110,7	7.958,2	126,4	155,1	66,5	8.416,9
Σωρευμένες αποσβέσεις	(75,9)	(6.947,5)	(97,1)	-	-	(7.120,5)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**34,8**	**1.010,7**	**29,3**	**155,1**	**66,5**	**1.296,4**

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ενσώματων παγίων.

Το ποσό των τόκων κατασκευαστικής περιόδου που έχει κεφαλαιοποιηθεί από τον ΟΤΕ στη χρήση 2018 και στη χρήση 2017 ως μέρος του κόστους των περιουσιακών στοιχείων που πληρούν τις προϋποθέσεις, ανέρχεται σε Ευρώ 5,0 και Ευρώ 5,8 αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά υπολογίστηκαν με βάση ένα μέσο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης, το οποίο για τις χρήσεις 2018 και 2017 είναι 3,3% και 4,5% αντίστοιχα.

6. ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Η υπεραξία αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2018	2017
Αξία 1 Ιανουαρίου	**447,1**	**507,0**
Συναλλαγματικές διαφορές	(0,2)	(1,1)
Απομείωση	-	(58,8)
Αξία 31 Δεκεμβρίου	**446,9**	**447,1**

Η υπεραξία αφορά στις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας του Ομίλου και περιλαμβάνει τις δραστηριότητες στις χώρες που παρατίθενται παρακάτω και οι οποίες έχουν οριστεί ως μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, για τις οποίες διενεργείται έλεγχος απομείωσης.

Στη γραμμή «Απομείωση» ποσό Ευρώ 57,4 για τη χρήση 2017 αφορά διακοπείσες δραστηριότητες.

Η κίνηση της υπεραξίας και η κατανομή της στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών αναλύεται παρακάτω:

Μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών	2017	Συναλλαγματικές διαφορές	2018
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	376,6	-	376,6
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	70,5	(0,2)	70,3
ΣΥΝΟΛΟ	**447,1**	**(0,2)**	**446,9**

Το ανακτήσιμο ποσό των ανωτέρω μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν στα εγκεκριμένα από τη διοίκηση τετραετή επιχειρηματικά σχέδια και οι οποίες προβλήθηκαν αρχικά σε περίοδο δεκαετίας και μετά στο διηνεκές.

Οι βασικές παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών είναι οι εξής:

Παραδοχές 2018	Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία
Επιτόκιο προεξόφλησης	7,9%	7,7%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	0,6%	1,2%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2019 - 2028)	34,7%-37,9%	15,2%-19,4%

Παραδοχές 2017	Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία
Επιτόκιο προεξόφλησης	7,9%	7,7%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	1,4%	2,8%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2018 - 2027)	32,8%-37,7%	12,2%-19,3%

Για την προβολή των ταμειακών ροών για το διάστημα πέραν της δεκαετίας, χρησιμοποιήθηκε ως υπόθεση δείκτης ανάπτυξης 2% για όλες τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση κατά τον υπολογισμό των προβλέψεων των ταμειακών ροών στα πλαίσια διενέργειας του ετήσιου ελέγχου για την απομείωση της αξίας της υπεραξίας είναι οι ακόλουθες:

- Επιτόκιο μηδενικού κινδύνου: Το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου καθορίστηκε με βάση εξωτερική πληροφόρηση που λήφθηκε για κάθε ενεργό αγορά της κάθε χώρας.
- Προϋπολογιστικά περιθώρια κέρδους: Τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων και τα λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων υπολογίστηκαν με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών, προσαρμοσμένα προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες μεταβολές λειτουργικής κερδοφορίας.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι συνεπείς με ανεξάρτητες εξωτερικές πηγές πληροφόρησης.

Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με την υπεραξία του Ομίλου COSMOTE - Ελλάδας.

Την 31η Δεκεμβρίου 2018, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, υποδεικνύει ότι υπάρχει επαρκές περιθώριο και οποιαδήποτε ουσιαστική μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν δεν θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της λογιστικής αξίας της υπεραξίας.

Αν ο δείκτης ανάπτυξης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών πέραν της περιόδου των δέκα χρόνων, ήταν 0,5% χαμηλότερος, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα υποδείκνυε ένα επαρκές περιθώριο. Αν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης, ήταν 1,0% υψηλότερο, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα υποδείκνυε ότι υπάρχει ένα επαρκές περιθώριο.

Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με την υπεραξία του Ομίλου COSMOTE - Ρουμανία.

Τυχόν σημαντικές μεταβολές στις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται παραπάνω, οι οποίες οφείλονται σε μελλοντικές εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον και στον συνεχώς εντεινόμενο ανταγωνισμό, είναι πιθανό να έχουν αρνητική επίδραση σε αυτή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών. Την 31 Δεκεμβρίου 2018, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών προσεγγίζει την αντίστοιχη λογιστική αξία και ενδεχόμενη αρνητική μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν θα οδηγούσε σε μείωση της λογιστικής αξίας της υπεραξίας.

Αν ο δείκτης ανάπτυξης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών πέραν της περιόδου των δέκα χρόνων, ήταν 0,5% χαμηλότερος, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών θα προσέγγιζε την αντίστοιχη λογιστική αξία. Αν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης, ήταν 1,0% υψηλότερο, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα υποδείκνυε ζημιά απομείωσης περίπου Ευρώ 50,0.

7. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Οι τηλεπικοινωνιακές άδειες περιλαμβάνουν άδειες που έχουν αποκτηθεί κυρίως για τις δραστηριότητες κινητής τηλεφωνίας του Ομίλου.

Η κίνηση των τηλεπικοινωνιακών αδειών αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2018	2017
31 Δεκεμβρίου		
Αξία κτήσης	1.001,3	919,5
Σωρευμένες αποσβέσεις	(477,7)	(428,2)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	**523,6**	**491,3**
Προσθήκες	3,1	86,9
Μεταφορές, αξία κτήσης	6,3	3,7
Μεταφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	-	(0,8)
Συναλλαγματικές διαφορές, αξία κτήσης	2,9	(8,6)
Συναλλαγματικές διαφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	(0,7)	4,6
Διαγραφές, αξία κτήσης	-	(0,2)
Διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	-	0,2
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(74,0)	(53,5)
Διακοπείσες δραστηριότητες – αξία κτήσης (βλέπε Σημείωση 9)	(48,1)	-
Διακοπείσες δραστηριότητες – σωρευμένες αποσβέσεις (βλέπε Σημείωση 9)	35,4	-
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	**448,5**	**523,6**
31 Δεκεμβρίου		
Αξία κτήσης	965,5	1.001,3
Σωρευμένες αποσβέσεις	(517,0)	(477,7)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	**448,5**	**523,6**

Στη γραμμή «Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις» ποσό Ευρώ 22,1 και Ευρώ 2,8 αφορά διακοπείσες δραστηριότητες για τη χρήση 2018 και 2017, αντίστοιχα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2018	2017
31 Δεκεμβρίου		
Αξία κτήσης	12,6	11,3
Σωρευμένες αποσβέσεις	(8,2)	(7,6)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	**4,4**	**3,7**
Προσθήκες	-	1,3
Αποσβέσεις χρήσης	(0,8)	(0,6)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	**3,6**	**4,4**
31 Δεκεμβρίου		
Αξία κτήσης	12,6	12,6
Σωρευμένες αποσβέσεις	(9,0)	(8,2)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	**3,6**	**4,4**

8. ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η κίνηση των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ
31/12/2016					
Αξία κτήσης	885,0	397,7	350,5	158,4	1.791,6
Σωρευμένες αποσβέσεις	(754,8)	(234,0)	(190,8)	(121,6)	(1.301,2)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	**130,2**	**163,7**	**159,7**	**36,8**	**490,4**
Προσθήκες	71,3	140,1	-	-	211,4
Μειώσεις και διαγραφές, αξία κτήσης	(0,5)	(57,1)	-	-	(57,6)
Μειώσεις και διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	0,4	57,1	-	-	57,5
Μεταφορές, αξία κτήσης	18,3	-	-	(2,2)	16,1
Μεταφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	(0,6)	-	-	1,4	0,8
Συναλλαγματικές διαφορές, αξία κτήσης	(3,0)	(2,4)	(0,9)	(0,6)	(6,9)
Συναλλαγματικές διαφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	2,6	1,8	0,5	0,6	5,5
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(69,5)	(116,5)	(23,3)	(3,7)	(213,0)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	**149,2**	**186,7**	**136,0**	**32,3**	**504,2**
31/12/2017					
Αξία κτήσης	971,1	478,3	349,6	155,6	1.954,6
Σωρευμένες αποσβέσεις	(821,9)	(291,6)	(213,6)	(123,3)	(1.450,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	**149,2**	**186,7**	**136,0**	**32,3**	**504,2**
Προσθήκες	69,3	81,9	-	0,2	151,4
Μειώσεις και διαγραφές, αξία κτήσης	(0,4)	(152,3)	(34,9)	-	(187,6)
Μειώσεις και διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	0,4	152,3	34,9	-	187,6
Μεταφορές, αξία κτήσης	(0,9)	-	-	-	(0,9)
Συναλλαγματικές διαφορές, αξία κτήσης	0,6	(0,3)	-	-	0,3
Συναλλαγματικές διαφορές, σωρευμένες αποσβέσεις	(0,3)	0,1	-	-	(0,2)
Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις	(75,4)	(108,4)	(34,6)	(3,6)	(222,0)
Διακοπείσες δραστηριότητες - αξία κτήσης (βλέπε Σημείωση 9)	(10,6)	-	-	-	(10,6)
Διακοπείσες δραστηριότητες - σωρευμένες αποσβέσεις (βλέπε Σημείωση 9)	10,0	-	-	-	10,0
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**141,9**	**160,0**	**101,4**	**28,9**	**432,2**
31/12/2018					
Αξία κτήσης	1.029,1	407,6	314,7	155,8	1.907,2
Σωρευμένες αποσβέσεις	(887,2)	(247,6)	(213,3)	(126,9)	(1.475,0)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**141,9**	**160,0**	**101,4**	**28,9**	**432,2**

Στη γραμμή «Αποσβέσεις χρήσης - απομειώσεις» ποσό Ευρώ 0,6 αφορά διακοπείσες δραστηριότητες για τις χρήσεις 2018 και 2017.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
31/12/2016			
Αξία κτήσης	360,4	305,0	665,4
Σωρευμένες αποσβέσεις	(293,8)	(174,5)	(468,3)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2016	**66,6**	**130,5**	**197,1**
Προσθήκες και μεταφορές	51,9	137,7	189,6
Μειώσεις και διαγραφές, αξία κτήσης	-	(57,1)	(57,1)
Μειώσεις και διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	-	57,1	57,1
Αποσβέσεις χρήσης	(33,6)	(97,6)	(131,2)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	**84,9**	**170,6**	**255,5**
31/12/2017			
Αξία κτήσης	412,3	385,6	797,9
Σωρευμένες αποσβέσεις	(327,4)	(215,0)	(542,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	**84,9**	**170,6**	**255,5**
Προσθήκες και μεταφορές	36,5	64,8	101,3
Μειώσεις και διαγραφές, αξία κτήσης	-	(152,3)	(152,3)
Μειώσεις και διαγραφές, σωρευμένες αποσβέσεις	-	152,3	152,3
Αποσβέσεις χρήσης	(39,2)	(93,1)	(132,3)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**82,2**	**142,3**	**224,5**
31/12/2018			
Αξία κτήσης	448,8	298,1	746,9
Σωρευμένες αποσβέσεις	(366,6)	(155,8)	(522,4)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**82,2**	**142,3**	**224,5**

Δεν υπάρχουν άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη διάρκεια ζωής την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017.

Με την 19563/2018/11-01-2019 απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης (παρ. 3 άρθρο 29 του νόμου 4487/2017), εγκρίθηκε η υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου με τον τίτλο «ΕΤΕΡΟΣ ΕΓΩ-ΧΑΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ», για την ενίσχυση του ανωτέρω επενδυτικού σχεδίου, με το κίνητρο της επιχορήγησης.

Ο προϋπολογισμός των επιλέξιμων δαπανών ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 856.150,00 (απόλυτο ποσό).

Το ποσό της επιχορήγησης ανέρχεται στο 35% του προϋπολογισμού των συνολικών επιλέξιμων δαπανών, ήτοι στο ποσό Ευρώ 299.652,50 (απόλυτο ποσό).

Το ποσό της επιχορήγησης θα καθορισθεί επακριβώς μετά την ολοκλήρωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και την ολοκλήρωση του ελέγχου του επενδυτικού σχεδίου.

9. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ - ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

Οι συμμετοχές αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
(α) Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	3.245,1	3.426,6
(β) Λοιπές συμμετοχές	0,1	0,1	0,1	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	**0,1**	**0,1**	**3.245,2**	**3.426,7**

(α) Οι συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες αναλύονται ως εξής:

	Άμεση συμμετοχή ΟΤΕ	Χώρα σύστασης	2018	2017
COSMOTE	100,00%	Ελλάδα	2.763,5	2.763,3
COSMOTE PAYMENTS	100,00%	Ελλάδα	0,4	-
OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	100,00%	Κύπρος	284,9	284,9
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	100,00%	Ελλάδα	3,8	3,8
COSMO-ONE	30,87%	Ελλάδα	0,5	0,5
OTESAT-MARITEL	94,08%	Ελλάδα	4,6	4,6
OTE PLC	100,00%	Η. Βασίλειο	0,1	0,1
OTE PLUS	100,00%	Ελλάδα	8,2	8,2
OTE ΑΚΙΝΗΤΑ	100,00%	Ελλάδα	72,6	193,2
OTE GLOBE	100,00%	Ελλάδα	102,2	163,7
OTE ΑΣΦΑΛΙΣΗ	100,00%	Ελλάδα	0,1	0,1
OTE ACADEMY	100,00%	Ελλάδα	0,2	0,2
OTE RURAL NORTH	100,00%	Ελλάδα	1,8	1,8
OTE RURAL SOUTH	100,00%	Ελλάδα	2,2	2,2
ΣΥΝΟΛΟ			**3.245,1**	**3.426,6**

ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Την 5 Ιουνίου 2018, ιδρύθηκε η εταιρεία COSMOTE PAYMENTS. Η εταιρεία ανήκει εξ' ολοκλήρου στον ΟΤΕ.

ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ

Η OTE GLOBE προχώρησε σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά το ποσό Ευρώ 61,5, το οποίο μείωσε ισόποσα τη λογιστική αξία της συμμετοχής του ΟΤΕ. Το σχετικό ποσό κατά το έτος 2018 έχει εισπραχθεί από τον ΟΤΕ.

Η ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ προχώρησε σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά το ποσό Ευρώ 120,6, το οποίο μείωσε ισόποσα τη λογιστική αξία της συμμετοχής του ΟΤΕ. Το σχετικό ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν έχει εισπραχθεί από τον ΟΤΕ.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ

Ο έλεγχος απομείωσης διενεργήθηκε βάσει των παρακάτω παραδοχών:

Παραδοχές 2018 – TELEKOM ROMANIA	
Επιτόκιο προεξόφλησης	7,7%
Μέσος ρυθμός αύξησης εσόδων	2,5%
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων, περιθώριο (2019 - 2028)	10,3%-20,4%

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με το καταγεγραμμένο ποσό της συμμετοχής.

Τυχόν σημαντικές μεταβολές στις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται παραπάνω, οι οποίες οφείλονται σε μελλοντικές εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον και στον συνεχώς εντεινόμενο ανταγωνισμό, είναι πιθανό να έχουν αρνητική επίδραση σε αυτή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών. Την 31 Δεκεμβρίου 2018, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, υποδεικνύει περιορισμένο περιθώριο και ενδεχόμενη αρνητική μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν θα οδηγούσε σε μείωση της λογιστικής αξίας της συμμετοχής.

Αν ο δείκτης ανάπτυξης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης για την πρόβλεψη των ταμειακών ροών πέραν της περιόδου των δέκα χρόνων, ήταν 0,5% χαμηλότερος, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα υποδείκνυε ένα περιορισμένο περιθώριο. Αν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στον έλεγχο απομείωσης, ήταν 1,0% υψηλότερο, το ανακτήσιμο ποσό για τη συγκεκριμένη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών σε σύγκριση με την αντίστοιχη λογιστική αξία, θα οδηγούσε σε μείωση της λογιστικής αξίας της συμμετοχής κατά περίπου Ευρώ 35,0.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Τα έσοδα από μερίσματα αναλύονται ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2018	2017
OTESAT-MARITEL	-	0,6
OTE GLOBE	-	21,0
OTE ΑΚΙΝΗΤΑ	30,0	105,0
ΣΥΝΟΛΟ	**30,0**	**126,6**

ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΥΣΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές του Ομίλου ανέρχονται σε Ευρώ 241,5 κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 245,0) εκ των οποίων ποσό Ευρώ 239,4 προέρχεται από την TELEKOM ROMANIA (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 241,9) και αντιπροσωπεύει το 45,99% επί των ιδίων κεφαλαίων της, το οποίο ανήκει στο Ρουμανικό Δημόσιο.

Τα βασικά οικονομικά στοιχεία της TELEKOM ROMANIA παρουσιάζονται παρακάτω:

Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	2018	2017
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	507,6	462,0
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	367,7	423,1
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**875,3**	**885,1**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	520,5	526,0
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	42,4	21,5
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	312,4	337,6
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	**875,3**	**885,1**

Κατάσταση αποτελεσμάτων	2018	2017
Σύνολο κύκλου εργασιών	**579,5**	**607,7**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	60,6	38,0
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις	(553,1)	(560,4)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	**87,0**	**85,3**
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(103,4)	(174,8)
Λειτουργικές ζημιές προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	**(16,4)**	**(89,5)**
Ζημιές από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες	(2,9)	(6,7)
Ζημιές προ φόρων	**(19,3)**	**(96,2)**
Φόρος εισοδήματος	(0,3)	0,2
Ζημιές χρήσης	**(19,6)**	**(96,0)**

Κατάσταση ταμειακών ροών	2018	2017
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	103,0	(1,4)
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(130,2)	(139,4)
Καθαρές ταμειακές εισροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	2,1	-
Καθαρή μείωση ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων	**(25,1)**	**(140,8)**

ΠΩΛΗΣΗ HELLAS-SAT

Το 2013, ο Όμιλος πούλησε τη συμμετοχή του στη HELLAS-SAT. Στην εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων του 2018 στη γραμμή «Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – Απομειώσεις», περιλαμβάνεται κέρδος ύψους Ευρώ 2,6, το οποίο αφορά αντιστροφή πρόβλεψης η οποία σχετιζόταν με αυτήν την πώληση. Την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν υπάρχουν εναπομείνουσες προβλέψεις σε σχέση με τη συγκεκριμένη πώληση (Βλέπε Σημείωση 23).

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΤΗΣ TELEKOM ALBANIA

Τη 16 Ιανουαρίου 2019, ο Όμιλος ανακοίνωσε τη σύναψη συμφωνίας πώλησης του συνόλου της συμμετοχής του στην TELEKOM ALBANIA, στη βουλγάρικη εταιρεία Albania Telecom Invest AD, έναντι συνολικού ποσού Ευρώ 50,0.

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 5, αυτή η ομάδα στοιχείων πληρεί τα κριτήρια προκειμένου να ταξινομηθεί σαν κατεχόμενη προς πώληση και συνεπώς στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης την 31 Δεκεμβρίου 2018 τα περιουσικά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της παρουσιάζονται ξεχωριστά από τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις

του Ομίλου στις γραμμές «Περιουσιακά στοιχεία ομάδας στοιχείων κατεχόμενα προς πώληση» και «Υποχρεώσεις ομάδας στοιχείων κατεχόμενες προς πώληση», αντίστοιχα. Επιπλέον οι δραστηριότητες αυτής της ομάδας στοιχείων αποτελούν για τον Όμιλο ξεχωριστό γεωγραφικό τομέα δραστηριοτήτων (υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας στην Αλβανία) και ξεχωριστή μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών. Ως αποτέλεσμα, οι δραστηριότητες της για το έτος 2018 έχουν αντιμετωπισθεί ως διακοπείσες δραστηριότητες. Οι καταστάσεις αποτελεσμάτων, οι καταστάσεις ταμειακών ροών και οι σχετικές σημειώσεις των προηγούμενων περιόδων έχουν αναπροσαρμοσθεί προκειμένου να συνάδουν με αυτήν την παρουσίαση.

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, οι ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ομάδας στοιχείων που κατέχονται προς πώληση έχουν διαχωριστεί από τις υπόλοιπες ταμειακές ροές του Ομίλου και παρουσιάζονται ως ξεχωριστές γραμμές σε κάθε κατηγορία.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της ομάδας στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση, μετά την απαλοιφή των ενδοεταιρικών υπολοίπων, την 31 Δεκεμβρίου 2018 έχουν ως εξής:

	2018
Περιουσιακά στοιχεία	
Ενσώματα πάγια	19,1
Τηλεπικοινωνιακές άδειες	12,7
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	0,6
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	2,0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**34,4**
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	26,6
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	7,5
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**34,1**
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**68,5**
Υποχρεώσεις	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1,6
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	37,1
Σύνολο υποχρεώσεων	**38,7**

Οι συνοπτικές καταστάσεις αποτελεσμάτων της ομάδας στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση (διακοπείσες δραστηριότητες) για τα έτη που παρουσιάζονται, περιλαμβάνονται στον παρακάτω πίνακα (μετά την απαλοιφή των ενδοεταιρικών υπολοίπων):

	2018	2017
Σύνολο εσόδων κινητής τηλεφωνίας	62,3	59,9
Λοιπά έσοδα	-	0,3
Σύνολο κύκλου εργασιών	**62,3**	**60,2**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	0,1	-
Σύνολο λειτουργικών εξόδων πριν από αποσβέσεις και απομειώσεις	(52,4)	(54,3)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	**10,0**	**5,9**
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(59,8)	(97,1)
Λειτουργικές ζημιές προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	**(49,8)**	**(91,2)**
Συναλλαγματικές διαφορές, καθαρές	(31,4)	(6,7)
Έσοδα και έξοδα από λοιπές χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες	(0,4)	(0,3)
Ζημιές από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες	**(31,8)**	**(7,0)**
Ζημιές προ φόρων	**(81,6)**	**(98,2)**
Φόρος εισοδήματος	(0,1)	(4,1)
Ζημιές χρήσης	**(81,7)**	**(102,3)**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	38,4	9,0
Συγκεντρωτικές συνολικές ζημιές μετά από φόρους	**(43,3)**	**(93,3)**

Ο ΟΤΕ δεν έχει άμεση συμμετοχή στην TELEKOM ALBANIA και επομένως η συναλλαγή που περιγράφεται παραπάνω δεν έχει επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

10. ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό	52,0	51,3	52,0	51,2
Εγγυήσεις	5,9	5,9	0,5	0,4
Λοιπές προκαταβολές / προπληρωμές	34,4	40,0	-	-
Δάνεια σε εταιρείες εντός Ομίλου (βλέπε Σημείωση 28)	-	-	14,7	14,7
Λοιπές απαιτήσεις από συνδεμένα μέρη (βλέπε Σημείωση 28)	-	-	9,6	6,7
Λοιπά	23,5	14,9	0,2	-
ΣΥΝΟΛΟ	**115,8**	**112,1**	**77,0**	**73,0**

Τα δάνεια και οι προκαταβολές στο προσωπικό περιλαμβάνουν κυρίως δάνεια που χορηγούνται σε υπαλλήλους με προϋπηρεσία άνω των 25 ετών έναντι της αποζημίωσής τους λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Το επιτόκιο των ανωτέρω δανείων είναι 1,62% και 1,37% για τις χρήσεις 2018 και 2017, αντίστοιχα.

Το συνολικό υπολειπόμενο ποσό των δανείων που χορήγησε η Εταιρεία στις θυγατρικές της OTE RURAL NORTH και OTE RURAL SOUTH ανέρχεται σε Ευρώ 14,7 την 31 Δεκεμβρίου 2018 (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 29,0) εκ των οποίων ποσό Ευρώ μηδέν (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 14,3) έχει ταξινομηθεί στην γραμμή «Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία» (βλέπε Σημείωση 13).

11. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Εμπορεύματα	69,4	77,9	9,9	10,7
Λοιπά υλικά	12,6	13,4	1,6	1,7
ΣΥΝΟΛΟ	**82,0**	**91,3**	**11,5**	**12,4**

12. ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι απαιτήσεις από πελάτες αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Συνδρομητές / Πελάτες	1.403,8	1.591,3	684,6	755,2
Απαιτήσεις από συνδεμένα μέρη (βλέπε Σημείωση 28)	24,2	28,9	80,2	116,2
Μη τιμολογηθέντα έσοδα	70,5	94,5	25,3	33,2
	1.498,5	**1.714,7**	**790,1**	**904,6**
Μείον:				
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(892,5)	(995,0)	(495,6)	(547,5)
ΣΥΝΟΛΟ	**606,0**	**719,7**	**294,5**	**357,1**

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	(995,0)	(910,6)	(547,5)	(527,0)
Προσθήκη χρήσης	(148,5)	(106,2)	(35,0)	(20,5)
Διαγραφές	258,0	20,0	98,9	-
Σωρευτική επίδραση ΔΠΧΑ 9 (βλέπε Σημείωση 4)	(19,9)	-	(12,0)	-
Κατεχόμενα προς πώληση	14,6	(0,1)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(1,7)	1,9	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**(892,5)**	**(995,0)**	**(495,6)**	**(547,5)**

Στη χρήση 2018 η γραμμή «Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις» της Κατάστασης αποτελεσμάτων περιλαμβάνει επίσης κόστη που αφορούν στην απομείωση των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων.

Η χρονική απεικόνιση (ενηλικίωση) των απαιτήσεων από πελάτες αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Μη ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα	453,3	508,5	248,7	262,8
Ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα:				
Έως 30 ημέρες	65,4	84,8	23,6	34,9
Από 31 έως 180 ημέρες	48,5	89,1	11,3	52,9
Από 181 έως 360 ημέρες	12,7	15,5	4,5	2,3
Πάνω από 360 ημέρες	26,1	21,8	6,4	4,2
ΣΥΝΟΛΟ	**606,0**	**719,7**	**294,5**	**357,1**

13. ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5,1	5,9	2,3	2,5
Δάνεια σε εταιρείες του Ομίλου (βλέπε Σημειώσεις 10, 28)	-	-	-	14,3
	5,1	**5,9**	**2,3**	**16,8**

Η κίνηση των λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	5,9	5,6	16,8	9,4
Μεταφορά από λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	8,1
Πωλήσεις - λήξεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(0,4)	(0,2)	-	-
Αποπληρωμή δανείων εισπρακτέων	-	-	(14,3)	(1,1)
Κέρδη / (Ζημιές) - Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	0,1	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(0,1)	-	-
Αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων	(0,4)	-	(0,2)	-
Αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	0,5	-	0,4
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**5,1**	**5,9**	**2,3**	**16,8**

14. ΛΟΙΠΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Βραχυπρόθεσμο μέρος δανείων προς ασφαλιστικά ταμεία (βλέπε Σημείωση 20)	7,0	7,0	7,0	7,0
Απαιτήσεις έναντι πελατών OTE Leasing (βλέπε Σημείωση 29)	25,5	25,5	25,5	25,5
Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό	3,6	2,1	1,9	1,7
Φόρος εισοδήματος εισπρακτέος (βλέπε Σημείωση 22)	49,4	22,8	7,7	7,7
Λοιπές προκαταβολές	72,6	58,9	25,5	17,6
Απαιτήσεις από μερίσματα και μείωση μετοχικού κεφαλαίου (βλέπε Σημείωση 28)	-	-	120,6	71,6
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο	15,3	38,0	-	-
Λοιπές απαιτήσεις από φόρους εκτός φόρου εισοδήματος	24,8	43,8	2,5	3,2
Λοιπές απαιτήσεις από συνδεμένα μέρη (βλέπε Σημείωση 28)	1,2	0,9	1,4	0,8
Λοιπά	46,1	60,3	22,8	19,4
ΣΥΝΟΛΟ	**245,5**	**259,3**	**214,9**	**154,5**

15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Ταμείο	20,7	21,8	12,1	12,4
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	1.064,0	1.275,9	280,8	173,2
ΣΥΝΟΛΟ	**1.084,7**	**1.297,7**	**292,9**	**185,6**

16. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ – ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Το μετοχικό κεφάλαιο του ΟΤΕ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε Ευρώ 1.387,1 (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 1.387,1) και διαιρείται σε 490.150.389 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 2,83 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή.

Το αποθεματικό υπέρ το άρτιο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 ανέρχεται σε Ευρώ 496,7 και Ευρώ 496,4 αντίστοιχα.

Η μετοχική σύνθεση της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2018 ήταν η ακόλουθη:

Μέτοχος	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό %
DEUTSCHE TELEKOM AG	220.567.676	45,00%
Ελληνικό Δημόσιο	4.901.507	1,00%
ΕΦΚΑ (αναφέρεται μόνο στη μεταβίβαση του 4% από το Ελληνικό Δημόσιο)	19.606.015	4,00%
Ελεύθερη διασπορά	234.864.121	47,92%
Ίδιες μετοχές	10.211.070	2,08%
ΣΥΝΟΛΟ	**490.150.389**	**100,00%**

Η κίνηση των ιδίων μετοχών απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Αριθμός μετοχών	Ποσό
Ίδιες μετοχές κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	1.343.110	14,5
Ίδιες μετοχές που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	8.890.960	94,2
Ίδιες μετοχές που μεταβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(23.000)	(0,2)
Ίδιες μετοχές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	**10.211.070**	**108,5**

Τη 19 Δεκεμβρίου 2018 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφάσισε την ακύρωση του συνόλου των 10.211.070 ιδίων μετοχών. Η διαδικασία ακύρωσης δεν είχε ολοκληρωθεί την 31 Δεκεμβρίου, 2018.

17. ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ – ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να μεταφέρουν σε ετήσια βάση σε λογαριασμό τακτικού αποθεματικού ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό από τα ετήσια κέρδη τους (μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος), έως ότου αυτό φθάσει τουλάχιστον στο ένα τρίτο του μετοχικού κεφαλαίου. Την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017, το τακτικό αποθεματικό ανερχόταν σε Ευρώ 383,3 και Ευρώ 373,5 αντίστοιχα. Το τακτικό αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους.

Οι συναλλαγματικές διαφορές και τα λοιπά αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	1,6	-	0,5
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	(0,4)	-	(0,1)
Συναλλαγματικές διαφορές	(110,4)	(147,3)	-	-
Σωρευμένες αναλογιστικές ζημιές αναγνωρισμένες στην καθαρή θέση	(21,4)	(21,4)	(23,0)	(22,2)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των σωρευμένων αναλογιστικών ζημιών αναγνωρισμένων στην καθαρή θέση	9,9	10,4	10,0	10,4
Λοιπά	(0,9)	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	**(122,8)**	**(157,1)**	**(13,0)**	**(11,4)**

Οι συναλλαγματικές διαφορές περιλαμβάνουν ποσό Ευρώ 25,8 που αφορά στην TELEKOM ALBANIA.

Το υπόλοιπο κερδών εις νέο περιλαμβάνει τα φορολογηθέντα κέρδη που δεν έχουν διανεμηθεί και τα αφορολόγητα και ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά, τα οποία, σε περίπτωση διανομής τους, θα υπαχθούν σε φορολογία εισοδήματος. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 το υπόλοιπο κερδών εις νέο για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 3.611,5 και Ευρώ 743,3 αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 3.573,1 και Ευρώ 727,1 αντίστοιχα).

18. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Τη 18 Ιανουαρίου 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε νέα Πολιτική Αμοιβών προς τους Μετόχους. Η Πολιτική ορίζει ότι: Με την προϋπόθεση ότι το εξωτερικό και το μακροοικονομικό περιβάλλον θα παραμείνουν σταθερά, η Εταιρεία προτίθεται μεσοπρόθεσμα να καταβάλει στους μετόχους της, μέσω ενός συνδυασμού καταβολής μερισμάτων και Προγραμμάτων Επαναγοράς Ιδίων Μετοχών με σκοπό την ακύρωσή τους, τις ελεύθερες ταμειακές ροές που παράγονται κάθε χρόνο, έχοντας ενσωματώσει τις εξαγορές φάσματος, και τις μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Για το 2018, αλλά και μεσοπρόθεσμα, ο στόχος για τον επιμερισμό μεταξύ μερισμάτων και επαναγοράς ιδίων μετοχών βρίσκεται περίπου στο 65% / 35% αντίστοιχα.

Τη 12 Ιουνίου 2018, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων του ΟΤΕ ενέκρινε τη διανομή μερίσματος συνολικού ύψους Ευρώ 171,5 ή Ευρώ 0,352880 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή. Το υπόλοιπο των μερισμάτων πληρωτέων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε Ευρώ 0,9 και Ευρώ 0,8 αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 0,4 και Ευρώ 0,4).

Με βάση την τρέχουσα πρόβλεψη ελεύθερων ταμειακών ροών για το 2019, το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για την εφαρμογή της Πολιτικής Αμοιβών των Μετόχων θα ανέλθει περίπου στο ποσό των Ευρώ 350,0 έχοντας ενσωματώσει τις πληρωμές για εξαγορά φάσματος και για μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Σε αυτό το πλαίσιο, για το μέρος της αμοιβής των Μετόχων που αντιστοιχεί στο μέρισμα, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας τη διανομή μερίσματος ποσού Ευρώ 0,46 (σε απόλυτο ποσό) ανά μετοχή (για αριθμό μετοχών σε κυκλοφορία 479.939.319, όπως ο εν λόγω αριθμός μετοχών διαμορφώθηκε σε συνέχεια της απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 19 Δεκεμβρίου 2018 για ακύρωση του συνόλου των ιδίων μετοχών που κατείχε τότε η Εταιρεία και για συνακόλουθη μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου) ή συνολικού ποσού Ευρώ 220,8. Σημειώνεται ότι η διαδικασία ακύρωσης των ως άνω ιδίων μετοχών ενώπιον των αρμοδίων Αρχών, σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, δεν είχε ολοκληρωθεί την 31 Δεκεμβρίου 2018. Τέλος, σημειώνεται ότι, εφόσον η Εταιρεία αποκτήσει νέες ίδιες μετοχές μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του τρέχοντος έτους που θα εγκρίνει τη διανομή μερίσματος, τα μερίσματα που θα αντιστοιχούν στις εν λόγω ίδιες μετοχές θα προσαυξήσουν το μέρισμα των λοιπών μετόχων σύμφωνα με το νόμο.

Η προτεινόμενη διάθεση κερδών υπόκειται στις σχετικές διατάξεις του νόμου 4548/2018, και στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία.

19. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2018	2017
(α) Τραπεζικά δάνεια	385,4	407,8
(β) Πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας (Global Medium-Term Note Programme) της ΟΤΕ PLC	1.443,2	1.632,9
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**1.828,6**	**2.040,7**
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	(548,0)	(764,5)
Μακροπρόθεσμα δάνεια	**1.280,6**	**1.276,2**

(α) Τραπεζικά Δάνεια

Κοινοπρακτικό Δάνειο ύψους Ευρώ 339,0 με διοργανώτρια την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («EBRD») και παράλληλο Δάνειο ύψους Ευρώ 50,0 από την Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης Ευξείνου Πόντου («BSTDB»)

Το Σεπτέμβριο του 2016, ο ΟΤΕ υπέγραψε σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 339,0 το οποίο διοργανώθηκε από την EBRD και παράλληλη δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 50,0 με την BSTDB με στόχο την παροχή επιπλέον ρευστότητας για τις στρατηγικές επενδύσεις του Ομίλου στην Ελλάδα και την επιτάχυνση της ανάπτυξης Δικτύων Νέας Γενιάς. Τα δύο δάνεια περιλαμβάνουν τους ίδιους όρους και συγκεκριμένα είναι τριετούς διάρκειας και αποπληρώνονται σε ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.

Το Σεπτέμβριο του 2016, ο ΟΤΕ εκταμίευσε τα συνολικά ποσά των Ευρώ 339,0 και των Ευρώ 50,0 κάτω από τα δάνεια αυτά.

Διμερής δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank - EIB), και σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 με διοργανώτρια την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD).

Τον Ιούλιο του 2017, η COSMOTE υπέγραψε, με την εγγύηση του ΟΤΕ, διμερή δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 με την EIB και σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 με την EBRD.

Τον Οκτώβριο του 2017, το δάνειο ύψους Ευρώ 150,0 από την EBRD εκταμιεύθηκε πλήρως. Το εν λόγω δάνειο (με δομή δανείου Α και δανείου Β), έχει μέγιστη διάρκεια 3,5 έτη και αποπληρώνεται σε εξαμηνιαίες δόσεις.

Την 23 Ιανουαρίου 2018, το δάνειο ύψους Ευρώ 150,0 από την EIB εκταμιεύθηκε πλήρως. Το εν λόγω δάνειο έχει διάρκεια 7 έτη από την εκταμίευση και αποπληρώνεται σε εξαμηνιαίες δόσεις.

Ρήτρα Αλλαγής Ελέγχου

Όλα τα παραπάνω Τραπεζικά Δάνεια περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου που εφαρμόζεται στον ΟΤΕ η οποία ενεργοποιείται αν μία οντότητα εκτός (α) της DEUTSCHE TELEKOM AG, (β) της DEUTSCHE TELEKOM AG μαζί με το Ελληνικό Δημόσιο, οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή οποιαδήποτε οντότητα που ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ή από οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή (γ) οποιουδήποτε τηλεπικοινωνιακού οργανισμού (εκτός της DEUTSCHE TELEKOM AG) με πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή καλύτερη από την πιστοληπτική αξιολόγηση της DEUTSCHE TELEKOM AG, αποκτήσει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη διοίκηση και τις πολιτικές του ΟΤΕ, είτε μέσω κυριότητας των δικαιωμάτων ψήφου, είτε μέσω συμβατικής δέσμευσης είτε μέσω άλλων διαδικασιών.

Επιπροσθέτως, τα Τραπεζικά Δάνεια της COSMOTE περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου που εφαρμόζεται στην COSMOTE η οποία ενεργοποιείται αν ο ΟΤΕ (ο Εγγυητής) παύσει να ελέγχει την COSMOTE (ο Δανειζόμενος).

Στην περίπτωση που η ρήτρα αλλαγής ελέγχου ενεργοποιηθεί, οι τράπεζες έχουν το δικαίωμα, αποστέλλοντας ειδοποίηση στον ΟΤΕ ή στην COSMOTE, να απαιτήσουν την προπληρωμή του συνόλου ή οποιουδήποτε τμήματος των δανείων.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Όλα τα παραπάνω Τραπεζικά Δάνεια περιλαμβάνουν δυο χρηματοοικονομικούς δείκτες οι οποίοι ελέγχονται σε εξαμηνιαία βάση σε επίπεδο Ομίλου, συγκεκριμένα:

(α) Ο δείκτης ενοποιημένων λειτουργικών κερδών πριν απο χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις και κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης (ενοποιημένο «pro-forma EBITDA») προς τους ενοποιημένους καθαρούς χρεωστικούς τόκους θα πρέπει να υπερβαίνει το 4,5:1 σε κάθε χρονική στιγμή και

(β) Ο δείκτης του ενοποιημένου καθαρού δανεισμού προς το ενοποιημένο pro-forma EBITDA του Ομίλου ΟΤΕ, δε θα πρέπει να υπερβαίνει το 2,5:1 σε κάθε χρονική στιγμή.

Οι άνωθεν χρηματοοικονομικοί δείκτες εφαρμόζονται επίσης και στο επίπεδο της COSMOTE για τα τραπεζικά της δάνεια.

Σύμβαση Πιστωτικής Γραμμής της TELEKOM ROMANIA

Το Δεκέμβριο του 2018, η TELEKOM ROMANIA και η Unicredit Tiriac Bank υπέγραψαν σύμβαση πιστωτικής γραμμής ποσού RON 28,0 (ισοδύναμο σε Ευρώ 6,0). Την 31 Δεκεμβρίου 2018 το υπολειπόμενο ποσό ανερχόταν σε Ευρώ 2,1.

(β) Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας

Η ΟΤΕ PLC έχει θεσπίσει Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας («GMTN»), το οποίο φέρει την εγγύηση του ΟΤΕ. Τα ομόλογα που έχουν εκδοθεί κάτω από το Πρόγραμμα και διαπραγματεύονται στη δευτερογενή αγορά ομολόγων, είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Την 7 Φεβρουαρίου 2018, η ΟΤΕ PLC αποπλήρωσε πλήρως στη λήξη, ομολογίες ύψους Ευρώ 590,3 που είχαν εκδοθεί κάτω από το Πρόγραμμα GMTN.

Τη 18 Ιουλίου 2018, η ΟΤΕ PLC εξέδωσε κάτω από το Πρόγραμμα GMTN, νέες ομολογίες ύψους Ευρώ 400,0 τετραετούς διάρκειας.

Ρήτρα αλλαγής ελέγχου

Τα Ομόλογα που εκδίδονται κάτω από το πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας περιέχουν ρήτρα αλλαγής ελέγχου η οποία ενεργοποιείται αν μία οντότητα εκτός (α) της DEUTSCHE TELEKOM AG, (β) της DEUTSCHE TELEKOM AG μαζί

με το Ελληνικό Δημόσιο, οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή οποιαδήποτε οντότητα που ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ή από οποιονδήποτε αντιπρόσωπο ή διαμεσολαβητή αυτού ή (γ) οποιουδήποτε τηλεπικοινωνιακού οργανισμού (εκτός της DEUTSCHE TELEKOM AG) με πιστοληπτική αξιολόγηση ίση ή καλύτερη από την πιστοληπτική αξιολόγηση της DEUTSCHE TELEKOM AG, αποκτήσει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη διοίκηση και τις πολιτικές του ΟΤΕ, είτε μέσω κυριότητας των δικαιωμάτων ψήφου, είτε μέσω συμβατικής δέσμευσης, είτε μέσω άλλων διαδικασιών.

Σύμφωνα με τους τελικούς όρους των Ομολόγων, σε περίπτωση που η ρήτρα αλλαγής ελέγχου ενεργοποιηθεί, η ΟΤΕ PLC υποχρεούται να ειδοποιήσει γραπτώς τους ομολογιούχους, οι οποίοι, στη συνέχεια, έχουν το δικαίωμα σε διάστημα εντός 45 ημερών, να απαιτήσουν από την ΟΤΕ PLC την αποπληρωμή των ομολόγων τους στην ονομαστική αξία μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους μέχρι την ημερομηνία της εξαγοράς.

Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Περιγραφή	Επιτόκιο	Λήξη	2017		2018				
			Εναπομείνασα ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποληρωμές/ Προπληρωμές	Έξοδα απόσβεσης	Εναπομείνασα ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
α) Τραπεζικά δάνεια									
Δάνειο EBRD Ευρώ 339,0	Euribor+3,50%	16/09/2019	226,0	224,6	-	(113,0)	1,1	113,0	112,7
Δάνειο BSTDB Ευρώ 50,0	Euribor+2,50%	16/09/2019	33,3	33,2	-	(16,6)	-	16,7	16,6
Δάνειο EBRD Ευρώ 65,0	Euribor+2,90%	09/07/2020	65,0	65,0	-	(21,7)	-	43,3	43,3
TELEKOM ROMANIA – Πιστωτική Γραμμή	Robor+1,4%	30/09/2020	-	-	2,1	-	-	2,1	2,1
Δάνειο EBRD Ευρώ 85,0	Euribor+2,95%	12/01/2021	85,0	85,0	-	(24,3)	-	60,7	60,7
Δάνειο EIB Ευρώ 150,0	2,805%	23/01/2025	-	-	150,0	-	-	150,0	150,0
β) Πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων μεσοπρόθεσμης διάρκειας της ΟΤΕ PLC									
Ομόλογο Ευρώ 700,0	7,875%	07/02/2018	590,3	590,1	-	(590,3)	0,2	-	-
Ομόλογο Ευρώ 350,0	4,375%	02/12/2019	350,0	346,8	-	-	1,6	350,0	348,4
Ομόλογο Ευρώ 700,0	3,500%	09/07/2020	700,0	696,0	-	-	1,5	700,0	697,5
Ομόλογο Ευρώ 400,0	2,375%	18/07/2022	-	-	400,0	-	(2,7)	400,0	397,3
			2.049,6	**2.040,7**	**552,1**	**(765,9)**	**1,7**	**1.835,8**	**1.828,6**

Την 31 Δεκεμβρίου 2018, το βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων του Ομίλου, ως προς τα δάνεια της EBRD, της BSTDB, της EIB, του GMTN προγράμματος της ΟΤΕ PLC και της πιστωτικής γραμμής της TELEKOM ROMANIA ανέρχεται σε Ευρώ 158,6, Ευρώ 16,6, Ευρώ 23,1, Ευρώ 348,4 και Ευρώ 1,3, αντίστοιχα.

Κόστος δανεισμού

Το μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού των μακροπρόθεσμων δανείων του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 ήταν περίπου 3,9% και 5,4%, αντίστοιχα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2018	2017
(α) Τραπεζικά δάνεια	129,3	257,8
(β) Διεταιρικά δάνεια	1.419,7	1.125,0
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**1.549,0**	**1.382,8**
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	(278,6)	(378,4)
Μακροπρόθεσμα δάνεια	**1.270,4**	**1.004,4**

Την 31 Δεκεμβρίου 2018 το εναπομείναν υπόλοιπο των διεταιρικών δανείων της Εταιρείας ανερχόταν σε Ευρώ 1.419,7 (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 1.125,0) εκ των οποίων ποσό Ευρώ 1.304,7 έχει χορηγηθεί από την OTE PLC και ποσό Ευρώ 115,0 από την TELEKOM ALBANIA.

Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

Περιγραφή	Λήξη	2017		2018				
		Εναπομείνασα ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποπληρωμές / Προπληρωμές	Έξοδα απόσβεσης	Εναπομείνασα ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
α) Τραπεζικά δάνεια								
Δάνειο EBRD Ευρώ 339,0	16/09/2019	226,0	224,6	-	(113,0)	1,1	113,0	112,7
Δάνειο BSTDB Ευρώ 50,0	16/09/2019	33,3	33,2	-	(16,6)	-	16,7	16,6
β) Διεταιρικά δάνεια								
Δάνειο Ευρώ 250,0	07/02/2018	250,0	249,9	-	(250,0)	0,1	-	-
Δάνειο Ευρώ 150,0	02/12/2019	150,0	148,6	-	-	0,7	150,0	149,3
Δάνειο Ευρώ 75,0	27/05/2020	-	-	75,0	-	-	75,0	75,0
Δάνειο Ευρώ 70,0	10/06/2020	-	-	70,0	-	-	70,0	70,0
Δάνειο Ευρώ 30,6	23/06/2020	30,6	30,6	-	-	-	30,6	30,6
Δάνειο Ευρώ 700,0	09/07/2020	700,0	695,9	-	-	1,6	700,0	697,5
Δάνειο Ευρώ 400,0	18/07/2022	-	-	400,0	-	(2,7)	400,0	397,3
		1.389,9	**1.382,8**	**545,0**	**(379,6)**	**0,8**	**1.555,3**	**1.549,0**

Την 31 Δεκεμβρίου 2018, το βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων της Εταιρείας, ως προς τα δάνεια της EBRD, της BSTDB και τα διεταιρικά δάνεια της OTE PLC, ανέρχεται σε Ευρώ 112,7, Ευρώ 16,6 και Ευρώ 149,3 αντίστοιχα.

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΟΜΙΛΟΣ

Το εναπομείναν υπόλοιπο των βραχυπρόθεσμων δανείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε Ευρώ μηδέν (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ μηδέν).

Η ανάλυση των βραχυπρόθεσμων δανείων είναι ως εξής:

Περιγραφή	Λήξη	2017	2018		
		Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποπληρωμές/ Προπληρωμές	Λογιστική αξία
TELEKOM ROMANIA MOBILE - Πιστωτική γραμμή	21/4/2019	-	18,2	(18,2)	-
		-	**18,2**	**(18,2)**	**-**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Το εναπομείναν υπόλοιπο των βραχυπρόθεσμων δανείων της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε Ευρώ μηδέν (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 163,0).

Η ανάλυση των βραχυπρόθεσμων δανείων είναι ως εξής:

Περιγραφή	Λήξη	2017	2018		
		Λογιστική αξία	Νέα δάνεια	Αποπληρωμές/ Προπληρωμές	Λογιστική αξία
Δάνειο Ευρώ 163,0	17/01/2018	163,0	-	(163,0)	-
Δάνειο Ευρώ 50,0	29/11/2018	-	50,0	(50,0)	-
Δάνειο Ευρώ 50,0	06/12/2018	-	50,0	(50,0)	-
Δάνειο Ευρώ 50,0	13/12/2018	-	50,0	(50,0)	-
Δάνειο Ευρώ 50,0	20/12/2018	-	50,0	(50,0)	-
Δάνειο Ευρώ 60,0	15/01/2019	-	60,0	(60,0)	-
Δάνειο Ευρώ 60,0	22/01/2019	-	60,0	(60,0)	-
Δάνειο Ευρώ 60,0	29/01/2019	-	60,0	(60,0)	-
		163,0	**380,0**	**(543,0)**	**-**

20. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το προσωπικό του ΟΤΕ καλύπτεται από διάφορα προγράμματα συνταξιοδότησης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και λοιπών παροχών όπως αυτά συνοψίζονται κατωτέρω:

Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών

(α) Ταμείο κύριας ασφάλισης

Το ΤΑΠ-ΟΤΕ, ήταν το ταμείο κύριας ασφάλισης των υπαλλήλων του ΟΤΕ, παρέχοντας σ' αυτούς σύνταξη και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Οι υπάλληλοι του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) και των Ελληνικών Ταχυδρομείων (ΕΛ.ΤΑ.) συμμετείχαν επίσης στο ταμείο αυτό. Σύμφωνα με τον νόμο 2843/2000, τυχόν ελλείμματα του ΤΑΠ-ΟΤΕ καλύπτονται από το Ελληνικό Δημόσιο.

Με βάση το νόμο 3655/2008, ο κλάδος σύνταξης του ΤΑΠ-ΟΤΕ εντάχθηκε στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (το κύριο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης της Ελλάδας) από την 1 Αυγούστου 2008, με σταδιακή μείωση των εισφορών του ΤΑΠ-ΟΤΕ σε εκείνες του ΙΚΑ, η οποία άρχισε το 2013 και προβλεπόταν να ολοκληρωθεί το 2022 σε ετήσιες ισόποσες δόσεις. Παράλληλα, ο κλάδος ασθένειας του ΤΑΠ-ΟΤΕ εντάχθηκε από την 1 Οκτωβρίου 2008 στο ΤΑΥΤΕΚΩ.

Επιπλέον, σύμφωνα με το νόμο 3655/2008 (άρθρο 2, παράγραφος 8) τα ελλείμματα των συνταξιοδοτικών ταμείων που είχαν ενσωματωθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ καλύπτονται από το Ελληνικό Δημόσιο.

Τέλος, με βάση το νέο νόμο 4387/2016 (άρθρο 53) το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εντάχθηκε από την 1 Ιανουαρίου 2017 στον ΕΦΚΑ, με σταδιακή μείωση των εισφορών κύριας σύνταξης (άρθρο 38, παράγραφος 4), η οποία άρχισε την 1 Ιανουαρίου 2017 και προβλέπεται να ολοκληρωθεί την 1 Ιανουαρίου 2020 σε ετήσιες ισόποσες δόσεις.

Οι εργοδοτικές εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία για το έτος 2018 ανήλθαν σε Ευρώ 99,7 για τον Όμιλο και Ευρώ 69,4 για την Εταιρεία (2017: Ευρώ 128,7 και Ευρώ 72,4 αντίστοιχα) και περιλαμβάνονται στη γραμμή «Αποδοχές προσωπικού» στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Ταμείο επικουρικής ασφάλισης (Ταμείο Αρωγής)

Το Ταμείο Αρωγής - Κλάδος Εφάπαξ Χορηγίας προσφέρει στα μέλη του ένα εφάπαξ ποσό κατά την συνταξιοδότηση ή το θάνατο. Ο νόμος 2084/1992 καθόρισε ελάχιστα επίπεδα εισφορών και μέγιστα επίπεδα χορηγούμενων συντάξεων μετά από 35 χρόνια υπηρεσίας, για τα νέα μέλη από το 1993 και μετά. Με βάση το νόμο 3655/2008, οι δύο κλάδοι του Ταμείου Αρωγής (ο Κλάδος Εφάπαξ Χορηγίας και ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης) εντάχθηκαν από την 1 Οκτωβρίου 2008 στο ΤΑΥΤΕΚΩ.

Περαιτέρω, με βάση το νόμο 4052/2012 (άρθρο 36, παράγραφος 1) ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης εντάχθηκε στο ΕΤΕΑ.

Τέλος, με βάση το νόμο 4387/2016 (άρθρα 74 και 75) το ΕΤΕΑ μετονομάστηκε σε ΕΤΕΑΕΠ και ο Κλάδος Εφάπαξ Χορηγίας του ΤΑΥΤΕΚΩ από τη 12 Μαΐου 2016 εντάχθηκε στο ΕΤΕΑΕΠ.

Σύμφωνα με αναλογιστικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν κατά το παρελθόν αλλά και με βάση πρόσφατες εκτιμήσεις, τα ασφαλιστικά ταμεία εμφανίζουν (ή θα εμφανίσουν στο μέλλον) αυξανόμενα ελλείμματα. Ο ΟΤΕ δεν έχει νομική υποχρέωση κάλυψης μελλοντικών ελλειμμάτων των ταμείων αυτών ούτε, σύμφωνα με τη διοίκηση, προτίθεται να καλύψει τέτοια πιθανά ελλείμματα. Εντούτοις, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να απαιτηθεί από τον ΟΤΕ στο μέλλον (μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων) η καταβολή αυξημένων εισφορών προς κάλυψη λειτουργικών ελλειμμάτων των ταμείων αυτών.

Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία

Τα δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ και ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2018	2017
Έντοκο δάνειο προς ταμείο επικουρικής ασφάλισης (νόμος 3371/2005)	76,4	79,7
Άτοκο δάνειο προς ταμείο επικουρικής ασφάλισης (νόμος 3762/2009)	9,8	9,8
ΣΥΝΟΛΟ	**86,2**	**89,5**
Έντοκο δάνειο προς ταμείο επικουρικής ασφάλισης (νόμος 3371/2005)	6,3	6,3
Άτοκο δάνειο προς ταμείο επικουρικής ασφάλισης (νόμος 3762/2009)	0,7	0,7
Βραχυπρόθεσμο μέρος (βλέπε Σημείωση 14)	**7,0**	**7,0**
Μακροπρόθεσμο μέρος	**79,2**	**82,5**

Τα ανωτέρω δάνεια προς τα ασφαλιστικά ταμεία παρουσιάζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο αποσβεσμένο κόστος τους, έχοντας προεξοφληθεί στις παρούσες αξίες τους, βάσει του επιτοκίου αγοράς που επικρατούσε στην ελληνική αγορά κατά τη σύναψη των δανείων. Με βάση το άρθρο 74 του νόμου 3371/2005 και τις ρυθμίσεις της σχετικής Υπουργικής Απόφασης, οριζόταν η χορήγηση έντοκου δανείου από τον ΟΤΕ στο ταμείο επικουρικής ασφάλισης με σκοπό την εκ μέρους του ταμείου άμεση καταβολή των εφάπαξ χορηγιών στους συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα Εθελουσίας Αποχώρησης από την Εταιρεία το 2005. Με βάση τις παραπάνω δανειακές συμβάσεις, το συνολικό ύψος του χορηγηθέντος δανείου ανερχόταν σε Ευρώ 189,3. Η διάρκεια του δανείου ήταν 21 έτη συμπεριλαμβανομένης μιας διετούς περιόδου χάριτος. Η αποπληρωμή του δανείου άρχισε την 1 Οκτωβρίου 2008 μέσω μηνιαίων δόσεων. Το 2015, λόγω προβλημάτων ρευστότητας του ταμείου επικουρικής ασφάλισης επετεύχθη συμφωνία που κατέληγε στην παράταση διάρκειας του δανείου για 7 χρόνια. Το επιτόκιο του δανείου είναι 0,29%. Την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και μετά την αναδιάρθρωση, το δάνειο προεξοφλήθηκε στην παρούσα αξία του. Κατά τη διάρκεια του 2018, ποσό ύψους Ευρώ 3,1 αναγνωρίστηκε ως χρηματοοικονομικό έσοδο (2017: Ευρώ 3,2).

Βάσει του νόμου 3762/2009, ο ΟΤΕ όφειλε να χορηγήσει ένα άτοκο μακροπρόθεσμο δάνειο στο ταμείο επικουρικής ασφάλισης για την κάλυψη της δαπάνης που θα προέκυπτε από την άμεση καταβολή των εφάπαξ χορηγιών στους συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα Εθελουσίας Αποχώρησης από την Εταιρεία το 2009. Η σχετική δανειακή σύμβαση υπογράφηκε τον Ιούνιο του 2010 για ονομαστικό ποσό ύψους Ευρώ 30,0 και αφορά άτοκο δάνειο διάρκειας 22 ετών. Το 2015, λόγω προβλημάτων ρευστότητας του ταμείου επικουρικής ασφάλισης επετεύχθη συμφωνία που κατέληγε στην παράταση διάρκειας του δανείου για 3,8 χρόνια. Την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και μετά την αναδιάρθρωση, το δάνειο προεξοφλήθηκε στην παρούσα αξία του. Κατά τη διάρκεια του 2018, ποσό ύψους Ευρώ 0,7 αναγνωρίστηκε ως χρηματοοικονομικό έσοδο (2017: Ευρώ 0,8).

Αυτά τα δάνεια εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με την ικανότητα του ασφαλιστικού ταμείου για την εξυπηρέτηση του χρέους του.

Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών

(α) Αποζημίωση Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Την 22 Μαρτίου 2018 υπεγράφη Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΣΣΕ) η οποία, μεταξύ άλλων, τροποποιεί την καταβλητέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης.

Σύμφωνα με τη νέα ΕΣΣΕ, η παροχή αποζημίωσης στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης υπολογίζεται ως εξής:

α. Για το προσωπικό το οποίο προσελήφθη στον ΟΤΕ πριν τη 10 Ιουνίου 1999, η αποζημίωση είναι ίση με το μικρότερο ποσό μεταξύ του 100% της μέγιστης υποχρέωσης και του ποσού Ευρώ 0,03 (αναπροσαρμοζόμενο ετήσια με βάση τον πληθωρισμό) πλέον 9 μηνιαίους μισθούς.
β. Για το προσωπικό το οποίο προσελήφθη στον ΟΤΕ από τη 10 Ιουνίου 1999 μέχρι τη 14 Ιουλίου 2005, η αποζημίωση είναι ίση με το μικρότερο ποσό μεταξύ του 100% της μέγιστης υποχρέωσης και του ποσού Ευρώ 0,03 (αναπροσαρμοζόμενο ετήσια με βάση τον πληθωρισμό) πλέον 7 μηνιαίους μισθούς.
γ. Για το προσωπικό το οποίο προσελήφθη στον ΟΤΕ μετά τη 15 Ιουλίου 2005, η οφειλόμενη αποζημίωση θα είναι ίση με το 40% της αποζημίωσης απόλυσης σύμφωνα με το νόμο 4093/2012.

Ως αποτέλεσμα της τροποποίησης, αναστροφή κόστους τρέχουσας απασχόλησης ποσού Ευρώ 33,4 αναγνωρίστηκε στην ετήσια ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνεται στη γραμμή «Αποδοχές προσωπικού» και στην ετήσια ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στη γραμμή «Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία».

Οι εργαζόμενοι με υπηρεσία μεγαλύτερη από 25 χρόνια δικαιούνται λήψη δανείου έναντι της αποζημίωσης που θα λάβουν στη συνταξιοδότηση.

Η πρόβλεψη για αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» και βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη.

Η επίδραση στα αποτελέσματα από το κόστος πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	7,0	10,9	5,3	9,1
Αναστροφή κόστους τρέχουσας απασχόλησης - νέα ΕΣΣΕ ΟΤΕ	(33,4)	-	(33,4)	-
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας, διακανονισμός, περικοπή	(3,8)	(1,1)	-	(0,1)
Επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Αποδοχές προσωπικού»	**(30,2)**	**9,8**	**(28,1)**	**9,0**
Επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα»	3,5	3,9	2,6	2,9
Συνολική επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	**(26,7)**	**13,7**	**(25,5)**	**11,9**

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι οι παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών - έναρξη χρήσης	224,3	227,6	189,9	192,2
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	7,0	10,9	5,3	9,1
Αναστροφή κόστους τρέχουσας απασχόλησης - νέα ΕΣΣΕ ΟΤΕ	(33,4)	-	(33,4)	-
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας, διακανονισμός, περικοπή	(3,8)	(1,1)	-	(0,1)
Κόστος τόκων	3,5	3,9	2,6	2,9
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	1,0	(9,0)	1,0	(7,7)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(0,4)	-	-
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης για συμμετέχοντες στο πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης	(10,0)	(6,4)	(9,6)	(5,7)
Καταβολές αποζημιώσεων	(1,7)	(1,2)	(1,3)	(0,8)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών - τέλος χρήσης	**186,9**	**224,3**	**154,5**	**189,9**

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,6% - 4,9%	1,6% - 4,4%	1,6%	1,7%
Εκτιμώμενο ποσοστό μεταβολής μισθών	0,52% - 2,67%	0,0% - 2,5%	0,52% - 1,0%	0,0% - 1,0%
Ποσοστό πληθωρισμού	1,5% - 2,5%	1,5% - 2,5%	1,5%	1,5%

Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 1% υψηλότερο, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία θα μειωνόταν κατά περίπου 10,9% για την Εταιρεία. Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 1% χαμηλότερο, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία θα αυξανόταν κατά περίπου 13,0% για την Εταιρεία. Εάν ο συντελεστής αύξησης μισθών ήταν 0,5% υψηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για την Εταιρεία, θα αυξανόταν κατά περίπου 3,6%. Εάν ο συντελεστής αύξησης μισθών ήταν 0,5% χαμηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για την Εταιρεία, θα μειωνόταν κατά περίπου 3,6%. Η μέση διάρκεια της υποχρέωσης για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για την Εταιρεία κατά την ημερομηνία αποτίμησης είναι 12,4 χρόνια. Το μέγιστο ποσό πληρωμών για παροχές που αναμένεται να πραγματοποιηθούν το 2019 για την Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 14,0.

(β) Λογαριασμός Νεότητας

Ο Λογαριασμός Νεότητας αφορά σε μια εφάπαξ παροχή που δίνεται στα παιδιά των εργαζομένων του ΟΤΕ, συνήθως όταν φτάσουν την ηλικία των 25 ετών. Το ποσό της παροχής δημιουργείται από εισφορές των εργαζομένων, από τόκους επ' αυτών και από εισφορά του ΟΤΕ, η οποία για την περίοδο έως 6 Νοεμβρίου 2011 μπορεί να ανέλθει μέχρι 10 φορές το μέγιστο ποσό μεταξύ του μέσου μηνιαίου μισθού των εργαζομένων του ΟΤΕ ή των 86 ημερομισθίων του ανειδίκευτου εργάτη και εξαρτάται από το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο εργαζόμενος εισφέρει σε αυτόν το λογαριασμό. Για την περίοδο μετά την 7 Νοεμβρίου 2011, μετά από τροποποίηση του προγράμματος, η συνεισφορά του ΟΤΕ μπορεί να ανέλθει σε ποσό μέχρι 3 φορές το μέγιστο μεταξύ του μέσου μισθού των εργαζομένων του ΟΤΕ ή των 86 ημερομισθίων του ανειδίκευτου εργάτη και εξαρτάται από το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο εργαζόμενος εισφέρει σε αυτόν το λογαριασμό και από το ύψος των εισφορών αυτών. Η πρόβλεψη για τις παροχές του Λογαριασμού Νεότητας βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη. Το σύνολο της

αναλογιστικής υποχρέωσης αναλύεται σε δύο μέρη: το ένα αντιμετωπίζεται ως «παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία» και το άλλο ως «λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή». Το μέρος της συνολικής υποχρέωσης για το Λογαριασμό Νεότητας που κατηγοριοποιείται ως «λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή» αφορά στους εργαζόμενους που θα είναι ακόμα στην υπηρεσία κατά το χρόνο που τα παιδιά τους θα δικαιούνται την εφάπαξ παροχή. Το υπόλοιπο μέρος της υποχρέωσης κατηγοριοποιείται ως «παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία».

Το ποσό της πρόβλεψης για το Λογαριασμό Νεότητας που έχει αναγνωρισθεί στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής:

	2018			2017		
ΟΜΙΛΟΣ και ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία	Λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή	ΣΥΝΟΛΟ	Παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία	Λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή	ΣΥΝΟΛΟ
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1,4	1,2	2,6	1,6	1,2	2,8
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές	-	(0,3)	(0,3)	-	(0,7)	(0,7)
Επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Αποδοχές προσωπικού»	**1,4**	**0,9**	**2,3**	**1,6**	**0,5**	**2,1**
Επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα»	0,5	0,2	0,7	0,6	0,1	0,7
Συνολική επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	**1,9**	**1,1**	**3,0**	**2,2**	**0,6**	**2,8**

Η συμφωνία της συνολικής υποχρέωσης καθορισμένων παροχών για παροχές του Λογαριασμού Νεότητας είναι η ακόλουθη:

	2018			2017		
ΟΜΙΛΟΣ και ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία	Λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή	ΣΥΝΟΛΟ	Παροχή μετά την έξοδο από την υπηρεσία	Λοιπή μακροπρόθεσμη παροχή	ΣΥΝΟΛΟ
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών - έναρξη χρήσης	48,5	23,5	**72,0**	56,0	26,5	**82,5**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1,4	1,2	**2,6**	1,6	1,2	**2,8**
Κόστος τόκων	0,5	0,2	**0,7**	0,6	0,1	**0,7**
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές	(0,2)	(0,3)	**(0,5)**	(1,9)	(0,7)	**(2,6)**
Καταβολές αποζημιώσεων	(7,1)	(3,5)	**(10,6)**	(7,8)	(3,6)	**(11,4)**
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών - τέλος χρήσης	**43,1**	**21,1**	**64,2**	**48,5**	**23,5**	**72,0**
Εισφορές εργαζομένων			**56,7**			**57,9**
Υποχρέωση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης			**120,9**			**129,9**

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης για το Λογαριασμό Νεότητας είναι οι εξής:

ΟΜΙΛΟΣ και ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2018	2017
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,08%	0,9%
Εκτιμώμενο ποσοστό μεταβολής μισθών	0,52% - 1,0%	0,0% - 1,0%
Ποσοστό πληθωρισμού	1,5%	1,5%

Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 1% υψηλότερο, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τον Λογαριασμό Νεότητας θα μειωνόταν κατά περίπου 4,7%. Εάν το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί στην αποτίμηση ήταν 1% χαμηλότερο, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τον Λογαριασμό Νεότητας θα αυξανόταν κατά περίπου 5,2%. Εάν ο συντελεστής αύξησης μισθών ήταν 0,5% υψηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τον Λογαριασμό Νεότητας θα αυξανόταν κατά περίπου 3,2%. Εάν ο συντελεστής αύξησης μισθών ήταν 0,5% χαμηλότερος, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τον Λογαριασμό Νεότητας θα μειωνόταν κατά περίπου 3,1%. Η μέση διάρκεια της υποχρέωσης για τον Λογαριασμό Νεότητας την ημερομηνία της αποτίμησης είναι 6,1 χρόνια. Το μέγιστο ποσό πληρωμών για παροχές που αναμένεται να πραγματοποιηθούν το 2019 για την Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 8,4.

Κίνδυνοι

Αναφορικά με τους κινδύνους που εμπεριέχονται στα προαναφερθέντα προγράμματα, τα προγράμματα αυτά δε χρηματοδοτούνται και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία για τα προγράμματα αυτά. Συνεπώς, κίνδυνοι όπως η μεταβλητότητα περιουσιακών στοιχείων ή άλλοι παρόμοιοι κίνδυνοι (π.χ. χαμηλές αποδόσεις, συγκέντρωση περιουσιακών στοιχείων κλπ.) δεν υφίστανται. Οι κίνδυνοι που αφορούν στα υπάρχοντα προγράμματα σχετίζονται με τις

αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης, η οποία πρέπει να απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, και περιλαμβάνουν ενδεχόμενες μεταβολές στις αποδόσεις ομολόγων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του επιτοκίου προεξόφλησης, καθώς και υποθέσεις σχετικά με το ρυθμό του πληθωρισμού και το ρυθμό μελλοντικών αυξήσεων στους μισθούς, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των προγραμμάτων.

Προγράμματα Εθελουσίας Αποχώρησης

Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης ΟΤΕ

Το 2018 ο ΟΤΕ προχώρησε στην υλοποίηση προγραμμάτων εθελούσιας αποχώρησης, το σχετικό κόστος των οποίων ανήλθε σε ποσό Ευρώ 37,2 (2017: Ευρώ 24,2).
Επιπλέον, το κόστος του ΟΤΕ που αφορούσε σε προηγούμενα προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης εργαζομένων ανήλθε σε Ευρώ 1,9 (2017: Ευρώ 3,5).

Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης Ομίλου

Ο Όμιλος εφάρμοσε προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού, το συνολικό κόστος των οποίων αναλύεται ως εξής:

	2018	2017
ΟΤΕ (όπως περιγράφεται ανωτέρω)	39,1	27,7
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	4,8	5,5
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	1,0	1,7
TELEKOM ROMANIA	5,8	15,3
ΛΟΙΠΑ	0,3	1,5
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	**51,0**	**51,7**

Τα ποσά που πληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του 2018, σε σχέση με τα προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης ήταν Ευρώ 60,9 για τον Όμιλο και Ευρώ 50,5 για την Εταιρεία (2017: Ευρώ 65,2 και Ευρώ 38,6 αντίστοιχα).

ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Με βάση το άρθρο 3 της Φ.10051/27177/2174 Κοινής Υπουργικής Απόφασης που εκδόθηκε το Μάρτιο 2010, η επιπλέον οικονομική επιβάρυνση του Κλάδου Σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, του Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης του ΤΑΥΤΕΚΩ για το προσωπικό του ΟΤΕ και του Κλάδου Πρόνοιας του ΤΑΥΤΕΚΩ, όπως προκύπτει από τις παραγράφους 2 και 4 της από 20 Ιουλίου 2005 υπογραφείσας μεταξύ ΟΤΕ και ΟΜΕ-ΟΤΕ Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, βαρύνει τον ΟΤΕ. Το ύψος αυτής της οικονομικής επιβάρυνσης θα καθοριζόταν με αναλογιστική μελέτη η οποία θα εκπονούνταν από τη Διεύθυνση Αναλογιστικών Μελετών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αναλογιστικών Μελετών και Στατιστικής του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Με τις από 21 Ιανουαρίου 2011 και 21 Οκτωβρίου 2011 επιστολές, το Υπουργείο γνωστοποίησε στον ΟΤΕ την ολοκλήρωση των αναλογιστικών μελετών και παρέδωσε στον ΟΤΕ αντίγραφα αυτών των μελετών. Η πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση των ασφαλιστικών ταμείων που οι παραπάνω μελέτες αναφέρουν ότι προκλήθηκε με βάση το νόμο 3371/2005 και το νόμο 3762/2009 ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 129,8 και Ευρώ 3,7, αντίστοιχα. Ο ΟΤΕ έχει σχηματίσει πρόβλεψη για τα ποσά αυτά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις 2010 και 2011 αντίστοιχα.

Την 11 Μαΐου 2010, ο ΟΤΕ άσκησε προσφυγή κατά της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, ζητώντας την ακύρωση του άρθρου 3, καθώς με βάση την αξιολόγηση των νομικών του υπηρεσιών είναι κατά παράβαση του άρθρου 34 του νόμου 3762/2009 και, κατά συνέπεια, συντρέχουν βάσιμοι λόγοι για την ακύρωση αυτού του άρθρου. Η συζήτηση της υπόθεσης πραγματοποιήθηκε την 6 Οκτωβρίου 2017, και εκδόθηκε απόφαση με την οποία το εν λόγω δικαστήριο κήρυξε τον εαυτό του αναρμόδιο και παρέπεμψε την υπόθεση στο Συμβούλιο Επικρατείας.

Τη 13 Νοεμβρίου 2017, το Συμβούλιο της Επικρατείας αποφάσισε να αναπέμψει την υπόθεση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών. Η συζήτηση της υπόθεσης πραγματοποιήθηκε την 4 Οκτωβρίου 2018 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

21. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Υποχρεώσεις για αποκατάσταση ενοικιαζόμενων χώρων	9,4	10,2	-	-
Έσοδα επόμενων χρήσεων	5,2	34,8	5,2	19,4
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε συνδεμένα μέρη	-	-	-	109,7
Υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	61,3	76,4	55,8	75,3
Λοιπά	11,9	9,4	5,3	2,7
ΣΥΝΟΛΟ	**87,8**	**130,8**	**66,3**	**207,1**

22. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΟΙ

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα είχε ορισθεί στο 29% για το 2018, αλλά με βάση το άρθρο 23 του νόμου 4579/2018, σταδιακά θα μειώνεται κατά 1% ετησίως, ως κάτωθι:

- 28% για το έτος 2019
- 27% για το έτος 2020
- 26% για το έτος 2021
- 25% για το έτος 2022 και εφεξής

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ρουμανία έχει ορισθεί στο 16% και στην Αλβανία στο 15%.

Λόγω της σταδιακής μείωσης τα επόμενα έτη του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα, από την επαναμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία, προέκυψε αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έξοδο) ποσού Ευρώ 28,1 και ποσού Ευρώ 10,3 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, αντίστοιχα.

Από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά, τα μερίσματα που διανέμονται εντός του ίδιου ομίλου από εταιρείες εντός Ε.Ε. εξαιρούνται τόσο από το φόρο εισοδήματος όσο και από τον παρακρατούμενο φόρο, με την προϋπόθεση μεταξύ άλλων, ότι η μητρική εταιρεία συμμετέχει στην εταιρεία που διανέμει το μέρισμα με ελάχιστο ποσοστό 10% για τουλάχιστον δύο συνεχόμενα έτη.

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνεία από τις φορολογικές αρχές και τα διοικητικά δικαστήρια. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση. Τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, στιγμή κατά την οποία εκκαθαρίζονται και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Από την οικονομική χρήση 2011 και μετά οι φορολογικές δηλώσεις υπόκεινται στη διαδικασία έκδοσης έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης (όπως περιγράφεται παρακάτω). Οι φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το συμψηφισμό φορολογητέων κερδών των πέντε επόμενων χρήσεων που ακολουθούν τη χρήση στην οποία πραγματοποιήθηκαν.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, οι εταιρείες καταβάλλουν κάθε χρόνο προκαταβολή φόρου εισοδήματος υπολογιζόμενη στο 100% επί του φόρου εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης η οποία συμψηφίζεται με τον πληρωτέο φόρο εισοδήματος της επόμενης χρήσης. Τυχόν υπερβάλλον ποσό προκαταβολής επιστρέφεται στην εταιρεία μετά από φορολογικό έλεγχο.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τη χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά και έχουν φορολογητέα εισοδήματα άνω των Ευρώ 0,15, λαμβάνουν «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό» όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 82 του νόμου 2238/1994 και στο άρθρο 65α του νόμου 4174/2013. Το «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό» εκδίδεται από τον ίδιο νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτική εταιρεία που ελέγχει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτική εταιρεία την υποβάλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις ελληνικές εταιρείες του Ομίλου, που υπόκεινται στην διαδικασία του Φορολογικού Πιστοποιητικού, η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τις οικονομικές χρήσεις 2011 έως 2017, έχει εκδοθεί και υποβληθεί χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου, όπως αυτά αντικατοπτρίζονται στις αντίστοιχες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2018 διενεργείται ήδη από την ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε.. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ανέλεγκτες χρήσεις

Λαμβάνοντας υπ' όψη την παραπάνω διαδικασία σχετικά με την «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» (όπου εφαρμόζεται), στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζονται τα έτη κατά τα οποία ο φορολογικός έλεγχος δεν έχει διενεργηθεί / ολοκληρωθεί και κατά συνέπεια οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών για τις ανέλεγκτες αυτές χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Ανέλεγκτες Χρήσεις
ΟΤΕ	2018
COSMOTE	2010, 2018
OTE INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD	2012 - 2018
COSMO-ONE	2018
OTE PLC	2014 - 2018
OTESAT-MARITEL	2018
OTE PLUS	2010, 2018
ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	2018
OTE GLOBE	2010, 2018
ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	2018
OTE ACADEMY	2018
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	2018
TELEKOM ROMANIA	2017, 2018
NEXTGEN	2008 - 2018
TELEKOM ALBANIA	2017, 2018
TELEKOM ROMANIA MOBILE	2013 - 2018
ΓΕΡΜΑΝΟΣ	2018
COSMOTE E-VALUE	2010, 2018
MOBILBEEEP ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	2011 - 2018
E-VALUE Μ.ΕΠΕ	2018
COSMOHOLDING INTERNATIONAL B.V.	2014 - 2018
E-VALUE INTERNATIONAL S.A.	2014 - 2018
OTE RURAL NORTH	2014 - 2018
OTE RURAL SOUTH	2014 - 2018
COSMOTE PAYMENTS	2018
COSMOTE GLOBAL SOLUTIONS	2018

- Οι εταιρείες ΟΤΕ, COSMOTE, ΓΕΡΜΑΝΟΣ, OTESAT-MARITEL και OTE GLOBE έλαβαν από τις φορολογικές αρχές εντολές ελέγχου για τη χρήση 2012. Σημειώνεται ότι για τη χρήση αυτή, οι εταιρείες έχουν ελεγχθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης του Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού όπως προβλέπεται από την παράγραφο 5 του άρθρου 82 του νόμου 2238/1994 και έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχες Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη από την ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε.. Οι σχετικοί φορολογικοί έλεγχοι των εταιρειών ΟΤΕ και OTESAT-MARITEL δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη. Οι αντίστοιχοι φορολογικοί έλεγχοι των εταιρειών ΓΕΡΜΑΝΟΣ και OTE GLOBE είναι σε εξέλιξη. Για την COSMOTE ολοκληρώθηκε ο έλεγχος της χρήσης από τις φορολογικές αρχές, σύμφωνα με τον οποίο καταλογίστηκαν στην εταιρεία επιπλέον φόροι και προσαυξήσεις ποσού Ευρώ 1,9. Η εταιρεία θα προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια εναντίον της απόφασης. Η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν επέφερε επιβάρυνση για τον Όμιλο.
- Οι εταιρείες COSMOTE E-VALUE και OTE PLUS έχουν λάβει εντολή φορολογικού ελέγχου για τη χρήση 2010. Οι αντίστοιχοι έλεγχοι δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη.
- Οι φορολογικοί έλεγχοι των εταιρειών COSMOTE και OTE GLOBE για την οικονομική χρήση 2010 δεν έχουν ολοκληρωθεί.
- Ο φορολογικός έλεγχος για την TELEKOM ROMANIA MOBILE για τις χρήσεις 2013 - 2016 είναι σε εξέλιξη.
- Οι εταιρείες GERMANOS TELECOM ROMANIA S.A. και SUNLIGHT ROMANIA S.R.L. FILIALA απορροφήθηκαν το 2017 από την TELEKOM ROMANIA MOBILE. Οι δύο εταιρείες είχαν ανέλεγκτες τις χρήσεις 2013 - 2017.
- Η εταιρεία ZAPP απορροφήθηκε το 2017 από την TELEKOM ROMANIA MOBILE. Η εταιρεία ZAPP είχε ανέλεγκτες τις χρήσεις 2016 - 2017.
- Ο φορολογικός έλεγχος για την TELEKOM ROMANIA για τις χρήσεις 2011 - 2016 ολοκληρώθηκε και οι φορολογικές αρχές επέβαλαν αρχικά επιπλέον φόρους και πρόστιμα ποσού Ευρώ 19,7. Η TELEKOM ROMANIA άσκησε προσφυγή η οποία είχε θετικό αποτέλεσμα για την εταιρεία. Τα ευρήματα του φορολογικού ελέγχου που αντιστοιχούν σε πρόσθετους φόρους και πρόστιμα ύψους Ευρώ 17,7 ακυρώθηκαν οριστικά ενώ ποσό Ευρώ 2,0 θα επανελεγχθεί στα πλαίσια μελλοντικού φορολογικού ελέγχου. Η τελική υποχρέωση φόρων για την εταιρεία περιορίστηκε σε ποσό Ευρώ 0,1.
- Οι εταιρείες COSMO-ONE, ΟΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΗ, OTE ACADEMY, COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε., MOBILBEEEP ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε. και E-VALUE Μ.ΕΠΕ δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για τη χρήση 2010. Η διαχειριστική χρήση 2010, θεωρείται κατ' αρχήν και με βάση το γενικό κανόνα παραγεγραμμένη.
- Ο φορολογικός έλεγχος για την COSMOHOLDING ROMANIA LTD πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσης 2018 για το σύνολο των ανέλεγκτων χρήσεων. Ο έλεγχος ολοκληρώθηκε χωρίς επιβάρυνση για την εταιρεία.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος του 2018 για τον Όμιλο περιλαμβάνει θετική επίδραση ποσού Ευρώ 63,6 η οποία σχετίζεται με εκπιπτόμενες ζημιές συμμετοχής, η οποία εκκαθαρίστηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης, για τις οποίες δεν είχε αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη όταν κρίνεται απαραίτητο, κατά εταιρεία, έναντι πιθανών πρόσθετων φόρων που μπορεί να επιβληθούν από τις φορολογικές αρχές.

Ο φόρος εισοδήματος που έχει επιβαρύνει τα αποτελέσματα για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Τρέχων φόρος εισοδήματος	125,4	171,5	85,5	78,8
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος - Επίδραση λόγω αλλαγής φορολογικών συντελεστών	28,1	-	10,3	-
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	12,3	(19,8)	16,1	13,4
Διακοπείσες δραστηριότητες - Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	-	(4,1)	-	-
Σύνολο φόρου εισοδήματος	**165,8**	**147,6**	**111,9**	**92,2**

Η συμφωνία μεταξύ του ποσού φόρου εισοδήματος και του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του ισχύοντος συντελεστή φορολογίας εισοδήματος της Εταιρείας στην Ελλάδα (2018: 29%, 2017: 29%) επί των αποτελεσμάτων προ φόρων, έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Κέρδη προ φόρων	**413,4**	**272,7**	**308,2**	**318,8**
Συντελεστής φόρου μητρικής	29%	29%	29%	29%
Αναλογούν φόρος	**119,9**	**79,1**	**89,4**	**92,5**
Αφορολόγητα και κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντα έσοδα	-	-	(8,7)	(36,7)
Επίδραση διαφορετικών φορολογικών συντελεστών άλλων χωρών	16,4	23,5	-	-
Επίδραση αλλαγής φορολογικών συντελεστών	28,1	-	10,3	-
Δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά	52,2	57,6	20,9	19,0
Ζημιές απομείωσης συμμετοχών/ υπεραξίας που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά	-	-	-	17,4
Χρησιμοποίηση φορολογικών ζημιών για τις οποίες δεν είχε υπολογιστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(63,6)	(23,3)	-	-
Φορολογητέα μερίσματα από θυγατρικές	7,2	-	-	-
Στοιχεία για τα οποία δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος	6,4	11,3	-	-
Λοιπά	(0,8)	(0,6)	-	-
Φόρος εισοδήματος	**165,8**	**147,6**	**111,9**	**92,2**

Ο φόρος εισοδήματος πληρωτέος για τον Όμιλο και την Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 25,5 και Ευρώ 13,1 αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 41,6 και Ευρώ 12,7 αντίστοιχα).

Ο φόρος εισοδήματος εισπρακτέος για τον Όμιλο και την Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 49,4 και Ευρώ 7,7 αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 22,8 και Ευρώ 7,7 αντίστοιχα) και περιλαμβάνεται στην γραμμή «Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία» (βλέπε Σημείωση 14).

Στη χρήση 2018, η Εταιρεία, με βάση το νόμο 3905/2010, σχημάτισε αφορολόγητο αποθεματικό ύψους Ευρώ 113.482,7 (απόλυτο ποσό) το οποίο αφορά την υποχρέωση της Εταιρείας για επενδύσεις σε κινηματογραφικές παραγωγές.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης		Σωρευτική επίδραση ΔΠΧΑ 15 / ΔΠΧΑ 9	Κατάσταση αποτελεσμάτων	
	2018	2017	2018	2018	2017
Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	35,4	40,5	-	(5,1)	(0,2)
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	43,6	61,2	-	(17,6)	1,9
Λογαριασμός νεότητας	16,7	20,9	-	(3,7)	(2,5)
Παροχές σε εργαζομένους	13,1	16,7	-	(3,6)	(0,8)
Ενσώματα πάγια	109,2	125,4	-	(16,2)	2,1
Προβλέψεις	77,8	86,7	-	(8,9)	(9,4)
Φορολογικές ζημιές	37,3	45,0	-	(7,7)	19,8
Έσοδα επόμενων χρήσεων	16,7	15,7	-	1,0	(0,1)
Λοιπά	10,9	10,6	-	0,3	1,4
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)	**360,7**	**422,7**			
Συμψηφισμός αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων	(105,9)	(109,2)			
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (μετά από συμψηφισμούς)	**254,8**	**313,5**			
Ενσώματα πάγια	(57,8)	(61,8)	-	4,0	0,3
Κεφαλαιοποίηση τόκων	(12,0)	(15,4)	-	3,4	1,2
Έξοδα δανείων	-	-	-	-	0,3
Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την απόκτηση θυγατρικής	(35,8)	(49,1)	-	13,3	8,0
Λοιπά	(24,0)	(13,5)	(10,9)	0,4	(2,2)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)	**(129,6)**	**(139,8)**			
Συμψηφισμός αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων	105,9	109,2			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (μετά από συμψηφισμούς)	**(23,7)**	**(30,6)**			
Αναβαλλόμενος φόρος έσοδο / (έξοδο)				**(40,4)**	**19,8**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, καθαρή	**231,1**	**282,9**			

Στον Όμιλο έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση για φορολογικές ζημιές που αφορούν εταιρείες του Ομίλου στην Ρουμανία και στην Ελλάδα. Με βάση την εκτίμηση της διοίκησης, οι μεταφερόμενες αυτές φορολογικές ζημιές θα χρησιμοποιηθούν πλήρως στο εγγύς μέλλον, με βάση τη μελλοντική αναμενόμενη απόδοση των δραστηριοτήτων αυτών.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης		Σωρευτική επίδραση ΔΠΧΑ 15 / ΔΠΧΑ 9	Κατάσταση αποτελεσμάτων	
	2018	2017	2018	2018	2017
Προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	35,4	40,5	-	(5,1)	(0,2)
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	38,2	54,8	-	(16,7)	1,5
Λογαριασμός νεότητας	16,7	20,9	-	(3,7)	(2,5)
Παροχές σε εργαζομένους	13,0	16,6	-	(3,6)	(0,8)
Προβλέψεις	53,9	60,4	-	(6,5)	(12,1)
Έσοδα επόμενων χρήσεων	2,1	1,0	-	1,1	(0,3)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)	**159,3**	**194,2**			
Συμψηφισμός αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων	(71,0)	(77,2)			
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (μετά από συμψηφισμούς)	**88,3**	**117,0**			
Ενσώματα πάγια	(51,6)	(55,3)	-	3,7	1,3
Κεφαλαιοποίηση τόκων	(12,0)	(15,4)	-	3,4	1,2
Έξοδα δανείων	-	-	-	-	0,3
Λοιπά	(7,4)	(6,5)	(1,9)	1,0	(1,8)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)	**(71,0)**	**(77,2)**			
Συμψηφισμός αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων	71,0	77,2			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (μετά από συμψηφισμούς)	**-**	**-**			
Αναβαλλόμενος φόρος έσοδο / (έξοδο)				**(26,4)**	**(13,4)**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, καθαρή	**88,3**	**117,0**			

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (καθαρό υπόλοιπο) - αρχή χρήσης	282,9	266,2	117,0	133,3
Αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	(40,4)	19,8	(26,4)	(13,4)
Αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(0,5)	(3,1)	(0,4)	(2,9)
Σωρευτική επίδραση ΔΠΧΑ 15 / ΔΠΧΑ 9	(10,9)	-	(1,9)	-
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (καθαρό υπόλοιπο) - τέλος χρήσης	**231,1**	**282,9**	**88,3**	**117,0**

Η ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογίας έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς) που θα ανακτηθούν:				
Μετά από 12 μήνες	316,3	380,3	142,3	176,0
Εντός 12 μηνών	44,4	42,4	17,0	18,2
Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς) που θα ανακτηθούν:				
Μετά από 12 μήνες	(112,5)	(126,2)	(70,7)	(73,3)
Εντός 12 μηνών	(17,1)	(13,6)	(0,3)	(3,9)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (καθαρό υπόλοιπο)	**231,1**	**282,9**	**88,3**	**117,0**

Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στις παρακάτω σωρευμένες φορολογικές ζημιές από τις εταιρείες του Ομίλου του, εξαιτίας της αβεβαιότητας όσον αφορά στο χρόνο των διαθέσιμων φορολογητέων κερδών, έναντι των οποίων οι ζημιές θα μπορούν να αντισταθμιστούν. Οι σωρευμένες φορολογικές ζημιές λήγουν ως εξής:

Έτος	Ποσό
2019	30,2
2020	9,5
2021	4,2
2022	2,5
2023	31,1
2024 και εφεξής	97,7
ΣΥΝΟΛΟ	**175,2**

23. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Εργοδοτικές εισφορές	30,2	31,5	18,3	18,7
Αποδοχές προσωπικού	72,6	75,4	34,2	38,4
Λοιποί φόροι-τέλη	123,9	144,6	66,2	60,6
Δουλευμένοι τόκοι	22,1	36,7	19,7	26,3
Πρόβλεψη για νομικές υποθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	145,9	124,1	127,4	109,3
Προκαταβολές πελατών	6,7	8,0	-	-
Οφειλόμενο μέρος άδειας φάσματος	-	13,5	-	-
Προβλέψεις σχετιζόμενες με την πώληση περιουσιακών στοιχείων/ θυγατρικών	22,1	28,7	-	6,6
Λοιπά	40,8	30,1	26,2	15,9
ΣΥΝΟΛΟ	**464,3**	**492,6**	**292,0**	**275,8**

Η κίνηση των προβλέψεων για νομικές υποθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	124,1	125,7	109,3	111,6
Προσθήκη χρήσης	24,1	3,0	18,1	1,4
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης	-	(4,0)	-	(3,7)
Έσοδο από αχρησιμοποίητη πρόβλεψη	(2,3)	(0,6)	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**145,9**	**124,1**	**127,4**	**109,3**

24. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα αναλύονται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Κέρδη από πωλήσεις ενσώματων παγίων	49,1	19,2	2,1	1,9
Έσοδα από ρήτρες συμβάσεων	13,8	9,9	5,9	0,3
Έσοδα από επενδύσεις σε ακίνητα	6,7	7,6	-	-
Έσοδα από συνδεδεμένα μέρη (βλέπε Σημείωση 28)	0,2	0,4	3,5	3,0
Λοιπά	13,2	14,3	2,5	2,9
ΣΥΝΟΛΟ	**83,0**	**51,4**	**14,0**	**8,1**

25. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα κέρδη ανά μετοχή (μετά από φόρους), υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας κέρδους με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης, περιλαμβάνοντας για τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών στο τέλος της χρήσης που έχουν επίδραση απομείωσης στα κέρδη ανά μετοχή.

Τα κέρδη ανά μετοχή, αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2018	2017
Κέρδη κατανεμόμενα στους μετόχους της Εταιρείας	**175,0**	**67,2**
Κέρδη χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (κατανεμόμενα στους μετόχους της Εταιρείας)	256,5	169,3
Ζημιές χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητες (κατανεμόμενα στους μετόχους της Εταιρείας)	(81,5)	(102,1)
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών για τα βασικά κέρδη ανά μετοχή	485.358.850	488.815.769
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών προσαρμοσμένος για τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή	485.358.850	488.815.769
Βασικά κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή	**0,3606**	**0,1375**
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,5285	0,3464
Από διακοπείσες δραστηριότητες	(0,1679)	(0,2089)
Απομειωμένα κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή	**0,3606**	**0,1375**
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,5285	0,3464
Από διακοπείσες δραστηριότητες	(0,1679)	(0,2089)

(Τα κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή είναι σε απόλυτα ποσά)

26. ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ο ακόλουθος πίνακας παρέχει πληροφορίες σχετικά με το κόστος των συμβάσεων, τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και τις συμβατικές υποχρεώσεις από συμβόλαια με πελάτες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	01/01/2018	31/12/2018	01/01/2018
Κόστος συμβάσεων (βραχυπρόθεσμο μέρος)	32,1	31,0	2,5	2,7
Κόστος συμβάσεων (μακροπρόθεσμο μέρος)	18,1	9,9	1,5	1,7
Σύνολο κόστους συμβάσεων	**50,2**	**40,9**	**4,0**	**4,4**
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία (βραχυπρόθεσμο μέρος)	25,0	24,7	1,9	2,2
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία (μακροπρόθεσμο μέρος)	11,4	8,3	-	0,2
Σύνολο συμβατικών περιουσιακών στοιχείων	**36,4**	**33,0**	**1,9**	**2,4**
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**86,6**	**73,9**	**5,9**	**6,8**
Συμβατικές υποχρεώσεις (βραχυπρόθεσμο μέρος)	122,0	130,1	73,4	75,1
Συμβατικές υποχρεώσεις (μακροπρόθεσμο μέρος)	50,8	22,3	110,9	116,5
Σύνολο υποχρεώσεων	**172,8**	**152,4**	**184,3**	**191,6**

Το έσοδο που αναγνωρίστηκε στην τρέχουσα χρήση το οποίο περιλαμβανόταν στις συμβατικές υποχρεώσεις κατά την έναρξη της χρήσης ανέρχεται σε Ευρώ 130,1 για τον Όμιλο και Ευρώ 75,1 για την Εταιρεία.

Το συνολικό ποσό της τιμής συναλλαγής που έχει επιμεριστεί σε υποχρεώσεις εκτέλεσης οι οποίες δεν έχουν εκπληρωθεί (ή έχουν μερικώς εκπληρωθεί) στο τέλος της περιόδου και το οποίο θα αναγνωριστεί ως έσοδο στις μελλοντικές χρήσεις (2019 και εφεξής) ανέρχεται σε Ευρώ 172,8 για τον Όμιλο και Ευρώ 184,3 για την Εταιρεία.

27. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

Η ακόλουθη πληροφόρηση αναφέρεται στους τομείς που πρέπει να αναφέρονται ξεχωριστά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και επισκοπούνται τακτικά από τους υπεύθυνους του Ομίλου για τη λήψη αποφάσεων. Οι τομείς δραστηριότητας έχουν οριστεί με βάση τη νομική διάρθρωση και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Χρησιμοποιώντας ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια, ο ΟΤΕ, ο Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα, ο Όμιλος COSMOTE – Ρουμανία και η TELEKOM ROMANIA ορίστηκαν ως τομείς δραστηριότητας που πρέπει να αναφέρονται ξεχωριστά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι πληροφορίες των τομέων δραστηριότητας που δεν αποτελούν ξεχωριστούς τομείς για αναφορά, έχουν συγκεντρωθεί και απεικονιστεί στην κατηγορία «Λοιπά». Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλες τις άλλες δραστηριότητες του Ομίλου, οι πιο σημαντικές εκ των οποίων σχετίζονται με τη θυγατρική εκμετάλλευσης ακινήτων του Ομίλου, ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ, τον διεθνή πάροχο του Ομίλου, ΟΤΕ GLOBE και τη θυγατρική χρηματοοικονομικών υπηρεσιών του Ομίλου, ΟΤΕ PLC. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τους τομείς δραστηριότητας που αναφέρονται ξεχωριστά, έχουν ως εξής:

- Ο ΟΤΕ είναι πάροχος υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας, υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, υπηρεσιών ICT και υπηρεσιών τηλεόρασης στην Ελλάδα.
- Ο Όμιλος COSMOTE είναι πάροχος υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα και στη Ρουμανία.

- Η TELEKOM ROMANIA είναι πάροχος υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας, υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, υπηρεσιών ICT και υπηρεσιών τηλεόρασης στη Ρουμανία.

Οι λογιστικές πολιτικές των τομέων δραστηριότητας είναι οι ίδιες με εκείνες που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα έσοδα μεταξύ των τομέων δραστηριότητας πραγματοποιούνται γενικά στις αξίες που προσεγγίζουν τις τιμές πώλησης σε τρίτους. Η διοίκηση αξιολογεί την επίδοση των τομέων δραστηριότητας, βασιζόμενη στα λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, στα λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων και στα καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης.
Οι πληροφορίες αναφορικά με τους τομείς δραστηριότητας και η συμφωνία με τα ενοποιημένα στοιχεία του Ομίλου έχουν ως εξής:

2018	ΟΤΕ	Όμιλος COSMOTE-Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE-Ρουμανία	TELEKOM ROMANIA	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	Εγγραφές ενοποίησης	ΟΜΙΛΟΣ
Εσοδα λιανικής (σταθερή τηλεφωνία)	915,5	-	-	247,1	-	1.162,6	-	1.162,6
Εσοδα υπηρεσιών (κινητή τηλεφωνία)	-	925,6	281,9	39,8	-	1.247,3	-	1.247,3
Εσοδα από την πώληση αγαθών και εμπορευμάτων	36,5	143,3	72,9	37,3	2,6	292,6	-	292,6
Λοιπά έσοδα	517,4	5,1	28,2	225,3	320,2	1.096,2	-	1.096,2
Εσοδα από εξωτερικούς πελάτες	**1.469,4**	**1.074,0**	**383,0**	**549,5**	**322,8**	**3.798,7**	**-**	**3.798,7**
Εσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες	0,1	4,2	-	-	1,2	5,5	(5,5)	-
Εσοδα μεταξύ τομέων δραστηριότητας	113,1	148,0	90,0	30,0	130,4	511,5	(511,5)	-
Σύνολο κύκλου εργασιών	**1.582,6**	**1.226,2**	**473,0**	**579,5**	**454,4**	**4.315,7**	**(517,0)**	**3.798,7**
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	651,3	427,2	27,9	87,0	58,2	1.251,6	(0,7)	1.250,9
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	(39,1)	(4,8)	(1,0)	(5,8)	(0,3)	(51,0)	-	(51,0)
Εξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	(0,3)	-	(14,6)	-	-	(14,9)	-	(14,9)
Λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	690,7	432,0	43,5	92,8	58,5	1.317,5	(0,7)	1.316,8
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(312,5)	(218,2)	(96,4)	(103,4)	(26,2)	(756,7)	1,0	(755,7)
Λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	338,8	209,0	(68,5)	(16,4)	32,0	494,9	0,3	495,2
Εσοδα από μερίσματα	30,0	24,9	-	-	-	54,9	(54,9)	-
Πιστωτικοί τόκοι	3,0	39,2	0,1	0,3	56,6	99,2	(96,8)	2,4
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	(64,0)	(22,9)	(38,1)	(2,5)	(55,4)	(182,9)	96,8	(86,1)
Χρεωστικοί τόκοι από διακοπείσες δραστηριότητες	(2,5)	(1,4)	-	-	-	(3,9)	3,9	-
Φόρος εισοδήματος	(111,9)	(24,0)	(2,8)	(0,3)	(26,8)	(165,8)	-	(165,8)
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	196,3	224,5	(109,8)	(19,6)	6,9	298,3	(50,7)	247,6
Αγορά ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	345,8	176,7	46,4	130,2	20,8	719,9	-	719,9

2018	ΟΤΕ	Όμιλος COSMOTE-Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE-Ρουμανία	TELEKOM ROMANIA	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	Εγγραφές ενοποίησης	ΟΜΙΛΟΣ
Περιουσιακά στοιχεία από συνεχιζόμενους τομείς δραστηριότητας	2.591,0	2.623,1	717,4	875,3	2.228,9	9.035,7	(2.404,3)	6.631,4
Υποχρεώσεις από συνεχιζόμενους τομείς δραστηριότητας	2.831,4	1.173,4	323,7	354,8	1.807,5	6.490,8	(2.404,3)	4.086,5

2017	ΟΤΕ	Όμιλος COSMOTE-Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE-Ρουμανία	TELEKOM ROMANIA	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	Εγγραφές ενοποίησης	ΟΜΙΛΟΣ
Εσοδα λιανικής (σταθερή τηλεφωνία)	903,1	-	-	288,1	-	1.191,2	-	1.191,2
Εσοδα υπηρεσιών (κινητή τηλεφωνία)	-	941,9	299,6	34,8	-	1.276,3	-	1.276,3
Εσοδα από την πώληση αγαθών και εμπορευμάτων	34,0	107,0	75,2	25,9	1,4	243,5	-	243,5
Λοιπά έσοδα	516,0	14,2	18,7	228,4	308,6	1.085,9	-	1.085,9
Εσοδα από εξωτερικούς πελάτες	**1.453,1**	**1.063,1**	**393,5**	**577,2**	**310,0**	**3.796,9**	**-**	**3.796,9**
Εσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες	0,1	3,6	-	-	1,4	5,1	(5,1)	-
Εσοδα μεταξύ τομέων δραστηριότητας	130,6	135,6	71,4	30,5	140,2	508,3	(508,3)	-
Σύνολο κύκλου εργασιών	**1.583,8**	**1.202,3**	**464,9**	**607,7**	**451,6**	**4.310,3**	**(513,4)**	**3.796,9**
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	645,7	398,5	55,2	85,3	56,9	1.241,6	(5,0)	1.236,6
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης	(27,7)	(5,5)	(1,7)	(15,3)	(1,5)	(51,7)	-	(51,7)
Εξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	(4,2)	-	(1,3)	(1,3)	-	(6,8)	-	(6,8)
Λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	677,6	404,0	58,2	101,9	58,4	1.300,1	(5,0)	1.295,1
Αποσβέσεις και απομειώσεις	(324,9)	(223,5)	(91,8)	(174,8)	(25,2)	(840,2)	0,3	(839,9)
Λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων	320,8	175,0	(36,6)	(89,5)	31,7	401,4	(4,7)	396,7
Εσοδα από μερίσματα	126,6	-	-	-	-	126,6	(126,6)	-
Πιστωτικοί τόκοι	2,5	43,7	0,1	0,1	101,7	148,1	(146,5)	1,6
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	(86,5)	(49,1)	(45,6)	(6,0)	(98,4)	(285,6)	146,5	(139,1)
Χρεωστικοί τόκοι από διακοπείσες δραστηριότητες	(2,7)	(1,0)	-	-	(0,8)	(4,5)	4,5	-
Φόρος εισοδήματος	(92,2)	(52,7)	11,3	0,2	(14,2)	(147,6)	-	(147,6)
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	226,6	115,7	(72,9)	(96,0)	18,5	191,9	(66,8)	125,1
Αγορά ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	409,9	278,6	53,3	139,4	23,0	904,2	-	904,2

2017	ΟΤΕ	Όμιλος COSMOTE-Ελλάδα	Όμιλος COSMOTE-Ρουμανία	Όμιλος COSMOTE-Αλβανία	TELEKOM ROMANIA	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	Εγγραφές ενοποίησης	ΟΜΙΛΟΣ
Περιουσιακά στοιχεία τομέων δραστηριότητας	2.498,0	2.391,0	813,6	570,1	885,1	2.592,0	9.749,8	(2.647,6)	7.102,2
Υποχρεώσεις τομέων δραστηριότητας	2.966,5	1.455,8	359,5	53,0	359,1	1.966,5	7.160,4	(2.647,6)	4.512,8

Οι συναλλαγές μεταξύ των τομέων απαλείφονται στο πλαίσιο της ενοποίησης και τα ποσά που απαλείφονται περιλαμβάνονται στη στήλη εγγραφές ενοποίησης. Τα περιουσιακά στοιχεία τομέα που εμφανίζονται στη στήλη «Λοιπά» περιλαμβάνουν δάνεια εισπρακτέα και τόκους εισπρακτέους της ΟΤΕ PLC ύψους Ευρώ 1.679,0 (2017: Ευρώ 1.831,5) τα οποία σε επίπεδο Ομίλου απαλείφονται.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η γεωγραφική πληροφόρηση για τα έσοδα του Ομίλου και τα λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις, είναι ως ακολούθως:

2018	Ελλάδα	Ρουμανία	Εγγραφές ενοποίησης	Σύνολο
Σύνολο κύκλου εργασιών	2.887,6	933,2	(22,1)	3.798,7
Λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	1.180,5	136,3	-	1.316,8

2017	Ελλάδα	Ρουμανία	Εγγραφές ενοποίησης	Σύνολο
Σύνολο κύκλου εργασιών	2.845,9	972,0	(21,0)	3.796,9
Λειτουργικά κέρδη πριν από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες, αποσβέσεις και απομειώσεις, κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης, έξοδα αναδιοργάνωσης και μη επαναλαμβανόμενες νομικές υποθέσεις	1.135,0	160,1	-	1.295,1

28. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεμένα μέρη του ΟΤΕ, θεωρούνται αυτά που ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεμένων Μερών».

Ο Όμιλος ΟΤΕ περιλαμβάνει όλες τις εταιρείες τις οποίες ο ΟΤΕ ελέγχει είτε άμεσα είτε έμμεσα (βλέπε Σημείωση 1). Συναλλαγές και υπόλοιπα μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου ΟΤΕ απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Η DEUTSCHE TELEKOM AG είναι κατά 45,00% μέτοχος του ΟΤΕ και ενοποιεί τον ΟΤΕ με βάση τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Κατά συνέπεια, όλες οι εταιρείες του ομίλου της DEUTSCHE TELEKOM θεωρούνται συνδεμένα μέρη.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά και λαμβάνει υπηρεσίες από τα συνδεμένα μέρη και παρέχει υπηρεσίες και αγαθά σε αυτά. Επιπλέον, ο ΟΤΕ χορηγεί και λαμβάνει δάνεια προς και από τα συνδεμένα μέρη και τέλος λαμβάνει και διανέμει μερίσματα.

Οι πωλήσεις και οι αγορές του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	2018		2017	
	Πωλήσεις ΟΤΕ	Αγορές ΟΤΕ	Πωλήσεις ΟΤΕ	Αγορές ΟΤΕ
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	93,5	149,4	101,0	127,5
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,1	-	0,1	-
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	-	1,7	0,2	0,4
COSMO-ONE	0,1	0,5	-	0,6
OTESAT-MARITEL	0,4	0,2	0,1	0,2
OTE PLUS	-	1,6	-	2,0
OTE ΑΚΙΝΗΤΑ	0,1	46,3	0,3	46,2
OTE ΑΣΦΑΛΙΣΗ	0,1	-	-	-
OTE GLOBE	15,2	48,0	13,6	55,9
OTE ACADEMY	-	2,5	0,2	4,2
TELEKOM ROMANIA	0,2	0,2	0,2	0,2
OTE RURAL NORTH	1,5	1,6	4,3	1,1
OTE RURAL SOUTH	2,0	3,5	10,7	1,6
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	19,3	4,3	11,2	4,1
ΣΥΝΟΛΟ	**132,5**	**259,8**	**141,9**	**244,0**

Οι πωλήσεις και οι αγορές του Ομίλου με τα συνδεμένα μέρη, οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση, αναλύονται ως εξής:

	2018		2017	
	Πωλήσεις Ομίλου	Αγορές Ομίλου	Πωλήσεις Ομίλου	Αγορές Ομίλου
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	48,4	36,0	45,7	36,8
ΣΥΝΟΛΟ	**48,4**	**36,0**	**45,7**	**36,8**

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	Λοιπά λειτουργικά έσοδα ΟΤΕ	
	2018	2017
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	2,9	2,6
OTE ΑΚΙΝΗΤΑ	0,3	0,3
OTE ACADEMY	0,3	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	**3,5**	**3,0**

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του Ομίλου με τα συνδεμένα μέρη, τα οποία δεν απαλείφονται στην ενοποίηση, αναλύονται ως εξής:

	Λοιπά λειτουργικά έσοδα Ομίλου	
	2018	2017
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	0,2	0,4
ΣΥΝΟΛΟ	**0,2**	**0,4**

Οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη οι οποίες προέρχονται από τόκους χορηγούμενων και ληφθέντων δανείων καθώς και λοιπές χρηματοοικονομικές συναλλαγές, αναλύονται ως εξής:

	2018		2017	
	Χρηματοοικονομικά έσοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έξοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έσοδα ΟΤΕ	Χρηματοοικονομικά έξοδα ΟΤΕ
OTE PLC	-	42,3	-	58,2
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	0,3	-	0,1	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	-	2,5	-	2,7
OTE RURAL NORTH	0,3	-	0,4	-
OTE RURAL SOUTH	0,5	-	0,6	-
ΣΥΝΟΛΟ	**1,1**	**44,8**	**1,1**	**60,9**

Τα έσοδα από μερίσματα που λαμβάνει ο ΟΤΕ από τα συνδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	Έσοδα από μερίσματα ΟΤΕ	
	2018	2017
OTESAT-MARITEL	-	0,6
OTE GLOBE	-	21,0
OTE ΑΚΙΝΗΤΑ	30,0	105,0
ΣΥΝΟΛΟ	**30,0**	**126,6**

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους τρέχουσες συναλλαγές αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018		31/12/2017	
	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	64,0	183,7	77,8	181,6
Όμιλος COSMOTE - Ρουμανία	0,3	-	0,2	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	0,2	-	0,1	-
COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	-	1,3	0,2	0,2
COSMO-ONE	0,1	0,2	-	0,2
OTESAT-MARITEL	4,0	-	4,0	0,1
OTE PLUS	-	1,6	-	2,1
OTE ΑΚΙΝΗΤΑ	122,0	1,5	51,7	1,2
OTE ΑΣΦΑΛΙΣΗ	0,1	-	-	-
OTE GLOBE	4,6	11,4	23,4	8,8
OTE ACADEMY	0,5	0,9	0,7	1,9
TELEKOM ROMANIA	1,3	0,1	0,9	0,1
OTE RURAL NORTH	2,0	0,3	11,1	0,1
OTE RURAL SOUTH	3,1	0,2	16,5	-
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	9,6	5,1	8,7	6,3
ΣΥΝΟΛΟ	**211,8**	**206,3**	**195,3**	**202,6**

Οι απαιτήσεις του ΟΤΕ από την ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ περιλαμβάνουν απαίτηση από τη μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου ποσού Ευρώ 120,6 (31 Δεκεμβρίου 2017: περιλαμβάνονται μερίσματα εισπρακτέα ποσού Ευρώ 50,0).

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του Ομίλου με τα συνδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους συναλλαγές, οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018		31/12/2017	
	Απαιτήσεις Ομίλου	Υποχρεώσεις Ομίλου	Απαιτήσεις Ομίλου	Υποχρεώσεις Ομίλου
Όμιλος DEUTSCHE TELEKOM (εκτός Ομίλου ΟΤΕ)	26,3	70,9	29,8	83,7
ΣΥΝΟΛΟ	**26,3**	**70,9**	**29,8**	**83,7**

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ομίλου από και προς τον Όμιλο DEUTSCHE TELEKOM περιλαμβάνουν ποσά Ευρώ 0,9 και Ευρώ 1,6 αντίστοιχα, που αφορούν στις διακοπείσες δραστηριότητες.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις του ΟΤΕ με τα συνδεμένα μέρη που προέρχονται από χορηγούμενα και ληφθέντα δάνεια αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018		31/12/2017	
	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ	Απαιτήσεις ΟΤΕ	Υποχρεώσεις ΟΤΕ
OTE PLC	-	1.322,2	-	1.239,5
Όμιλος COSMOTE - Ελλάδα	0,3	-	-	-
Όμιλος COSMOTE - Αλβανία	-	115,9	-	72,1
OTE RURAL NORTH	6,2	-	10,6	-
OTE RURAL SOUTH	8,5	-	18,5	-
ΣΥΝΟΛΟ	**15,0**	**1.438,1**	**29,1**	**1.311,6**

Οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ στην ΟΤΕ PLC και στον Όμιλο COSMOTE - Αλβανία (TELEKOM ALBANIA) που αφορούν δάνεια περιλαμβάνουν τόκους πληρωτέους ποσού Ευρώ 17,5 και ποσού Ευρώ 0,9 αντίστοιχα, την 31 Δεκεμβρίου 2018 (31 Δεκεμβρίου 2017: ΟΤΕ PLC Ευρώ 22,5 και TELEKOM ALBANIA Ευρώ 1,1).

Οι απαιτήσεις του ΟΤΕ από τις ΟΤΕ RURAL NORTH και ΟΤΕ RURAL SOUTH που αφορούν δάνεια, περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους ύψους Ευρώ μηδέν την 31 Δεκεμβρίου 2018 (31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 0,1).

Τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης, λαμβανομένων υπόψη και των στενών συνδεομένων με αυτούς προσώπων, ορίζονται ως συνδεμένα μέρη με βάσει αυτά που ορίζει το Δ.Λ.Π. 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεμένων μερών». Οι αμοιβές συμπεριλαμβάνουν μισθούς και άλλες βραχυπρόθεσμες παροχές, παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και άλλες μακροπρόθεσμες παροχές (όπως ορίζονται στο Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε εργαζομένους») και παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (όπως ορίζονται στο Δ.Π.Χ.Α. 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»).
Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας, για τις χρήσεις 2018 και 2017, ανήλθαν σε Ευρώ 6,9 και Ευρώ 7,0 αντίστοιχα.

Οι κυριότερες συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου περιγράφονται παρακάτω:

ΟΤΕ GLOBE
Η ΟΤΕ GLOBE έχει αναλάβει τη διάθεση και διαχείριση για λογαριασμό του ΟΤΕ των υπηρεσιών του σχετικά με τη διεθνή τηλεφωνία προς τους διεθνείς παρόχους και τιμολογεί τον ΟΤΕ με την αμοιβή της. Η ΟΤΕ GLOBE τιμολογεί τον ΟΤΕ και αντίστοιχα ο ΟΤΕ τιμολογεί την ΟΤΕ GLOBE για την τηλεπικοινωνιακή κίνηση που περνάει κατά περίπτωση από τα διεθνή δίκτυα της ΟΤΕ GLOBE ή από τα διεθνή δίκτυα του ΟΤΕ. Επιπλέον, οι δύο εταιρείες έχουν εμπορικές συναλλαγές σχετικά με τη μίσθωση κυκλωμάτων εκατέρωθεν.

ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ
Η ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ πραγματοποιεί έσοδα από ενοίκια από τον ΟΤΕ και από τις θυγατρικές του εταιρείες.

ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD
Η ΟΤΕ INTERNATIONAL INVESTMENTS LTD τιμολογεί τον ΟΤΕ για διοικητικές υπηρεσίες.

COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.
Η COSMOTE TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε. τιμολογεί τον ΟΤΕ για υπηρεσίες τηλεόρασης.

COSMO-ONE
Η COSMO-ONE τιμολογεί τον ΟΤΕ και τις θυγατρικές του εταιρείες για υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου.

OTESAT-MARITEL
Ο ΟΤΕ τιμολογεί την OTESAT-MARITEL για τη χρήση των εγκαταστάσεών του για τις υπηρεσίες INMARSAT. Η OTESAT-MARITEL τιμολογεί τον ΟΤΕ για τη σύνδεση από σταθερό προς κινητό σημείο.

ΟΤΕ PLUS
Η ΟΤΕ PLUS παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως στον ΟΤΕ και στις θυγατρικές του.

ΟΜΙΛΟΣ COSMOTE
Ο ΟΤΕ τιμολογεί τον Όμιλο COSMOTE με προμήθειες για συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας που πραγματοποιούνται μέσω του ΟΤΕ.
Ο ΟΤΕ τιμολογεί τον Όμιλο COSMOTE για τη μίσθωση γραμμών. Ο Όμιλος COSMOTE τιμολογεί τον ΟΤΕ με προμήθειες για συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας που πραγματοποιούνται μέσω των καναλιών πώλησης του Ομίλου COSMOTE. Ο ΟΤΕ και ο Όμιλος COSMOTE έχουν έσοδα και έξοδα διασύνδεσης ανάλογα σε ποιο δίκτυο τερματίζουν οι κλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της κίνησης από διεθνή τηλεφωνία, η οποία διέρχεται και από τα δύο δίκτυα. Ο Όμιλος COSMOTE παρέχει στον ΟΤΕ εμπορεύματα κινητής τηλεφωνίας. Ο ΟΤΕ και ο Όμιλος COSMOTE έχουν επίσης έσοδα και έξοδα από κοινές υπηρεσίες, ανάλογα με το ποια από τις δύο οντότητες παρέχει τις υπηρεσίες.

ΟΤΕ ACADEMY
Η ΟΤΕ ACADEMY παρέχει υπηρεσίες εκπαίδευσης στο προσωπικό του ΟΤΕ και των θυγατρικών του. Η ΟΤΕ ACADEMY υπεκμισθώνει από τον ΟΤΕ τις εγκαταστάσεις των εκπαιδευτικών κέντρων του ΟΤΕ στην Αθήνα, τις οποίες ο ΟΤΕ μισθώνει αρχικά από την ΟΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ.

ΟΤΕ PLC
Η ΟΤΕ PLC χορηγεί / λαμβάνει δάνεια προς /από τον ΟΤΕ και τις θυγατρικές του.

OTE RURAL NORTH
Ο ΟΤΕ τιμολογεί την OTE RURAL NORTH για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και έχει χορηγήσει δάνεια σε αυτήν την εταιρεία. Η OTE RURAL NORTH παρέχει υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στον ΟΤΕ.

OTE RURAL SOUTH
Ο ΟΤΕ τιμολογεί την OTE RURAL SOUTH για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών και έχει χορηγήσει δάνεια σε αυτήν την εταιρεία. Η OTE RURAL SOUTH παρέχει υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στον ΟΤΕ.

Όμιλος εταιρειών DEUTSCHE TELEKOM AG
Ο Όμιλος έχει έσοδα και έξοδα που προκύπτουν από συναλλαγές σχετικές με εισερχόμενη, εξερχόμενη και διαβατική τηλεπικοινωνιακή κίνηση από και προς τα δίκτυα των εταιρειών που ανήκουν στον όμιλο της DEUTSCHE TELEKOM AG, καθώς επίσης και από συναλλαγές σχετικές με κοινές υπηρεσίες (όπως έργα ICT και λύσεις τιμολόγησης).

29. ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Α. ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι σημαντικότερες εκκρεμείς νομικές υποθέσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, είναι οι ακόλουθες:

ΟΤΕ

Χρηματοδοτικές μισθώσεις (ΟΤΕ Leasing): Την 11 Δεκεμβρίου 2001, ο ΟΤΕ πώλησε την κατά 100% θυγατρική του, ΟΤΕ Leasing, στην Piraeus Financial Leasing S.A.. Όπως έχει προκαθοριστεί στις συμφωνίες που υπογράφηκαν, ο ΟΤΕ υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση στην Piraeus Financial Leasing S.A. μέχρι ποσού Ευρώ 28,0 περίπου, για την μη εκτέλεση συμβολαίων που είχαν υπογραφεί μέχρι την ημερομηνία πώλησης της ΟΤΕ Leasing. Στα πλαίσια των διεκδικήσεων της Piraeus Financial Leasing S.A. από τον ΟΤΕ, η πρώτη έχει εγείρει αγωγή κατά του ΟΤΕ, ζητώντας να της καταβάλει το ποσό των Ευρώ 3,4. Η ακροαματική διαδικασία, μετά από πολλές ματαιώσεις πραγματοποιήθηκε την 26 Απριλίου 2018 και εκδόθηκε απόφαση, η οποία διέταξε πραγματογνωμοσύνη.

Teledome A.E.B.E.: Η Teledome A.E.B.E. υπέβαλε διάφορες αγωγές εναντίον του ΟΤΕ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

1. Αγωγή, με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το ποσό των Ευρώ 1,6 λόγω ζημιάς που υπέστη από τη μη εφαρμογή από τον ΟΤΕ κοστοστρεφών τιμών διασύνδεσης. Η αγωγή συζητήθηκε την 28 Σεπτεμβρίου 2016 και εκδόθηκε η απόφαση που επιδίκασε στην Teledome A.E.B.E. ποσό Ευρώ 1,1 πλέον τόκων. Κατά της απόφασης αυτής ο ΟΤΕ άσκησε έφεση. Η δικάσιμος για την εν λόγω έφεση πραγματοποιήθηκε την 3 Μαΐου 2018 και εκδόθηκε απόφαση, η οποία απέρριψε την έφεση του ΟΤΕ και κατέστησε την απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου τελεσίδικη.

2. Αγωγή, με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το ποσό των Ευρώ 3,6 λόγω ζημιάς που υπέστη από τον ΟΤΕ σχετικά με την καθυστέρηση να της παραδώσει μισθωμένες γραμμές, συζητήθηκε την 28 Φεβρουαρίου 2007 και το Δικαστήριο διέταξε πραγματογνωμοσύνη και μειώθηκε το αιτηθέν από την Teledome A.E.B.E. ποσό σε Ευρώ 1,4. Ο πραγματογνώμονας αφού ολοκλήρωσε την πραγματογνωμοσύνη κατέληξε σε ποσό Ευρώ 0,9. Η υπόθεση συζητήθηκε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την 25 Φεβρουαρίου 2015. Το Δικαστήριο επιδίκασε στην Teledome A.E.B.E. το ως άνω ποσό, όπως προσδιορίστηκε από την πραγματογνωμοσύνη. Κατά της απόφασης αυτής, ο ΟΤΕ άσκησε έφεση, η δικάσιμος της οποίας πραγματοποιήθηκε την 27 Σεπτεμβρίου 2018 και εκδόθηκε απόφαση, η οποία έκανε δεκτή την έφεση του ΟΤΕ και απέρριψε την αγωγή της Teledome A.E.B.E..

3. Αγωγή, με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το ποσό των Ευρώ 4,4 ως χρηματική ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη λόγω της δήθεν παράνομης διακοπής των υπηρεσιών της, συζητήθηκε την 6 Μαρτίου 2008 και εκδόθηκε η απόφαση του δικαστηρίου που την απέρριψε. Κατά της απόφασης αυτής η Teledome A.E.B.E. άσκησε έφεση, η δικάσιμος της οποίας δεν έχει ακόμα προσδιοριστεί.

Αγωγές δικαιοπαρόχων (franchisees):
1. Η εταιρεία DEP INFO Ε.Π.Ε. έχει ασκήσει αγωγή εναντίον του ΟΤΕ διεκδικόντας το ποσό των Ευρώ 5,0 λόγω ισχυριζόμενης αδικοπραξίας από πλευράς ΟΤΕ, η οποία συζητήθηκε τη 2 Νοεμβρίου 2016 και εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου η οποία απέρριψε την αγωγή της DEP INFO Ε.Π.Ε..

2. Η εταιρεία ΕΒΡΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. άσκησε αγωγή κατά του ΟΤΕ, με την οποία ζητάει να της καταβληθεί συνολικά ποσό Ευρώ 2,0 για αποζημίωση πελατείας, για ζημιά λόγω τελεσθείσας σε βάρος της αδικοπραξίας και για αποκατάσταση ηθικής βλάβης. Η υπόθεση συζητήθηκε τη 10 Μαΐου 2017 και εκδόθηκε η απόφαση του δικαστηρίου που την απέρριψε.

Αγωγές προσωπικού: Από εν ενεργεία υπαλλήλους και συνταξιούχους του ΟΤΕ έχει υποβληθεί μεγάλος αριθμός αγωγών εναντίον της Εταιρείας με μεγάλη θεματική διασπορά.

Τέλη χρήσεως κοινοχρήστων χώρων για καρτοτηλέφωνα ΟΤΕ: Κατά τα προηγούμενα έτη, ο Δήμος Θεσσαλονίκης επέβαλε στον ΟΤΕ βάσει της σχετικής δημοτικής νομοθεσίας τέλη χρήσης κοινόχρηστων χώρων και πρόστιμα αυθαίρετης χρήσης κοινόχρηστων χώρων για όλα τα εγκατεστημένα από τον ΟΤΕ εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου αυτού καρτοτηλέφωνα, συνολικού πλέον ποσού περίπου Ευρώ 10,4. Τα εν λόγω δημοτικά τέλη και πρόστιμα αφορούν τις χρονικές περιόδους των ετών 2001 έως 2007 και 2010 έως 2013, ενώ για τα έτη 2008 και 2009 δεν έχουν επιβληθεί τέλη και πρόστιμα. Ο ΟΤΕ προσέφυγε δικαστικά κατά των αποφάσεων αυτών, προκαταβάλλοντας το 40% των ποσών των επιβληθέντων προστίμων, το οποίο θα του επιστραφεί με την τυχόν θετική έκβαση των προσφυγών του. Αυτή την στιγμή εκκρεμεί η εκδίκαση υποθέσεων επιβολής τελών με τον Δήμο Θεσσαλονίκης με τις αποφάσεις των Διοικητικών Δικαστηρίων να είναι απορριπτικές κυρίως όσον αφορά τα τέλη που επιβλήθηκαν στον ΟΤΕ προ του έτους 2006, όπου δεν είχε ακόμα εκδοθεί η ειδική τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία. Έχουν εκδοθεί, όμως, και θετικές αποφάσεις για τον ΟΤΕ μεταξύ των οποίων και μία αμετάκλητη πλέον δικαστική απόφαση. Αναμένεται δε και η εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΖΑ Α.Ε.: Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΖΑ Α.Ε. άσκησε 3 αγωγές κατά του ΟΤΕ ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών για το ποσό των Ευρώ 2,7 νομιμοτόκως. Η συζήτηση της υπόθεσης είχε ορισθεί για την 21 Μαΐου 2015 οπότε και ματαιώθηκε λόγω μη παράστασης της αντιδίκου.

ΦΛΤ ΕΛΛΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.: Η εταιρεία ΦΛΤ ΕΛΛΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. άσκησε αγωγή κατά του ΟΤΕ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και ζητά να της καταβάλει ο ΟΤΕ το συνολικό ποσό των Ευρώ 12,4 νομιμοτόκως ισχυριζόμενη θετική και αποθετική ζημιά της λόγω αντισυμβατικής συμπεριφοράς του ΟΤΕ και επιπροσθέτως ηθική βλάβη. Το Πολυμελές Πρωτοδικείο απέρριψε την αγωγή. Η ΦΛΤ ΕΛΛΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. άσκησε έφεση κατά της ως άνω απόφασης. Η δικάσιμος για την εν λόγω αγωγή πραγματοποιήθηκε την 28 Σεπτεμβρίου 2017 και εκδόθηκε απόφαση, η οποία απέρριψε την αγωγή ως αόριστη. Τη 18 Οκτωβρίου 2018 επιδόθηκε στον ΟΤΕ νέα αγωγή με τα ίδια αιτήματα. Εκκρεμεί ο προσδιορισμός δικασίμου.

PAN DACOM ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε.: Η εταιρεία PAN DACOM ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Α.Ε. άσκησε αγωγή κατά του ΟΤΕ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και ζητά να της καταβάλει ο ΟΤΕ το συνολικό ποσό των Ευρώ 1,9 επικαλούμενη παράνομη καταγγελία σύμβασης εκ μέρους του ΟΤΕ και πρόκληση ηθικής βλάβης. Η δικάσιμος για την εν λόγω αγωγή ορίστηκε μετά από αναβολή για την 22 Οκτωβρίου 2015, οπότε και ματαιώθηκε.

ALTEC TELECOMS ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Α.Ε.: Την 31 Δεκεμβρίου 2013 κοινοποιήθηκε αγωγή της ALTEC TELECOMS ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Α.Ε. κατά του ΟΤΕ με την οποία ο σύνδικος ζητεί να καταβάλει ο ΟΤΕ το ποσό των Ευρώ 42,8 νομιμοτόκως, για αποζημίωση για δήθεν παράνομη διακοπή των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που της παρείχε, με αποτέλεσμα να οδηγηθεί σε πτώχευση. Η υπόθεση συζητήθηκε την 8 Νοεμβρίου 2018 και η απόφαση εκκρεμεί.

HELLAS ON LINE Α.Ε.: Την 11 Φεβρουαρίου 2014, η HELLAS ON LINE Α.Ε. άσκησε αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το συνολικό ποσό των Ευρώ 13,7 νομιμοτόκως, για αποζημίωση για δήθεν παράνομες απορρίψεις αιτημάτων παροχής τοπικών βρόγχων. Η αγωγή αυτή ήταν προγραμματισμένη να συζητηθεί, μετά από αναβολή, την 25 Οκτωβρίου 2018, ωστόσο, την 4 Σεπτεμβρίου 2018, κοινοποιήθηκε στον ΟΤΕ δήλωση παραίτησης από το δικαίωμα και το δικόγραφο της εν λόγω αγωγής.

HELLAS ON LINE Α.Ε.: Την 11 Απριλίου 2014, η HELLAS ON LINE Α.Ε. άσκησε αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα να της καταβάλει ο ΟΤΕ το συνολικό ποσό των Ευρώ 5,8 νομιμοτόκως, ως αποζημίωση για δήθεν παράνομη χρέωσή της για άσκοπες μεταβάσεις συνεργείων του ΟΤΕ για άρση βλαβών στο χρονικό διάστημα 2009-2013. Η αγωγή αυτή ήταν προγραμματισμένη να συζητηθεί, μετά από αναβολή, την 15 Νοεμβρίου 2018, ωστόσο, την 4 Σεπτεμβρίου 2018, κοινοποιήθηκε στον ΟΤΕ δήλωση παραίτησης από το δικαίωμα και το δικόγραφο της εν λόγω αγωγής.

Πρόστιμα της Ε.Ε.Τ.Τ. κατά του ΟΤΕ (άνω των Ευρώ 0,5): Η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει επιβάλει διάφορα πρόστιμα εναντίον του ΟΤΕ (αρχικού ποσού Ευρώ 45,9, μειωμένο κατόπιν προσφυγών σε ποσό Ευρώ 24,6) με μεγάλη διασπορά, στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της Εταιρείας. Ο ΟΤΕ έχει προσφύγει αρμοδίως για την ακύρωση των προστίμων αυτών.

Τη 16 Απριλίου 2014, η WIND υπέβαλε καταγγελία ενώπιον της Ε.Ε.Τ.Τ. κατά των εταιρειών CYTA, ΟΤΕ και COSMOTE σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας σε σχέση με την τήρηση του μητρώου του άρθρου 11 του νόμου 3471/2006. Τη 16 Νοεμβρίου 2016, κοινοποιήθηκε στην COSMOTE και στον ΟΤΕ κλήση σε ακρόαση. Η Ε.Ε.Τ.Τ. παρέπεμψε την υπόθεση στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ). Τη 16 Μαρτίου 2016, η ΑΠΔΠΧ εξέδωσε απόφαση, σύμφωνα με την οποία, μεταξύ άλλων: α) Διαπίστωνε πως οι εταιρείες ΟΤΕ και COSMOTE δεν εφήρμοσαν και εξακολουθούσαν να μην εφαρμόζουν ορθά τη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 2 του νόμου 3471/2006, β) Απηύθυνε τη

διοικητική κύρωση της προειδοποίησης στις εταιρείες ΟΤΕ και COSMOTE, όπως τροποποιήσουν τη διαδικασία δήλωσης ένταξης συνδρομητών στο Μητρώο. Επιπροσθέτως, η Αρχή διαβίβασε τον σχετικό φάκελο της υπόθεσης στην Ε.Ε.Τ.Τ.. Στο μεταξύ συναφείς καταγγελίες κατά του ΟΤΕ και της COSMOTE υπέβαλαν στην Ε.Ε.Τ.Τ. και οι εταιρείες FORTHNET και MEDIATEL. Παρέμβαση κατά των ΟΤΕ και COSMOTE άσκησε και η εταιρεία VODAFONE. Την 21 Φεβρουαρίου 2017 πραγματοποιήθηκε ακρόαση και υποβλήθηκε υπόμνημα και συμπληρωματικά στοιχεία. Λόγω αλλαγής της σύνθεσης της Ε.Ε.Τ.Τ., η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τα μέρη σε νέα επαναληπτική ακρόαση τη 18 Ιουλίου 2018, οπότε και πραγματοποιήθηκε. Η απόφαση εκκρεμεί.

Την 11 Δεκεμβρίου 2018, κοινοποιήθηκε στον ΟΤΕ και την COSMOTE κλήση της Ε.Ε.Τ.Τ. σε ακρόαση με αντικείμενο την εκ νέου επιμέτρηση επιβλητέας κύρωσης για παραβίαση της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας ως προς το μέρος της παράλειψης προηγούμενης γνωστοποίησης της προσφοράς μείωσης παγίου σε πακέτα κινητής τηλεφωνίας COSMOTE σε συνδρομητές που ενεργοποιούσαν συγκεκριμένα πακέτα σταθερής τηλεφωνίας. Το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών σε συνέχεια προσφυγών που ασκήθηκαν από τις εταιρείες WIND, VODAFONE και FORTHNET, ακύρωσε την απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. και δέχτηκε ότι ο ΟΤΕ όφειλε να ζητήσει έγκριση από την Ε.Ε.Τ.Τ. και όχι απλώς να προβεί σε προηγούμενη γνωστοποίηση της σχετικής προσφοράς. Η ακρόαση έχει προγραμματισθεί για τη 14 Ιανουαρίου 2019.

Οι εταιρείες WIND, VODAFONE και FORTHNET έχουν καταθέσει αιτήσεις ακύρωσης κατά των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. που αφορούν τον επιμερισμό του καθαρού κόστους καθολικής υπηρεσίας των ετών 2010 και 2011. Με τις εν λόγω αποφάσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. το συνολικό κόστος για την καθολική υπηρεσία έχει προσδιοριστεί για το έτος 2010 σε ποσό Ευρώ 24,8 (Ευρώ 15,8 αφορά στον ΟΤΕ), και για το έτος 2011 σε ποσό Ευρώ 22,0 (Ευρώ 14,0 αφορά στον ΟΤΕ). Ο ΟΤΕ θα ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του κύρους των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ.. Δεν έχει ορισθεί ακόμα δικάσιμος.

COSMOTE

Πρόστιμα της Ε.Ε.Τ.Τ. κατά της COSMOTE (άνω των Ευρώ 0,5): Η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει επιβάλει διάφορα πρόστιμα εναντίον της COSMOTE (αρχικού ποσού Ευρώ 7,2 μειωμένο κατόπιν προσφυγών σε ποσό Ευρώ 3,1) με μεγάλη διασπορά, στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της Εταιρείας. Η COSMOTE έχει προσφύγει αρμοδίως για την ακύρωση των προστίμων αυτών.

Την 24 Μαΐου 2012, η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποίησε στην COSMOTE καταγγελία της εταιρείας VODAFONE κατά της COSMOTE σχετικά με παραβίαση των κανόνων για τον ελεύθερο ανταγωνισμό στην ελληνική αγορά προπληρωμένης κινητής τηλεφωνίας καλώντας την να εκθέσει επ' αυτής τις απόψεις της εντός μηνός. Η καταγγέλλουσα ζητά από την Ε.Ε.Τ.Τ. να εξετάσει την πιθανή κατάχρηση από την COSMOTE της αποδιδόμενης δεσπόζουσας θέσης της στην υπ' αυτής οριζόμενη αγορά προπληρωμένης κινητής τηλεφωνίας με τη μορφή της συμπίεσης περιθωρίου κατά το χρονικό διάστημα 2007-2011. Η COSMOTE κατέθεσε τις απόψεις της επί της ως άνω καταγγελίας στην Ε.Ε.Τ.Τ.. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τις COSMOTE, VODAFONE και WIND σε ακρόαση προς διερεύνηση της βασιμότητας της καταγγελίας. Η ακρόαση κατόπιν αναβολής ορίστηκε την 29 Ιανουαρίου 2013 οπότε και διεξήχθη. Την 1 Απριλίου 2014, η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τις COSMOTE, VODAFONE και WIND σε νέα ακρόαση, η οποία πραγματοποιήθηκε την 4 Ιουνίου 2014. Λόγω αλλαγής της σύνθεσης της Ε.Ε.Τ.Τ., η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τα μέρη σε νέα επαναληπτική ακρόαση τη 17 Σεπτεμβρίου 2018, η οποία και πραγματοποιήθηκε. Η απόφαση εκκρεμεί.

Την 20 Ιουλίου 2016, η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποίησε στην COSMOTE καταγγελία της WIND κατά των COSMOTE και VODAFONE για ισχυριζόμενες παραβάσεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού σε σχέση με τα τιμολόγια λιανικής τους για τις διεθνείς κλήσεις προς τις θυγατρικές τους στην Αλβανία για την περίοδο από τον Φεβρουάριο 2012 έως σήμερα, ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 26 του νόμου 3728/2008 για τις ενδοομιλικές συναλλαγές. Η COSMOTE υπέβαλε στην Ε.Ε.Τ.Τ. υπόμνημα με τις απόψεις της και τα αιτηθέντα στοιχεία. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τις εταιρείες COSMOTE, VODAFONE και WIND σε ακρόαση την 28 Σεπτεμβρίου 2017. Μετά την ακρόαση, τα μέρη κλήθηκαν να υποβάλουν γραπτό υπόμνημα και πρόσθετες πληροφορίες. Η COSMOTE υπέβαλε τα αιτηθέντα στοιχεία. Λόγω αλλαγής της σύνθεσης της Ε.Ε.Τ.Τ., η Ε.Ε.Τ.Τ. κάλεσε τα μέρη σε νέα επαναληπτική ακρόαση την 4 Ιουνίου 2018, η οποία και πραγματοποιήθηκε. Η απόφαση εκκρεμεί.

TELENOR: Τον Απρίλιο 2014, η TELENOR ενημέρωσε την COSMOTE ότι κατόπιν ενδελεχούς ελέγχου είχε διαπιστώσει παραβάσεις των εγγυήσεων που έχουν δοθεί από την COSMOTE κατά την πώληση της GLOBUL και απαιτούσε ποσό Ευρώ 15,4 με βάση τη ζημιά που ισχυριζόταν ότι είχε πραγματοποιηθεί. Εντός του πρώτου εξαμήνου 2015, η TELENOR μείωσε το ποσό σε Ευρώ 9,6. Την 30 Αυγούστου 2016 υπογράφτηκε συμφωνία διακανονισμού, σύμφωνα με την οποία η COSMOTE κατέβαλε στην TELENOR ποσό Ευρώ 4,8. Η TELENOR διατηρεί το δικαίωμα της να εγείρει περαιτέρω αξιώσεις ανάλογα με την έκβαση εκκρεμών δικαστικών ή φορολογικών υποθέσεων.

ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε.: Η ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. με αγωγή της σε βάρος της COSMOTE ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ζήτησε να αναγνωρισθεί ως άκυρη η από 31 Μαΐου 2012 καταγγελία της COSMOTE που αφορά την μεταξύ τους σύμβαση εμπορικής μίσθωσης. Μετά την εκδίκαση της υπόθεσης, εκδόθηκε την 25 Ιουλίου 2016 η πρωτόδικη απόφαση, η οποία δέχτηκε την αγωγή και αναγνώρισε ως άκυρη την ως άνω καταγγελία. Η COSMOTE άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής και το Εφετείο Αθηνών με τελεσίδικη απόφαση που εκδόθηκε την 29 Ιουνίου 2017 έκανε δεκτή την έφεση της COSMOTE και απέρριψε την αγωγή της ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε.. Η ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. άσκησε αναίρεση κατά της ως άνω τελεσίδικης απόφασης, η οποία έχει προσδιορισθεί να συζητηθεί ενώπιον του Αρείου Πάγου την 5 Απριλίου 2019. Μετά την έκδοση της ως άνω πρωτόδικης απόφασης (25 Ιουλίου 2016), η ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. την 20 Σεπτεμβρίου 2016 ζήτησε να καταβληθούν τα οφειλόμενα μισθώματα, συνολικού ποσού Ευρώ 9,1 και την 24 Οκτωβρίου 2016 επιδόθηκε στην COSMOTE διαταγή πληρωμής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία εκδόθηκε μετά από αίτηση της ΜΠΑΜΠΗΣ

ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. με την οποία υποχρεούται η COSMOTE να καταβάλει συνολικό ποσό ύψους Ευρώ 4,1. Κατά της ως άνω διαταγής πληρωμής, η COSMOTE άσκησε ανακοπή και αίτηση αναστολής. Για την αίτηση αναστολής εκδόθηκε προσωρινή διαταγή που ανέστειλε προσωρινά την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής μέχρι την συζήτηση της αίτησης (αναστολής) τη 16 Δεκεμβρίου 2016, οπότε και συζητήθηκε. Το δικαστήριο δέχτηκε την αίτηση αναστολής και διέταξε την αναστολή εκτέλεσης της ως άνω διαταγής πληρωμής μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής. Η ανακοπή συζητήθηκε ερήμην της ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ Δ.Τ.Α.Ε. την 26 Ιανουαρίου 2018 και εκδόθηκε απόφαση, η οποία δέχεται την ανακοπή και εξαφανίζει τη διαταγή πληρωμής.

TELEKOM ALBANIA

Την 12 Δεκεμβρίου 2005, η Αλβανική Αρχή Ανταγωνισμού επέβαλε πρόστιμο ύψους Ευρώ 1,4 στην TELEKOM ALBANIA ισχυριζόμενη την μη εμπρόθεσμη ανταπόκριση της TELEKOM ALBANIA σε αίτημα της Επιτροπής για τη χορήγηση πληροφοριών και εγγράφων. Η TELEKOM ALBANIA κατέθεσε δυο προσφυγές ενώπιον του Αλβανικού Δικαστηρίου ζητώντας την ακύρωση της απόφασης της Αρχής Ανταγωνισμού με την οποία ζητήθηκε η χορήγηση πληροφοριών και έναρξη διαδικασίας έρευνας και την ακύρωση της απόφασης επιβολής προστίμου καθώς τα ζητούμενα έγγραφα είχαν παραδοθεί εγκαίρως στην Επιτροπή. Το Διοικητικό Δικαστήριο των Τιράνων απέρριψε την προσφυγή της TELEKOM ALBANIA και η τελευταία άσκησε έφεση. Το Εφετείο ακύρωσε την απόφαση του Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου και παρέπεμψε την υπόθεση για επανεκδίκαση στον πρώτο βαθμό. Η TELEKOM ALBANIA προσέφυγε επίσης ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τον Δεκέμβριο 2013 το Ανώτατο Δικαστήριο διέταξε η υπόθεση να επανεξεταστεί από το Εφετείο. Η TELEKOM ALBANIA κέρδισε την υπόθεση και δεν θα πληρώσει το πρόστιμο. Η απόφαση του Διοικητικού Εφετείου θα επανεξεταστεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Την 9 Νοεμβρίου 2007, η Αλβανική Αρχή Ανταγωνισμού επέβαλε στην TELEKOM ALBANIA πρόστιμο, συνολικού ύψους Ευρώ 1,7 με την αιτιολογία της παραβίασης της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού κατά την περίοδο 2004-2005. Η TELEKOM ALBANIA άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Αλβανικού Διοικητικού Εφετείου, το οποίο επικύρωσε την απόφαση της Αλβανικής Αρχής Ανταγωνισμού. Η TELEKOM ALBANIA άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής στο Ανώτατο Δικαστήριο της Αλβανίας. Τη 15 Ιουλίου 2014, το Ανώτατο Δικαστήριο της Αλβανίας αποφάσισε να αναπέμψει την υπόθεση στο Αλβανικό Διοικητικό Εφετείο για επανεξέταση, λόγω διαδικαστικών παρατυπιών. Την 5 Δεκεμβρίου 2017 το Αλβανικό Διοικητικό Εφετείο διέταξε πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να καθορίσει τα στατιστικά επιχειρήματα. Την 22 Μαΐου 2018 το Αλβανικό Διοικητικό Εφετείο απέρριψε τον ισχυρισμό της TELEKOM ALBANIA. Η TELEKOM ALBANIA προχώρησε στην πληρωμή του σχετικού ποσού αλλά άσκησε έφεση εναντίον αυτής της απόφασης στο Ανώτατο Δικαστήριο των Τιράνων.

Mobal Albania sh.p.k.: Η Mobal Albania sh.p.k., εμπορικός εταίρος της TELEKOM ALBANIA, κατέθεσε αγωγή ύψους Ευρώ 9,6 σε βάρος της TELEKOM ALBANIA λόγω μονομερούς καταγγελίας από την TELEKOM ALBANIA της κύριας σύμβασης. Η υπόθεση εκκρεμεί στο Περιφερειακό Δικαστήριο των Τιράνων.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Η ΓΕΡΜΑΝΟΣ είναι διάδικος, σε αγωγές που έχουν ασκηθεί από πρώην συνεργάτες της (δικαιοδόχους της αλυσίδας καταστημάτων ΓΕΡΜΑΝΟΣ και αντιπροσώπους της) αναφορικά με θέματα των εν λόγω συνεργασιών καθώς και σε λοιπές υποθέσεις, συνολικού ποσού Ευρώ 16,6. Η συζήτηση των υποθέσεων αυτών έχει προσδιοριστεί σε δικασίμους μέχρι και το 2019.

Το 2017, πρώην δικαιοδόχος της αλυσίδας καταστημάτων ΓΕΡΜΑΝΟΣ και στενά συνδεδεμένο με αυτόν πρόσωπο, άσκησαν αγωγές κατά της ΓΕΡΜΑΝΟΣ και της COSMOTE, συνολικού ποσού Ευρώ 32,5, εκ των οποίων ποσό Ευρώ 5,0 αφορά σε θετική και αποθετική ζημιά για δήθεν παράβαση διατάξεων περί ανταγωνισμού, αντισυμβατική συμπεριφορά στο πλαίσιο της εμπορικής συνεργασίας και αδικοπραξία και ποσό Ευρώ 27,5 αφορά σε ηθική βλάβη. Οι αγωγές συζητήθηκαν την 8 Φεβρουαρίου 2018 και αναμένεται έκδοση της απόφασης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ: Την 30 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επέβαλε στη ΓΕΡΜΑΝΟΣ πρόστιμο ύψους Ευρώ 10,3 για παράβαση των άρθρων 1 του νόμου 3959/2011 και 101 Συνθ.Λειτ.ΕΕ κατά την περίοδο 1990 έως 2012, σε σχέση με το σύστημα δικαιόχρησης ΓΕΡΜΑΝΟΣ και τις σχετικές συμβάσεις με τους δικαιοδόχους. Η ΓΕΡΜΑΝΟΣ προσέφυγε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών για την ακύρωση της εν λόγω απόφασης. Το Διοικητικό Εφετείο, δέχθηκε εν μέρει την προσφυγή και ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως προς το σκέλος του προστίμου, επειδή το πρόστιμο επιβλήθηκε συνολικά και όχι ανά παράβαση, ανέπεμψε δε την υπόθεση στην Επιτροπή, προκειμένου να υπολογιστεί το πρόστιμο χωριστά για κάθε παράβαση. Η ΓΕΡΜΑΝΟΣ άσκησε αναίρεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία προσδιορίστηκε, μετά από αναβολές, για την 20 Μαρτίου 2019. Τον Οκτώβριο 2016 κοινοποιήθηκε στη ΓΕΡΜΑΝΟΣ η νέα απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την οποία της επιβλήθηκε το εν λόγω πρόστιμο χωριστά για κάθε παράβαση, ήτοι ποσό Ευρώ 6,2 για τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης, ποσό Ευρώ 3,1 για την απαγόρευση αμοιβαίων προμηθειών μεταξύ διανομέων - δικαιοδόχων και ποσό Ευρώ 1,0 για την επιβολή ρήτρας μη ανταγωνισμού μετά τη λήξη των συμβάσεων (ήτοι συνολικά Ευρώ 10,3). Κατά της ως άνω απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η ΓΕΡΜΑΝΟΣ άσκησε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η οποία προσδιορίστηκε, μετά από αναβολή, για τη 10 Δεκεμβρίου 2019.

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΟΤΕ

Υπόθεση SIEMENS: Στο πλαίσιο των υπό εξέλιξη ποινικών διαδικασιών στην Ελλάδα για την υπόθεση της SIEMENS [κατηγορίες για αξιόποινες πράξεις σε σχέση με τη σύναψη της Προγραμματικής Συμφωνίας 8002/1997 με τη ΣΗΜΕΝΣ Α.Ε. και τη ΣΗΜΕΝΣ ΤΗΛΕΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε. (ήδη UNIFY Α.Ε.) για την ψηφιοποίηση του δικτύου του ΟΤΕ] το Πενταμελές Εφετείο Κακουργημάτων, εξέδωσε την απόφασή του, σύμφωνα με την οποία πρώην Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, καταδικάστηκε σε 5 χρόνια κάθειρξη για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα κατ΄ εξακολούθηση και κατ΄ επάγγελμα, ήτοι τη νομιμοποίηση εσόδων προερχομένων από την τέλεση του αδικήματος της παθητικής δωροδοκίας. Το Δικαστήριο αποφάσισε την αναστολή της ποινής και ο πρώην Υπουργός θα πληρώσει το συνολικό ποσό των Ευρώ 140.000 (απόλυτο ποσό) σε 32 δόσεις. Πρώην υπάλληλος της SIEMENS (κατηγορούμενος επίσης στην δεύτερη υπόθεση κατωτέρω) καταδικάστηκε σε 11 χρόνια κάθειρξη για το αδίκημα της δωροδοκίας και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα. Η ποινή ανεστάλη γιατί άσκησε αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου.
Παρά το ότι ο ΟΤΕ δεν παρέστη στην κατ΄ έφεση δίκη ως πολιτικώς ενάγων, το Δικαστήριο αποφάσισε ότι το ποσό των Ευρώ 230.000 (απόλυτο ποσό) που είχε δεσμευτεί στον τραπεζικό λογαριασμό του πρώην υπουργού, θα καταβληθεί στον ΟΤΕ (μετά από την έκδοση της απόφασης του Αρείου Πάγου).
Επίσης, συνεχίζεται ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων η δίκη των 64 συνολικά κατηγορουμένων (μεταξύ των οποίων και 14 πρώην στελεχών του ΟΤΕ για τα αδικήματα της κακουργηματικής παθητικής δωροδοκίας καθώς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα) που έχει αρχίσει από την 27 Νοεμβρίου 2015. Ο ΟΤΕ παρίσταται στην εν λόγω δίκη και έχει δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής για τη χρηματική ικανοποίησή του λόγω της ηθικής βλάβης την οποία υπέστη από την τέλεση εις βάρος του των ως άνω αξιόποινων πράξεων. Ο ΟΤΕ έχει επίσης ασκήσει αγωγή για αποζημίωση ενώπιον των Γερμανικών Δικαστηρίων και η υπόθεση εκκρεμεί.

Β. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Οι κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις για απόκτηση ενσωμάτων και άυλων παγίων έχουν ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις	147,1	141,6	85,6	98,2
ΣΥΝΟΛΟ	**147,1**	**141,6**	**85,6**	**98,2**

Λειτουργικές μισθώσεις

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων για μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις ενοικίασης γης, κτηρίων, τεχνικού εξοπλισμού, οχημάτων και λοιπού εξοπλισμού γραφείου, έχουν ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Έως 1 έτος	114,2	117,9	53,0	55,4
Από 1 έως 5 έτη	226,3	255,2	180,2	196,2
Πάνω από 5 έτη	285,0	277,4	128,0	174,9
ΣΥΝΟΛΟ	**625,5**	**650,5**	**361,2**	**426,5**

Η καταβολή μισθωμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο κατά τη διάρκεια του 2018 για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανήλθε σε Ευρώ 88,0 και Ευρώ 54,9 αντίστοιχα.

Λοιπές λειτουργικές δεσμεύσεις

Οι λοιπές λειτουργικές δεσμεύσεις για υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης και λοιπές υπηρεσίες, έχουν ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Έως 1 έτος	280,7	291,7	158,3	123,3
Από 1 έως 5 έτη	136,2	152,4	92,5	64,3
Πάνω από 5 έτη	2,5	3,1	3,9	8,5
ΣΥΝΟΛΟ	**419,4**	**447,2**	**254,7**	**196,1**

30. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Εύλογη αξία και ιεραρχία εύλογης αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:
Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
Επίπεδο 2: λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα.
Επίπεδο 3: τεχνικές που χρησιμοποιούν εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δε βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2, ούτε μεταφορές εντός και εκτός του Επιπέδου 3 για τη μέτρηση της εύλογης αξίας.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται μία σύγκριση, των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τις εύλογες αξίες τους:

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
ΟΜΙΛΟΣ	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Πελάτες	606,0	719,7	606,0	719,7
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	86,2	89,5	116,9	121,7
Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό	55,6	53,4	55,6	53,4
Εγγυήσεις	5,9	5,9	5,9	5,9
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο	15,3	38,0	15,3	38,0
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	36,4	-	36,4	-
Δεσμευμένα ταμειακά διαθέσιμα	2,9	4,3	2,9	4,3
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	1.084,7	1.297,7	1.084,7	1.297,7
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.280,6	1.276,2	1.318,1	1.345,1
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	548,0	764,5	560,9	771,6
Προμηθευτές	1.034,0	1.154,3	1.034,0	1.154,3
Δεδουλευμένοι τόκοι	22,1	36,7	22,1	36,7
Οφειλόμενο μέρος άδειας φάσματος	-	13,5	-	13,5
Υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου (μακροπρόθεσμο μέρος)	61,3	76,4	61,3	76,4

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Πελάτες	294,5	357,1	294,5	357,1
Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία	86,2	89,5	116,9	121,7
Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό	53,9	52,9	53,9	52,9
Εγγυήσεις	0,5	0,4	0,5	0,4
Λοιπές απαιτήσεις από συνδεμένα μέρη	131,6	79,1	131,6	79,1
Δάνεια σε εταιρείες του Ομίλου	14,7	29,0	16,1	31,7
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	1,9	-	1,9	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	292,9	185,6	292,9	185,6
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.270,4	1.004,4	1.309,2	1.060,8
Βραχυπρόθεσμα δάνεια και βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	278,6	541,4	284,4	545,2
Προμηθευτές	425,3	392,3	425,3	392,3
Δεδουλευμένοι τόκοι	19,7	26,3	19,7	26,3
Υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου (μακροπρόθεσμο μέρος)	55,8	75,3	55,8	75,3

Η εύλογη αξία των δανείων σε ασφαλιστικά ταμεία, των δανείων σε εταιρείες του Ομίλου, των μακροπρόθεσμων δανείων, των βραχυπρόθεσμων δανείων καθώς και το βραχυπρόθεσμο μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων προσδιορίζεται με βάση είτε τις διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές είτε με την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας

άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα στοιχεία. Η εύλογη αξία των υπόλοιπων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατείχαν τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία:

	Εύλογη αξία		
ΟΜΙΛΟΣ	**2018**	**2017**	**Ιεραρχία εύλογης αξίας**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία			
Συμμετοχές σε αμοιβαία κεφάλαια	3,7	4,1	Επίπεδο 1
Συμμετοχές σε αμοιβαία κεφάλαια	1,4	1,8	Επίπεδο 3

	Εύλογη αξία		
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**2018**	**2017**	**Ιεραρχία εύλογης αξίας**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία			
Συμμετοχή σε αμοιβαία κεφάλαια	2,3	2,5	Επίπεδο 1

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα - Έλεγχοι κεφαλαίων

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει συνεχή σημάδια σταθεροποίησης, όπως καταδεικνύεται και από την επίσημη έξοδο από το διεθνές πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής την 20 Αυγούστου 2018. Ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα, καθώς η χώρα βρίσκεται σε καθεστώς «μετά-μνημονιακής» εποπτείας, κατά το οποίο οφείλει να επιδεικνύει πρόοδο στην επίτευξη στόχων ως προς τον προϋπολογισμό και τις μεταρρυθμίσεις, ενώ η οικονομία παραμένει πολύ ευάλωτη στις διακυμάνσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28 Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν χαλαρώσει. Η πιο πρόσφατη σχετική τροποποίηση τέθηκε σε ισχύ την 1 Οκτωβρίου 2018. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι στόχοι ως προς το πρωτογενές πλεόνασμα θα επιτευχθούν στο μέλλον και οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαλειφθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Ο Όμιλος αξιολογεί πιθανές επιπτώσεις από την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit) και λαμβάνει μέτρα για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων. Με βάση την ανάλυση μέχρι στιγμής, το Brexit δεν αναμένεται να έχει αρνητική επίδραση στις λειτουργίες του Ομίλου.

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Οι παρακάτω κίνδυνοι επηρεάζονται σημαντικά από το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα, όπως αναλύθηκαν παραπάνω.

α) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο και στην Εταιρεία οικονομική ζημιά εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο είναι εκτεθειμένοι ο Όμιλος και η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, είναι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών τους στοιχείων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αφορούν τοποθετήσεις σε αμοιβαία κεφάλαια και άλλα χρεόγραφα. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτιμάται ότι δεν εκθέτουν τον Όμιλο και την Εταιρεία σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο.

Οι αθετημένες πληρωμές από πελάτες είναι μέγεθος το οποίο μπορεί ενδεχόμενα να επηρεάσει αρνητικά την ομαλή ρευστότητα του Ομίλου και της Εταιρείας. Λόγω όμως του μεγάλου αριθμού πελατών και της διασποράς της πελατειακής βάσης του Ομίλου, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές. Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου ωστόσο εντοπίζεται στις απαιτήσεις από άλλους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, λόγω του περιορισμένου αριθμού τους και του μεγάλου ύψους των συναλλαγών που έχουν με τον Όμιλο και την Εταιρεία. Για αυτήν την κατηγορία ο Όμιλος και η Εταιρεία

αξιολογούν τον πιστωτικό κίνδυνο σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και αναγνωρίζεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν εκπρόθεσμες ή επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους πελάτες καθώς και το οικονομικό περιβάλλον.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου είναι κυρίως επενδυμένα σε αντισυμβαλλόμενους με υψηλή πιστοληπτική αξιολόγηση και για μικρό χρονικό διάστημα.

Τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια χορηγηθέντα προς το προσωπικό, τα οποία είτε αποπληρώνονται μέσω παρακράτησης δόσεων από τη μισθοδοσία, είτε συμψηφίζονται με την αποζημίωση λόγω συνταξιοδότησης καθώς και δάνεια προς το ταμείο επικουρικής ασφάλισης σχετιζόμενα με προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού προηγούμενων ετών. Τα τελευταία δάνεια είναι εκτεθειμένα στον πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με την ικανότητα του ασφαλιστικού ταμείου για την εξυπηρέτηση του χρέους τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν τις ακόλουθες κατηγορίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο νέο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών:

- Απαιτήσεις από πελάτες
- Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία
- Δάνεια σε εταιρείες του Ομίλου αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος
- Δάνεια σε ασφαλιστικά ταμεία
- Δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό
- Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9, η αναγνωρισθείσα ζημιά απομείωσης ήταν επουσιώδης.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου και την Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο των απαιτήσεων από πελάτες και των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων σε λογιστική αξία προ απομείωσης:

ΟΜΙΛΟΣ (απλοποιημένη προσέγγιση)

31 Δεκεμβρίου 2018	Εξυπηρετούμενα	Μερικώς Εξυπηρετούμενα	Μη εξυπηρετούμενα	Σύνολο
Πελάτες	611,8	113,9	772,8	**1.498,5**
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	36,5	-	5,8	**42,3**
ΣΥΝΟΛΟ	**648,3**	**113,9**	**778,6**	**1.540,8**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ (απλοποιημένη προσέγγιση)

31 Δεκεμβρίου 2018	Εξυπηρετούμενα	Μερικώς Εξυπηρετούμενα	Μη εξυπηρετούμενα	Σύνολο
Πελάτες	312,5	37,6	440,0	**790,1**
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	1,9	-	0,1	**2,0**
ΣΥΝΟΛΟ	**314,4**	**37,6**	**440,1**	**792,1**

Τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία Ομίλου θεωρούνται ότι έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο ως εκ τούτου ο ‘Ομιλος εφαρμόζει τη γενική προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 και η πρόβλεψη ζημιάς περιορίσθηκε στις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών. Το εναπομείναν υπόλοιπο αυτών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων θεωρείται εξυπηρετούμενο.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο αθέτησης και ισχυρή ικανότητα εκπλήρωσης των συμβατικών ταμειακών ροών θεωρούνται ως εξυπηρετούμενα, ενώ τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση αλλά δεν υπάρχουν

αντικειμενικές ενδείξεις ύπαρξης πιστωτικών ζημιών αντιμετωπίζονται ως μερικώς εξυπηρετούμενα. Μη εξυπηρετούμενα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται εκείνα για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ύπαρξης πιστωτικών ζημιών κατά την ημερομηνία αναφοράς και υπάρχουν περιορισμένες προσδοκίες ανάκτησης των συμβατικών ταμειακών ροών.

Ο διαχωρισμός των πελατών και των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων εντός των παραπάνω κατηγοριών και ο προσδιορισμός του κατά πόσο έχει προκύψει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου αξιολογείται με βάση τις βέλτιστες εκτιμήσεις κάθε εταιρείας του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένα γεγονότα και περιστάσεις που ισχύουν για αυτές.

β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος ή η Εταιρεία να μην μπορέσουν να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν απαιτείται. Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθεσίμων ή / και πιστωτικών ορίων, που διασφαλίζουν την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με λήξη στους επόμενους 12 μήνες. Τα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχονταν σε Ευρώ 1.089,8 και Ευρώ 295,2 αντίστοιχα και το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων τους ανέρχονταν σε Ευρώ 548,0 και Ευρώ 278,6 αντίστοιχα.

Για την παρακολούθηση και αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας, οι εταιρείες του Ομίλου ετοιμάζουν προβλέψεις ταμειακών ροών σε τακτική βάση.

Η ανάλυση των μη προεξοφλημένων συμβατικών πληρωμών (περιλαμβανομένων των πληρωμών των κεφαλαίων και των τόκων) των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ					
31 Δεκεμβρίου 2018	**Έως 1 έτος**	**1 με 2 έτη**	**2 με 5 έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας	399,3	734,0	419,0	-	1.552,3
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και BSTDB) ΟΤΕ	133,0	-	-	-	133,0
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και EIB) COSMOTE	75,8	73,8	87,9	35,6	273,1
Πιστωτική γραμμή TELEKOM ROMANIA	1,3	0,8	-	-	2,1
Προμηθευτές και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	1.034,0	48,4	19,0	-	1.101,4
ΣΥΝΟΛΟ	**1.643,4**	**857,0**	**525,9**	**35,6**	**3.061,9**
31 Δεκεμβρίου 2017	**Έως 1 έτος**	**1 με 2 έτη**	**2 με 5 έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Πρόγραμμα Έκδοσης Ομολόγων Μεσοπρόθεσμης Διάρκειας	653,3	389,8	724,5	-	1.767,6
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και BSTDB) ΟΤΕ	137,7	133,1	-	-	270,8
Τραπεζικά δάνεια (EBRD) COSMOTE	49,3	48,7	59,7	-	157,7
Οφειλόμενο μέρος άδειας φάσματος	14,2	-	-	-	14,2
Προμηθευτές και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	1.154,3	35,2	49,0	-	1.238,5
ΣΥΝΟΛΟ	**2.008,8**	**606,8**	**833,2**	**-**	**3.448,8**

Εγγυήσεις

Ο ΟΤΕ έχει εγγυηθεί για το δανεισμό της θυγατρικής του OTE PLC ως εξής:

- Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018: Ευρώ 1.666,8.
- Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017: Ευρώ 1.804,6.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
31 Δεκεμβρίου 2018	**Έως 1 έτος**	**1 με 2 έτη**	**2 με 5 έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Διεταιρικά δάνεια (OTE PLC)	193,8	912,8	419,6	-	1.526,2
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και BSTDB)	133,0	-	-	-	133,0
Προμηθευτές και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	425,3	42,9	19,0	-	487,2
ΣΥΝΟΛΟ	**752,1**	**955,7**	**438,6**	**-**	**2.146,4**

31 Δεκεμβρίου 2017	Έως 1 έτος	1 με 2 έτη	2 με 5 έτη	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Διεταιρικά δάνεια (OTE PLC)	457,8	181,9	755,9	-	1.395,6
Τραπεζικά δάνεια (EBRD και BSTDB)	137,7	133,1	-	-	270,8
Προμηθευτές και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δικαιώματα μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου	392,3	34,4	48,7	-	475,4
ΣΥΝΟΛΟ	**987,8**	**349,4**	**804,6**	**-**	**2.141,8**

γ) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς δημιουργείται από το ενδεχόμενο οι αλλαγές στις τιμές της αγοράς, όπως σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια και τιμές μετοχών, να επηρεάσουν τη διακύμανση της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχουν ο Όμιλος και η Εταιρεία. Η διαχείριση του κινδύνου της αγοράς συνίσταται στην προσπάθεια του Ομίλου και της Εταιρείας να διαχειρίζονται και να ελέγχουν την έκθεσή τους σε αποδεκτά όρια.

Οι επιμέρους κίνδυνοι που συνθέτουν τον κίνδυνο αγοράς και οι πολιτικές διαχείρισής τους από τον Όμιλο και την Εταιρεία περιγράφονται παρακάτω:

α. Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων σχετίζεται πρωταρχικά με το μακροπρόθεσμο δανεισμό του Ομίλου.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίων μέσω ενός συνδυασμού δανείων σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου δανεισμού.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, η σχέση δανεισμού με σταθερό επιτόκιο προς δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο στον Όμιλο ανερχόταν σε 87,1%/12,9% (2017: 80,0%/20,0%). Η ανάλυση του δανεισμού ανάλογα με το είδος του επιτοκίου παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Δανεισμός με κυμαινόμενο επιτόκιο	235,4	407,8	129,3	257,8
Δανεισμός με σταθερό επιτόκιο	1.593,2	1.632,9	1.419,7	1.288,0
ΣΥΝΟΛΟ	**1.828,6**	**2.040,7**	**1.549,0**	**1.545,8**

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα αποτελέσματα από μία μεταβολή του επιτοκίου, μέσω της επίδρασής της στο δανεισμό και στις καταθέσεις.

Αν τα επιτόκια αυξάνονταν κατά 1,0%, η επίπτωση θα ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Κέρδη προ φόρων	0,9	0,4	(0,3)	(1,3)

Αν τα επιτόκια μειώνονταν κατά 1,0%, η επίπτωση θα ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Κέρδη προ φόρων	(2,7)	(3,2)	(0,7)	(0,5)

Η επίδραση που παρουσιάζεται στους παραπάνω πίνακες βασίζεται στα ακόλουθα:

α) Το Euribor επί των τραπεζικών δανείων του Ομίλου ΟΤΕ με κυμαινόμενο επιτόκιο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του μηδενός και ως εκ τούτου οποιαδήποτε μείωση κάτω από τους τρέχοντες αρνητικούς συντελεστές δεν οδηγεί σε μείωση των χρεωστικών τόκων. Ομοίως, η αναμενόμενη αύξηση του επιτοκίου κατά 1,0% δεν θα επηρεάσει πλήρως τους χρεωστικούς τόκους, αλλά μόνο μέχρι το μέρος που το επιτόκιο υπερβαίνει το μηδέν τοις εκατό.
β) Τα έσοδα από τόκους σε μετρητά θεωρείται ότι αυξάνονται / μειώνονται κατά 25,0% της αντίστοιχης μεταβολής του ονομαστικού επιτοκίου.

Επομένως, αύξηση των επιτοκίων κατά 1,0% αναμένεται να αυξήσει τα έσοδα από τόκους μόνο κατά 0,25% και ομοίως μείωση κατά 1,0% θεωρείται ότι μειώνει τα έσοδα από τόκους μόνο κατά 0,25%.

β. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ως εκ τούτου εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται από τις μεταβολές των λειτουργικών νομισμάτων των χωρών αυτών έναντι άλλων νομισμάτων. Τα κυριότερα νομίσματα με τα οποία γίνονται συναλλαγές στον Όμιλο είναι το Ευρώ και το Ρουμανικό Ρον.

Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαθέτει επαρκή συναλλαγματικά αποθέματα για να ελαχιστοποιείται η έκθεση, μέσω των ταμειακών ροών. Οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι που δεν επηρεάζουν τις ταμειακές ροές του Ομίλου (π.χ. κίνδυνοι που προκύπτουν από τη μετατροπή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των αλλοδαπών δραστηριοτήτων στο νόμισμα παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου) γενικά δεν αντισταθμίζονται.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία σε μία εύλογα πιθανή μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία, με τις άλλες μεταβλητές να παραμένουν σταθερές, στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου (εξαιτίας των μεταβολών στην εύλογη αξία των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων):

Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία έναντι του Ευρώ	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	
	2018	2017
-10%	(20,2)	(16,7)
+10%	20,2	16,7

Η επίπτωση στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου για τη χρήση 2017 έχει επαναπροσδιοριστεί προκειμένου να εξαιρεθεί η επίδραση της ομάδας στοιχείων που έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση.

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση της διατήρησης ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγειών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη της επιχειρησιακής λειτουργίας τους και τη μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος των μετόχων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται την κεφαλαιακή διάρθρωση και πραγματοποιούν προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζονται με τις αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον. Για τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία ενδέχεται να προσαρμόσουν την πληρωμή μερίσματος στους μετόχους, να επιστρέψουν κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσουν νέες μετοχές.

Ένα σημαντικό μέσο για τη διαχείριση κεφαλαίου είναι η χρήση του δείκτη μόχλευσης (ο δείκτης του καθαρού δανεισμού προς τα ίδια κεφάλαια), ο οποίος παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου. Στον υπολογισμό του καθαρού δανεισμού περιλαμβάνονται τα τοκοφόρα δάνεια και ομόλογα, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

ΟΜΙΛΟΣ	31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.280,6	1.276,2
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	548,0	764,5
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(1.084,7)	(1.297,7)
Καθαρός δανεισμός	**743,9**	**743,0**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.574,7	2.589,4
Δείκτης μόχλευσης	**0,29x**	**0,29x**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31 Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.270,4	1.004,4
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	-	163,0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	278,6	378,4
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(292,9)	(185,6)
Καθαρός δανεισμός	**1.256,1**	**1.360,2**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.888,9	2.958,2
Δείκτης μόχλευσης	**0,43x**	**0,46x**

31. ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ

Στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης έτους 2017, ποσά Ευρώ 5,2 και Ευρώ 3,5 αντίστοιχα, έχουν αναταξινομηθεί από τα «Έσοδα επόμενης χρήσης» στις «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» καθώς το εναπομείναν υπόλοιπο των «Εσόδων επόμενης χρήσης» μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 δεν είναι σημαντικό.

Στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης έτους 2017, ποσό Ευρώ 8,1 έχει αναταξινομηθεί από τους «Προμηθευτές» στις «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» για σκοπούς ορθότερης παρουσίασης.

Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων έτους 2017, ποσό Ευρώ 6,8 έχει αναταξινομηθεί από τις «Αμοιβές και υπηρεσίες τρίτων» στα «Λοιπά λειτουργικά έξοδα» για σκοπούς ορθότερης παρουσίασης.

32. ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

Οι ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές προς το δίκτυο της PricewaterhouseCoopers, αναλύονται ως εξής:

(Απόλυτα ποσά)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Αμοιβές για ελεγκτικές υπηρεσίες	1.658.200	1.433.200	490.000	482.000
Αμοιβές για το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό	640.000	630.000	265.000	265.000
Αμοιβές για άλλες υπηρεσίες διασφάλισης	476.200	141.500	336.500	32.000
Λοιπές αμοιβές	275.000	163.000	249.000	163.000
Συνολικές ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές	**3.049.400**	**2.367.700**	**1.340.500**	**942.000**

Συγκεκριμένα, οι ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές προς την ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε. (PricewaterhouseCoopers Ελλάδας εξαιρουμένων των υπολοίπων χωρών), αναλύονται ως εξής:

(Απόλυτα ποσά)	ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε. - Ελλάδα	
	2018	2017
Αμοιβές για ελεγκτικές υπηρεσίες	967.500	938.000
Αμοιβές για το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό	640.000	630.000
Αμοιβές για άλλες υπηρεσίες διασφάλισης	454.500	51.500
Λοιπές αμοιβές	275.000	163.000
Συνολικές ελεγκτικές και λοιπές αμοιβές	**2.337.000**	**1.782.500**

33. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Τα πιο σημαντικά γεγονότα μετά την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι τα ακόλουθα:

ΟΤΕ

Ακύρωση ιδίων μετοχών

Τη 19 Δεκεμβρίου 2018 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφάσισε την ακύρωση του συνόλου των 10.211.070 ιδίων μετοχών. Μετά την ολοκλήρωση των νόμιμων διατυπώσεων δημοσιότητας την 5 Φεβρουαρίου 2019 και κατόπιν ενημέρωσης της Επιτροπής Εταιρικών Πράξεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι μετοχές ακυρώθηκαν και διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών τη 19 Φεβρουαρίου 2019, ημερομηνία από την οποία έπαψε η διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών των ως άνω 10.211.070 μετοχών.

COSMOTE

Αποπληρωμή κεφαλαίου κάτω από τη σύμβαση κοινοπρακτικού δανείου ύψους Ευρώ 150,0 που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Τη 14 Ιανουαρίου 2019, η COSMOTE αποπλήρωσε κεφάλαιο ύψους Ευρώ 23,0 του κοινοπρακτικού δανείου με την EBRD καθώς και τους δεδουλευμένους τόκους.

Αποπληρωμή κεφαλαίου κάτω από τη δανειακή σύμβαση ύψους Ευρώ 150,0 που διοργανώθηκε με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB)

Την 23 Ιανουαρίου 2019, η COSMOTE αποπλήρωσε κεφάλαιο ύψους Ευρώ 11,5 κάτω από τη δανειακή σύμβαση με την EIB καθώς και τους δεδουλευμένους τόκους.

V. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 1037501000

ΕΔΡΑ: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 99 - 15124 ΜΑΡΟΥΣΙ, ΑΘΗΝΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ("Εταιρεία") και του ΟΜΙΛΟΥ ΟΤΕ ("Όμιλος"). Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία ή τον Όμιλο να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου του εκδότη, όπου αναρτώνται οι ενοποιημένες και οι εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε., καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή, όποτε αυτή απαιτείται.

Αρμόδια Αρχή: Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Διεύθυνση Εταιρειών και Γ.Ε.ΜΗ.
Διεύθυνση διαδικτύου Εταιρείας : www.cosmote.gr
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων: 20 Φεβρουαρίου 2019
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής: Φώτης Σμυρνής (ΑΜ ΣΟΕΛ 52861)
Ελεγκτική εταιρία: ΠραισγουωτερχαουςΚούπερς Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρία (ΑΜ ΣΟΕΛ 113)
Τύπος έκθεσης ελέγχου: Με σύμφωνη γνώμη

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:

1. Μιχαήλ Τσαμάζ, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
2. Παναγιώτης Ταμπούρλος, Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
3. Srinivasan Gopalan, Μη Εκτελεστικό Μέλος
4. Robert Hauber, Μη Εκτελεστικό μέλος
5. Κυρα Orth, Μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Michael Wilkens, Μη Εκτελεστικό μέλος
7. Βασιλική Κουφοπίζου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
8. Χαράλαμπος Μαζαράκης, Εκτελεστικό μέλος
9. Παναγιώτης Σκευοφύλαξ, Μη Εκτελεστικό μέλος
10. Ανδρέας Ψαθάς, Ανεξάρτητο, Μη εκτελεστικό μέλος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ) Ποσά εκφρασμένα σε εκατ. Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ενσώματα πάγια στοιχεία	2.741,1	2.740,9	1.296,4	1.239,2
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.327,6	1.474,9	228,1	259,9
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	500,1	508,2	3.493,7	3.699,2
Αποθέματα	82,0	91,3	11,5	12,4
Απαιτήσεις από πελάτες	606,0	719,7	294,5	357,1
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	289,9	269,5	219,1	171,3
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	1.084,7	1.297,7	292,9	185,6
Περιουσιακά στοιχεία ομάδας στοιχείων κατεχόμενα προς πώληση	68,5	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**6.699,9**	**7.102,2**	**5.836,2**	**5.924,7**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό κεφάλαιο	1.387,1	1.387,1	1.387,1	1.387,1
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	946,1	957,3	1.501,8	1.571,1
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής (α)	2.333,2	2.344,4	2.888,9	2.958,2
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	241,5	245,0	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ) = (α) + (β)	**2.574,7**	**2.589,4**	**2.888,9**	**2.958,2**
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.280,6	1.276,2	1.270,4	1.004,4
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	470,1	515,6	452,6	526,9
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	548,0	764,5	278,6	541,4
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.787,8	1.956,5	945,7	893,8
Υποχρεώσεις ομάδας στοιχείων κατεχόμενες προς πώληση	38,7	-	-	-
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	**4.125,2**	**4.512,8**	**2.947,3**	**2.966,5**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**6.699,9**	**7.102,2**	**5.836,2**	**5.924,7**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ) Ποσά εκφρασμένα σε εκατ. Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Κύκλος εργασιών	3.798,7	3.796,9	1.582,6	1.583,8
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**495,2**	**396,7**	**338,8**	**320,8**
Κέρδη προ φόρων	413,4	272,7	308,2	318,8
Κέρδη χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**247,6**	**125,1**	**196,3**	**226,6**
Ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες	(81,7)	(102,3)	-	-
Κέρδη μετά από φόρους (Α)	**165,9**	**22,8**	**196,3**	**226,6**
Κατανέμονται σε:				
-Ιδιοκτήτες μητρικής	175,0	67,2	196,3	226,6
-Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(9,1)	(44,4)	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους (Β)	**34,6**	**(6,9)**	**(1,2)**	**7,1**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους (Α) + (Β)	**200,5**	**15,9**	**195,1**	**233,7**
Κατανέμονται σε:				
-Ιδιοκτήτες μητρικής	211,4	66,6	195,1	233,7
-Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(10,9)	(50,7)	-	-
Βασικά κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σε €)	**0,5285**	**0,3464**	**-**	**-**
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε €)			0,46	0,35288
Κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, συνολικών αποσβέσεων και απομειώσεων	**1.250,9**	**1.236,6**	**651,3**	**645,7**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ) Ποσά εκφρασμένα σε εκατ. Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης περιόδου (01.01.2018 και 01.01.2017)	**2.589,4**	**2.651,7**	**2.958,2**	**2.802,7**
Επίδραση εφαρμογής των ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9	**51,0**	**-**	**0,8**	**-**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	200,5	15,9	195,1	233,7
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	(0,9)	-	-	-
Διανομή μερισμάτων	(171,6)	(78,2)	(171,5)	(78,2)
Απόκτηση ιδίων μετοχών	(94,2)	-	(94,2)	-
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	0,5	-	0,5	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης περιόδου (31.12.2018 και 31.12.2017)	**2.574,7**	**2.589,4**	**2.888,9**	**2.958,2**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ) Ποσά εκφρασμένα σε εκατ. Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	413,4	272,7	308,2	318,8
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις και απομειώσεις	755,7	839,9	312,5	324,9
Κόστη σχετιζόμενα με προγράμματα εθελουσίας αποχώρησης	51,0	51,7	39,1	27,7
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	(30,2)	9,8	(28,1)	9,0
Πρόβλεψη για λογαριασμό νεότητας	2,3	2,1	2,3	2,1
Συναλλαγματικές διαφορές, καθαρές	0,3	5,5	(0,5)	0,8
Πιστωτικοί τόκοι	(2,4)	(1,6)	(3,0)	(2,5)
Έσοδα από μερίσματα	-	-	(30,0)	(126,6)
(Κέρδη) / ζημίες από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις	(2,2)	(19,0)	(2,4)	41,1
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	86,1	139,1	66,5	89,2
Προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	6,6	1,6	0,9	11,1
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	85,9	9,7	36,9	4,5
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειοσμού)	(42,4)	(115,2)	38,6	(44,1)
Πλέον / (Μείον):				
Καταβολές προγραμμάτων εθελουσίας αποχώρησης	(60,9)	(65,2)	(50,5)	(38,6)
Καταβολές αποζημίωσης προσωπικού και λογαριασμού νεότητας, εκτός εισφορών εργαζομένων	(12,3)	(12,6)	(11,9)	(12,2)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(88,0)	(131,8)	(64,6)	(92,5)
Φόρος εισοδήματος καταβεβλημένος	(178,4)	(211,9)	(85,1)	(129,7)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες διακοπειών δραστηριοτήτων	11,0	25,8	-	-
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**995,5**	**800,6**	**528,9**	**383,0**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Συμμετοχή σε θυγατρική	-	-	(0,4)	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου επενδυμένου σε θυγατρική	-	-	61,5	-
Πώληση ή λήξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	0,4	0,2	-	-
Αποπληρωμές εισπρακτέων δανείων	7,1	6,2	21,4	7,3
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(719,9)	(904,2)	(345,8)	(409,9)
Κίνηση δεσμευμένων ταμειακών διαθεσίμων	1,2	(0,8)	-	-
Πιστωτικοί τόκοι εισπραχθέντες	2,5	1,6	3,0	2,5
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	101,6	55,6
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες διακοπειών δραστηριοτήτων	(12,6)	(15,7)	-	-
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(721,3)**	**(912,7)**	**(158,7)**	**(344,5)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Προγράμματα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης	-	(0,3)	-	(0,3)
Απόκτηση ιδίων μετοχών	(94,2)	-	(94,2)	-
Πληρωμές σχετιζόμενες με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	(0,9)	-	-	-
Εισπράξεις από χορηγούμενα και εκδοθέντα δάνεια	570,3	150,0	925,0	193,6
Εξοφλήσεις δανείων	(784,1)	(242,7)	(922,6)	(479,7)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της Εταιρείας	(171,1)	(78,1)	(171,1)	(78,1)
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(480,0)**	**(171,1)**	**(262,9)**	**(364,5)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων (α)+(β)+(γ)	**(205,8)**	**(283,2)**	**107,3**	**(326,0)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	**1.297,7**	**1.585,6**	**185,6**	**511,6**
Συναλλαγματικές διαφορές στα διαθέσιμα	0,3	(4,7)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα της ομάδας στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση	(7,5)	-	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα λήξης περιόδου	**1.084,7**	**1.297,7**	**292,9**	**185,6**

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1) Οι εταιρείες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ετήσιες (ενοποιημένες και εταιρικές) χρηματοοικονομικές καταστάσεις με τις αντίστοιχες έδρες τους, τα ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου (άμεσες και έμμεσες συμμετοχές) καθώς και η μέθοδος ενοποίησης που εφαρμόστηκε, παρατίθενται αναλυτικά στις Σημειώσεις 1 και 9 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2) Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου καθώς και τα αποτελέσματα των φορολογικών ελέγχων που ολοκληρώθηκαν παρατίθενται αναλυτικά στη Σημείωση 22 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

3) Η έκβαση των επίδικων υποθέσεων που εκκρεμούν δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Τα ποσά των σωρευμένων προβλέψεων που έχουν σχηματιστεί κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 για επίδικες υποθέσεις και λοιπούς κινδύνους, όπως και για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ή εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις ανέρχονται: α) για τον Όμιλο σε € 145,9 εκατ. και σε € 27,8 εκατ. αντίστοιχα και β) για την Εταιρεία σε € 127,4 εκατ. και σε € 16,1 εκατ. αντιστοίχως.

4) Αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της περιόδου: Όμιλος 19.343 (31.12.2017: 20.386), Εταιρεία 8.203 (31.12.2017: 8.470).

5) Τα λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) μετά από φόρους που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια το 2018 για τον Όμιλο αφορούν σε αναλογιστικές ζημιές € (1,3) εκατ. (καθαρές από αναβαλλόμενους φόρους) και σε συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής εκμεταλλεύσεων εξωτερικού € 35,9 εκατ.. Για την Εταιρεία, αφορούν σε αναλογιστικές ζημίες € (1,2) εκατ. (καθαρές από αναβαλλόμενους φόρους).

6) Από την 6 Φεβρουαρίου 2009, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της DEUTSCHE TELEKOM AG (πλήρης ενοποίηση), με έδρα τη Γερμανία, η οποία συμμετέχει κατά 45,00% στο μετοχικό κεφάλαιο του ΟΤΕ την 31 Δεκεμβρίου 2018.

7) Οι συναλλαγές της Εταιρείας με τα συνδεμένα μέρη (σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 24) αναλύονται ως εξής: Οι πωλήσεις και αγορές της Εταιρείας για το 2018, ανέρχονται σε € 132,5 εκατ. και € 259,8 εκατ. αντίστοιχα. Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα της Εταιρείας για το 2018 ανέρχονται σε € 3,5 εκατ.. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα της Εταιρείας για το 2018, ανέρχονται σε € 1,1 εκατ. και € 44,8 εκατ. αντίστοιχα. Τα έσοδα από μερίσματα από συνδεμένα μέρη για το 2018 ανέρχονται σε € 30,0 εκατ.. Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας με συνδεμένα μέρη που προέρχονται από τρέχουσες συναλλαγές στη λήξη της χρήσης ανέρχονται σε € 211,8 εκατ. και € 206,3 εκατ. αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων της Εταιρείας από και προς τα συνδεμένα μέρη που προέρχονται από τα χορηγηθέντα και τα ληφθέντα δάνεια ανέρχονται σε € 15,0 εκατ. και € 1.438,1 εκατ. αντίστοιχα. Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας για το 2018 ανήλθαν σε € 6,9 εκατ.. Σε επίπεδο Ομίλου, τα ποσά πωλήσεων και αγορών προς και από τα συνδεμένα μέρη που δεν απαλείφονται στην ενοποίηση για το 2018 ανέρχονται σε € 48,4 εκατ. και € 36,0 εκατ. αντίστοιχα.
Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα για το 2018, μεταξύ των συνδεμένων μερών, που δεν απαλείφονται, ανέρχονται σε € 0,2 εκατ.. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του Ομίλου με τα συνδεμένα μέρη που προέρχονται από τις μεταξύ τους λειτουργικές συναλλαγές, και οι οποίες δεν απαλείφονται στην ενοποίηση ανέρχονται σε € 26,3 εκατ. και € 70,9 εκατ. αντίστοιχα.

8) Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν με βάση το μέσο σταθμισμένο αριθμό επί του συνόλου των μετοχών.

9) Η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 15 και του ΔΠΧΑ 9 στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας παρατίθεται αναλυτικά στη Σημείωση 4 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

10) Έχουν πραγματοποιηθεί ανατεξονομήσεις κονδυλίων για σκοπούς καλύτερης παρουσίασης, που δεν είχαν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια ή στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Οι παραπάνω ανατεξινομήσεις παρατίθενται στη Σημείωση 31 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

11) Σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31 Δεκεμβρίου 2018, γνωστοποιούνται στη Σημείωση 33 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Μαρούσι, 20 Φεβρουαρίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & CHIEF OFFICER ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΟΤΕ	Ο EXECUTIVE DIRECTOR FINANCIAL OPERATIONS ΟΜΙΛΟΥ ΟΤΕ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΑΜΑΖ Α.Δ.Τ. ΑΒ 516212	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΕ 096808 Αρ. Αδείας 0021943	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΝ 023801	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΠΕΝΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 618263 Αρ. Αδείας 0086190